

SORUN Polemik

MARKSİST
İNCELEME
ARAŞTIRMA
ELEŞTİRİ
DERGİSİ

45

MAYIS 2011

www.sorunpolemik.com e.posta: sorunkolektif@gmail.com

Süresi: Şimdilik İki Ayda Bir Yayınlanır

Sayı: 45 (2011)

Fiyatı: 4 TL (KDV Dâhil)

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: **Sırrı Öztürk**

Yönetim Yeri ve İletişim:

Akbıyık Değirmeni Sokak, No: 33/B 34122

Sultanahmet-Eminönü/İstanbul

Telefon: (0212) 638 81 82 Fax: (0212) 638 81 72

Posta Çeki No: 98213

Banka Hesap No: İş Bankası Cağaloğlu Şubesi (1095) 325 835

IBAN: TR 46 000 64 000 00 110 950 325 835

Abonelik Yurtiçi yıllık 6 sayı - 30 TL. Yurtdışı dört katı

Yayın ilkelerimizle bağdaşmayan ilanlar kabul edilmez.

Gönderilen yazıların beş dergi sayfasını geçmemesi (CD ve e-posta),

Word programında zenginleştirilmiş metin biçiminde

kaydedilerek gönderilmesi gerekir.

Yazılı metinler kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Teknik Hazırlık: Sorun Teknik Büro

Baskı: Mutlu Basım

Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok No: 264 Topkapı / İstanbul

Tel: (0212) 577 72 08

Yayın Türü: Yerel Süreli

ISSN 1303-2402

İÇİNDEKİLER

• SORUN Polemik Seçimlerde Solun “İki Taktiği”	3
• İŞÇİ BİRLİĞİ Komünist ve Devrimci Sol’un Seçim Taktiği Nasıl Olabilir ve Nasıl Olmalı	9
• Komünistlerin Gerici Parlamento Seçimlerine Yaklaşımının Temel İlkeleri Üzerine Lenin’den Notlar	14
• İŞÇİ BİRLİĞİ 1 Mayıs 2011 Bildirisi	32
• Menşevik ve Bolşevik 1 Mayıs Anlayışı (Dimitrov’dan)	35
• Babür Pınar Emekçi Kadına Dair Sahte Gözyaşları	37
• Kıvılcım Uzun Gençlik - Gelecek Ve Politika - 1 -	49
• Güneş Akdeniz Gençlik - Gelecek Ve Politika - 2 -	54
• Tuncay Şur Gençlik - Gelecek Ve Politika - 3 -	56
• SORUN Polemik İşçiler-Emekçiler Sokağı Deniyor	66
• Ahmet Çakmak Deliorman Burjuva Düzen ve Yansımaları - 2 -	69
• SORUN Polemik Kolektifimizin Etkinliklerinde Karşılaştığımız Sorunlar Sorular Ve Cevaplar	85
• Sırrı Öztürk Oya Baydar Ve Oğuzhan Müftüoğlu’nun Kitapları Politikada-Edebiyatta Sansasyon Ve Magazinleşme	95
• Zeki Öztürk Yakın Tarihimiz Nasıl Sömürülüyor 12 Mart 1972 Kartal Maltepe Askerî Cezaevinden Kaçma Olayı	106
• Sırrı Öztürk Orhan İyiler’in Anısına...	114
• Aliye Munzur Orhan İyiler’in Kısa Biyografisi	119
• Sırrı Öztürk Halit Çelenk’in Anısına...	123
• SORUN Polemik Halit Çelenk’in Kısa Biyografisi	129
• SORUN Polemik Bu Nasıl Bir Gazetecilik Anlayışıdır?!	130
• Bizden Haberler	134

POLİTİKA CEPHESİ

SORUN *Polemik*

-Polemik-

Seçimlerde Solun “İki Taktiği”

Devrimci Sınıf Politikası yapmak, milletvekili olmak için burjuva parlamentosuna ve mahalli yönetimlere katılmak konusunda *Dergi*’mizin bütün sayılarında incelenmeye ve tartışmaya aday yeteri kadar malzeme vardır.

Bu konuda gündeme taşıdığımız görüşlerimiz yalnızca tutarlı bir tarih ve sınıf bilinçli proletarya ile Devrimci ve Marksist Sol Kadroların eleştirel katkısına açık ve muhtaçtır.

Bilimsel-Komünizm karşıtı nasyonal solcu, ulusalcı, yarı-ulusalcı, liberal, merkezci, tasfiyeci, postmodern, özgürlükçü, yeni-sol, ultra-enter-nasyonalist sol, reformist ve revizyonist sol vb. türden örgütlerin ise Devrimcilerin, Komünistlerin bu konudaki tez ve tahlillerini tartışmaya ne hakları ne de hadleri vardır. Onların tabanlarındaki dürüst ve samimi olan devrimci ve komünistlerin dışındakilerini ciddîye almadığımız gibi politik açığa vurma yöntemlerimizle karşıya alıyoruz.

* * *

12 Haziran 2011 milletvekili seçimleri hakkında da Devrimcilerin, Komünistlerin burjuva parlamentosunu kullanıp kullanmamak konusundaki tavırları ikircimsiz olarak açık ve nettir. Komünistler; tutarlı-somut-amaçlı bir iktidar perspektifine-projesine bağlı kalarak, bu nihai amaç ve ilkelerinden asla taviz vermeksizin, stratejik amaçlarına paralel biçimlerde ve açık faaliyet alanlarında da tutarlı-somut-amaçlı bir demokrasi mücadelesini koordineli olarak yürütür ve kullanırlar.

Sınıf mücadelesinin seyrine, güçler ilişkisinin durumuna, işçi sınıfı ve emekçilerin açık faaliyet alanlarındaki mücadelesine ve yeni mevzilerle haklar kazanmasına, zaman ve zemine, şartlara bağlı olarak burjuva parlamentosuna ve mahalli “seçim”lere ya katılarak, ya da katılmayarak veya şarta bağlı geçici ittifak, işbirliği, güç birliği gibi taktikleri kullanır ve mücadelelerini yürütürler.

Burjuva diktatörlüğünde kendi yolunu kendi örgütsel gücüyle açan Komünistler; kazanılan her mevziyi siyasal-sosyal devrime taşıyacak, *Devrimci Hareketimizi* bir basamak ileri sıçratabacak amaçları için kullanır.

Yaşadığımız coğrafyadaki mevcut “Sol Cenah” örgütleri günümüzdeki ideolojik, politik, örgütsel konularıyla bu “seçim” hesaplaşmasında birbirinden çok farklı seçim taktiklerini ileri sürmektedir.

12 Eylül 2010 Anayasa Referandumu sürecinde “Sol Cenahımız” seçim taktikleri olarak: Evet, Hayır, Yetmez Ama Evet, Havet, Pasif ve Aktif Boykot tercihleriyle saflaşmıştı. Onların bu türden tercihi üzerine çok şeyler söylendi ve tartışıldı.

12 Haziran 2011 milletvekili “seçim” hesaplaşmasındaki saflaşma da benzeri bir konumdadır. Burjuva partileri karşısında proleter devrimci bir alternatif üretemeyenler, AKP ve CHP dışında “üçüncü yol” diyenler, “aktif boykot” lafını telaffuz ederek pasif ve “muhalif hasan” konumuna düşenler, işlevsiz “sol” çağrışimli örgütleriyle seçimlere katılanlar, bağımsız adaylarla dar grup çıkarlarını savunanlar, BDP gibi ulusal -burjuva demokrat- bir örgüte ilkesiz, ancak gönüllü ve eklektik biçimlerde kendini teslim edenlerin saflaştığı görülmektedir.

Bu “seçim” hesaplaşmasında Devrimci bir tavır alınması yolunda, kolektif çabalarımızla ürettiğimiz ***İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetemiz***’in bir önerisinin *Dergi*’mizde de yayımlanmasını doğru buluyoruz.

“Komünist ve Devrimci Sol’un Seçim Taktiği Nasıl Olabilir ve Nasıl Olmalı” başlıklı çağrımızın muhataplarından biri; “1 Mayıs hazırlıkları dolayısıyla cevap veremediğini” ilettili. Diğer biri; “Haklı ve tutarlı, devrimci bir öneri, fakat zemini yok...” diyerek cevapladı. Geriye kalanlar ise ya lafzen “aktif boykot” diyerek “pasif boykot” kolaycılığının ufkuna gömülmeyi tercih etti. Bir kısmı da BDP’ye eklenen seçim bloğundan yana bir tavır belirledi. Çağrımızın içeriğinde bu türden bir tavır alacaklarını önceden bilerek hareket ettiğimizi dost-düşman herkes bilmektedir. Ham hayal kurmuyorduk. Devrimci ve gerekli tavrı gündeme getiriyorduk. Bu konuda da bir sürprizle karşılaşmadık. Çağrımız ile yalnızca devrimci tarihimize bir kayıt düşmedik. Olması gereken proleter devrimci bir tavrı hatırlattık. Devrimci iddiaları bir kez daha sosyal pratikte sınadık. Bu türden gerekli bir adımın özlemini çekenlerin internet sitelerinde önemli ölçülerde yankısını ortaya çıkarmakta gecikmedi. Gündeme getirdiğimiz devrimci tavır günlerce tartışıldı. Yönü proletaryaya dönük pek çok birey, grup, çevre ve örgüt temsilcileri kolektif çabalarımızın hangi manaya geldiğini kavramada gecikmedi, ikircimli davranmadı. Yaratıcı

diyalogların önemini vurguladı. Ziyaretimize geldi. Çağrımızın hemen vücut bulmadığı için asla üzülmiyoruz. Bu günlerin bir de yarınları vardır. Yarın da devrimci projeler gecikmeden gündeme getirilecektir. Sınıf mücadelesinde devrimci bir tohumun ekilmesi ve ürünün alınması, tarlanın verimine, hazırlanmasına bağlıdır. Devrimciler ideolojik, politik doğru kararlarının zeminini de yaratırlarsa devrimcidir.

“Sol Cenah”tan 17 örgütün BDP’ye tutunup eklenmesi, “Emek, Barış ve Özgürlük Bloku” oluşturduklarını söylemesi ciddi ve donanımlı kadroları ikna etmemiştir. Asla!.. Bu blok Devrimciler, Komünistler tarafından şiddetle eleştirilmiştir. Blok dedikleri bir oluşum dahi söz konusu değildir. Bir kitle tabanı olan Kürt ulusal hareketine tutunup eklenerek sosyalist, komünist, bolşeviklik iddialarını bir süre daha gizlemeye çalışmıştır bu 17 örgüt. Yeni ‘ortakları’yla 17’ler 1989 yılında “Geleceği Birlikte Kuralım” iddiasıyla gerçekleştirilen “Kuruçeşme Toplantıları”nın yeni bir versiyonu olduklarını asla gizleyemiyorlar. Geniş kitlelerin, Sosyalist Solun birlik özlemini Kuruçeşme Toplantılarında kurutan Türk küçükburjuva “sol” örgütler, bu kez, Kürt küçükburjuvazisini de aralarına alarak yeni bir kurutma yöntemini işbaşı yaptırmıştır. Bu çabaların temel amacı: Tutarlı-somut-amaçlı bir iktidar perspektifine-projesine sahip **SINIF PARTİSİ**’nin oluşturulmasını önlemektir.

Bundan önceki milletvekili “seçim” hesaplaşmasında “Bin Umud Adayları” yarenlikleriyle Ufuk Uras’ı parlamentoya taşıyan örgütler, bu kez yeni cevahirler yumurtlayacak isimlerin peşindedir. Onlar da reyting yaparak Ufuk Uras efendiden geri kalmayacaktır.

Komünistlerin işçi sınıfı ve emekçilerin haklı talep ve ihtiyaçlarını gerçekleştirmek için pek çok yolu ve yöntemi denemekten geri durmadığını, devrimci esneklik gözeterek ittifak, iş ve güç birliklerinden korkmadığını herkes bilmektedir. Marx-Engels-Lenin sürecinin takipçisi günümüzün kadroları; kapitalizmi yıkmak için şeytanla dahi işbirliğinden kaçınmazlar. Komünistlerin ittifak, güç ve işbirliği eylemleriyle temel ilke ve amaçlarında işçi ve emekçilerin çıkarları lehine kayıtlar-güvenceler vardır. Bu blok iddiasında ise ulusal-burjuva demokrat BDP’nin tercihleri yer almaktadır, öne çıkmaktadır. Her şeyi BDP tayin ve tespit etmiştir. BDP’ye eklenerek tutunanlar böylelikle iddialarını bir kalemde silip süpürmüş, kendilerini açığa vurmuştur. Zaten hayat ve mücadele de eklenen örgütlerin örgüt bile olamadıklarını göstermiş; örgüt kurup parti çağrısını yapanları da tüm süreçlerde reddetmiştir. Troçkist, yarı-troçkist ve anarşistlerin ağır bastığı 17’ler; PKK ile BDP’ye âdeta bir proletarya partisi misonu biçerek kendilerine açılan kulvara girmişlerdir. Kürt

ulusal hareketinin ürettiği bütün değerlere (Gazete, Dergi, Radyo, TV, Özgür Üniversite ve öteki kurum ve kuruluşlar) baştankara giren ve her girdiği yeri “veba mikrobi” misali kurutanlar; Kürt yurtseverlerine Sovyetler Birliği ve Stalin düşmanlığını da aşlamıştır. Onlara göre Kürtlerin bir devlet kuramayışı SSCB'nin suçudur!? PKK'nin birinci elemanları ise akıllarınca Marksizm'e saldırmaya cüret etmiştir. Kürt ulusal hareketine ilkesizce tutunup politika yapmayı marifet sayan Türk küçükburjuva “sol” avantürnye takımının “vukuatını” burada sayıp dökemiyoruz. Meraklısı bilir. Çünkü belgelidir.

Burjuvazinin baskı ve terörü altında inkâr-imha-tehcir-kuşatma-asimilasyon politikalarıyla sömürülen-ezilen halklarımıza en büyük katkısı Devrimcilerin, Komünistlerin yapmış olduğunu söylemeliyiz.

Kürt ulusal hareketine, Kızılbaş-Alevi hareketine ve de öteki sosyal muhalefet dinamiklerine sahiplenmek, onlarla dayanışma içinde olmak başkadır, onların kitle tabanına bilimsel ve geçerli olmayan argümanlarıyla, demagojilerle, timsah gözyaşlarıyla tutunmak ise başkadır. Sosyal muhalefet dinamiklerine politika üretilmesi 17'lerin paşa gönlüne bırakılmamıştır. Ulusların kendi kaderlerini tayin-tespit ve ayrılma haklarının en tutarlı savunucuları Komünistlerdir. 17'lerin ise işçi sınıfı hareketiyle sosyalist hareketi buluşturup bütünleştirmeye ne niyeti ne de gücü vardır. Bu kapsamlı sorunları sınıf mücadelesinin ateşinden gelen, Bilimsel-Komünizmin sınanıp denenmiş ilke ve amaçlarının arkasında duran Proletarya Devrimcileri yerine getirecektir. Kürt ulusal hareketine tutunup eklemellenmeden başka bir “yeteneği” olmayanların tamamı üniversite okumuş yarım-aydın şeflerinin öncülüğünde, kendiliğinden kurulmuş dar grup örgütleridir. İddialarını hayat ve mücadele asla doğrulamamış ve reddetmiştir. Yenilgiye doymayan yalancı pehlivan edasıyla bu kez şanslarını BDP'ye tutunarak denemektedirler.

* * *

Hesaplaşarak bir türlü ayrışamayan, yeniden buluşup bütünleşemeyen, **Devrimci Proletarya Partisi (DPP)**, **İşçi Sınıfı Partisi (İSP)**, **Komünist Partisi (KP)**'nin oluşturulmasını, siyasî sahnedeki bu türden bir eksikliğimizi gideremeyen “Sol Cenah” örgütleri hâkim gerici sınıfların partileriyle boy ölçüşecek durumda değildir. Burjuvazi de açık faaliyet alanlarını kullanmaya yeltenen ve de sayısı 31 adet olan sol tandanslı bu türden örgütleri ciddîye almamakta ve onların “vukuatından” asla korkmamaktadır. Sınıf mücadelesinde kurmaylık görevini üstlene-

rek kitleleri seferber etme yeteneğine sahip **DPP, İSP, KP** asla anılan “Sol Cenah” örgütlerinin içinden-bileşiminden çıkmayacaktır.

Devrimci duruş ve komünizm çağrışımlarıyla yeraltı ve gizlilik şartlarında oluşan örgütlerin de konuları tartışmalıdır.

Aşağıda özetle sıraladığımız soruların inandırıcı cevapları da ya yoktur ya da çok tartışmalıdır:

- Kim Devrimci?, Kim Komünist?
- Kimler “**Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretiminden**” yana?
- Kimler **ulusların kendi kaderlerini özgürce tayin-tespit-ayrılma haklarını ikircimsiz (amasız-fakatsız) savunuyor?**
- Kimler **İşçi Sınıfının Siyasal Ve Sendikal Birliği** için dövüşüyor?
- Kimler geçimsiz, huysuz, burnundan kıl aldırmayan bireyci, benmerkezci, küçükburjuva kariyerizmine batmış tutumlarıyla **Devrimci Hareketi** bölüyor?
- Kimlerin **siyasal-sosyal devrim strateji ve taktiğinin doğruluğu** sosyal pratikte sinanıp denenmiştir?
- Kimler **Komünistlerin Birliği-Komünist Birlik**’ten yana?
- Kimler siyasal-sosyal devrim için **Tek Parti, Tek Sendika, Tek Gençlik Örgütü** şiarımızı gerçekleştirmekten yana?
- Hangi örgüt **Dünya Devrimci Pratiğine Yaşadığımız Coğrafyadan Yeni Bir Devrimci Halka Eklemeden** yana?
- Kimler **Yerel-Ulusal-Sosyal-Sınıfsal-Enternasyonal Diyalektik Birlik Mücadelesinin Arkasında** ilkeli duruyor?
- Kimler **hayat ve mücadelenin asla doğrulamadığı -reddettiği- teori pratikleri hâlâ savunmaktadır?**
- Kimler hangi Devrimci ve Marksist tez ve tahlilleriyle **kendi sentezimizi yaratmak** için mücadele ediyor?

* * *

Kapitalist üretim, mülkiyet, paylaşım-bölüşüm gibi temel konularda aralarında hiçbir çelişki bulunmayan sağlı “sol”lu burjuva partileri göstermelik “seçim” mücadelesinde ideolojik-sınıfsal konularına göre birbirleriyle çatışıyorlar. Bu partilerin tamamı artı-değer sömürüsüne karşı çıkmıyor. Hepsisi de NATO’cu ve PENTAGON’cu. Emperyalist hegemonlara karşı değiller. ABD ve AB emperyalizmine karşı biçimsel sitemleri ya

da attıkları “tariz oku” işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın sosyal-sınıfsal-evrensel kurtuluşunu gizlemek, onları kandırmak içindir.

Kitlelerin giderek politikleştiği bu türden bir “seçim” atmosferinde işçi sınıfı ve emekçi halklarımızı yalnız ve güvencesiz bırakmamak, onlara yol göstermek Devrimcilerin, Komünistlerin asli görevidir.

Komünistler, Lenin’in tekelci sermaye ve emperyalizme ilişkin tezleri ışığında günümüz devlet tekelci kapitalizmini bir kez daha inceleyerek, kitlelere öğretmek ve onları siyasal ve sosyal devrim yolunda örgütlemek durumundadır. Tekelci sermaye bu kez uluslarötesi ve küresel bir kimlik kazanmıştır. Emperyalist-kapitalizmin Sovyetler Birliği deneyiminin geçici çözümlerini fırsat bilerek tüm dünyada tahkimatını yaptığını unutmadan, ölüm tüccarlarının “demokrasi” ve “özgürlük” vaatleriyle yapmadığı çığlık kalmamıştır.

Bu “seçim” hesaplaşmasındaki devrimci taktiklerimizi bir kez daha tekrar edecek olursak:

1. Sağlı “sol”lu burjuva partilerine oy yok!
2. “Seçimlere” burjuvazi ile her alanda boy ölçüşecek **DPP, İSP, KP**’nin güvencesi olmadan girilmektedir. Kitlelere; Devrimcilerin, Komünistlerin yaşadığı ve henüz aşılamayan “Öndersizlik Krizi”nin nasıl aşılacağını anlatacağız.
3. BDP’ye ilkesiz tutunup eklemelenenlerin, sağ ve “sol” teslimiyetçi oportünist örgütlerin devrimci, sosyalist, komünist ve bolşevik iddialarının birer illüzyondan ibaret olduğunu anlatacağız. Politik açığa vurma görevimizi eksiksiz yerine getireceğiz.
4. Kürt ulusal hareketine faydacı niyetlerle tutunup eklemelenenlerin siyasal ve sosyal devrim yolunda kendi kozalarını örmediklerini ve **DPP, İSP, KP**’nin oluşturulması mücadelesinin dışında olduğunu bilince çıkaracağız.
5. “Seçim” hesaplaşmasında kitlelerin içinde olacağız ve **İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetemizin Çağrı** metninde ifadesini bulan görüşlerimizin ete kemiğe bürünmesinin gereğini yerine getireceğiz.

SORUN Polemik

Komünist ve Devrimci Sol'un Seçim Taktiği Nasıl Olabilir ve Nasıl Olmalı

Seçimler kitlelerin politikleştiği önemli ân'lardır. Devrimciler, Komünistler sınıf mücadelesinin gelişip güçlendiği ve de keskinleştiği bir devrele ve bu önemli ân'larda işçi sınıfına, emekçi halklarımıza ve tarihsel müttefiklerimize politika üretmekle yükümlüdür. Parlamentarizme ve ekonomizme sapmadan kitlelere doğru strateji ve taktiklerimizle kurmaylık etmek, komünistlerin görevidir. Kitleleri belli amaçlarla seferber etmeye aday birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı **Kurum** ve **Araç**larımızın henüz üretilerek işbaşı yapamadığı devrelerde komünistler kitleleri sağlı "sol"lu burjuva politikaları karşısında yalnız bırakamazlar.

Önümüzdeki 12 Haziran 2011 tarihinde yapılacak milletvekili genel seçimlerinde, **İŞÇİ BİRLİĞİ KOLEKTİFİ** olarak işçi sınıfının siyasal ve sendikal birliği davasını savunan Marksist güçlerle gerçekten devrimci-demokratik güçler bu seçimlerde nasıl bir **ortak taktik** belirlemelidir sorusuna tutarlı cevap arıyoruz. Günümüz şartlarında farklı örgütsel formlarda durmayı uygun gören, mücadele içindeki özellikle Proleter Devrimci Kadrolarla nelerin ve nasıl yapılması gerektiğinin imkân ve fırsatlarını kolluyoruz. Bununla da yetinmiyor kolektif-pratik örgütçü çabalarımızla Devrimci Hareketimizi bir basamak daha ileri sıçratmanın yol ve yöntemlerini bulmaya çalışıyoruz.

12 Haziran 2011 tarihinde yapılacak milletvekili genel seçimlerinde işçi sınıfını, emekçi halklarımızı yalnız bırakmamalıyız. Bu seçim hesaplaşmasında bir yandan sağlı "sol"lu burjuva partilerini, diğer yandan sosyalizm adına(!) kitlelere parlamentarizmi ve burjuva demokratizmini aşılama çalışan burjuva ve küçükburjuva sapkın akımları tecrit ve teşhir etmeliyiz.

Bu seçimlerde, Komünist ve Komünizme yönelen bütün güçler, tüm gerçek Devrimci-Demokratik güçlerle ittifak halinde, **BAĞIMSIZ DEVRİMCİ ADAYLAR**ın desteklenmesi için güçlü bir ortak kampanya örgütleyebilir ve örgütlemelidir. *Alinteri, Atılım, Barikat, Devrimci Demokrasi (Halkın Günlüğü), Devrimci Halkın Birliği, Devrimci Hareket, Devrimci Proletarya, Kaldıraç, Kızıl Bayrak, Kurtuluş Sosyalist Dergi (KSD), Mücadele Birliği, Partizan (Özgür Gelecek), Proleter Devrimci Duruş, Yeni Dünya İçin Çağrı, Yürüyüş,* vb... dağınık duruşlarıyla inisiyatifi fiilen her seçimde düzen içi güçlere bırakmak durumunda kalan adını sayamadı-

ğımız daha çok sayıda komünist ve devrimci birimin net bir devrimci platformun etrafında bir araya gelmesi durumunda ne kadar büyük bir politik gücün açığa çıkacağı gerçeğine gözleri kapamak, bu güçlerin düzenden bağımsız bir ortak konumlanışla ortaya çıkmasının koşullarını araştırmamak hiç şüphe yok ki büyük bir hatadır hatta sorumsuzluktur. Böyle bir umursamazlığın milyonların hareketlenme sancıları çekmeye başladığı bir ortamda devrimci hareketin kitlelerin gerisinde kalması anlamında ağır politik sorumlulukları olacaktır.

Bu ortak devrimci kampanya, yüzde yüz anti-kapitalist, anti-emperyalist, anti-liberal, anti-şoven, anti-kemalist, anti-faşist niteliklere sahip açık ve güçlü bir **DEVİRİMCİ SİYASAL PLATFORMA** sahip olmalı;

- Öncelikli olarak işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın taleplerini öne çıkarmalı,

- Tutarlı-somut-amaçlı bir iktidar mücadelesine bağlı olarak işçi sınıfının siyasal ve sendikal birliğinin önemini vurgulamalı,

- Bağımsız sınıf tavrını gözeterek; tutarlı-somut-amaçlı bir iktidar projesine bağlı olarak demokrasi mücadelesini bilince çıkarmalı,

- Üretim, özel mülkiyet ve paylaşım ilişkilerine dokunmadan “barış, demokrasi, cumhuriyet, hak-hukuk-adalet” söylemlerinin hiçbir kıymet-i harbiyesinin bulunmadığını kitlelere anlatmalı,

- Gizli cinayet şebekelerinin örgütlenmesinin “derin devlet” ya da “denetimsiz unsurlar” değil günümüzde en demokratik olanları dahil kapitalist devletin ayrılmaz bir parçasını oluşturduğunu emekçi halklara anlatmalı,

- İşçi sınıfı ve emekçileri sahte gündemlerle oyalayan, din, mezhep, cemaat, ırk, milliyet, cinsiyet temelinde birbirine karşı konuşlandırıp bölen burjuva politikalarını anladığı dilde karşıya almalı,

-Tüm milliyetlerden işçi sınıfının nihai kurtuluşu uğruna kapitalizme karşı devrimci mücadelesinin sadece meşru olmakla kalmayıp, son derece yakıcı bir ihtiyaç olduğunu açıkça ilan etmeli,

-İçinde yaşadığımız “emperyalist savaşlar ve proleter devrimler çağı”nda emekçi insanlığın yaşamındaki az ya da çok anlamlı her türlü değişime giden biricik yolun, sağlı-“sol”lu liberallerin vaaz ettiği “barışçı” denilen, egemen sınıflara ve onların çürümüş rejimlerine yalvarma yolu değil, seçim ya da reform yolu değil, sistemin-düzenin kendilerine açtığı kanallara girmek değil, kendi devrimci kanalını kendi gücüyle açması yoludur. Bu yolun, Latin Amerika’dan, Avrupa’ya, Asya’dan, Ortadoğu’ya kadar muazzam bir yükselişte olan militan kitle mücadeleleri yolu olduğunu, bütün ülkelerin işçilerinin ve ezilen-sömürülen emekçi halklarının birleşik devrimci mücadele yolu olduğunu, yüksek sesle ortaya koymalıdır. Devrimciler, Komünistler organik ilişkili, birleşik, güçlü, güve-

nilir, donanımlı güçleri ve çeşitli Kurum ve Araç'larıyla sürece müdahale etmelidir. Kurumsal merkezi disiplinli güçleriyle "**Bir, İki, Üç,... Daha Fazla Nepal, Daha Fazla Tunus, Daha Fazla Mısır!**" şiarını yükseltmeli,

- Kapitalist üretim anarşisi sistemi devam ettiği sürece, periyodik ekonomik krizlerin ve dünyanın dört bir yanında geleceksizlik tehdidiyle karşı karşıya olan milyonlarca gencin öfke patlamalarına yol açan kitlesel işsizlik, milyonlarca emekçiyi sefalet koşullarına mahkûm eden kitlesel yoksulluk gibi sonuçların kaçınılmaz olduğunu, kapitalizm yıkılmadığı sürece krizlerin faturasının şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da daima işçilere ve emekçilere ödeteleceğini ortaya koymalı,

- Ulusal sorunda ve demokrasinin diğer tüm sorunlarında "çözüm" ve "açılım" adı altında sürdürülen utanmazca kırıntı pazarlığına ve şantaj politikasına karşı; tüm milliyetlerin ve dillerin (kendi kaderini özgürce tayin hakkı dâhil) tam hak eşitliğinin kayıtsız şartsız tanınması için mücadele bayrağını kararlılıkla yükseltmelidir,

- Başta Kızılbaş-Alevi halkı olmak üzere, Anadolu'da yaşayan tüm inançlardan halklarımızın resmî ideoloji ve inanç yorumları tarafından baskı altına alınmasına karşı aktif mücadele vermeli ve gerici ideolojilerin çok yönlü kuşatmasına karşı direnç göstermeliyiz.

Bu anlayışla önümüzdeki seçimlere **BAĞIMSIZ DEVRİMCİ ADAYLARIMIZLA** taraf olarak katılmalıyız.

Bu adaylar şunlar olmalıdır:

- Sanayi bölgelerinde yürütülecek militan bir kampanyanın isimleri etrafında örgütlenebileceği işçi hareketinde ön plana çıkan öncü işçiler (İstanbul için düşünürsek bunlar **Kanber Saygılı, Türkan Albayrak, Zeynel Kızılaslan**, gibi öncü işçiler, yine **TEKEL Direniş**i'nde yer almış olan sınıf bilinçli işçiler),

- Her seçimde geniş demokratik kamuoyunun önüne (burjuva medyasının da yoğun desteğini arkasına alan abartılı kampanyalarla) sürülen ve bedel ödemedikleri demokrasi mücadelesine ucuz yoldan sahip çıkan liberal şöhretlere karşı; gerçek demokratik mücadelede geniş yığınların saygısını kazanmış isimler (bunlar **Behiç Aşçı, Nevin Berktaş, Suzan Zengin, Barış Açıkel** gibi devrimciler), ve ülkenin dört yanındaki hapishanelerdeki bazıları ölüm sınırında olan çok sayıdaki **hasta devrimci ve yurtsever tutsakları** temsil edecek mümkünse bizzat bu hasta tutsaklardan adaylar.

- **Militan öğrenci ve gençlik hareketini**, yine özellikle hapishane-
deki devrimci öğrencileri temsil edebilecek adaylar.

- **Emekçi kadın hareketini** temsil edebilecek adaylar.

Bütün komünist, devrimci ve gerçekten demokratik güçleri ve bütün

sınıf ve tarih bilinçli işçileri harekete geçirebileceği açık olan böyle bir devrimci seçim kampanyası sokağın kullanılması planında,

- İşçi sınıfına ve emekçilere karşı gündemde olan ağır saldırılara karşı sürmekte olan mücadeleyle,

- Burjuva partilerinin işçi kolu pozisyonundaki “devlet sendikası” konfederasyonların sendika bayramı haline getirmeye çalıştıkları sarı 1 Mayıs’ına karşı, proletaryanın iktidar mücadelesi için enternasyonal bir siyasal mücadele günü olarak “**Kızıl 1 Mayıs**” için sürdürülmesi gereken mücadeleyle,

- Seçimler öncesinde kendilerine tek tercih olarak sunulan CHP’nin geleneksel hegemonyasından kurtaracak bir arayış içinde olan Alevi-Kızılbaş halkının kitlesel protestolarıyla,

- Henüz aşılamayan **Tarihsel 15/16 Haziran Direnişi** Devrimci geleneğimizin coşkusu ve ruhuyla **8 Mart** ve **21 Mart Newroz** çalışmalarıyla, ve büyük **TEKEL Direnişinin** 1. yıldönümünde yapılabilecek etkinlik ve eylemlerle,

Ve giderek daha da yayılıp derinleşebilecek gibi görünen Kuzey Afrika ve Orta Doğu ülkelerindeki muazzam tarihsel önemdeki devrimci gelişmelerle dayanışma amacıyla örgütlenebilecek eylem ve etkinliklerle güçlü bir biçimde birleştirilebilir ve birleştirilmelidir.

Bizler, **İŞÇİ BİRLİĞİ Kolektifi** olarak, böyle bir kampanyanın, diğer kazanımlarının yanı sıra, sınıf bilinçli proletaryanın önündeki en yakıcı ve en acil görev olarak gördüğümüz, tüm komünistlerin ve işçi sınıfının sınıf bilinçli öncüsünün güçlü bir bağımsız **Sınıf Partisi** olarak birleştirilmesi yolunda çok önemli bir kazanım olabileceğini düşünüyoruz. Devrimcilerin, Komünistlerin kolektif aklı, kolektif bilinci ve kolektif eylemi örgütleme becerisi bu seçim hesaplaşması sürecinde yeniden sınanıp denenecektir. İdeolojik, politik ve örgütsel güvencelerimizin ışığında anlamlı ve ileri bir adım atılacaktır. Atılmak zorundadır. Böylelikle kitlelerin devrimci inisiyatiflerine, işçi sınıfına emekçi halklara inanmayan umutsuz, ufuksuz, burjuva ve küçükburjuva “sol” akımlara da bir ders verilmiş olacaktır.

Böyle bir kampanyanın ortak olarak örgütlenmesini mutlaka başarması gerektiğini düşündüğümüz komünist ve komünizme yönelen güçlerin büyük bölümünün kendi örgütlerinin şahsında bu sorunun çözülmüş olduğunu savundukları, geriye kalanların büyük kısmının da bu sorunun yakın zamanda çözülemeyeceğine inandıkları gerçeğinden bizler elbette habersiz değiliz ve bu gerçeğe gözümüzü kapayarak hayallere kapılmıyoruz. Bu durumun geçici olduğuna ve sosyal pratikteki devrimci inisiyatif ve müdahalelerle aşılabileceğine inanıyoruz. Ancak temelsiz olduğunu herkesin bildiği söz konusu iddialardan vazgeçmeyi şart koşma-

yan ama Devrimci Hareketin bütününü her halükârda mutlaka ileriye sıçratacak böyle gerçek bir politik kampanyanın örgütlenmesinden kaçmak, söz konusu iddiaların temelsizliğini dosta düşmana bir kez daha kanıtlamaktan başka bir şeye hizmet etmeyen dar-grup çalışmalarıyla ya da etkisiz sözde kalan aktif boykot çağrılılarıyla yetinmek veya en kötüsü temelde BDP'nin oy gücüne dayanan koltuk pazarlıklarına girişmek, pratikte inisiyatifi liberallere (EDP, DSİP, vb.) ve yarı-“ulusalci” (SİP-T“K”P’si, ÖDP, Halkevleri, ve bunların izinden gidenler gibi) sözde “sosyalist” kuyrukçulara ve Kuruçeşme kalıntısı-ÖDP döküntüsü tasfiyeciliği meslek edinmiş sözde “üçüncü cephe”cilere (Sosyalist Koordinasyon, SDP, SP, DİP-G, vb.) bırakmak demektir. Gerçekten şimdiye kadar her zaman olmuş olan ve devrimci güçler inisiyatifi ellerine almadıkları sürece bu seçim hesaplaşmasında da olacak olan budur. Oysa Marksizm bize ısrarla şunu öğretmektedir: **“Seçimler sırasında [oportünizme ve tasfiyeciliğe karşı] mücadele etmemek davayı çökertmektedir!”** (Lenin)

Sınıf pozisyonları nedeniyle kapitalist emperyalist düzen içi sözde “çözüm” beklentileri ve liberalizmin (sahte demokratizmin) tatlı sözleri için beslenen hayallerle ya da bir kez daha referandumda oluşan ÖDP-SİP-T“K”P’si-Halkevleri'nin başını çektiği yarı-ulusalci cephenin peşinden sürüklenmekle, kitlelerin fiilî çıkışlarıyla sisteme geri adım attırmasına dayanan gerçek demokratizm arasında bocalayan, konum almakta zorlanan güçler (birincisinden esas olarak BDP'yi ve ikincisinden ise esas olarak EMEP'i kastettiğimiz açıktır) ise komünist ve devrimci-demokratik güçlerin böyle anlamlı ve doğru bir taktikle seçim arenasına çıkması durumumda nasıl bir tutum takınacaklarını şimdiden açıklamak ve sonuçlarının hesabını da zamanı geldiğinde ilerici, devrimci ve yurt-sever kamuoyuna vermek zorunda kalacaktır.

Seçim gibi sınıfsal hesaplaşmalarda genel olarak bütün Devrimci güçlerin, daha öncelikli olarak da Komünist Devrimcilerin öncelikle kendi bağımsız ideolojik, politik, örgütsel güvencelerini pekiştirip sağlamaları esastır. Bu türden kendi kozalarını öremeyen grupların “Komünistlerin Birliği” lafzını telaffuz etmeye, vahiy geleneğiyle “Proletarya Partisi” kurma ya da çağrışımı yapmaya, ve de “Kürt ulusal hareketine yardım, vb.” argümanlarıyla burjuva demokrat BDP'ye tutunup eklenerek politika yaptığını savunmaya hakları yoktur.

İŞÇİ BİRLİĞİ KOLEKTİFİ

Komünistlerin Gerici Parlamento Seçimlerine Yaklaşımının Temel İlkeleri Üzerine Lenin'den Notlar

12 Haziran 2011 Genel Seçimlerine Komünist ve Devrimci Sol bir kez daha işçi sınıfına ve emekçi yığınlara gerçek bir politika öneremeyen konumuyla giriyor. Kimileri her zamanki ezberleriyle boykottan, hatta "aktif boykot"tan söz ederken, kimileri daha farklı yöntemler icat etmekte, Bolşevizmin tarihinden daha haberli geçinen kimileri de Bolşeviklerin seçimlerdeki geçici ittifaklarında devrimci olan ve olmayan parti ayrımı gözetmeden ve devrimci bir platformun olmasını şart koşmadıklarını iddia ederek kendi oportünist konumlanışlarını aklamak uğruna bilerek veya bilmeyerek (hangisi daha kötü?) tarih çarpıtcılığına katkıda bulunmaktadır. Seçimlerin, geniş kitlelerin politize olduğu önemli bir politik gündem olduğunu, proletaryanın da belli koşullar altında bundan kendi bağımsız siyasal mücadelesinin çıkarlarını ilerletmek için yararlanması gerektiği gibi basit bir doğrunun hatırlatılmasını bile "gerici rejimin aklanması" sayarak adına konuştuıkları Marksizm-Leninizmin abc'sinden habersiz olduklarını kanıtlayanların hiç sözünü etmiyoruz...

Bu türden anlayışlara tek tek cevap vermek yerine, bir arkadaşımızın hazırladığı, hepsine toplu cevap niteliğinde olan Lenin'in gerici temsili organlar için yapılan seçimlere yaklaşım sorunuyla ilgili yazılarından Marksizmin konuyla ilgili bazı temel görüşlerini ortaya koyan bir özeti yayınlamayı doğru buluyoruz.

Not: Aksi belirtilmedikçe alıntılardaki tüm vurgular ve yayınevi belirtilmeyen çevirilerin tümü bize aittir.

Komünistler Seçimlere Hangi Amaçla Katılır?

Komünistler (proletarya devrimcileri) gerici parlamentolar için yapılan seçimlere, proletaryanın devrimci amaçlarının propagandasını yapabilmek için, hiçbir temel sorunun parlamentolarda çözülemeyeceğini bizzat bu parlamentolar için yapılan seçimlerden ve parlamento kürsülerinden yararlanarak en geniş yığınlara açıklamak için katılırlar. "Radikal" geçinen küçük-burjuva darkafalılara bu her ne kadar muazzam bir paradoks gibi görünse de proletaryanın tarihsel deneyimi, böyle bir kullanmanın Çarlık idaresi altındaki Duma Seçimleri gibi en anti-demokratik seçim koşullarında ve Duma gibi gerçek bir parlamento bile olmayan bir temsili organda bile mümkün olduğunu kanıtlamıştır.

...

Komünistlerin seçimlere katılmaktaki önceliği çeşitli vaatler dağıtarak mümkün olan en fazla oyu ve sandalyeyi kapmak değil, proletaryanın dünya görüşü olan sosyalizmin temel ilkelerinin ve amaçlarının en geniş propagandasıdır:

“Seçimler, özel bir siyasal işlem değildir, bin bir türlü vaatte bulunarak sandalye kazanmaya çalışmak değildir, ama sınıf bilinci olan proletaryanın siyasal dünya görüşünün ilkelerini ve temel isteklerini savunmak için özel bir fırsattır.”

(Lenin, *Reformcuların ve Devrimci Sosyal-Demokratların Seçim Bildirgeleri*, Kasım 1912)

“... Ne kitleleri aydınlatmak, ne kitleleri ayaklandırmak için ajitasyon, ne de tutarlı demokratik sloganların açıklanması - sadece korkutulmuş dar kafalılardan sırtından yapılan koltuk pazarlığı - işte ... bütün liberal burjuvazi partilerinin seçim kampanyaları böyledir.

İşçilerin partisinin kitlelere karşı tutumu ise bunun tam tersidir. Bizim için önemli olan uzlaşmalar yoluyla Duma’da koltuk kapmak değil; aksine bu koltuklar, kitlelerin politik bilincini geliştirmeye, onları daha yüksek bir politik seviyeye yükseltmeye, örgütlemeye, dar kafalı bir mutluluk uğruna değil, “sükûnet” “düzen” ve “barışçı (burjuva) mutluluk” uğruna değil, fakat mücadele için, emeğin bütün sömürü ve baskılardan kurtularak tamamen özgürleştirilmesi mücadelesine yarayacağı için ve bunları gerçekleştirdiği ölçüde önemlidir. Sadece bu amaç için ve sadece bu amaca ulaşmakta yardımcı olduğu ölçüde. Duma’daki koltuklar ve bütün seçim kampanyası bizim için önemlidir. İşçilerin partisi bütün umudunu kitlelere bağlamıştır; korkmayan, pasif bir şekilde boyun eğmeyen, boyunduruklarını alçakgönüllülükle taşımayan, fakat politik bilince sahip, talepkâr ve militan kitlelere bağlamıştır. İşçilerin partisi Kara-100’ler tehlikesi umacısı ile dar kafalıları korkutma beylik liberal metodunu aşağılamalıdır. Sosyal-Demokratların bütün görevi, kitlelerin gerçek tehlikenin bilincine varmalarını sağlamak, kuvvetleri Duma’da yatmayan ve Rusya’nın geleceği sorununu Duma dışında çözecek olan bu güçlerin Duma müzakerelerinde tam ifadesini bulmayan mücadeledeki gerçek amaçlarının bilincine varmalarını sağlamaktır.”

(Lenin, *Burjuva Partilerinin ve İşçilerin Partisinin Duma Seçimlerine Karşı Tavırları*, Toplu Eserler Cilt 11)

Seçimler, Komünistlerin, geniş geri politik bilinçli proleter, yarı-proleter ve proleter olmayan emekçi kitlelerin liberal aldatmacalarının ve süslü hayallerin kuyruğundan kurtarılması, bunların sınıf bilinçli proletaryanın politik önderliğinde bağımsız devrimci eyleme teşvik edilmesi için mücadelesinin zeminlerinden biridir:

“... İşçilerin partisi, kitleleri Kadet burjuvazisinin gizli seçim hilelerine karşı, onların “bize güvenin, Kara - 100’ler tehlikesine karşı mücadeleyi bize, avukatlara, profesörlere, aydın toprak ağalarına emanet edin” şeklindeki aptallaştırıcı feryatlarına karşı uyarır.

“... İşçilerin partisi kitlelere: Sadece kendi sosyalist bilincinize ve sosyalist örgütünüzü güvenin, demektir. Mücadelede önceliği ve önderlik etme hakkını liberal burjuvaziye teslim etmek demek özgürlük davasını tumturaklı cümlelere, son moda ve aşırı süslü tabelaların bayağı parlaklığına satmak demektir. Duma’daki hiç bir Kara-100 tehlikesi, liberal burjuvaziyi, onun sloganlarını, adaylarını ve onun politikasını körü körüne takip eden kitlelerin zihinlerindeki çürüme kadar zararlı olamaz.

İşçilerin partisinin hitap ettiği kitleler arasından sayıca en fazla olanlar köylüler ve küçük burjuvazinin çeşitli kesimleridir. Bu kesimler Kadetlerden daha karardır, daha namusludur ve bin kere daha fazla dövüşme yetenekleri vardır, fakat politikada onlar çoğunlukla Kadet gevezeleri tarafından yönetilirler. Hatta şimdi bile militan proletarya ile uzlaşıcı burjuva arasında karar verememektedirler.

Kadet’le birlikte olan blokların savunucuları, sadece proletaryaya ve bütün özgürlük davasına zarar vermekle kalmıyorlar. Onlar, **şehir ve kır yoksulları arasındaki politik bilincin gelişmesine de zararlı olmaktadır.** Ve onlar, bunları liberal burjuvazinin etkisinden kurtarmak olan acil görevlerini yerine getirmiyorlar.”

(Lenin, aynı yazıdan)

Komünistler çok sınırlı bir söz hakkından bile devrimci amaçlarla yararlanmalıdır ve yararlanabilir:

“Gerici Duma toprak sahiplerine yönetimi, gücü; burjuvaziye zararlıklarını yapabileceği bir alanı ve proletaryaya da çok az bir söz hakkı veriyor. Bu durumda küçük söz hakkı önemli bir faktör oluyor. Bu küçük söz hakkına gereksinmemiz var. Seçim kampanyasına, kitle içinde devrimci çalışma yapabilmek için ihtiyaç duymaktayız.”

(Lenin, *Dördüncü Duma Seçim Kampanyası ve Devrimci-Sosyal Demokratların Görevleri*, 1912, Toplu Eserler Cilt 18)

Komünistler Seçimlere Hangi Koşullarda Katılır, Hangi Koşullarda Seçimleri Boykot Eder? Aktif Boykot Nedir ve Ne Değildir?

En demokratik ülkelerde bile en geniş yığınların kaderini ilgilendiren en önemli devlet işleri asla parlamentolarda çözülmez:

“Birkaç yılda bir, egemen sınıfın hangi temsilcisinin halkı parlamentoda temsil edeceğine ve ezeceğine karar vermek - sadece parlament-meşrutî monarşilerde değil, aksine en demokratik cumhuriyetlerde de burjuva parlamentarizminin gerçek özü budur.

(Lenin, *Devlet ve Devrim*, 1917, İnter yay., s. 60)

“... Amerika’dan İsviçre’ye, Fransa’dan İngiltere’ye, Norveç’e vs. dek parlamenter olarak yönetilen herhangi bir ülkeye bakın: asıl “devlet” işleri, kulislerin ardında daireler, özel kalem odaları, genel kurmaylar tarafından yapılır. Parlamentolarda sadece laklak edilir, hem de “sıradan halk”ı kafese koymak özel amacıyla.”

(Lenin, aynı yerde, s. 61)

Ancak devrimci bir durumun olmadığı koşullarda komünistler bu burjuva laklakhanelerinden bile devrimin propagandası için yararlanmasını bilmek zorundadır:

“... Bakanlar ve profesyonel parlamenterler, günümüzün proleterya hainleri ve “işadamı” sosyalistleri, parlamentarizmin eleştirisini tamamen anarşistlere bıraktılar ve bu şaşılası kurnazca nedenden dolayı parlamentarizmin **her türlü** eleştirisine “anarşizm” diye karşı çıktılar!! “İleri” parlamenter ülkelerin proleterlerinin, Scheidemann, David, Legien, Sembat, Renaudel, Henderson, Vandervelde, Stauning, Branting, Bissolati ve ortakları gibi “sosyalistler”i gördüğünde öğrenerek, oportünizmin ikiz kardeşi olmasına rağmen anarko-sendikalizme gittikçe daha fazla sempati göstermesi asla şaşırtıcı değildir.

Fakat Marx için devrimci diyalektik, Plehanov, Kautsky vb.nin boş bir moda sözcük, bir çocuk oyuncağı haline getirdiği şey değildi. Marx, özellikle devrimci durumun olmadığı koşullarda burjuva parlamentarizmi “ahır”ndan dahi yararlanmayı bilmeyen anarşizmle ilişkiyi acımasızca koparmayı bildi; fakat aynı zamanda parlamentarizmin gerçekten devrimci proleter bir eleştirisini yapmayı da bildi.”

(Lenin, aynı yerde, s. 59-60)

Boycot sorununun ortaya konulması somut durumun somut tahlilinden ayrı ele alınamaz:

“boycot sorunu... bu sorun somut tarihsel durumdan ayrı ele alınmaz.”

(Lenin, *Sosyal-Demokratlar ve Seçim Anlaşmaları*, TE, Cilt 11)

Parlamentarizmin tarihsel olarak ömrünü doldurmuş bir kurum olması, onun her yerde ve her zaman pratik politikada da ömrünü doldurmuş, işlevsizleşmiş bir kurum olduğunu, devrimcilerin onu kullanmaktan kaçınması gerektiğini göstermez. Lenin “... tarihsel ve siyasal bakımdan ömrünü doldurmuş olan parlamentarizmin mücadele biçimlerine her türlü geri dönüş... kesinlikle reddedilmelidir” diyen Alman radikallerine karşı:

“Bu gülünçlüğe varan bir kendini beğenmişliktir ve açıkça yanlıştır. Parlamentarizme “geri dönüş”! Yoksa Almanya artık bir Sovyet Cumhu-

riyeti mi? Herhalde değil! Öyleyse bir “geri dönüş”ten nasıl söz edilebilir? Bu bir safsata değil midir?

Parlamentarizm “tarihsel olarak ömrünü doldurmuştur.” Bu propaganda anlamında doğrudur. Fakat **pratikte** parlamentarizmin altilmiş olmaktan çok uzak olduğunu herkes bilir. Kapitalizmi birçok on yıllar önce, hem de çok haklı olarak, “tarihsel olarak ömrünü doldurmuş” ilân etmek mümkündü, fakat bu kesinlikle kapitalizm **zemininde** çok uzun ve çok inatçı bir mücadele sürdürme zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Parlamentarizm dünya tarihi anlamında “tarihsel olarak ömrünü doldurmuştur”, yani burjuva parlamentarizmi çağı son bulmuş, proletarya diktatörlüğü **çağı başlamıştır**. Bu tartışma götürmez. Fakat dünya **tarihinde** ölçek on yıllardır. Yirmi yıl önce ya da sonra, dünya tarihi ölçeği bakımından önemli değildir, -dünya tarihi açısından- yaklaşık olarak bile hesaplanamayacak önemsiz bir meseledir. Fakat tam da bu yüzden, pratik politikanın bir sorununda dünya tarihi ölçeğine dayanmak en büyük teorik yanlışır.

Parlamentarizm “politik olarak ömrünü doldurdu” mu? Bu bambaşka bir sorundur. Bu doğru olsaydı, “radikaller”in pozisyonu sağlam olurdu. Ve bunu çok esaslı bir tahlille kanıtlamak gerekirdi, fakat “radikaller” böyle bir tahlile yanaşmayı bile bilmiyorlar.

...Birincisi, Alman “radikaller”i, bilindiği gibi daha Ocak 1919’da, Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht gibi müstesna politik liderlerin görüşünden farklı olarak, parlamentarizmi “politik olarak ömrünü doldurmuş” sayıyorlardı. Bilindiği gibi “radikaller” yanılmışlardır. Salt bu bile, parlamentarizmin “politik olarak ömrünü doldurmuş” olduğu tezini derhal ve temelden yıkar.

... Frankfurtlu “radikaller” grubunun broşüründe şunları okuyoruz:

“... Hâlâ Merkez’in (katolik ‘Merkez’ Partisi’nin) politikasını izleyen milyonlarca işçi karşı-devrimcidir. Kır proleterleri karşı-devrimci birliklerin alaylarını oluşturur.”

Bütün bunların fazla tumturaklı ifade edildiği ve abartılı olduğu hemen görülür. Fakat burada anlatılan temel olgu tartışma götürmez; ve “radikaller”in bunu kabul etmeleri, hatalarını son derece çarpıcı biçimde gösterir. Eğer “milyonlarca” ve “alaylarla” **proleter** yalnızca genelde parlamentarizmden yana değil, aynı zamanda hatta doğrudan “karşı-devrimci” ise, parlamentarizmin politik olarak ömrünü doldurduğundan nasıl söz edilebilir!? Almanya’da parlamentarizmin politik olarak **henüz** ömrünü doldurmadığı açıktır. Almanya’da “radikaller”in **kendi arzularını**, kendi ideolojik-politik konumlarını nesnel gerçeklik gibi gördükleri açıktır. Bu, devrimcilerin yapabileceği en tehlikeli hatadır. Çarlığın son derece barbar ve vahşi boyunduruğunun özellikle uzun bir dönem bo-

yunca ve çeşitli biçimlerde, çeşitli eğilimlerde devrimciler ortaya çıkardı-
ğı; hayran olunacak özveri, coşku, kahramanlık ve iradeye sahip dev-
rimciler yarattığı Rusya’da, devrimcilerin bu hatasını çok yakından izle-
dik, özel bir dikkatle inceledik, bu hatayı çok iyi tanıyoruz ve bu neden-
le başkalarında da hemen açıkça görüyoruz. Almanya’da komünistler
için parlamentarizm elbette “politik olarak ömrünü doldurmuş”tur, fakat
önemli olan tam da, bizim için ömrünü doldurmuş olanı, *sınıf için, kitle
için* ömrünü doldurmuş görmemektir. Tam da burada bir kez daha “ra-
dikaller”in yargıda bulunmayı bilemediklerini, *sınıfın partisi* olarak, kitle-
lerin partisi olarak davranmayı bilemediklerini görüyoruz. Sizler, kitlele-
rin seviyesine, sınıfın geri kesimlerinin seviyesine inmemekle yükümlü-
sünüz. Bu tartışma götürmez. Onlara acı gerçeği söylemekle yükümlü-
sünüz. Onların burjuva-demokratik ve parlamenter önyargılarını adlı
adınca çağırarak yükümlüsünüz. Fakat aynı zamanda, (sadece sınıfın
komünist öncüsünün değil) tüm sınıfın, (sadece emekçi *kitlenin* ileri un-
surlarının değil) tüm emekçi *kitlenin* gerçek bilinç ve olgunluk seviyesini
soğukkanlılıkla izlemekle yükümlüsünüz.

“Milyonlar” ve “lejonlar” değil, sadece sanayi işçilerinin oldukça
önemli bir azınlığı katolik papazların peşinden, kır işçilerinin önemli bir
azınlığı junckerlerin ve büyük köylülerin peşinden gitse bile, bundan, *hiç
kuşkusuz*, Almanya’da parlamentarizmin *henüz* ömrünü doldurmadığı,
parlamento seçimlerine ve parlamento kürsüsünden mücadeleye katıl-
manın, devrimci proletaryanın partisi açısından, *tam da kendi sınıfının*
geri katmanlarını eğitmek için, tam da ezilen, korkutulmuş ve bilinçsiz
kır *kitlelerini* uyandırıp aydınlatmak için mutlak bir *yükümlülük* olduğu
sonucu çıkar.”

(Lenin, “*Sol Radikalizm*” *Komünizmin Çocukluk Hastalığı*, İnter
yay., s. 52-55, vurgular Lenin’in)

***Gerici parlamentoları dağıtacak güce henüz ulaşamadığı süre-
ce proletarya seçimlerden ve parlamentolardan yararlanmak zo-
rundadır:***

“... Burjuva parlamentosunu ve tüm diğer gerici kurumları dağıta-
cak güçte olmadığınız sürece, bu kurumlar içinde çalışmakla ***yükümlü-
sünüz, çünkü tam da*** buralarda hâlâ, papazlar tarafından ve kırım yalı-
tılmışlığı nedeniyle aptallaştırılan işçiler bulunmaktadır. Aksi takdirde bi-
rer gezeve olmak tehlikesiyle karşı karşıyasınız demektir.

Üçüncüsü, “radikal” komünistler, biz Bolşevikler hakkında çok iyi
şeyler söylüyorlar. Bazen insanın şöyle diyesi geliyor: keşke bizi daha
az övseler de, Bolşeviklerin taktiğine daha fazla vâkif olsalardı, onu da-
ha iyi öğrenselerdi! Biz Rusya’da Eylül-Kasım 1917’de burjuva parla-
mentosu seçimlerine, Kurucu Meclis seçimlerine katıldık. Taktiğimiz

doğru muydu, değil miydi? Eğer değilse, bu açıkça söylenmeli ve kanıtlanmalıdır; uluslararası komünizmin doğru bir taktik ortaya çıkarması için bu zorunludur. Eğer doğruysa, o zaman bundan belli sonuçlar çıkarmak gerekir. Elbette Rusya'nın koşullarıyla Batı Avrupa'nın koşullarını aynılaştırmak söz konusu olamaz. Fakat özellikle "parlamentarizm politik olarak ömrünü doldurmuştur" tezinin ne anlama geldiği sorununda, bizim deneyimimiz mutlaka tam bir şekilde değerlendirilmelidir, çünkü somut deneyimler değerlendirilmezse, bu tür tezler kolaylıkla boş bir safsataya dönüşür. Eylül-Kasım 1917'de biz Rus Bolşeviklerinin, Rusya'da parlamentarizmin politik olarak ömrünü doldurduğunu varsaymaya, herhangi bir batılı komünistten **daha fazla** hakkımız yok muydu? Elbette vardı, çünkü önemli olan burjuva parlamentoların uzun süreden beri mi, yoksa kısa süreden beri mi var oldukları değil, geniş emekçi kesimlerin (düşünsel, politik, pratik olarak) Sovyet düzenini kabul etmeye ve burjuva-demokratik parlamentoyu dağıtmaya (ya da dağıtılmasına izin vermeye) ne ölçüde **hazır** olduklarıdır. Rusya'da Eylül-Kasım 1917'de kentlerde işçi sınıfının, askerlerin ve köylülerin, bir dizi özel durum sonucunda, Sovyet düzenini tanımayaya, en demokratik burjuva parlamentosunu bile dağıtmaya olağanüstü iyi hazırlanmış olduğu tamamen tartışma götürmez ve kesinlikle sabit bir tarihsel olgudur. Ve buna rağmen Bolşevikler Kurucu Meclis'i boykot etmediler, bilakis siyasi iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesinden önce ve **sonra** seçimlere katıldılar. Bu seçimlerin son derece değerli (ve proletarya için son derece yararlı) politik sonuçlar ortaya çıkardığını, yukarıda sözü edilen Rusya'da Kurucu Meclis seçimleri üzerine materyali ayrıntılı biçimde tahlil eden makalede kanıtladığımı umuyorum.

Buradan şu tartışma götürmez sonuç çıkar: Sovyet Cumhuriyetinin zaferinden birkaç hafta önce, evet hatta böyle bir zaferden **sonra** bile burjuva-demokratik parlamentoya katılmak, devrimci proletaryaya sadece zarar vermemekle kalmaz, aynı zamanda geri kitlelere bu tür parlamentoların neden dağıtılmayı hakettiğini **kanıtlamayı** kolaylaştırır, bunların dağıtılmasının başarısını **kolaylaştırır**, burjuva parlamentarizminin "politik olarak aşılması"nı kolaylaştırır. Bu deneyimi hesaba katmamak ve aynı zamanda taktiğini **uluslararası** ölçekte (dar ya da tek yönlü ulusal değil, uluslararası taktik olarak) hazırlamak zorunda olan Komünist **Enternasyonal'e** aidiyet iddiasında bulunmak, ağır bir hata işlemek ve enternasyonalizmi sözde kabul ederken, pratikte ondan sapmak demektir.

... Biz Bolşevikler karşı-devrimci parlamentolara katıldık ve deneyim, proletaryanın devrimci partisi için bu katılımın, tam da Rusya'da birinci burjuva devrimin (1905) ardından bu katılımın, sadece faydalı değil, aynı zamanda ikinci burjuva devrimini (Mart [Şubat] 1917) ve daha

sonra da sosyalist devrimi (Kasım [Ekim] 1917) hazırlamak için zorunlu olduğunu göstermiştir. İkincisi... Parlatentonun karşıdevrimin organı ve “merkezi” haline gelmesinden (gerçekte hiçbir zaman “merkez” olmamıştır, olamaz da; bunu da geçerken belirtmiş olalım) ve işçilerin Sovyetler biçiminde kendi iktidar organlarını yaratmalarından, işçilerin kendilerini Sovyetlerin parlatentoya karşı mücadelesine, parlatentoyu Sovyetler tarafından dağıtmaya -düşünsel, siyasal ve teknik olarak hazırlamaları gerektiği sonucu çıkar. Fakat buradan asla, karşı-devrimci bir parlatento içinde bir Sovyet muhalefetinin var olmasının böyle bir dağıtmayı zorlaştıracığı ya da kolaylaştırmaya-cağı sonucu çıkmaz. Denikin ve Kolçak’a karşı muzaffer mücadelemizde biz, onların saflarında bir proleter muhalefetin, bir Sovyet muhalefetinin varlığının, zaferlerimiz için olmasa da olur olduğunu bir kez bile fark etmedik. Kurucu Meclis’in 18 (5) Ocak 1918’de dağıtılmasının tarafımızdan zorlaştırılmadığını, tersine, dağıtılan karşı-devrimci Kurucu Meclis içinde bir tutarlı Bolşevik, bir de tutarsız Sovyet muhalefeti, Sol Sosyal-Devrimci muhalefetin varlığıyla kolaylaştırıldığını çok iyi biliyoruz. Bu tezlerin yazarları tam bir kafa karışıklığı içine düşmüşler ve devrimler zamanında, gerici parlatentonun dışındaki kitle eylemlerini, bu parlatentonun içindeki devrim yanlısı (ya da daha iyisi: devrimi doğrudan destekleyen) bir muhalefetle birleştirmenin özellikle yararlı olduğunu kanıtlayan -eğer bütün devrimlerin değilse- bir dizi devrimin deneyimlerini unutmışlardır. Hollandalılar ve genel olarak “radikaller” burada, hiçbir zaman gerçek bir devrime katılmamış ya da devrimler tarihi üzerine derinleşmemiş, ya da safça, belirli bir gerici kurumu öznel olarak “reddetme”yi, bir dizi nesnel etkenin bileşik eylemiyle o kurumun gerçekten yıkılmasıyla bir sayan devrim doktrinerleri gibi yargıda bulunuyorlar.

... Elbette eskiden olduğu gibi ve genel olarak burjuva parlatentolara katılmayı reddetmenin, koşullar ne olursa olsun yanlış olduğunu iddia edenler hata etmiş olurlar.

Burada boykotun hangi koşullarda yararlı olacağını formüle etme çabasında bulunmam mümkün değil, çünkü bu yazının görevi çok daha mütevizidir: uluslararası komünist taktiğin bazı acil güncel sorunlarıyla bağıntılı olarak Rus deneyimlerini değerlendirmek amacındadır. Rus deneyimi bize, Bolşevikler tarafından boykotun bir kez (1905) başarılı ve doğru, bir başka kez de (1906) yanlış uygulandığını verdi. Birinci durumun tahlili bize, kitlelerin parlatento-dışı devrimci eyleminin (özellikle grev hareketinin) olağanüstü hızla büyüdüğü, proletarya ve köylülüğün hiçbir kesiminin gerici iktidarı destekleyemeyeceği, devrimci proletaryanın grev eylemi ve tarım hareketiyle geri kalmış büyük kitleler üzerinde etki sağladığı bir anda gerici bir iktidar tarafından gerici bir parlatentonun **toplantıya çağrılmasını engellemeyi** başardığımızı göste-

rir. Bu deneyimin bugünkü Avrupa koşullarına uygulanamayacağı tamamen açıktır. Hakeza, yukarıda belirttiğimiz argümanlar temelinde, Hollandalıların ve “radikaller”in, parlamentoya katılmayı reddetmeyi koşullu da olsa savunmalarının kökten yanlış ve devrimci proletaryanın davasına zararlı olduğu da tamamen açıktır.

Batı Avrupa’da ve Amerika’da parlamento, işçi sınıfı içinden ileri devrimcilerin özel nefretini kazanmıştır. Bu tartışma götürmez. Bu kesinlikle anlaşılırdır, çünkü savaş sırasında ve sonrasında parlamentodaki sosyalist ve sosyal-demokrat temsilcilerin büyük çoğunluğunun davranışından daha adice, daha alçakça, daha çirkin birşey düşünmek zordur. Ne var ki, herkes tarafından kabul edilen bu kötülükle **nasıl** savaşmak gerektiği sorunu çözüme bağlanırken, kendini bu ruh hallerine kaptırmak sadece akılsızlık değil, aynı zamanda doğrudan cinayet olurdu ... Kitlelerde devrimci ruh hali olmadan, böyle bir ruh halinin gelişmesini teşvik eden koşullar olmadan, devrimci bir taktik elbette eyleme dönüştürülemez, fakat Rusya’da bizler son derece uzun, ağır, kanlı deneyimlerle, devrimci taktiğin sadece devrimci ruh hali üzerine kurulamayacağı gerçeğini öğrendik. Taktik, her verili devletin (ve onu çevreleyen devletlerin ve tüm devletlerin, yani dünyadaki tüm devletlerin) tüm sınıf güçlerinin soğukkanlı ve sınıksız nesnel bir değerlendirmesine ve devrimci hareketlerin deneyimlerinin hesaba katılmasına dayandırılmak zorundadır. “Devrimci zihniyetini” parlamenter oportünizmi sadece lanetlemekle, parlamentoya katılmayı sadece reddetmekle ifade etmek çok kolaydır, fakat bu tam da çok kolay olduğu için, zor, son derece zor görevin çözümü olamaz. Avrupa parlamentolarında gerçekten devrimci bir parlamento fraksiyonu yaratmak, Rusya’da olduğundan çok daha zordur. Elbette. Fakat bu tam da, 1917’nin son derece özgün somut tarihsel koşulları içinde Rusya’nın sosyalist devrime *başlamasının* kolay olduğu, buna karşılık sosyalist devrimi **sürdürüp** sonuna kadar götürmesinin Avrupa ülkelerine göre daha zor olacağı yolundaki genel gerçeğin sadece özel bir ifadesidir. ... Bu zorluktan “kaçınmayı”, gerici parlamentolardan devrimci amaçlarla yararlanmak gibi çetin bir sorunun üstünden “atlayarak” gerçekleştirmeyi denemek tam bir çocukluktur. Hem yeni bir toplum yaratmak istiyorsunuz, hem de gerici bir parlamentoda inançlı, özverili, yiğit komünistlerden kurulu bir parlamento fraksiyonu yaratmanın güçlüklerinden korkuyorsunuz! Bu çocukluk değil midir? Eğer Almanya’da Karl Liebknecht ve İsveç’te Z. Höglund, tabandan kitle desteği yokken bile gerici parlamentolardan devrimci amaçlarla yararlanmanın örneğini verebildilerse, savaştan sonra kitlelere egemen olan düş kırıklığı ve öfke göz önüne alındığında hızla gelişen bir devrimci partinin, en kötü parlamentolarda bile devrimci bir fraksiyon kurması nasıl mümkün olmaz? İşte tam da bunun için, Batı Avru-

pa'da işçilerin geri kesimleri ve daha çok da küçük köylüler, Rusya'da-
kinden daha fazla burjuva-demokratik ve parlamenter önyargılara kapılı-
mış oldukları için, tam da bu yüzden komünistler, ancak burjuva parla-
mentosu gibi kurumların içinden bu önyargıları teşhir etme, ortadan kal-
dırma, aşma mücadelesini, bu uzun süreli, inatçı, hiçbir zorluktan çe-
kinmeyen mücadeleyi yürütebilirler (ve yürütmelidirler).

Alman "radikaller"i partilerinin kötü "liderler"inden yakınıyor ve
umutsuzluğa düşüyorlar, hatta işi "liderler"i "yadsıma" gülünçlüğüne
vardırıyorlar. Fakat "liderler"i çoğunlukla illegalitede saklamanın zorunlu
olduğu koşullarda, iyi, güvenilir, sınanmış, otorite sahibi "liderler" *yetiş-
tirmek* zordur. Ve legal çalışmayla illegal çalışmayı birleştirmeden, "*li-
derler*"i başka şeylerin yanı sıra parlamento arenasında da *sınamadan*
bu zorluğun üstesinden gelmek **olanaksızdır**. En sert, en amansız ve
en uzlaşmaz eleştiriler, parlamentarizme ve parlamenter faaliyete karşı
değil, parlamento seçimlerinden ve parlamento kürsüsünden devrimci,
komünist tarzda yararlanmasını bilmeyen liderlere karşı yöneltilmelidir,
hele de bunu istemeyen liderlere karşı daha şiddetli yöneltilmelidir. An-
cak böyle bir eleştiri -elbette işe yaramaz liderlerin uzaklaştırılması ve
yerlerine işe yarayanların getirilmesiyle birleştirildiğinde- yararlı ve se-
mereli bir devrimci çalışma olacaktır; aynı zamanda hem işçi sınıfına ve
emekçi yığınlara layık olabilmeleri için "liderler"i eğiten, ve hem de kitle-
lerin politik durumda yönlerini doğru saptamalarını ve bu durumdan do-
ğan çok karmaşık ve karışık görevlerini anlamalarını sağlayacak yararlı
ve semereli bir devrimci çalışma olacaktır."

(Lenin, "Sol Radikalizm" Komünizmin Çocukluk Hastalığı, 1921,
İnter yay., s. 55-63, vurgular Lenin'in)

"Aktif Boykot" Nedir ve Ne Değildir?

Aktif boykot seçimlerden yararlanmamak anlamına gelmez.

"Duma'nın aktif boykotu ne anlama gelmektedir? Boykot seçimlere
katılmayı reddetmek anlamına gelir. ... Aktif boykot sadece seçimlere
katılmamak demek değildir; bu aynı zamanda seçim mitinglerinin Sos-
yal-Demokratik ajitasyon ve örgütlenme için en geniş şekilde kullanıl-
ması anlamına gelir. Bu mitingleri kullanmak bunlara hem legal (seç-
men listelerine kayıt olarak) hem de illegal olarak girmenin yollarını bul-
mak, buralarda bütün sosyalistlerin bütün programının ve görüşlerinin
açıklanması, Duma'nın bir sahtekarlık ve şarlatanlık olarak teşhir edil-
mesi ve kurucu bir meclis için çağrıda bulunmak anlamına gelir."

(Lenin, *Devlet Dumasını Boykot Etmeli miyiz?*, 1906, Toplu Eserler,
Cilt 10)

***Aktif boykot iktidarın alınması için dolaysız devrimci eyleme
çağıran sloganlar olmadan anlamsızdır.***

“... Pasif katılmamadan farklı olarak, bir aktif boykot ajitasyonun on katına çıkarılmasını, her yerde mitingler düzenlenmesini, oralara ancak zor yoluyla girebilecek olsak bile seçim mitinglerinden yararlanmayı, gösteriler, politik grevler, vb vb. düzenlemeyi gerektirir.

... Daha önce de söylemiş olduğumuz gibi, “bir aktif boykot” ajitasyon, insanları kazanma, devrimci güçlerin daha geniş bir ölçekte, iki katına çıkarılmış bir enerjiyle örgütlenmesi ve iki katı baskıyla yüklenmek anlamına gelir. Ne var ki, böyle bir çalışma, açık, kesin ve dolaysız bir slogan olmadan düşünülemez. Bu slogan da yalnızca silahlı ayaklanma olabilir.”

(Lenin, *Bulygin Dumasının Boykotu ve Ayaklanma*, Toplu Eserler, 1905, Cilt 9)

“Aktif boykot” taktiği, ancak devrimin silahlı ayaklanmaya doğru geliştiği koşullarda ve ancak dolaysız ayaklanma sloganıyla birlikte savunulabilir:

“... aktif boykot, Rusya devriminin deneyiminin de gösterdiği gibi, ancak devrimin silahlı ayaklanmaya doğru gelişmekte olan çok yaygın, her yeri kapsayan ve hızlı bir tırmanışı koşullarında, ... Sosyal-Demokratların doğru taktiğidir.

“... bu koşulların yokluğunda, ikinci Duma örneğinde olduğu gibi, bir devrimci dönemin bütün koşulları hazır bulunsa bile, devrimci Sosyal-Demokratların doğru taktiği seçimlere katılmadır.

“... kitlelere Duma’yı boykotun kendi başına işçi sınıfı hareketini ve devrimci mücadeleyi daha yüksek bir düzeye çıkarmaya muktedir olmadığını, ve boykot taktiğinin ancak bizim sendikal yükselişi devrimci bir saldırıya dönüştürme çabalarımız başarılı olduğu takdirde uygun olacağını açıklamak [gerekir].”

(Lenin, *RSDİP’nin Üçüncü (İkinci Tüm-Rusya) Konferansı*, 1907, Toplu Eserler Cilt 13)

Türkiye’deki devrimci ve komünist gruplar içinde kimileri de, dolaysız ayaklama çağrısının koşullarının olmadığı bir ortamda ve böyle bir çağrı olmadan, üzerinde devrimci sloganlar yazan pusulaları sandığa atmaya çağırmak gibi yöntemleri “aktif boykot” olarak adlandırırken, kimileri de bu aynı yöntemin seçimlere katılmanın bir biçimi olduğunu veya en azından “boykot olmadığını” vb. savunmaktadır. Bunlar birer sofizmden başka bir şey değildir. Gerçekte bu tür yöntemler ne “aktif boykot”tur, ne de seçimlere katılmadır. Komünistler işçilere ve emekçi kitlelere seçimlere katılmayı mı, yoksa katılmamayı (ve ayaklanmayı) mı önerdiklerini açık ve kesin olarak açıklamak durumundadır:

“Yoldaş B.K.’nın Kommunismus No. 18’deki daha önce sözünü ettiğim makalesi, günümüz Avrupasında parlamentoları boykot etme taktiklerine sempati duymasının hatalılığını son derece canlı, çarpıcı biçimde ortaya koymaktadır. Yazar “sendikalist boykot” ve “pasif” boykottan kendisini ayırmakta ama aynı zamanda özel bir tür “aktif” (Ah, ne “Sol”!...) boykot icat etmektedir ki bu noktada onun akıl yürütmesinin hatalarının ne kadar büyük olduğunu çok çarpıcı biçimde açığa vurmaktadır.

“Bir aktif boykot”, diye yazıyor, “Komünist Partisinin kendisini sadece seçimlere katılmama sloganıyla sınırlamaması, ama, boykotun çıkarları için, sanki seçimlere katılıyormuş gibi ve sanki onun ajitasyonu ve eylem mümkün olan en büyük işçi oyunu almayı sağlamak için tasarlanmış gibi olması anlamına gelir.”

Bu bir incidir. Bu anti-parlamentarizmi hiçbir eleştirinin yapamayacağı kadar çökertmektedir. “Sanki” seçimlere katılıyormuşçasına düzenlenmiş bir “aktif” boykot!! Uyanmış ve yarı-uyanmış işçiler ve köylüler seçimlere ciddi oranda katılıyor, çünkü onların kafasında hala burjuva-demokratik önyargılar vardır, hala bu önyargıların etkisi altındadır onlar. Ve uyanmamış (bazen “yüksek-kültürlü” olmasına rağmen) küçük burjuvaziyi bu önyargılardan kendi deneyimleriyle kurtarılmalarına yardım etmek yerine, parlamentolara katılmaktan uzak durmamız ve her türlü adilikten ve he türlü burjuva zehirden arındırılmış taktikler icat etmekle kendi kendimizi eğlendirmemiz söyleniyor.

Bravo, bravo, Yoldaş B. K.! Anti-parlamentarizm savunmanızla bu aptallığın benim kendi eleştirimle başarmayı düşünebileceğimden çok daha erken yok edilmesi için bize yardım ediyorsunuz.”

(Lenin, *Kommunismus*, 1920, Toplu Eserler Cilt 31)

Komünistler Seçim ve Parlamento Çalışmalarını Devrimin ve Proletaryanın Bağımsız Siyasal Örgütlenmesinin Belli Bir Aşamadaki Görevlerine Tabi Kılar

Komünistler seçim kampanyalarını ve parlamentodaki faaliyetlerini, proletaryanın bağımsız sınıf partisi olarak örgütlenmesinin çıkarlarına ve belli bir ülkedeki devrimin mevcut aşamasında proletaryanın özel görevlerine tabi kılmak zorundadır:

“Sosyal-Demokratlar parlamentarizmi (temsili meclislere katılımı) proletaryanın aydınlatılmasının ve **onun bağımsız bir sınıf partisi olarak örgütlenmesinin araçlarından biri olarak**, işçilerin kurtuluşu uğruna verilen politik mücadelenin yöntemlerinden biri olarak görürler. Bu Marksist bakış açısı Sosyal-Demokrasiyi bir yanda burjuva demokrasısından öte yanda anarşizmden radikal şekilde ayırır. Burjuva liberalleri ve radikaller parlamentarizmi genel olarak devlet işlerini yönet-

menin "doğal" ve biricik normal ve meşru yöntemi olarak görürler ve sınıf mücadelesini ve modern parlamentarizmin sınıf karakterini inkar ederler.

"Burjuvazi işçilerin gözüne parlamentarizmin burjuva baskısının bir aracı olduğunu görmelerini engellemek ve parlamentarizmin tarihsel öneminin sınırlılığını kavramalarını engellemek için atözlükleri takmakta mümkün olan her yolu ve her fırsatı kullanırlar. Anarşistler de aynı şekilde parlamentarizmin tarihsel olarak belirlenmiş olan önemini değlendirmeyi başaramazlar ve bu mücadele yöntemini büsbütün reddederler. İşte bu nedenle Rusya'daki Sosyal-Demokratlar hem anarşizme hem de burjuvazinin eski rejimle parlamenter temelde bir uzlaşmaya varır varmaz devrimi durdurma çabalarına karşı kararlı bir mücadele yürütürler. Parlamentodaki faaliyetlerinin **tamamen ve mutlak biçimde işçi sınıfı hareketinin genel çıkarlarına ve proletaryanın mevcut burjuva-demokratik devrimdeki özel görevlerine tabi kılırlar.**

"Buradan çıkan ilk sonuç Sosyal-Demokratların Duma kampanyasına katılımlarının diğer partilerin katılımdan tamamen farklı bir niteliğe sahip olmasıdır. Onlardan farklı olarak biz bu kampanyayı kendi içinde bir amaç olarak görmediğimiz gibi başlıca önemdeki bir olay olarak da görmüyoruz. Onlardan farklı olarak biz bu kampanyayı sınıf mücadelesinin çıkarlarına **tabi kılıyoruz.** Onlardan farklı olarak biz bu kampanyada, parlamenter reformlar için parlamentarizm sloganını değil, bir kurucu meclis için devrimci mücadele sloganını ileri sürüyoruz.

(Lenin, *Sosyal-Demokratlar ve Seçim Anlaşmaları*, 1906, Toplu Eserler, Cilt 11)

Bütün seçim kampanyalarında en önemli ilke proletaryanın siyasal bağımsızlığının korunmasıdır:

"... Bu söylediklerimizden seçim anlaşmaları konusunda ne sonuç çıkar? Herşeyden önce, bizim esas görevimiz sonuna kadar devrimci kalan tek sınıf olarak, muzaffer bir burjuva-demokratik devrimin mümkün olan biricik önderi olarak **proletaryanın sınıf bilincinin ve bağımsız sınıf örgütünün geliştirilmesidir.** Bu nedenle, seçimler ve Duma kampanyası süresince sınıf bağımsızlığı[nın korunması -ç.n.] bizim en önemli genel görevimizdir. Bu diğer, kısmi görevleri dışlamaz, ama ikinciler mutlaka buna **tabi ve bununla uyumlu kılınmalıdır.** Hem Marksizmin genel teorisi hem de uluslararası Sosyal-Demokrat hareketinin deneyimi tarafından doğrulanmış olan bu genel öncül bizim çıkış noktamız olmak zorundadır."

(Lenin, aynı yazıdan)

Proletarya partisinin henüz kazanılmamış olduğu koşullarda da komünistler diğer konularda olduğu gibi seçimlerde de prole-

taryanın bağımsız sınıf konumlarını korumalı ve “demokratik oyları bölme” türünden gösterişli argümanlara karşı çıkmalıdır:

“1848-49 Devriminin yenilgisinden sonra, "... partinin tamamen örgütsüz olduğu, ana akım içinde açıkça göze çarpan bir proleter akım bulunmadığı..., ve proletaryanın tümüyle, burjuvazinin yalnız egemenliği altına değil, önderliği altına da düştüğü” koşullarda Marx, "İşçilerin seçimlerde burjuva demokratlarından bağımsız olarak kendi adaylarını göstermelerinin gerekliliğini belirtmek zorunda kalmıştı. Marx'ın, işçilerin ayrı kalmasının demokratik partiyi «böleceği» yolundaki çok gösterişli demokratik ifadeleri çürütmesi gerekmişti (iyi mim koyun! - yalnızca dün birleşmiş ve ideolojik anlamda hâlâ birleşik olanı bölebilirsiniz). Marx, böyle sözlere kendilerini kaptırmamaları için Komünist Liga üyelerini uyarmak zorunda kalmıştı. ”

(Lenin, *Geçici Devrimci Hükümet Üzerine*, 1905, Toplu Eserler Cilt 8)

Komünistler Seçim İttifaklarına Nasıl Yaklaşır?

Bolşevikler seçimlerde liberalleri (Kadet partisi) yalıtılmak için Rusya devriminin o aşamasında devrimci demokrat konumdaki küçük-burjuva Narodnik partilerle anlaşma yapılabileceğini ilkesel olarak kabul etmiştir ama bunun için her şeyden önce benzer görüşlere sahip Narodnik partiler arasında devrimci olan ve olmayan partiler şeklinde kesin bir ayırım yapılması gerektiğini ortaya koyar: :

"St. Petersburg Sosyal-Demokratlarının Konferansı Halkçı Sosyalistleri reddederken haklıydı. Birincisi, ilkesel olarak doğrudu, çünkü Halkçı Sosyalist Parti hiç şüphe yok ki diğer Trudovik partilerinin tümünden daha sağda durmaktadır, daha güvenilmezdir ve Kadetlere daha yakındır. İkincisi, pratik politika bakış açısından doğrudu, çünkü politik kampanya sırasında kaçınılmaz olarak kendini açığa çıkaran Trudovik partileri arasındaki bölünme çizgisini doğru öngörmüştü.

... İşçilerin Partisi bütün işçilerin ve bütün yurttaşların daha güvenilir ve güvenilmez olan Trudovikler arasındaki gerçek farkı bilmesini sağlamaya özen gösterir..."

(Lenin, *St. Petersburg Seçimleri ve 31 Menşevik'in İki Yüzlülüğü makalesinden*, Lenin Toplu Eserler, Cilt 12)

Lenin, Menşevikleri ittifaklarında devrimci ve devrimci olmayan partilerin böyle kesin bir ayırımını gözetmeyen ilkesiz bir tutum sergiledikleri ve seçimler gibi önemli bir politik olayda kitlelerin partiler arasında kesin ve doğru ayırım çizgilerini görmelerini sağlama görevini reddettikleri için mahkum eder:

"Halkçı Sosyalistler hakkında bütün bu yaygaradan ne sonuç çıkarılmıyız?"

Bundan şu sonuç çıkar ki Menşevikler hiçbir ayırım gözetmeden ilkesiz bir şekilde küçük-burjuvaların bloğuna katılmıştır, **ve bir seçim sırasında Sosyal-Demokratların görevi olan şeyi, yani, kitlelere partiler arasında kesin sınırlar çizmeyi öğretmekten aciz olduklarını** kanıtlamışlardır."

(Lenin, aynı yazıdan)

Bolşeviklerin ilkesel tutumlarının Trudovik partilerinin kendi aralarında ayrışmasını sağlamasını Lenin önemli bir kazanım olarak görmüştür:

"Bolşevikler ilke sorunlarında tutarlıydı. Resmi bir Sosyal-Demokrat organ adına her yerde yayınlanan açık bir kararla işe başladılar, bu karar herkesi Halkçı Sosyalist Partinin güvenilmezliği konusunda bilgilendiriyordu. Bolşevikler şimdi daha devrimci Trudoviklerin (SR'lerin) bizzat kendilerinin Halkçı Sosyalistlerin Trudovik bloğu terk edebileceklerini ve bunun da bloğun yıkılmasına yol açmayacağını açıklamaları sonucunu elde ettiler!"

Bolşevikler devrimci Trudoviklerin oportünist Trudoviklerden ayrıştırılmasını başardılar. Menşevikler ise boğazlarına kadar oportünist bir küçük-burjuva bloğa batmış oldular"

(Lenin, aynı yazıdan)

Lenin liberallerle ittifak ve koltuk pazarlığı uğruna proleter ve devrimci-demokratik yığınların bölünmesinin Kara-100 tehlikesini azaltmayıp arttırdığını göstererek, oportünistlerin liberallerle ittifakın gerekçesi olarak başvurdukları "Kara-100'ler gelir" (bizdeki "Faşizm Gelir" yaygarasıyla karşılaştırılabilir) bahanesini boşa çıkarmıştır:

"Gerçekten, Menşeviklerin ne söylediklerini bir düşünün: Sosyal-Demokratlarla Trudovikler arasında bir anlaşma Kara-100 tehlikesini arttıracaktır, çünkü Kadetlerin oylarını büyük oranda bölecektir! Pekâlâ, sevgili yoldaşlar! Peki size göre hangi durumda bir Kara-100 zaferi tehlikesi daha büyük olacaktır Kara-100'ler için olmayan oyların iki seçim listesine bölünmesi durumunda mı, yoksa üç listeye bölünmesi durumunda mı?"

... 31 Menşevik bu beyin çatlatan problemin çözümü için herhangi bir ilkokul öğrencisinin yardımına başvurabilirler."

(Lenin, aynı yazıdan)

İşçi sınıfına rağmen ve sınıftan gizli olarak yürütülen koltuk pazarlığına karşı:

"Menşevikler Kadetlerle onların yardımıyla Duma'ya adamlarını sokabilmek için **işçilere rağmen pazarlık yürüttüler** Sosyal-Demokratlardan küçük-burjuva bloğa ve küçük-burjuva bloktan Kadetlere bütün şü karşılıklı ziyaretlerin açıklaması bu kadar basittir işte.

Fazlaca saf olmayan hiç kimse Menşeviklerin eylemlerinin Kara-100 tehlikesi hakkındaki çığıkların arkasına gizlemeye çalıştıkları gerçek amacını görmemeyi başaramaz.

... Menşevikler Duma'da Kadetlerden bir koltuk koparmak kaygısıyla değil de gerçekten Kara-100 tehlikesine karşı kaygıyla hareket ediyor olsalardı, Kadetlerle **koltuk sayısı yüzünden bozuşabilirler miydi?**

Bir sosyalist gerçekten bir Kara-100 tehlikesi olduğuna inanıyorsa ve bununla samimi olarak mücadele etmek niyetindeyse hiçbir pazarlık olmadan liberallere oy verir ve kendisine üç yerine iki koltuk teklif edildi diye görüşmeleri kesip atmaz."

(Lenin, aynı yazıdan)

Politik çizgide açıklık ve netlik, ittifaklarda devrimci ve devrimci olmayan partilerin kesin olarak ayırt edilmesi ve ikincilerle her türlü ittifakın kesin olarak reddedilmesi, seçimlerden devrimci amaçlar için yararlanmayı amaçlayan bir mücadelenin başarısının olmazsa olmaz garantileridir:

"Bolşevikler ilke sorunlarında tutarlıydı. Resmi bir Sosyal-Demokrat organ adına heryerde yayınlanan açık bir kararla işe başladılar, bu karar herkesi Halkçı Sosyalist Partinin güvenilirmezliği konusunda bilgilendiriyordu. Bolşevikler şimdi daha devrimci Trudoviklerin (SR'lerin) bizzat kendilerinin Halkçı Sosyalistlerin Trudovik bloğu terk edebileceklerini ve bunun da bloğun yıkılmasına yol açmayacağını açıklamaları sonucunu elde ettiler!

Bolşevikler devrimci Trudoviklerin oportünist Trudoviklerden ayrıştırılmasını başardılar. Menşevikler ise boğazlarına kadar oportünist bir küçük-burjuva bloğa batmış oldular."

(Lenin, aynı yazıdan)

Proletarya politikasının bağımsızlığı her zaman olduğu gibi seçimler için yürütülen kampanyalarda da mutlaka garanti altına alınmalıdır. Komünistler liberalizmin emekçi yığınları kendilerine ve düzen içi hedeflere bağlama çabalarını etkisiz kılmak amacıyla, liberallerden ve liberal yanlısamalardan bağımsız devrimci bir blok için mücadele edebilir ve etmelidir;

"... hiçbir koşulda yılmış ve ikiyüzlü Menşeviklerin gevezeliğini yaptıkları aptalca şeyi yapmamalıyız; **devrimci bir bloğu ve Kadetlere karşı küçük-burjuva desteğini almayı asla reddetmemeliyiz.**

Bolşevikler hiçbir tereddüt yaşamaksızın daha en başından doğru yolu tuttukları için, Trudoviklerin istikrarsızlığı ve işçilerin partisinin (tabii ki onun oportünist teferruatı dışarıda tutulduğunda) kararlılığı herkes için açık hale gelmiştir. Sosyal-Demokrat proletaryanın, diğer bütün unsurları Kara-100'lere ve liberallere karşı yönlendirerek, bütün küçük burjuva partileri ve akımları Kadet ideolojisinin ve Kadet politikasının etkisinden kurtararak, ve Trudovikler arasındaki devrimci ve oportünist grupların güvenilirlik ve yeterlilik derecelerine tüm kamuoyunun önünde açıkça saptayarak, kendi bağımsız yolundan gideceği herkes için açık hale gelmiştir.

Ve şimdi, Kadet hayırseverliğinin acı tadını tattıktan ve Kadetlerle mücadeleye hazır hale gelmişlerken bütün Trudovikleri yönetmekten korkmak, başışlanamaz bir çocukluk ve politik omurgasızlığın bir göstergesi olacaktır.

Kadetlerle pazarlığa dolanmış Menşevikler şimdi kendileri de kabul etmek zorunda kalıyorlar ki, kendilerine rağmen "Sosyal-Demokratların ve Trudoviklerin birleşik bir listesi Kadetlerden çokça oy çekebilecek ölçüde popüler olabilir..." . Evet, gerçekten de öyle olabilir! Ve işte tam da bu yüzden başkentte, tüm Rusya'nın gözlerini çevirdiği bölgelerde, Kadetlerin hegemonyasını baltalamak görevini görmezden gelemeyiz."

(Lenin, aynı yazıdan)

İkinci Duma seçimlerinde Leninist taktiğin özeti:

"Liberal toprak sahiplerinin gülünç ve utanç verici suç ortakları olarak davranmalarına rağmen (Kara-100 tehlikesiyle meşrulaştırılmayacak bir eylem, çünkü böyle bir tehlike yoktur), yararlı ve sorumluluk gerektiren bir rol bizi bekliyor; **aydınlanmamış kitlelerin liberallerin kendilerini yönetmesine boyun eğdirilmesine karşı mücadele içinde demokratik küçük-burjuvazi üzerinde proletaryanın hegemonyasını hayata geçirmek.**

İlk Duma seçimleri Kadetlerin zaferiyle sonuçlandı, ve bu liberal burjuvazi, kitlelerin basiretinin bağlanmasına, onların bağımsızca düşünmekte ve bağımsız bir politika izlemekteki başarısızlıklarına dayanan hegemonyasını sağlamlaştırmak ve süreklileştirmek için elinden gelen herşeyi yapmaktadır.

Kara-100'lere ve Kadetlere karşı savaşma kapasitesine sahip olan herkesi, özellikle St. Petersburg'da etrafımızda toplamak bizim zorunlu görevimizdir - onları **halkın devriminin amaçları için, geniş halk kitlelerinin bağımsız eylemi için** etrafımızda toplamak bizim zorunlu görevimizdir."

(Lenin, aynı yazıdan)

Seçim taktiğinin tümü gibi seçim ittifaklarının oluşumu da proletaryanın bağımsız politik örgütlenmesinin ve diğer emekçi sınıflar üzerindeki devimci hegemonyasının çıkarlarına tabi kılınmak ve bu çıkarlara hizmet etmek zorundadır:

“... Bağımsız bir işçi sınıfı politik partisi yaratmaya yardım etmek, işçilerin partisinin büyük tarihi ödevidir. Kadetlerle bloklar kurma tarafları olanlar bunun yerine getirilmesine engel olmaktadır.

İşçilerin partisinin karşı karşıya olduğu bir diğer büyük ödev de, perişan, sefil ve mahvolmaya mahkûm şehir küçük burjuvazisi kitlelerini ve köylülüğü liberal burjuvazinin önyargılarının ve fikirlerinin etkisinden kurtarmaktır. Bu ödevin yerine getirilmesi de yine, Kadetler'le bloklar kurmayı savunanlar tarafından engellenmektedir. Onlar, köylüleri liberallerden ayırmamakta, fakat özgürlük davası için ve proletaryanın davası için hayati önemi olan bu doğal olmayan ittifakı kuvvetlendirmektedirler. Onlar, köylü kitlelerini liberallerin entrika dolu politikalarına (ya da aslında Duma'daki koltukların dağıtımı için politik entrika) karşı uyarmamakta, fakat bu entrikada yer alarak onu tasvip etmektedirler. Kahrolsun tüm bloklar! [burada liberal partilerle yapılan veya yapılması tasarlanan bloklar kastedilmektedir - ç.n.] İşçilerin partisi, kendi seçim kampanyasını, sadece sözlerde değil pratikte de bağımsız bir şekilde yürütmelidir. O bütün halka ve özellikle proletarya kitlelerine, ilkelere dayanan cesur ve tutarlı bir eleştiri modeli sağlamalıdır. Kitleleri, Kadet özgürlük hainlerinin yapmacık liberalizmlerinde değil, özgürlük mücadelesinde etkin bir şekilde yer almak üzere toparlamayı ancak bu yolla başarabiliriz.”

(Lenin, *Burjuva Partilerinin ve İşçilerin Partisinin Duma Seçimleri-ne Karşı Tavırları*, Toplu Eserler Cilt 11)

Hazırlayan: **Yusuf Çelik**

İŞÇİ BİRLİĞİ

1 Mayıs 2011 Bildirisi*

-Belge-

**REFORMİST, ULUSALCI, LİBERAL SARI 1 MAYIS'LAR İÇİN DEĞİL
KIZIL 1 MAYIS'LAR İÇİN MÜCADELE EDELİM**

İşçi sınıfı, arka arkaya üç yıllık polis teröründen sonra bu yıl ikinci defa Taksim'de 1 Mayıs'ı serbestçe kutlayacak.

İstanbul Valisi, bu sene de Taksim'de kutlamaların serbest olduğunu, bir yanına emniyet müdürü, diğer yanına ise geçtiğimiz 1 Mayıs'ta direnişteki işçiler tarafından kürsüden layık olduğu şekilde indirilen Türk-İş başkanını alarak basına bildirdi.

Başbakan, “**siz söke söke almadınız biz bahsettik, biz izin vermesek Taksim'de 1 Mayıs'ı rüyanızda görürdünüz**” gibi söylemlerle “ileri demokrasi” anlayışını her fırsatta özetlemektedir. Sermaye hükümetleri, sistemin ömrünü uzatmak için her türlü kozmetik reformu yapmaya hazırdır – yeter ki “**hak verilmez alınır, sorunlar burjuva parlamentosunda değil, kitlelerin mücadelesiyle çözülür**” şiarları emekçi kitlelerce yükseltilmesin! Aksi takdirde neme lâzım “ayaklar baş olmaya” yeltenebilir, o zaman da sömürücü başlar için kızılca kıyamet kopabilir!

Onların görmek istediği 1 Mayıs, tüyleri yolunmuş, bütün devrimci içeriğinden arındırılmış, düzenle uzlaşmış, işçi sınıfının gündemini sermaye içi kavganın gündemiyle bölüp parçalamayı görev edinen sendikal konfederasyonların gözetim ve denetimine teslim edilmiş bir sarı 1 Mayıs'tır.

Uslu Salim'ler, Çelebi Süleyman'lar ve benzerleri gibi, sendikacılığı burjuva kariyerlerinde geçici bir basamak, işçilerin sırtını da atlama tahtası olarak gören konfederasyon başkanlarının burjuva seçimlerindeki tablosu, onların devlet sendikası kimliğini utanç verici biçimde bir kez daha açığa vuruyor. Bu nitelikteki konfederasyonların, 1 Mayıs'ı **sermaye ile emeğin enternasyonal kavgasının** değil, sermaye içi aile kavgalarının, burjuva partilerin seçim kampanyalarının gündeminin sahne alacağı bir gün olarak görmesi de kimseyi şaşırtmamaktadır.

1 Mayıs, tek tek ülkelerdeki ve tüm dünyadaki bütün milletlerden dünya işçi sınıfının **ENTERNASYONAL BİRLİK** günüdür.

Bu sınıf birliğinin kapitalist sistemi yıkmak ve yerine işçi sınıfının iktidarını kurmak için örgütlü **SİYASAL MÜCADELE** günüdür.

İşçi sınıfının kendi emeğinin üzerinde paylaşım kavgası veren sermaye fraksiyonlarıyla ve onların liberal, ulusalcı, hatta “sosyalist” etiketli uzantılarıyla değil, bütün dünyada kurtuluş mücadelesi veren **SINIF KARDEŞLERİ VE EMEKÇİ HALKLARLA DAYANIŞMA** günüdür.

İşçi sınıfı ancak, 1 Mayıs ve diğer gündemleri kendi bağımsız politikasının, bu politikayı ete kemiğe büründürecek **Devrimci Sınıf Partisi-**

nin inşasının çıkarları açısından değerlendirmesini bilerek nihai kurtuluşuna giden yolu açabilir.

Ne var ki 1 Mayıs'ta olduğu gibi önümüzdeki 12 Haziran 2011 seçimlerine de bir kez daha bağımsız sınıf politikasından ve taktiğinden yoksun olarak gidiyor.

İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetesi olarak biz, öncü işçiler, mücadelede gerçekten bedel ödeyen devrimci insanlarımız, hapisteki öğrenciler ve hasta tutsaklardan oluşan ortak bağımsız adaylar etrafında ve sermaye egemenliğine karşı açık bir devrimci programla nasıl bir kampanya örgütlenebileceğini aylar önce Komünist ve Devrimci Sol güçlerin gündemine getirdik. Bu tür bir tutarlı devrimci sınıf taktiğini uygulamak yerine, bir kez daha liberal şöhretler, profesyonel tasfiyeciler, sosyal-demokratlar ve yeminli emek düşmanlarından oluşan adayların peşinden koşma gerici politikası veya sözde aktif pratikte pasif boykot politikasızlığı tercih edildi. Tabandaki proleter devrimci kadrolar ve bütün sınıf bilinçli işçiler, bu tablonun hesabını, sağlı - "sol"lu her türlü kuyrukçuluğun son moda teorilerinin reklamını burjuva gazetelerinin köşelerinde yapan "sosyalist", "solcu", "emek dostu" taslaklarından ve meydanı onlara boş bırakanlardan sormalıdır, sormaya da başlamıştır. Ne mutlu ki işçilerin ve emekçi kitlelerin politik bilinci yükseldikçe bu yolun sonuna gelmektedir. Şimdiden sınıfın nihai çıkarlarını dar grup çıkarlarının önüne koyan bu tür bir bağımsız politikanın komünist ve devrimci harekette anlamlı yankılarını bulmaya başladığının bir çok örneklerini görmekteyiz.

Bütün toplumsal mücadele dinamiklerinin **işçi sınıfının politik kurmaylığı ve proletarya sosyalizmi bayrağı altında** birleşerek doğrudan sermayenin egemenliğini hedef alabileceği koşullar giderek olgunlaşmaktadır.

Bir yandan son "şifre skandalı"nın sermayeye dayalı eleme sisteminin iflasının nedeni değil sadece bir sonucu olduğunu gören, "**sınav endüstrisine hayır**", "**sermaye üniversiteden defol**" şiarlarını yükselten liseli ve üniversiteli gençliğin mücadelesi işçi sınıfının mücadelesine yaklaşıyor ve diğer yandan Kürt emekçilerinin ulusal baskıya karşı mücadelesi yalnızca düzenin çizdiği sınırları aşmakla kalmıyor, "sivil itaatsizliğin" dar-liberal çerçevesini de zorluyor. Emekçi yığınların ancak mücadele içinde ortaya çıkan ve gelişen devrimci potansiyeli, ufku kapitalist düzeninin sınırlarını bir türlü aşamayanları ciddî anlamda zorluyor. Bütün bu akımları düzene karşı tek bir nehir olarak birleştirebilecek olan, yalnızca ve yalnızca modern proletaryanın sonuna kadar tutarlı devrimci kurmaylığı olabilir. Tüm ülkenin gündemini değiştiren, bütün emekçilerin desteğini etrafından toplayan **TEKEL Direnişi** işçi sınıfın bu potansiyele sahip olan biricik toplumsal güç olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır. "**İleri Demokrasi**"nin TEKEL'in mücadelecisi işçilerinden bir türlü hırsını alamaması boşuna değildir.

“İşçiler politikadan ne anlar, onların anladığı tek politika üç kuruş daha fazla kazanma politikasıdır” diyen, sınıftan bağımsız sözümona “sosyalist politika”(!) yapan küçükburjuva darkafalılara inat, mücadeleci işçiler, aynı sistemin kötülüklerinden muzdarip olan, kapitalizmin çifte sömürü ve baskıya mahkûm ettiği ezilen emekçi halkların, geleceksizliğe mahkûm ettiği gençliğin, siyasal ve ekonomik bağımlılığa, pisi pisine cinayetlere mahkûm ettiği emekçi kadınların mücadelelerine sahip çıkmaktadır.

Proletaryanın politik kurmaylığının hayata geçirilmesinin, kuvveden fiile çıkarılmasının önündeki esas engel, “işçi sınıfının, emeğin dostu” geçinip, pratikte burjuva gündemleri takip eden içimizdeki eloğulları, kuyrukçu oportünizmin temsilcileridir. Hemen her önemli politik gündemi büyük bir aymazlıkla bu gibilerin inisiyatifine bırakan, kendi dar grup kavgalarından ülke gündemini unutan, sınıfın ve emekçi yığınların nabzını bir türlü tutamayan ve onlara öncülük yapamayan komünist ve devrimci cenahımızın da bunda büyük sorumluluğu vardır.

“**Türkiye vizyonumuz TÜSİAD’la aynı**” diyen, burjuva partilerinin seçim kampanyalarını bu partilerden önce başlatan sözde işçi sendikalarının yerine bağımsız sınıf sendikalarının, sosyalist geçinen liberal-ulusalçı veya ulusalcı-liberal kuyrukçular yerine, devrimci sınıf partisinin kurulması; işte İşçi sınıfının kurtuluşuna giden biricik yol budur.

Sınıfsal, ulusal, cinsel her türlü baskı ve sömürüye karşı, işçilerin, emekçi halkların, gençliğin ve emekçi kadınların ortak mücadelesini proletaryanın devrimci kurmaylığına kavuşturmak için,

Kuyrukçu oportünizme ve devlet sendikacılığına karşı, Bağımsız-Devrimci-Birleşik Sınıf Partisi ve Sınıf Sendikası için,

“SINIF UZLAŞMASI DEĞİL, SINIF KAVGASI!”

“TEK PARTİ, TEK SENDİKA, TEK GENÇLİK ÖRGÜTÜ!” ŞİARLARIMIZLA!

SÖMÜRÜCÜ “BAŞLAR” EMEKÇİ “AYAKLARIN” ALTINDA KALINCA KADAR!

**SARI 1 MAYIS’LARI YERLE BİR EDELİM,
KIZIL 1 MAYIS’LAR İÇİN MÜCADELE EDELİM!**

İŞÇİ BİRLİĞİ GAZETESİ

* Bu Bildiri; kolektif çabalarımızla üretilen **İŞÇİ BİRLİĞİ** Gazetemizin 10. Sayısının Özel Eki olarak 1 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul ve proletaryanın yoğun olduğu diğer illerimizde kitlesel olarak; bazı illerde ise yerel inisiyatiflerini kullanan sınıf bilinçli işçilerce çoğaltılarak dağıtılmıştır (**S. P.**).

Menşevik Ve Bolşevik

1 Mayıs Anlayışı (Dimitrov'dan)

G. Dimitrov'un 1 Mayıs 1939 tarihli Sosyalizmin Ülkesi ve Uluslararası Proletaryanın Kavgası yazısından:

“Bu yıl bütün dünyadaki işçi sınıfı, uluslararası proleter dayanışma günü olan 1 Mayıs'ın 50. yıldönümünü kutluyor. 1889'da **1 Mayıs, bütün ülkelerin işçileri arasındaki kardeşçe dayanışmanın, proleter güçlerin askerî yoklamasının, emeğin sermayeye karşı mücadelesinin günü olarak ilan edildi.** Çeşitli ülkelerde, işçi sınıfının küçük grupları bu günü kutlamaya başladılar. Bu işçilerin sayısı, her yeni yılda artıyor. İşçiler, uluslararası dayanışmalarını güçlendirirken grev yaptılar, sokaklara döküldüler, gösteriler düzenlediler. Ama zaman geçtikçe **devrimci Marksistler ve reformistler, 1 Mayıs'ı farklı biçimde kutlamaya başladılar. Lenin'in büyük partisi, Bolşeviklerin Partisi, bu günü devrimci mücadele günü olarak ilân etmiştir. İşçi sınıfının günlük ihtiyaçlarını karşılamak ve aynı zamanda onu, çarlık otok-rasisi ve kapitalizme karşı gelecekteki devrimci mücadeleye hazırlamak için savaştı.** Bolşevik Partisi, o zaman çarlık boyunduruğu altında inleyen bütün Rusya'ya ilân ettiği 1912'deki 1 Mayıs çağrısında şöyle diyordu:

«...Ve bugün... çarlık monarşisinin tamamen yıkılması için savaşa-çağımıza yemin ettiğimizi, ilerleyen Rus devrimini, Rusya'nın kurtuluşunu selâmladığımızı söyleyebiliriz! **Kahrolsun kapitalizm! Yaşasın sosyalizm!**» Bolşeviklerin, **1 Mayıs kutlamalarına, devrimci ruhu getirmelerine** hiç bir şey engel olamaz: ne çarlık polisinin yaptığı işkenceler, ne kapitalistlerin ekonomik baskısı, **ne de 1 Mayıs kutlamasının devrimci karakterine karşı çıkan Menşeviklerin şiddetli karşı koymaları.** Reformistlerin ise 1 Mayıs kutlamasına tamamen farklı bir yaklaşım-ları vardı. Bu günü devrimci karakterinden saptırdılar. Uluslararası proleterya dayanışmasının gösterisi ve proleter güçlerin askerî yoklaması olan bugünü, **zararsız bir küçükburjuva bayramı** haline getirdiler. Burada da, **1 Mayıs'ın karakteri ve özüne yaklaşım konusunda,** yıllar önce **tamamen iki ayrı sonuca** varan uluslararası işçi hareketindeki iki yol, yani Bolşevizm yoluyla reformizm yolu arasındaki **derin ilke ayrılığı** ortaya çıktı. İşçi sınıfını parçalayan, güçlerine ve zaferine şüphe tohumları eken, işçi hareketini sömürücü sınıfların çıkarına bırakan refor-

mizmin, en büyük devrimci karışıklıklar döneminde burjuvaziye kendini kurtarma, kapitalist baskı sistemini sürdürme ve işçi sınıfına karşı tecavüze geçme olanağını verdi. Reformizm, işçi sınıfının ve bazı kapitalist ülkelerin uluslarının faşist haydutlarının barbar rejiminin boyunduruğuna girmesine yol açtı. İşçi sınıfının güçlerini birleştiren, onu sömürücü sınıflara karşı uzlaşmaz mücadelede harekete geçiren ve yol gösteren Bolşevizm, Büyük Ekim Sosyalist Devriminin zaferine, işçi sınıfının diktatörlüğünün kurulmasına ve SSCB’de sosyalizmin zaferine yol gösterdi!

Dünya işçi hareketindeki bu iki farklı akımın sonuçları ışığında, kapitalist dünyadaki işçi sınıfı ve uluslar, reformist yolun, emperyalist burjuvaziyle uzlaşma politikasının, sınıf düşmanı karşısında yenilgiyi kabul etmenin yanlışlığına ve Marksizmin büyük izleyicisi, uluslararası proletaryanın lideri ve öğretmeni Lenin tarafından ayrıntılarıyla planlanan Bolşevizm yolunun doğruluğuna gittikçe daha çok ikna oluyorlar.”

Emekçi Kadına Dair Sahte Gözyaşları

Devletin “demokratikleşmesi” konusunda tartışmaların sürdüğü her zeminde, “cinsiyet ayrımcılığının” kaldırılması çağrısı da yer aldı. Ancak mülkiyet ilişkileriyle bağlantılı ve hatta kadının kendisinin de mülk sayılmasının tarihsel ve gelenekselleşmiş kökleri nedeniyle bu eşitsizlik sorununun, kökten çözümü sağlanamadı. Toplumların yöneten ve yönetilen, sömüren ve sömürülen sınıflara bölünmüş biçimde varoluşu sürdüğü, cinsiyet ayrımcılığı da sürecektir.

Burjuva Demokratik Devlet Hukuku Kadını Erkeğe “Eşit” Sayıyor

Yöneten ve yönetilen unsurların var olmasının maddî, kültürel ve tarihsel zemininin var olduğu ve bu olguya ilişkin toplumsal mutabakat ve rızanın genel kabul gördüğü bir toplumda; kadın ve erkek eşitsizliği zorunlu gerçekleşti, gerçekleşiyor. Bu durumun aksine harekete geçen sınıfsal, toplumsal mücadelenin zorlamasıyla kurgulanan toplumsal sözleşme ve hukukun varlığı; mülkiyet ilişkilerinin değişimini sağlamadığı için, genel anlamda toplumsal gruplar arasındaki eşitsizliği ve özel olarak da kadın erkek arasındaki eşitsizliğin sürmesini önlemedi. Mülkiyet ilişkilerine doğrudan bağlı olarak toplumun, yöneten ve yönetilen biçiminde farklılaşmasını tanıyarak kurgulanan burjuva demokratik devlet sisteminde hukuk; bir kadının “yöneten” statüsü kazanarak, erkeğin yöneteni olmasına olanak ve fırsat tanıdı; ama kadınla erkeğin eşit olma durumunun, toplumsal yaşamın egemen unsuru olmasını dışladı. Bir kültürel kabul durumuna indirgenen kadın erkek eşitsizliğinin gerçekleştiği bir toplumda, “kadın erkek eşitliği” toplumsal bir sözleşmeyle bağitlanır ve hukuk sisteminde yer alır olsa da; kısa veya uzun süreç içerisinde pratik anlamda gerçekleşmedi. En demokratik kapitalist ülkelerde dahi, “eşitlik” hukuken kabul edilse de ve salt bireysel anlamda, nadir olarak, “eşitlik” gerçekleşebilir olsa da, toplumsal anlamda kadın erkek eşitsizliği, ağırlı ve kronik biçimde sürdü. Bu nedenle pratik karşılığı olmayan hukuk ve toplumsal sözleşme; yönetenlerin iktidarının üzerini örtme aracı olarak; kadın erkek eşitsizliğinin, toplumsal ikiyüzlülüğün konusu olmasını sağladı.

Toplumsal hayatın her evresinde ve anında üzerine gidilmesi gereken “eşitsizlik” sorununun, yılda birkaç kez ve bazen sık aralıklarla gündeme gelmesi ve genel geçer sözlerle geçiştirilmesi de bu durumun ka-

niti sayılmalıdır. Kadın erkek eşitsizliğinin zımnen kabulü üzerinden so-runu yaklaşan siyasilerin, kadınlara “haklarını bahşetmeleri” de, egemen erk tavrının göstergesidir. İktidar sahiplerinin kadınlara “ihsan” ettikleri haklarını; “verdikleri gibi geri almaları” burjuva egemenliği altında olağan sayılmaktadır. Kendilerine “ihsan edilen” hakların geri alınması karşısında kadınların; “hak verilirken” olduğu gibi kullanılması engellenirken de “tepkisiz” duruşu trajik bir olgudur.

Kadınların toplumsal haklarını kullanmak için fiilen mücadele etmeleri, hak kullanma bilincini yükseltir. Hakkın kullanılması hiçbir otoritenin ya da kültürel faktörün iznine bağlı olamaz. Hak, ötekinin ihsanı olmayan, hiçbir koşula bağlanmaksızın kullanılan doğal bir edimdir. Ya yoksa hakkın kullanılması, erk sahibinin ihsanı ve toplumsal kurumların iznini gerektiren olgu olarak kabul edilirse; kullanımı, ihsan eden erkin “özel” durumuna ve toplumsal dayatmaların inisiyatifine bağlanır ve “hak” olmaktan çıkar; içi boş bir argümana dönüşür. Geleneksel, toplumsal disiplinlerin sınırını çizdiği çerçeveyi taşmadan, iktidarın hoşgörüsüne ve vicdanına seslenen özgürlük ve eşitlik istemi, “hak” kullanım meşruiyetine vurulan bir darbedir.

İnsanlık tarihi boyunca, kadın erkek arasındaki çatışma halinin egemeni olan erkek, kendi hukukunu oluşturdu ve egemenlik meşruiyetini bu hukuka dayandırdı. Bu toplumsal durumun reddi olan her eylem de, erkek egemenliğinin aygıtları tarafından gayri meşru olarak nitelendirildi.

Daha da derinleştirirsek; kadın erkek eşitsizliğinden söz edilen her yerde; eşitsizliğin “eşitlik gibi” gösterilmesi ve bu durumun değişmez ve hatta “kutsal emir” olduğu geleneksel düstur olarak kabul edildi. Kadın ve erkek ilişkilerini düzenleyen mülkiyet hukuku, toplumsal eşitsizliği kaldırmaya yönelik her toplumsal sözleşmeyi kâğıt üzerinde kalmaya mahkûm etti. Mülkiyet ilişkilerinin pratik ifadesi olan demokrasi; üretim ilişkilerinin tezahürü olan her eşitsizliği, ideal ilişkinin tasarısı olan hukuk metinleri nezdinde “eşitledi”. Tam bir büyücülük örneği olan bu simülasyon vasıtasıyla, eşitsizliğin sonucu olan çelişkiyi belirli sınırlar içerisinde tutan ve erkeğin konumunu meşrulaştıran durumu, olduğundan başka “tanımayı” sağlayacak fikir tümlüğü oluştu. Bu ideolojik kurgu, gerçek durumun anlatımı sayıldı, genel kabul gördü ve toplumun erk kültürünü besledi.

Cinsiyeti farklı olan bireylere, erkek egemen sistemin sunduğu toplumsal olanakların da eşitsiz olduğu göz ardı edilemez. Bu bağlamda; toplumsal güç ediniminde eşit olmayanlar arasında, eşitlik sağlanabileceğine ilişkin iddiayla oluşturulan hukuk sisteminin “ayrımcılığa” meşruiyet sağladığı gerçeğinin üzerini hiçbir “özgürlük ve demokrasi” söylemi örtmez.

Emekçi Kadınların Kurtuluşu Sınıfsaldır

Kapitalist sistemde, sömürülen ve erkin var olma koşullarını besleyen mülkiyet ilişkilerinin belirlediği sınırlar içerisinde yaşayan ve ağır baskı ve şiddete maruz kalma olasılığı büyük olanlar, kadın ve erkek emekçilerdir. Ancak bu sömürü sistemi, emekçi kadınların, erkekten daha fazla ezilmesinin ve baskı altında kalmasının koşulunu da oluşturur. Kapitalist üretim ilişkiler sistemi, kadının, hem kapitalist siyasanın ve kültürün baskısına ve hem de erkeğin ideolojik ve kültürel baskısına maruz kalmasını sağlar. Bu gerçek, emekçi erkeğin de maddî ve fikri olarak baskı altında ve yönetilen olduğu gerçeğini yadsımaz.

Emekçi kadınların, sınıf savaşında elde ettikleri kazanımları ve fiilen yer aldığı mevziyi, genel anlamda “kadınlar günü” içerisine hapsedmek ve emekçi kadınların özgürlük sorununu, tüm kadınların özgürlük sorunu içerisinde eritmek; asıl olarak, emekçi kadınla erkeğin sömürülen, ezilen ve yönetilen olduğunu ve bu yönüyle mücadele birliğinin gerçekleşebilir bir durum olduğunu örtmektir. Emekçi kadınla, burjuva, feodal ve küçükburjuva kadını aynı statüde sayacak şekilde meseleyi genelleştirerek ve tüm kadınların aynı durumda ve aynı sosyal koşullarda ve ortak sorunları yaşadığı kanısını güçlendirici tarzda sorunu ele almak; Emekçi kadınların kurtuluşunun tavsanmasını sağlar. Diğer yandan bu yaklaşım, kölelikten kurtuluşu açısından, emekçi kadınların; burjuva, feodal ve küçükburjuva kadınlardan daha çok emekçi erkeklere yakın durduğunun üzerini örter. Cinsiyet farkı gözetmeksizin, kadın ve erkek emekçinin, asıl olarak kapitalist sistemin baskısı altında telef olduğu gerçeği, kadın ve erkek emekçiyi, yaşamsal anlamda ortaklaştırır ve birbirine yakın kılar. Emekçi kadınlar sorununun kapitalist sistem içerisinde çözülebilir olduğu ve emekçi kadının kölelikten kurtuluşunun, burjuva demokrasisi kapsamında bir sorun olduğu yanılması; emeğin kurtuluşunu, köleliğin “çağdaş” norma ulaşması derekesine indirgeyen burjuva ideolojisine ve siyasetine çanak tutar.

Kapitalist sistem, köleci topluma ve feodal topluma göre “ileri” bir adım attı; erkek ve kadın emekçiyi, efendinin ve feodal beyin fiilî kölesi olmaktan kurtulmasının koşullarını sağlayarak “özgürleştirdi”. Ancak kapitalist üretim ilişkileri, aynı zamanda “özgür bireyin” üretim ilişkileri içerisinde yerini ücretli köle olarak tanımladı. Dolayısıyla kapitalist üretim ilişkileri, erkeğin yanı sıra kadının da evin dışına çıkararak “ücretli köle” olarak “özgürleşmesinin” olanaklarını yarattı ve bu anlamda burjuva diktatörlüğü kadını, “özgür köle” olarak, gerçek anlamda olmasa da hukuk nezdinde emekçi erkeğe eşitledi. Kapitalist sistem içerisinde, emekçi kadının, emekçi erkekle hukuki düzeyde olmakla kalmayıp pratik olarak da, “eşit” olması istemi haklı ve gereklidir. Bu eşitlik; pratik anlamda çağdaş köleler arasında bir eşitliktir ve özgürlükte, burjuva diktatörlüğüne rızayı içeren toplumsal köleliğin sınırları içerisinde kullanılan bir öz-

gürlüktür. Bu durumun üzerinden atlanmadan söz konusu istemin haklı ve gerekli olduğunu vurgulamak önemlidir. Bu vurgu, hakkın “demokratik kurallar içerisinde” kullanılma durumunu abartmayı önler. Eşitlik ve özgürlük hakkını, kapitalist sistemin sınırları içerisinde kalarak kullanmak isteyen kadınların, “özgür” yaşama isteğinin pratik karşılığının; köleliğe razı bir erkek emekçinin “sefil durumuna” eşit bir durum olacağı açıktır. En ileri seviyedeki bir burjuva demokratik ülkede dahi, emekçi kadının özgürlüğü; emekçi erkeğin özgürlüğüne eşitlenebilir. Bu özgürlük, çağdaş kölenin özgürlüğüdür. Emeginden “en fazla” yararlanılmasını sağlayacak ölçüde ve ölmeyecek kadar beslenen “çağdaş köle”; burjuva diktatörlüğün, her alanda bedenini aşındırmasına, ve bilincini körelmesine rıza gösterdiği ve burjuva sistemin sunduğu ile yetinme durumuna övgüler dizdiği sürece kavuştuğu “aşağılık bir yaşamı” sürdürür. Fazlasını değil. Ancak, kadının “çağdaş köle” konumuna ulaşmasının dahi, henüz “kazanılması zor” bir lüks olduğu gerçekliği; kapitalist ülkelerde, emekçilerin, gözlerini “burjuva demokratik cumhuriyetin” kör edici parlıtısına çevirmesine neden olmaktadır.

Kadın erkek eşitsizliğinin ortadan kaldırılması sorunu; burjuva demokrasinin tesisi içerisinde çözümlenecek ve dolayısıyla burjuva demokratik cumhuriyet kapsamında halledilecek bir sorun olmadığı somut olarak görülmektedir. En gelişmiş burjuva demokratik ülkelerde dahi kadın erkek eşitsizliğinin halli konusunda hukuk sisteminin aczinin sürüyor olması; burjuva hukukuna bel bağlayan kadın hareketi için trajik bir durumdur. Kadın erkek eşitsizliğinin insanlık tarihinden sökülüp atılması için; sınıf iktidarının pratik ifadesi olan ve “eşitsizliğin kurala bağlanması” anlamına gelen burjuva demokratik hukuk sisteminin de parçalanması zorunludur.

Erkeklik, Egemen Sınıf İktidarının Kültürel Düsturudur

Asıl olarak, toplumların bilincine kazanmış olan “erkek” öncelikli ön yargının yıkılması ve bu yargının kültürel bir düstur olmaktan çıkarılması gereklidir. Bu olmazsa; egemenliğin kabulü üzerine kurulmuş hukuk sistemindeki her hangi bir değişim, cinsiyet ayrımcılığının gerçek anlamda toplumların eyleminden ve hafızasından kazanarak çıkarılmasını sağlamayacaktır. Kadın örgütleri tarafından kullanılan “Kadına şiddet uygulayan, erkek değildir” şiarı, sınıflı toplumda “erkek” vasfının, toplum bünyesini saran ve erkek egemenliğine karşı çıkan kadının dahi bilincini esir alan bir ur olduğunun örneğidir. Erkek vasfının kabulü, şiddetin varoluş nedeninin kabulüdür. Bu eylemi yapan, “Erkek değildir” kavramı, “kötüleme amacını” baskılayan, erkeğe övgüdür. Bu övgüyle erkeğe atfedilen “yüce” ve “esirgeyen” vasfına sığınarak, şiddeti reddetmek abestir. Erkeğin, esirgeyici, ihsan edici ve koruyucu vasfına sığınarak, şiddet eyleminden vazgeçmesini istemek, erkeğin toplumsal değer vasfını kavra-

mamak demektir. Bu yaklaşım, reformistlerin, liberallerin devlete bakışının yansımasıdır. Bu bakış açısı, "Vatandaşına şiddet uygulayan devlet değildir" yaklaşımı ile aynıdır. Erkekliğin, kadına şiddet uygulamayı dışlayan bir vasıf olabileceğine inanmak; "baba" kavramı ile nitelendirilen devletin inayetine ve hoşgörüsüne sığınarak, devleti belirgin vasfından vazgeçirmenin mümkün olacağına ilişkin aldatmaca inanmakla eşdeğerdir. Oysa toplumların yazgısını belirleme tarihinde; bireye ve topluma şiddet uygulamayan devlet asla var olmadı, olmayacaktır. Şiddet, devletin içselleşmiş, nitelendirici eylemidir. Şiddet uygulamayan devlet, devlet olmaktan çıkar. Aynı şekilde erkeklik vasfı öne çıkan, erkekliği toplumsal var oluşunun dayanağı kılan erkek; kavramsal ve pratik olarak şiddet uygular. O halde sorunu, insan olmak üzerinden tanımlamak daha doğrudur. "Şiddet uygulayan erkek, insan değildir." şiarı sorunun daha doğru açıklanmasını sağlar. Kadına uygulanan şiddete karşı olmak; tüm insanlığı sarıp sarmalayan şiddet dürtüsünün maddî, siyasi ve kültürel zeminine ve dolayısıyla toplumların, erkeklik kavramına ilişkin tüm geleneksel değerlerine karşı olmayı içermelidir.

Eşitsizliğin var olduğu bir toplumda, toplumsal eşitsizliğin koşullarını yok edecek toplumsal güce sahip olmayan ya da eşitsizliğin maddî ve felsefî köklerini yıkmak için savaşmayan birey ve gruplar, iktidar sahibi sınıfın egemenliğini "meşru" sayarak tanıdılar ve egemenin "meşruiyetine rıza" temelinde kurgulanan hukuk içerisinde "hak arama" olanağına sahip oldular. Dolayısıyla "kâğıt üzerinde yazılı olan eşitliğin" pratik anlamda karşılığı olmadı.

Elbette ki toplumsal gruplar, var olan hukuk sistemi içinde kalmak şartıyla, durumun "iyileştirilmesi" uğruna savaşıma giriştiler. Bu eylem, eşitsizliği ortadan kaldırmaya yönelik bir mücadele değil, eşitsizliği kabul zemininde oluşan sistemin, "iyileştirilmesi" savaşımı oldu. Bu savaşım gereklidir. Ancak bu savaşımın, gerçek anlamda "kadınların özgürlüğünü" sağlamayacağı açıktır. *Bünyeyi saran kanserden kurtulmak için cerrahi müdahale zorunluysen; bu cerrahi müdahaleden ürken bireyin, ağrısını hafifletici uyuşturucular kullanarak ölüm vaktini geciktirme istemi, onun kendi yazgısını belirleme hakkının içerisinde değerlendirilmelidir. Diğer yandan, hastalıktan gerçek anlamda kurtulma istencini ve bünyeyi saran kanserin temizlenmesi için cerrahi bir müdahalenin zorunlu olduğu fikrini yüksek sesle ifade etmek de bir haktır. Bu hakkın kullanılmasını öfkeyle karşılayanların saldırısı karşısında; hakkı kullananların suskun kalmasını beklemek için saf olmak gerekir.*

Kadın erkek eşitsizliğinin ortadan kaldırılması için; eşitsizliğin zeminini olan maddî ve kültürel koşulların ortadan kaldırılması gereklidir. Bu doğrultuda verilecek mücadelenin doğrudan emekçi kadınlar tarafından ve devrim hedefli bir program dâhilinde yürütülmesi ön koşuldur. Bu savaşım; sömüren ve ezen sınıfın "iktidar zihniyetinden" ve erk kültürün-

den koparak sürdürülebilirse başarıya ulaşır. Sınıf iktidarı, erkek egemenliğinin temel dayanağıdır. Ezen ve sömüren sınıfın iktidarı yıkılırsa, erkek egemenliğinin dayanağı çöker ve sönmесinin koşulları oluşur.

Erk kültüründen kopmak, kopabilmek, bu doğrultuda oluşmuş ön yargıları toplumun belleğinden silmek bir hayli zor ve karmaşık eylemdir. Erk zihniyeti ve kültürü öyle bir kronik alışkanlığa dönüştü ki; kadına yüklenen toplumsal rol konusunda önyargılar bireyi ve grupları, kadının özgürlüğünü ve eşitliğini savunurken dahi kısıkkıvrak yakaladı ve esir etti. Burjuva muhafazakâr ve liberal ideologların ve siyasilerin, kadın sorununa yaklaşımındaki erkekçi kültürü ve ikiyüzlülük tavrı hemen herkes tarafından bilinmektedir. Ancak kendini toplumcu ve kadın hakları savunucusu ilan eden siyasetçilerin, erkekçi önyargıların savunucusu olmaları ve ikiyüzlü tutumları da, burjuva muhafazakârların tavrından aşağı değildir. Burjuva toplumcu siyasilerin erkekçi tavrının trajik bir örneğini; Ankara / Çankaya “Toplumcu” Belediye Başkanlığı, “12 ay 365 gün Çankaya” adlı broşüründe sergiledi. Bu broşürde yer alan faaliyetler, Toplumcu kapitalist Belediyeciliğin kadına bakışını bariz bir şekilde kavramamızı sağladı. Broşürde, “**Sokak Temizliğini Kadınlara Emanet Ettik**” başlığı altında; Bir toplumcu belediyenin, kadın haklarını savunusu şöyle açıklanıyor: “Kızılay’ın daha yaşanabilir ve daha nezih bir ortama kavuşması için başlatılan projeler kapsamında ‘Kadın Temizlik İşçileri’ni göreve başlattık. Artık Çankaya sokakları daha temiz ve Çankayalılar daha özenli.” Çankaya’nın toplumcu belediye Başkanı, tarihsel ve kültürel olarak, kadına biçilen ve onu eve hapseden; “evde yemek ve temizlik işlerini yüklenmek” görevini, adı geçen broşürde, kadını yüceltmek havasıyla sunuyor. Toplumcu başkan, kadının toplumsal görevini tanımlayan bu önyargının, kadın erkek eşitsizliğinin asal nedenlerinden biri olduğunun üzerinden atlıyor. Burjuva demokratların, emekçi kadınların kurtuluşuna ekonomist bakışı; “eşitsizliğin kabulü” üzerinden, ihsan edici, himmet edici, ve lütufkâr olmayı içeriyor.

Aynı broşürde ve aynı sayfada, bir başka fotoğraf, ikiyüzlülük kanıtı olarak yer alıyor. Sokak temizlik sorumlularının hepsinin erkek olduğunu belgeleyen fotoğraf; “kadın evin temizliğinden sorumlu ama koca da onun denetleyendir” erkekçi yargısını aleni sergiliyor. Oysa bugün “özel” temizlik şirketleri dahi, toplumcu siyasilerin bu görev tanımından daha ileri noktada duruyor. Özel temizlik firmaları, sokakta ve işyerinde olduğu gibi; “ev işlerinde de” erkek işçileri görevlendirerek, “yalnızca kadınlar temizlik yapar” ön yargısını yıkıyor. Çankaya Belediyesinin bu toplumcu faaliyetine karşı, Ankara’da Kadın örgütlerinin bir tepkisi olmadı ya da çok cılız bir ses çıkardılar, ama kimse bu sesi duymadı. Burjuva toplumculuğun ve kadın erkek eşitliği ön yargısını yıkmaya dönük “demokratik kadın hareketinin” hal ve gidişi de budur.

Emekçi kadınların özgürlüğü, toplumların “kurtuluş yolunu” açacaktır. Ancak kadınların özgürlük mücadelesinin başarısı da, hareketin, sı-

nıfsal kurtuluş hareketinden, yani toplumsal kurtuluş amacından bir an olsun şaşmadan yürünmesine bağlıdır. Bu politik tutumdan uzak durduğu için, iyi niyetle sürdürülen tüm demokratik mücadeleler gibi, kadın hareketi de burjuva erk düzenini sağlamlaştırmaya katkı verdi. Çünkü sınıf mücadelesinden kopuk “özgürlük” hareketinin ufkunun daralması ve salt erkek egemenliğine karşı bir mücadeleye dönüşmesi kaçınılmazdır. Dolayısıyla, erkek egemenliğinin maddî ve kültürel köklerine darbe vurmaktan ve egemenliğin gerçek kaynağını yok etmekten uzak bir hareketin; kadının özgürlük sorununu, kelimenin tam anlamıyla “erkeklerle didişme” pratiğine indirilmesi gerçekleşti.

12 Eylül 1980 askeri cunta sonrası dönemde ve sosyalist sistemin çözümlene sürecinde boy atan; feminist kadın hareketinin, sosyalizmin ideolojik tasfiyesini hedefleyen küçükburjuva liberal hareketin önemli ayağı olması öğreticidir. Bu oluşum, kapitalist sisteme yönelttiği anti erkçi “ağır” (!) eleştirinin yanı sıra, daha yoğun ve yıkıcı eleştirisini sosyalist harekete yöneltti. Bu yıkıcı eleştiri; burjuva iktidarın, emekçilerin devrimci eylem tümlüğünü bozma ve devrim gücünü zayıflatma politikasına güç verdi. Bu yön sapması nedeniyle, küçükburjuva özgürlükçü kadın hareketi; maddî, siyasî, ideolojik ve kültürel kurumlar tarafından beslenen erkek egemenliğine karşı “yıkıcı” tehdit unsuru olmaktan çıktı.

“Eşitlik Ve Özgürlük” İsteminin Burjuva Demokratik Açılımı

Küçükburjuva kadın özgürlükçüleri, erkek egemenliğini besleyen sınıflı toplumu yıkacak devrimi gereksiz görüyorlar ya da “hemen şimdi özgürlük” şiarı ile devrimi belirsiz bir zamana öteliyorlar. Kapitalist sistemin varlığını sürdürmesi altında, özgürlük isteği, farklı bir noktaya kayıyor. Sömürgeci sistemin insana dayattığı; “ya sömürülen, ya yöneten olacaksın ya yönetilen, ya ezen olacaksın ya ezilen olacaksın” düsturudur. Kapitalizmin insana bu ikilemi sunduğu yerde, kapitalist sistemden kopuşu gerçekleştirilmeden, gerçekleştirilmek istenen özgürlük, eşitlik istemi, istem olarak kalır. Özgürlük istemi, erk sisteminin çizdiği sınırlar içerisinde ve dolayısıyla kendi cinsiyetinden olana ve kendine yakın duran karşı cinsten insana yönelen ve onun üzerinden erk oluşturma noktasına varan pratik normunda tezahür eder.

Sınıflı toplumu ayakta tutan, yöneten ve yönetilen ikileminden kopuşu gerçekleştirilmeyenlerin, yöneten olma istekleri; kölelik sisteminin sürmesi istencinin kapsamında yer alır. Ben yönetilmek istemiyorum ama yönetmek de istemiyorum; çünkü köle olmak kadar, insanları yönetmek istem ve eylemi de insanı insanlıktan çıkarır, insanı bozar; fikrini içselleştiremeyen bireylerin ve toplumsal grupların “eşitlik” istençleri sahici değildir.

Burjuva, küçükburjuva kadın hareketinin önderleri; kadınların yönetici olamamasından, siyasî partilerin önder kadrosu içinde yer almama-

sından yakınıyorlar. Bu hareketin öncü unsurları, “kadının erkeğe eşitlenmesi gereklidir” fikrini söylemekte savunuyor olsalar da; pratikte, “eşitlik isteminin” üzerinden atlayarak, sorunu, kadının (emekçi kadının değil, elit küçükburjuva kadının) toplumu yönetme gücüne ulaşması noktasına çekiyorlar. Küçükburjuva özgürlükçü kadınlar, yöneticilik vasfının ve yapısının; toplumsal erkin varoluşunun ve idamesinin önemli bir dayanağı olduğu olgusunu göz ardı ediyorlar. Bu nedenle, toplumu yönetme olgusunu ortadan kaldıracak bir amaç için değil; sömüren, ezen sınıf iktidarı sürerken, kadınların yönetici olma olanaklarına kavuşması amacını benimsiyorlar. “Pozitif ayrımcılık” şiarı, bu noktada devreye sokuluyor. Küçükburjuva kadınlar yönetici olma noktasında “ayrıcalık” istiyorlar.

Yöneticilik olgusu ile ete kemiğe bürünen erk, burjuva kadın ve erkek üzerinde bir hâkimiyet olamayacağına göre; emekçi kadın ve erkek üzerinde kurulan tahakkümün pratik ifadesi olacaktır. Küçükburjuva kadın da; küçükburjuva erkek gibi, erk sahibi olmak, ve dolayısıyla yönetenle eşitlenerek; yönetilen sınıf üyesi olan kadın ve erkeği yönetebilme olanaklarına ve gücüne ortak olmak istiyor. Bu yarışta kazanan ve yönetici olan kadın, kaçınılmaz olarak erki kullanan olarak başkalaşır ve erkek kimliğini içselleştiriyor. Siyasî partilerde ve kitle örgütlerinde yönetici olan kadınların nasıl “erkek gibi kadına” dönüştükleri bilinen bir olgudur. Ancak çoğunlukla küçükburjuva kadının istenci hüsrarla sonuçlandı ve büyük burjuva yöneticilerin katına ulaşamadı. Bu nedenle hedefi küçüldü. Dolayısıyla küçükburjuva kadın özgürlükçüleri en yakınındaki erkek ya da kadın üzerinde egemenlik kurma yarışına girdi. Bu yarışın yarattığı didişme de, burjuvazinin egemenliğini besledi.

Küçükburjuva özgürlükçü kadınlar, kadın hareketi içerisinde öne çıkıyorlar ve hareketin içerisinde öncü rol üstleniyorlar. Bireysel statü ve ün kazanma eğiliminin, eylemlerine yön vermesi kaçınılmaz gerçekleşiyor. Tüm kadınların eşitliğinden söz eden küçükburjuva kadınlar, “sözde eşitlerin” öncüsü ve önderi olmayı benimsiyorlar. Siyasî parti ya da kitle örgütü yöneticisi veya parlamento üyesi olma noktasında kimliklerini parlatarak öne çıkarmakta bir sakınca görmüyorlar. Çünkü kendilerini “hemcinslerinin” en iyisi ve en yeteneklisi olarak görüyorlar ve bu işleri yapabilme gücüne ve lider vasfına kendilerinin sahip olduğu konusunda iddialıdır. Küçükburjuva kadın kimliğini, emekçi kadınlara “öncülüğünü” bahşetmiş bir eylemci olarak tanımlıyor. Bu öncü niteliği, onun, kadın hareketi içerisinde edilgen, ihtiyat kuvveti, nefer olarak yer alan emekçi kadınlara karşı lütufkâr, himmet edici, hoşgörülü ve bahşedici davranmasının gerekçesi oluyor. Küçükburjuva kadın kendini, emekçi kadınların hakları için fedakârca savaşan bir “ermiş” olarak görüyor. O, emekçi kadınların yoldaşı olmaktan değil; sözcüsü, avukatı, yol göstericisi, öğretmeni, eğiticisi ve kılavuzu olmaktan derin ve kışkırtıcı haz duyuyor.

“Özgürlükçü, eşitlikçi” Küçükburjuva kadın, pratik anlamda “eşitlik statüsü sağladığı” erkeklerle, eşitlik durumunu sürdürmek istemiyor ve eşit statüde olduğu erkek karşısında erkek rolünü benimsiyor ve erkeğin efendisi olmak istiyor. Diğer yandan küçükburjuva kadın, eşit ya da kendine tabii olan erkeğin değil, asıl olarak, sahip olmak istediği iktidarı elinde bulunduran büyük burjuva sınıf üyelerinin ilgisine mahzar olmayı arzuluyor. Onun, özgürlük ve eşitlikten kastı, ilgi ve beğeni odağına oturan iktidar sahibi kadın ve erkeğin eşiti olmaktır. Beğeni ve ilgi odağında olmayan bir erkeğin ya da kadının ilgisi ya da emir eri oluşu ona haz vermiyor. Küçükburjuva kadın, emekçi erkek ya da kadından üstün olmayı ve onları yönetme olanaklarına ve gücüne sahip olmayı olağan bir durum olarak görüyor ve emekçilerin kendine karşı ilgisini ve beğenisini önemsemiyor. Emekçi kadın ve erkeklerle eşit olmayı “akıl tutulması” olarak gören burjuva, küçükburjuva kadın; “çağdaş kölenin” boyun eğmesine, el pençe duruşuna burun kıvrıyor. Bir küçükburjuva kadın için, eşitlik ve özgürlük istenci; yönetici unsurları kenara iterek, yöneticiliği kendi varlığında biçimlemektir. Bu eylemiyle, küçükburjuva kadın; toplumsal iktidarın asıl sahibi olan büyük burjuvaların ilgisini çekmeyi ister. O, egemen sınıf çıkarının idamesini sağlayacak biçimde inşa edilmiş toplumsal organizasyonun kendisine yükleyeceği hizmeti; yönetici organların dizginlerini tutma gücüne ulaşarak ifa etmeyi hedefler.

Küçükburjuva kadının idealist pratik amacı; kapitalist sistemin “eşitlenme” olanağı sunduğu bir kadın olarak kendisinin, yöneten erkeklerle eşitlenmesidir. Küçükburjuva kadın için, kapitalist sistemde bu gerçekleştirilebilir bir durumdur. Oysa “çağdaş köle” olarak kaldığı sürece bir işçi kadına, kapitalist sistemin, “eşitlik” olanağı sunması mümkün olmayacaktır; bu nedenle, emekçi kadın için, “erkek kadın eşitliği” istemi, yalnızca söylem olarak kalacaktır.

Doğrudan sınıfsal konumlanışla ilgili olan bu durum; küçükburjuva kadın hareketini, emekçi kadın hareketinden nitelik olarak farklı kılıyor.

Bir küçükburjuva kadın, kapitalist toplumların piramidal yapılanması içerisinde konumlandığı meslek ya da eylemin özel bir yetenek gerektirdiğine inanır. Her insanın, gazeteci, öğretmen, bilim insanı, avukat, sanatçı, politikacı, felsefeci olamayacağı ve bu eylemlerin özel yetenek ve akıl gerektirdiğine inanan bir küçükburjuva kadın, genellikle bu işlerin erkekler tarafından yapılmasının nedenlerini sorgulamaz. Bu işleri yapma yeteneğine haiz kadın olarak da; öteki kadınların bu işleri yapacak yetenekte olmadığını iddia eder. Toplumsal olanaklar ve maddî, entelektüel koşullara bağlı olarak kadın ve erkeğin bu işleri yapabileceği gerçeğini yadsıyan küçükburjuva kadın, toplumsal eşitsizliğin varoluş gerekçelerine ideolojik destek sunar. Toplumsal ve maddî işleri yapabilmemesi konusunda insanların “eşit” olamayacağı kanısı taşıyan küçükburjuva kadın; bu ideolojik yüklenimiyle, “ateşli savunucusu” olduğu “özgürlük ve eşitlik” konusunda sahici olmaktan uzaklaşır.

Eğer bir insan, yaptığı işin yalnızca kendisi ve benzerleri tarafından becerilebilir olduğuna inanıyorsa; onun, “tüm insanların eşit olabileceğine” ilişkin sözleri sahtedir. Bu sahtelik, sınıflı ve piramidal örgütlenmiş toplumu ayakta tutan bir büyük aldatmacanın ideolojik siyasî aracıdır.

Emekçi kadın ise, yaptığı işin tüm kadın ve erkekler tarafından yapılabileceği gerçeğini yaşayarak görür ki; bu bilinç, onun eşitlik isteminin, gerçek anlamda, sahici bir anlam kazanmasının güçlü dayanağıdır.

İşçilerin toplumsal durumu; sınıf iktidarının ve bu iktidarın beslediği yönetime istencinin insanlık tarihinden çıkarılmasının mümkün olabileceği fikriyle buluşmanın olanağını sunar. Emekçi kadın ve erkeğin toplumsal konumu, farklı cinslerin eşitliğinin sağlanabileceğine ilişkin fikrin dayanağıdır. Emekçi kadın ve erkeğin; içerisine girdikleri tüm toplumsal faaliyetin herkes tarafından gerçekleştirilebilir olduğuna ilişkin bilinci; insanlar arasında eşitliğin gerçekleşebilir durum olduğu fikrinin filiz vereceği yerdir.

Emekçi kadın ve erkekler, toplumsal durumları itibarıyla “eşit olma” en yakın noktada dururlar ve “eşit” olabilirlik koşullarını, yaşam pratiğinde gerçekleştirme olanağına sahiptirler. Emekçi erkeğin, kadın üzerindeki tahakkümünün kaynağı olan sistemin, maddî ve entelektüel dayanaklarını parçalayacak anti-kapitalist bir devrim, emekçi kadın ve erkek arasında eşitliğin oluşmasının ve dolayısıyla erkeğin kadın üzerindeki iktidarının sönmemesinin önünü açacaktır. Kaldı ki; kadın ve erkeğin birlikte yürüteceği anti-kapitalist mücadele süreci; kadın ve erkeğin yoldaşlığını sağlayacak bir süreç olacaktır. İnsanları ezerek, baskı altında tutarak, bilinçlerini dumura uğratarak birbiriyle çatıştıran kapitalist sınıf iktidarına karşı, birlikte yürütülen özgürlük mücadelesi, kadın ve erkek yoldaşları arasında, güven ve “eşitliğin” sağlanmasının maddî ve entelektüel ortamı oluşacaktır.

İnsanların belli bir amaç için bir araya geldikleri kolektiflerde, hedeflenen amaçtan uzaklaşan bireylerin birbiriyle didişmesi ve çatışır duruma gelmesi gerçekleşir. Bu durum, toplumsal bir amaç için gerçekleştirilen birlikteliklerin pratik ifadesi olan tüm örgütlenmelerde gerçekleşen bir durumdur. Aynı şekilde, ortak düşmana karşı özgürlük mücadelesinde birlikte olmayan kadın ve erkeğin; özgürlük yürüyüşünde omuzdaş olmaktan uzaklaştıkları ölçüde birbiriyle didişir ve kavga eder duruma gelmesi kaçınılmaz gerçekleşir.

Sömüren ve ezen sınıf iktidarının var olmadığı bir toplumda ve bu toplumun inşasını hedefleyen yürüyüş sürecinde, erkeğin kadını baskı altına alma ve yönetime koşulları da parçalanacak ve o zaman, emekçi kadın ve erkeğin arasındaki sevgiyi ve yoldaşlığı dinamitleyen erk de darmadağın olacaktır. İşte o zaman kadın ve erkek gerçek anlamda eşit olmanın sağladığı olanakları kullanarak gönüllü bir arada yaşamanın hazzını tadacaktır.

Toplumsal Dayanağı Yıkılmadan Erkek Egemenliği Sönmez

Küçükburjuva kadınının özgürlük ve eşitlik istenci, burjuva sınıf karakteriyle doğrudan ilişkilidir. Küçükburjuva kadının özgürlük istencini, küçükburjuva devrimciliğinden veya burjuva demokrasisinden kopuk, ayrı değerlendirmek, devrimci sosyalist hareket açısından önemli bir zafıtır. Küçükburjuva hareketinin sınıfsal vasfını göz ardı etmek, hareketin asıl olarak küçükburjuva demokrasisinin parçası olduğu gerçeğini görmemektir. Bu bilinç yanılması, emekçi kadınların kurtuluşu sorununun bir toplumsal devrim sorunu olduğunu unutmamanın yolunu açar.

Emeğin kurtuluşu sorunundan kopuk ele alınan toplumsal grupların kurtuluş eylemi bireysel kurtuluş istencini körükler. “Ben toplumu kurtaracak niteliklere sahibim. Düzen kötüler tarafından yönetildiği için bozuldu; ben iyiyim ve ben toplumu yönetirsem her şey iyi olacak” sözü küçükburjuva erkek ve kadının pratik karşılığı olmayan ama toplumsal hipnotize seansları için anlamı olan aldatma cümlesidir. Küçükburjuva demokratiği ile devrimci sosyalist duruşun farklılığı, tam da bu cümlede açığa çıkar. Birey kimliğinin ön plana geçişi ve toplumların yazgısını etkileyecek önemde rol alır duruma gelişi; ezilenlerin kurtuluşunun devrimle mümkün olacağı fikrinin önüne örülen duvara konulan bir tuğladır.

Küçükburjuva kadın hareketi önderleri, eylem ve duruşlarına karşı yönelen en küçük eleştiride; “siz ezilenlerin özgürlüğünü istemiyorsunuz, üstü örtülü şekilde özgürlük mücadelemizi engelliyorsunuz.” diye feryat ediyorlar. Ezilen toplumsal gruplar, ezilmişlik olgusunu kullanarak; ideolojik, politik yanlışlarının görmezden gelinmesini istiyorlar. Bu istem, devrimci sosyalistlerin razı olacakları bir şey değildir. Devrimci sosyalistler, ezilen toplumsal grupların mücadelesini her dönemde, koşulsuz desteklediler ve dahası birçok gerekçenin arkasına sığınarak bu dayanışmadan uzaklaşan her hareketi teşhir ettiler. Genel anlamda kadının ve ezilen ulusların özgürlük ve eşitlik mücadelesini yadsıyacak her dayatma ve reddin mesnedi olarak ileri sürülecek her koşul, zorbalığa kapı açar. Kadınların ve ezilen ulusların özgürlük ve eşitlik mücadelesi doğal bir haktır. Bu hakkın reddi anlamına gelecek, hakkın kullanılmasını önleyecek her gerekçe, özgürlüğün ve eşitliğin önüne barikat kuran “erkin” meşru sayılmasına katkıdır ve bu nedenle reddedilmelidir. Devrimci sosyalistlerin bu doğrultuda aldığı pratik tutum ve her koşulda gerçekleştirdikleri dayanışma eylemleri, söze gerek bırakmayacak kadar somuttur. Kuşkusuz bunun yanı sıra devrimci sosyalistler, her yerde, ezilen toplumsal grup militanlarının mücadele sürecinde aldığı tutum ve izlediği yolun, kapitalist sisteme yarar sağlaması noktasında, bu yanlışlara karşı eleştirel tutum takındılar ve bu konudaki görüşlerini açıkça dilelendirdiler. Devrimci sosyalistlerin eleştirisi, mücadelenin kendisine değil, tutulan yolun, gerçek anlamda özgürlük ve eşitliği sağlamaktan uzak olduğuna ve mücadele sürecinde gerçekleştirilen duruşun, mücadeleye

sekte vuracağına ilişkin kaygının ifadesidir. Bu toplumsal, ideolojik varoluş hakkını kullanmadıkları anda; devrimci sosyalistlerin mücadelesinin de burjuva sistemin yıkılması hedefinden uzaklaştığı bilinen bir gerçekliktir. Ancak bu gerçeklik dahi; ne tarz ve biçimde olursa olsun ve emeğin kurtuluşu savaşını zaafa uğratma potansiyeli taşısa da, ezilen toplumsal grupların özgürlük ve eşitlik hareketini yadsımanın gerekçesi olarak kabul edilemez.

Genel anlamda küçükburjuva demokratiğine ve oportünizmine ve bağlantılı olarak da, emekçi hareketini baskılayarak saf tutan feminist özgürlükçü oportünist eğilimlere karşı suskun kalmak; burjuvazinin, devrimci sosyalist hareketi çökertme ve proleter devrimci hareketin bilincini dinamitleme istemine çanak tutmaktır. Bu durum, kadın hareketine düşmanca bir tutum takınmak ve onu yok saymak ya da gücünü yitirmesini istemenin değil; devrimci sosyalist hareketin, her türlü oportünizmin zayıflatıcı darbesini savuşturacak şekilde organize olması gerekliliğinin dayanağı olmalıdır.

Komünistlerin temel düsturu; kapitalist sistemin tüm değerlerinden kopmaktır.

Devrimci sosyalist hareket, tekelci burjuvazinin baskın ekonomik, ideolojik ve siyasî saldırısı nedeniyle uğradığı zarar kadar; küçükburjuva devrimci ve demokratik hareketin, proleter devrim fikrine ve eylemine karşı yürüttüğü ideolojik ve siyasî saldırının emekçilerin bilincinde yarattığı tahribattan da zarar gördü. Ezilenlerin, burjuva iktidara yakarışının pratik anlatımı olan burjuva demokratik eylemin parlak, aldatıcı büyüüne kapıldıkları ölçüde; emekçiler, devrim bilincini edinmekten uzaklaşarak, küçükburjuva devrimci eylemin dümen suyuna kapıldılar.

Bu gidişe karşı etkin ve eleştirel bir sesle karşı durmamak, devrimci sosyalistlerin, yaşamsal faaliyetlerine can taşıyan damarların tahrip edilmesine izin vermektir. Proleter devrimci hareket, bir toplumsal gruba, onların “özgür ruhları” göğşe yükselecek ve tatmin olacak diye kendi hayat damarlarını köreltme hakkı sunamaz. İşçi sınıfının bu kadar “özgürlük” düşkünü olması, kendi özgürlüğüne kastının işaretidir. Bu “saflık” devrimci sosyalist hareket için ölümcül bir zaaftır.

Gençlik - Gelecek Ve Politika* - 1 -

Merhaba arkadaşlar,

Sorun Yayınları Kolektifi'nin düzenlemiş olduğu “Gençlik - Gelecek Ve Politika” konulu panelimize hepiniz hoş geldiniz.

Öncelikle, bugün panelimizde konuşmacı olarak bulunması gereken Can Dolgun arkadaşımız bir yakınının vefatı sebebiyle, Serhat Halis arkadaşımız da eğitimi sebebiyle yurt dışında olmasından kaynaklı panelimize katılamadılar.

Panelimizde, gençliğe atfedilen anlamları, uygun görülen ve biçilen geleceğin analizini ve egemen sınıfların gençlik üzerindeki politikalarını halen üniversite öğrencisi olan arkadaşlarımız Güneş Akdeniz ve Tuncay Şur ile birlikte anlatmaya ve tartışmaya sunmaya çalışacağız. Panelimizi yönetme görevini de *Sorun Yayınları Kolektifi* adına ben üstleneceğim. Ben de hâlâ üniversite öğrencisiyim. Böylece “Gençlik - Gelecek Ve Politika” konulu panelimizde gençliğin sorunlarını yine biz genç kuşaklar olarak konuşacak, tartışmaya açacak ve çözüm yöntemleri üretmeye çabalayacağız.

Arkadaşlarımız konuşmalarına başlamadan önce ben kısa bir giriş yapmak istiyorum.

Öncelikle, gençlik derken toplumun hangi kesiminden bahsettiğimizi açık bir şekilde ortaya koymamız gerekiyor. Çünkü gençlik sosyal bir sınıf değildir; toplumsal yapı içerisinde de farklı özellikte gençlik grupları tanımlayabiliriz: burjuva gençlik, işçi ve işsiz gençlik, öğrenci gençlik vb.

Gençliğin bu karmaşık yapısı, çok yönlü yozlaştırma ve yabancılaştırma politikalarıyla kendi çıkarlarına uygun bir genç kuşak yaratma konusunda egemen sınıfın işine yaramaktadır. Ülkemizde de tüm çıplaklığıyla görebildiğimiz bu türetilmiş gençlik, burjuvazinin tüm yoz ve kozmopolit kültür ve değer yargıları tarafından kuşatılmış durumdadır. Elbette bu durum bilinçsizce gerçekleştirilmiş ya da tesadüfî bir eylem olarak görülemez.

Bunun yanı sıra, gençlik burjuvazi tarafından kendisine sunulan ve olması gereken oymuş gibi gösterilen “gençlik portresini” ve “gelecek

planını” kimi zaman kabul etmekte, bilinçsizce sahiplenmekte ancak çoğu zaman da boyun eğmektedir.

Hâkim sınıfların istediği ve büyük ölçüde yaratmayı başardığı bireyci, apolitik, ayakları yere basmayan gençlik tipinin karşısına koyulacak genç kuşakları yönlendirmesi gereken mevcut sol gruplar, örgütler de ne yazık ki günümüzde burjuva politikaları karşısında alternatif olarak gerçekçi ve etkili politikalar üretememektedirler. Benzer şekilde, gençliğin toplumsal ve devrimci görevinin ne olması gerektiği konusunda genç kuşaklara yol gösterecek ve gençliği işçi sınıfının yoluna yöneltecek olan birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı bir **Komünist Parti** den de yoksunuz. Bu sebeptir ki; bu kapitalist kuşatmayı yıkmak isteyen ve çözüm yöntemlerinin arayışında olan ilerici-devrimci gençlik, ya arayışına bir cevap bulamamakta ya da mevcut sol yapıların politikasızlığı içerisinde kaybolmaktadır.

Gençliğin içinde bulunduğu bu vaziyetten kimlerin, hangi yönlü yararlandığı, bu durumun doğurduğu çok yönlü sonuçların analizi ve çözüm yöntemleri konusuna arkadaşlarımız konuşmalarında daha detaylı olarak anlatmaya çalışacaklar.

Bu kısa girişten sonra sözü konuşmacılarımıza bırakmak istiyorum. Her konuşma yaklaşık 20 dakika sürecektir. Arkadaşlarımız konuşmalarını bitirdikten sonra soru-cevap bölümüne geçip, eğer varsa sorularınızı almak istiyoruz. Şimdi sözü Güneş Akdeniz arkadaşına bırakıyorum.

* TÜYAP'ın 16-24 Nisan 2011 tarihleri arasında 16. İzmir Kitap Fuarı'nda, *Sorun Yayınları Kolektifi*'nin 16 Nisan 2011 tarihinde düzenlediği “Gençlik -Gelecek Ve Politika” konulu Panel-Söyleşi etkinliğinde yaptığı konuşma metnidir (**S. P.**).

Gençlik - Gelecek Ve Politika* - 2 -

Gençlik kavramından bahsederken; belli bir yaş aralığı ile kategorize edilmiş ve belirli anlamlar yüklenmiş bir sosyal bir tabaka olarak tanımlayabiliriz. Fakat tanımladığımız gençlik kavramından bahsederken sınıfsal tabaka ve içinde bulunduğu konumdan onu bağımsız tutamayız. Bu açıdan gençliği; işçi gençlik, burjuva gençlik, işsiz gençlik, köylü gençlik, daha çok üniversitelerde karşılaştığımız küçükburjuva gençlik, öğrenci gençlik olarak sınıfsal konum açısından kategorize edebiliriz. Hâkim ideoloji gençliği sınıfsal olarak tanımlamayıp sadece belli bir yaş aralığında kategorize etmiştir. Üzülerek belirtmek gerekir ki; hâkim ideoloji gençlik üzerinde kendini fazlasıyla var etmiş ve gençliği etkisi altına almıştır. Bu nedenle gençlik kendini sınıfsal olarak tanımlamaktan tamamen uzaktır. Bununla birlikte gençlik farklı din ve etnisite açısından da birbirinden ayrılır. Özellikle toplumumuzda hâkim güçler tarafından belirlenmiş ve benimsetilmiş Müslüman-Türk insan profili doğrultusunda farklı din ve etnik kökene sahip gençlerde bu genellemeden tamamen ayrıştırılır ve farklı olarak kategorize edilebilir.

Ayrıca gençliği ideolojik olarak kategorize edersek; lumpen gençlik, devrimci gençlik, apolitik gençlik, ulusalcı-milliyetçi gençlik, dinci muhafazakâr gençlik, küçükburjuva ideolojisine sahip sosyaldemokrat gençlik ve burjuva gençlik olarak ayırabiliriz. Özellikle ideolojik olarak sınıflandırdığımız gençlik birbirinden çok bağımsız olmamakla birlikte içinde diğer bir ideolojiyi de var etmektedir. Devrimci gençlik içerisinde ulusalcı Kemalist ideolojinin var olması gibi. Peki, ideolojik olarak keskin çizgilerle ayrışması gereken gençlik neden birbirinden bağımsız değildir. Elbette ki; yetiştirildiğimiz eğitim sistemiyle doğrudan bağlantılıdır. İlkokuldan başlayıp üniversiteye kadar devam eden bu süreçte hâkim güçler eğitim sistemine direkt olarak müdahale etmiş ve gençliğin üzerine kendi politikalarını uygulamışlardır. Gençliği sistemin birer parçası haline getirmiş, diyalektik ve bilimsel bir eğitim anlayışından uzak tutmuş ve idealist metafizik burjuva eğitim ve kurumlarıyla kendisinin belirlediği bir insan profili haline getirmeye çalışmıştır. Bunun için de elinde bulundurduğu bütün baskı aygıtlarını kullanmış gerek fiziksel gerek psikolojik bütün olarak bir saldırıya geçmiştir. Daha ilkokuldan itibaren bilimsellikten

uzak, diyalektik metottan bağımsız resmî tarih anlatılarak yetiştirilen gençlik analiz etmekten, sorgulamaktan, araştırmaktan ve eleştirmekten tamamen uzak tutulmaya çalışılmıştır. Bu sistematik baskılar içinde yetiştirilen gençlik dogmatik bir bakış açısından kendini kurtaramamıştır. Okullarda uygulanan bu politikaların yanı sıra sistem, feodaliteyi de bir baskı aygıtı olarak kullanmıştır.

Ailelerde çoğu zaman eğitim sisteminin uyguladığı politikaları benimsemiş ve bu doğrultuda uygulanan baskı aygıtlarına katkı sağlamışlardır. Üniversiteye gelmeden önce yapılan uyarılar bunun bir göstergesidir. Özellikle üniversite dönemine kadar sistematik olarak korku ve baskı politikalarıyla yetiştirilen gençler, üniversite döneminde benzer tavırlarını devam ettirmişlerdir.

Bilimsel ve akademik eğitimin verilmesi beklenen, gereken üniversiteler, aynı aygıtları kullanmaya devam etmiştir. Üniversitelerde de eğitim anlayışı aileden başlanarak alınan eğitim anlayışını kıramamakta hatta bir devamı niteliğinde karşımıza çıkmaktadır. Gereksiz bilgi hamallığı reva görülen üniversite öğrencileri pratikten tamamen uzakta, diyalektik birlik ve bütünsellikten uzak kaba pozitivist bir anlayışla yetiştirilmektedir. Eğitimsel anlamda uygulanan bilimsellikten uzak politikalar fiilî anlamda da kendini göstermekten geri durmamaktadır.

Kayıt dönemlerinde aileleriyle birlikte gelen öğrencilere polisler tarafından dağıtılan ve içinde belirli kulüp faaliyetlerine, eylem ve toplantılara katılmamaları gerektiğini anlatan bildiriler eğitim sisteminin baskı aygıtlarını sistematik olarak uyguladığının bir göstergesidir. Daha ilk başta uygulanan bu korku politikalarıyla gençlik, sorgulamaktan ve eleştirmekten uzak durmuştur.

Maalesef eğitim sisteminin uyguladığı bu politikaya karşı atak geliştirmekte devrimci öğrenciler yetersiz kalmıştır.

Öğrencilerin kafasında oluşan üniversite öğrencisi profilini yıkamışlardır. Bununla birlikte otogarlarda sabahın erken saatlerinde bekleyen çeşitli cemaat yurtları da sistemle işbirliği içerisinde öğrencileri saf dışı bırakma mücadelesinde önemli rol oynamaktadır. Öğrencilere çeşitli burslar vererek, kalacak yer sağlayarak, hâkim sistemin belirlediği insan profili çerçevesinde aileleri kolayca ikna ederek öğrencileri kendi hâkimiyetleri altına almaktadırlar. Sistem elbette ki bunun yanı sıra eğlence araçlarını da öğrencilerin hizmetine sunmaktadır. Üniversitelerin yaptığı okulumuza hoş geldin partileri, çeşitli eğlence yerlerinin yaptığı partiler gibi eğlenceler öğrencileri daha ilk baştan lumpen bir havaya sokmaktadır. Kendince özgürlüğünün doruklarında yaşayan gençlik ta-

mamen sorgulamaktan uzak ve kendine uygulanan baskı politikalarının farkında olmadan bu lumpen yaşama devam etmektedir. Sistem içerisinde ve gençliği uyuşturan diğer bir baskı aygıtı ise futboldur.

Aslında bir spor dalı olan futbol, ticari bir araç haline getirilmiştir. Gençliğin politize olmasının mümkün olmadığı bu eğlence aracı yine gençliğin hizmetine sunulmakta ve uyuşturucu etkisini göstermektedir. 'Dokunma yanarsın' mentalitesiyle yetiştirilen gençler bunca eğlence aracının içerisinde kendini âdeta kaybetmiş ve sistemin yaratmak istediği insan profili olarak ortaya çıkmaktadır. Yine bunca eğlence aracının içinde kendini var etme çabası göstermek isteyen öğrenciler de aile ve sistem işbirliği içerisinde engellenmiştir. Çeşitli toplantılara ve eylemlere katılan öğrenciler hakkında soruşturmalar başlatılmış, bunca emekle geldikleri üniversiteden atılma korkusuyla geri durmaları istenmiştir. Yine feodaliteyi en güçlü silahlarından biri olarak kullanmaya devam eden sistem bu öğrencilerin ailelerine mektup göndermiş, çocuklarının doğru yolda olmadığına ve öğrencilerini bu sebepten ötürü kaybetmek istemediklerini sözde iyi niyetleriyle dile getirmişlerdir. Çocukları için kaygı duyan aileler çoğu zaman bu sözde iyi niyet politikasına cevap vermiş, feodal bağlarını kullanarak gençleri bu noktada geri çekmişlerdir. Aynı zamanda 12 Eylül'ün yarattığı korku havası içinde 'biz yaptık olmadı' gibi ifadelerle gençleri geçmişte yaşadıkları olumsuz deneyimlerle gelecekle ilgili umutsuz olmaya itmekteler. Son zamanlarda çeşitli medya organlarında gösterilen dönem filmleri bu duyguyu perçinleştirmektedir. Sürekli vurgulanan; 'iyi çocuklardı, yazık oldu, boşuna mücadele ettiler' gibi bir algıyla bu durum meşrulaştırılmaya çalışılmakla birlikte sistemi ve aileyi de haklı çıkarma telaşına girmiştir.

Peki, bunca baskı aygıtı neden gençlik üzerinde uygulanmaktadır? Burjuvazinin odak noktası neden gençliktir? Elbette ki bu sorunun cevabı çok açıktır. Çünkü gençlik gelecektir ve geleceğin karartılması bu noktada burjuvazi için önemlidir. Sıkça duyduğumuz gençlik dinamizmi tam bu noktada devreye girmektedir. Çünkü gençlik; yukarıda bahsettiğim lumpen ve apolitik gençliğin yanı sıra, baskı aygıtlarına karşı durabilecek bir potansiyele sahiptir. Gençler üniversitelerde, liselerde burjuvaziye başkaldırarak, sistemin bir aracı olan güvenlik güçlerine karşı, geri durmadan çatışmaya girmektedir. Hâkim gerici sistemin çarklarını işletmek adına dolaylı ve dolaysız yoldan uyguladıkları bin bir türlü kirli politikalar tüm çabalara rağmen gizlenememekte ve çatlaklar ortaya çıkmaktadır. Son dönemde güncel olarak verebileceğimiz bir diğer örnek; artık dikiş tutmaz bir hâl alan öğrenci seçme sınavlarında cemaat çevrelerine daha fazla kadro açabilmek için ucuz yöntemlerle milyonlarca gencin tabii tutul-

duğu ve hayatlarını belirleyecek olan bu deli saçması sınava kendilerince şifreleme yöntemiyle hile karıştırmaları sınavın muhatabı olan öğrenci çevreleri tarafından protesto edilmiş, edilmektedir.

En temel haklarını aramaya çalışan bu öğrencileri mevcut siyasî iktidar 'marjinal grup' olarak nitelendirmekte ve çok sönükte olsa gençliğin bu arayışına önderlik kurmaylık edecek bir ne gençlik örgütünün ne de sol- sosyalist örgütün olmadığı bilincindedir. Yaşanan son süreçte bize gösteriyor ki burjuvazinin vermiş olduğu eğitim sistemi çatlaklarla ve haksızlıklarla doludur. Bu anlamda gençliğe biçilen, reva görülen, atfedilen değer ve anlamların gerçeklik kazanabilmesi ve en önemlisi gençliğin gelecek olması noktasında bazı sorular karşımıza çıkarmaktadır. Gençliğin gelecek olacağı gerek burjuvazi tarafından gerekse Marksistler tarafından belirtilmekte esasen bu doğal işleyişin bir zorunlu basamağı olarak karşımıza çıkmaktadır; fakat burada önemli olan soru gençliğin nasıl bir gelecek oluşturacağı ve oluşturacağı bu geleceği belirleyecek olan sacayaklarının neler olacağı sorusudur. Bu soruya da şüphesiz iki taraf en önemli sacayağının eğitim olması gerektiğini verecektir. Konuşmamın genelinde eleştirmeye, açığa çıkarmaya çalıştığım burjuvazinin bilimsel olmayan gerici ve toplamda iktidarın devamını amaçlamaya yönelik eğitim anlayışının toplumu toplum özelinde gençliği ne hâle getirdiği ortadadır. Bunun karşısına koyulacak olan eğitim anlayışı ise burjuvazinin eğitim anlayışına tamamen zıt, insanı, toplumu merkeze alan bilimsel ve diyalektik metotla iç içe geçmiş bir dünyayı algılama biçimi olarak karşımıza çıkıyor.

Uygulanmamış ve uygulanamayacak olan bir metot ya da yöntemmiş gibi gösterilmeye çabalanan bu anlayış yakın bir 20. yy başında Sovyetler Birliği deneyiminde karşımıza çıkmaktadır. Doğrularıyla yanlışlarıyla eşsiz bir deneyim olarak gösterebileceğimiz Sovyetler Birliği'nde burjuvazinin eğitim anlayışının kırıldığı ve bunun yerine yerleştirilen yeni eğitim anlayışıyla kısa sürede başta gençlik üzerinde olmak üzere toplumsal dönüşüm ve değişimde gözle görülür etkiler bıraktığı aşikârdır. Bunu çok somut olarak edebiyat, sinema, sanat ve okuma yazma oranlarındaki kısa süreli ciddî atılımlarda net olarak görebilmekteyiz. Açıkça ifade etmek gerekirse; tarihsel birikim ve deneyimleriyle kurumsallaşmış olan burjuvazinin başta eğitim ve ahlak olmak üzere tüm kurum ve araçlarını ortadan kaldırmak kendiliğinden ya da tanrısal bir güç tarafından gerçekleşmeyecektir. Bahsettiğim ideal ve beklentilerimizin nasıl ve ne şekilde gerçekleştirileceği noktasında tarih bize sayısız örnek sunmaktadır.

Burjuvazinin her yönüyle kurum ve araçlarını parçalayacak olan gücün modern toplumda işçi sınıfı oluşunu bilmekteyiz. Bu tarihsel ve zorunlu görevi işçi sınıfının kurmaylığında ve önderliğinde gençlik üstlenecektir. Çünkü geleceği gençlik inşa edecektir fakat ne yazık ki; içinde bulunduğumuz uluslararası ve ulusal ölçekte bizi bu yönde umutlandıracak bir kurum, parti ya da gençlik örgütü henüz söz konusu değildir. Fakat buradan olamayacağı anlamı çıkmıyor. Konuşmamın belli bölümlerinde de üzerinde durmaya çalıştığım gibi cılız da olsa yine başta gençlik kesimi olmak üzere toplumsal muhalefet dinamikleri baş göstermektedir. Tüm bunların zorunlu olarak evrileceği yön ve ideal gün geçtikçe doğayı, insanı ve insana dair olanı yok etmek gibi bir gerici misyon üstlenen burjuvazinin sahip olduğu bütün kurum ve kuruluşlar ortadan kaldırılacaktır. Tam da bu noktada şu anda bulunan sol-sosyalist örgütlerin ne kadar yeterli olduğunun sorgulanması gerekiyor.

* TÜYAP'ın 16-24 Nisan 2011 tarihleri arasında 16. İzmir Kitap Fuarı'nda, *Sorun Yayınları Kolektifi*'nin 16 Nisan 2011 tarihinde düzenlediği "Gençlik-Gelecek Ve Politika" konulu Panel-Söyleşi etkinliğinde yaptığı konuşma metnidir (**S. P.**).

Gençlik - Gelecek Ve Politika* - 3 -

“Sol-Sosyalist-Devrimci-İlerici” Gençlik(ler) Üzerine

Tarih bize toplumsal dönüşümler, değişimler sürecinde gençliğin ne tür roller üstlendiğini, bu değişim ve dönüşümlere nasıl ve ne şekilde etki ettiğini şüpheye yer bırakmayacak bir şekilde göstermektedir. Tarihin tekerleğini ileriye çevirmede militan rol(ler) üstlenen gençlik bu özelliğinden ötürü de yine toplumsal-siyasal hareketliliklerin yoğun olarak hissedildiği dönemlerde de gönüllü olarak en ön saflara atılmış ve ya egemen ideolojik çevrelerce en ön saflarda kullanılmıştır. Örnekleme gerekecekse, Nazi Almanya’sında faşizmin yükselişe geçmesiyle Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi en fazla gençler arasında propaganda ve ajitasyon faaliyetlerinde bulunmuş ve son tahlilde yine en fazla üye ve sempatizanı da gençler arasında toplayabilmeyi başarmıştır. Benzer şekilde faşizme karşı yine Avrupa’da karşı direnişe geçen komünist hareketlerinin de kadrolarını ve militanlarını önemli ölçüde gençler oluşturmuş ve faşizmin yenilmesinde başat roller oynamışlardır gençler. Bu iki kıyaslamayı yapmamdaki maksat gençliğin, genç olmaktan kaynaklı mevcut ve kullanıma ve geliştirilmeye hazır bir potansiyelinin bulunduğunu göstermek içindir. Şüphesiz bu noktada önemli olan mevcut heyecan ve dinamizmin nasıl, ne şekilde, kim tarafından ve ne uğurda kullanılıyor olmasıdır. Konuya ilişkin bir örnek daha verecek olursak; 20.yy’ın başlarında ivme kazanan ve çok yoğun olmasa da günümüzde de hâlâ yer yer devam eden ulusal kurtuluş savaşlarında da gençlik “atılımcı” rolü görmektedir.

Yaşla kategorize edilen ve yine kavram olarak da kendi içerisinde sosyo-ekonomik, inançsal... vb. kıstaslara dayanarak kategorize edebileceğimiz gençliği; toplumsal yaşamdaki konumlanışı politik, kültürel, ideolojik konumlanışından kaynaklı tekrar bir kategorizasyona tabi tutmak durumundayız. Anılan kavramın içinin bu kadar açılması, şüphesiz anlamayı zorlaştırmanın aksi bir maksat taşımaktadır. Çünkü gençliğin nerede, ne zaman, hangi amaçla, ne tür toplumsal dinamiklerin yanında ya da karşısında duracağı doğrudan sahip olduğu veya olmadığı politik-ideolojik... vb. altyapısıyla ilgilidir. Marksist-Leninist formasyondan uzak, bilimsel diyalektik tarihsel materyalist yöntemden, ilke ve kurallardan kopuk, burjuvazinin ve onun mistik, idealist, metafizik ve pozitivist anlayışı etrafında şekillenmiş hâkim bir gençlik bugün tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de hâkim olan konumundadır. Politik ve sınıfsal konumlanışları gereği defalarca bölümlere ayırdığımız gençliğin, konuşmamda üzerinde durmaya gayret edeceğim yine sınıfsal konumlanışla-

rı gereği ideolojik olarak bölümlediğimiz; faşist, Kemalist, dinci... vb. şekilde konumlandırılacak gençlik oluşumları -ki bunlardan günümüzde Türkiye’de özellikle dinci ve Kemalist gençliğin hatırı sayılır bir kitle tabanı bulunmaktadır- karşısında “ilerici, sol, sosyalist, devrimci” gençlik olarak tanımlanan gençliğin konumu kendisini hangi ölçülerde diğerlerinden ayırabildiği ve ne tür bir varlık gösterebildiği konusu tartışmaya değer gibi görünmektedir. Kapitalist anarşinin, üretim, dağıtım ve paylaşım hatları çerçevesinde şekillenen hâkim gerici “kültür” daha çok ideolojik olarak bölümlenmiş gençlik kesimleri üzerinde farklı ölçülerde de olsa hâkimdir.

Dünyada da olduğu gibi Türkiye’de gençlik, gençlik ve politika denildiği zaman akla gelen en yaygın anımsamalardan birisi tüm dünyada benzer zaman aralıklarında yaşanan ve 68 gençlik hareketleri olarak tarihe geçip beraberinde birçok kazanım, değer ve bir o kadar tekrarlanmakta ısrar edilen hata getiren bir dönem olarak karşımıza çıkmaktadır. ‘68 Gençlik hareketleri’ diye kayıtlara geçen ve başta üniversite öğrencileri olmak üzere gençlik arasında filizlenip ve maalesef işçi sınıfıyla birleşip bütünleşemeyen eylemlilik dönemleri, başta Fransa olmak üzere birçok Avrupa ülkesinde başlamış ve oradan da neredeyse tüm dünyaya yayılmış bir dalga olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şüphesiz şunu belirtmekte fayda var; “batı” ülkelerinde devrimci Marksist niteliklerden uzak görece “Lumpen” diyebileceğimiz bu dalga özellikle “3. Dünya ülkelerinde” ve Türkiye gibi henüz yeterince kapitalleşmemiş ülkelerde devrimci bir çehreye bürünmüştür, bürünmek zorunda kalmıştır.

Evet Türkiye’deki ‘68 gerçekten de “batı” ile karşılaştırıldığında devrimci nitelikler bakımından ileri bir komundadır. Önemli ölçüde TİP içerisinde ve çeşitli dernek ve kulüplerde faaliyet alanı bulan gençlik, kısa sürede palazlanıp ve herhangi bir güvenceden yoksun bir şekilde (burada işçi sınıfının partisinden, proletaryanın patisinden bahsediyoruz) ‘71 atılımını gerçekleştirmiştir. Sınıfsal güvenceden yoksun ve **Komünist Parti** nitelik ve güvencelerinden tamamen kopuk olarak kurulan bu örgüt ve partiler kısa süre içerisinde faşist rejim tarafından yok edilmiştir. Her ne kadar bu oluşumlar Marksist-Leninist ilkeler doğrultusunda **Komünist Parti** ilke ve kurallarından yoksun olsalar da geleceğe sahiplenilip ilerletilmesi gereken değerler bırakmışlardır. Bunlardan bahsetmemizdeki temel amaç adı anılan kurum ve örgüt ve partilerin de gençlerden oluşması hatta gençler tarafından kurulmasıdır. Çok geçmeden 1970’li yılların sonlarına geldiğimizde Kürk halkı siyasî talepleriyle kendi göbeğini kesmiş ve bu ulusal atılımda da yine gençler başat rol oynamışlardır.

Gençliğin ve işçi sınıfının bu türden atımları 12 Eylül Faşizmi tarafından durdurulunca önemli ölçüde, tam da bugün içerisinde bulunduğu toplumsal formasyonun oluşturulması için gerekli tüm temeller atıl-

miş ve bugün fazlasıyla karşılığı alınmaktadır. Bu temeller gençlik için atılmıştı önemli ölçüde ve bugün yine gençlik üzerinde ürünleri toplanılmaktadır. '68 Devrimci gençliğinin yanlış ya da eksik de olsa atılımları büyük bir miras bırakmış adıllarına fakat ne yazık ki bu miras değerlendirilip geliştirilmenin ötesinde hızla tüketilmiştir. Yapılan hatalara benzer şekilde yine düşünülmüş dönemin genç devrimci önderlerinin hataları tekrarlanmış, yapılanlar her yönüyle sorgulanmadan, eleştirilmeden, sentezlenmeden "dogmatik" bir biçimde algılanmıştır ve bir sınıf partisi yaratılma ideali bir türlü gerçekleştirilememiştir. Bunun yansımalarını en fazla gençlik üzerinde görmek mümkündür. Sınıfın kurmaylığından yoksun olan gençlik burjuvazinin sağlıklı-sollu kuşatmaları karşısında nefessiz kalmış ve teslim olmak zorunda kalmıştır.

Günümüzde de sözüm ona "devrimci-marksist-bolşevik....vb." geçinen birçok kurum ve örgüt hâlâ bu talihsiz anlayışı kırıp, sosyal sınıf ve sosyolojik emekçi halk gerçekliğine dayanan ve Marksizmin yeniden sentezlenip, güncellenmesi yoluyla bize ait (devşirme olmayan) bir donanımlı **Komünist Parti** yaratamamışlardır. Mevcut sol-sosyalist geçinen örgüt, grup ve çevrelerin işçi sınıfıyla yakından herhangi bir bağı olmayıp yine önemli ölçüde öğrenci-gençliğin oluşturduğu bir tabanı olan konumdadırlar. Sol-sosyalist geçinen hareketler bu durumdayken gençliğin de (ilerici-devrimci-sosyalist...) durumu hakkında yorum yapmak sanırım çok da zor olmasa gerek. Bin bir parçaya bölünmüş "Sol Cennahın" bu hastalıklı durumu aynı şekilde gençlik içerisinde de en hayati konulardan biridir. Sol etiketli gençlik grup ve çevreler, sol-sosyalist harekette olduğu gibi kronikleşmiş bir hastalık olan bölünerek çoğalma ile ne yazık ki mücadele etmemekte, edememektedirler. Adı anılan "sol" çevrelerin bir kısmı ulusal sol-Kemalizm gibi hastalıklarla boğuşmakta, bir başkası burjuvazinin icazeti ve imkânları dahilinde ve kontrolünde kendine bir alan açmaya çalışmakta ve saymakta güçlük çekeceğimiz diğerleri de dar gurupçuluk, ulusal hareket kuyrukçuluğu.... vs. gibi teşhislerle tedavisi zorlaşan hastalıklarla karşı karşıyadırlar.

Avrupa menşeli, "eşitlik, özgürlük, cinsel özgürlük ... vs." gibi kavramsal tanımları kasıtlı olarak yapılmayan ve herhangi bir şekilde sınıfsal temellere denk düşürülmeyen biz dizi yeni postmodernist anlayışlarla karşı karşıya kalmaktayız. Çizilen bu çerçeve içerisinde "sol" çevrelerimiz de yer edinme yarışı içerisine girmektedir. 12 Eylül faşizminin üniversitelerden çok yönlü baskı, terör ve işkence yoluyla çıkarmayı başardığı sol siyaset bugün ne yazık ki çok da iyi bir dönüş yapmayı becerememiştir.

Üniversitelerde sol siyaset Marksist-Leninist formasyondan tamamen uzakta, liberal, postmodern bir anlayışla ulusalcı, yarı-ulusalcı-Kemalist gençlik çevreleri tarafından, hükümet karşıtlığı, türban karşıtlığı üzerinden yürütülmektedir. Bu noktaya değinmişken son dönemlerde yine yarı-ulusalcı-Kemalist gençlik çevreleri tarafından gündeme getirilip

burjuva basının da ilgisine sunulan ve rağbet de toplayan yumurta eylemleri sol anlayışının nasıl bir perspektifle algılandığını bize göstermektedir.

Hükümetin bakanlarına, kurmaylarına yumurta atan ve daha sonra, medyanın ve bir kısım burjuva partilerinin de (CHP) desteğiyle bunu siyasal bir ritüel haline getiren bu çevreler; burjuvazinin tüm kurum ve araçlarıyla tüm ezilen halkları mengenesinde sıkı sistemini sorgulamaktan geri durmakta, fakat burjuva patiler arasında bile ayırım yaparak yumurtayı hepsine atmamakta, sadece iktidar partisi olan AKP'ye atmaktadır. Öyle görünüyor ki bu çevreler resmî ideolojinin kadim savunucusu ve kurucusu olan ve sistemle tamamen eklemlenmiş olan CHP ile çok da bir sorun yaşamamaktadır. Öte taraftan yine benzer bir çevrenin polisten dayak yedikten sonra meclis önüne gidip komünist düşmanlığı tasdikli olan CHP'den medet ummaktadır. Birkaç çarpıcı ve de üzücü örnek verelim ve bunlar üzerinden günümüz sol gençlik hareketlerinin bir analizini yapma cihetine gidelim. Yine yarı-ulusal-Kemalist bir gençlik grubu da burjuvazinin mülkiyetinin garantisi ve emekçi ezilen halklar üzerinde terör estiren devletin polisi karşısında uzuneşek oynayabilmektedir! Fakat yapılan tüm bu padişah soytarlıklarına rağmen yine devletin polisinden cop yemekten kendilerini kurtaramamaktadır bu zatlar.

Aslında verilen birkaç örnek günümüzde üniversitelerle özdeşleşen gençlik hareketinin ne durumda olduğunu bize bir anlamda göstermektedir. Yapılan tüm bu soytarlıkları politik bir eylem olarak gösterme çabasına giren çevreler sözüm ona sol sosyalist olarak geçinmektedirler. Öte taraftan fırından sıcak ekmek misali her gün "sollarımıza" yeni renkler eklenmektedir. Bunların başını da yine batı merkezli burjuva feminist akımlar oluşturmaktadır. Görece Marksist tandanslı örgütlerimiz ise kendi dar çevrelerinden çıkamamakta gerek devletin çok yönlü baskı ve terörü sonucunda gerekse kendilerinin de sürekli sınanan, denenene ve her seferinde yanlışlığı ispatlanan teori ve pratiklerinden kaynaklı çok fazla bir varlık gösterememektedirler.

12 Eylül faşizminin üstünden geçtiği Türkiye sosyalist hareketi ne yazık ki belini henüz doğrultamamıştır. Dünya ölçeğinde sosyalist hareketin geçici yenilgisinin ardından önemli ölçüde savrulan sol grup ve çevreler dünyanın değişik yerlerinde kendi iç dinamiklerinden kaynaklı olarak tekrar bir güç olma noktasında zorluklar yaşamaktadırlar. Benzer şekilde dünya sosyalist hareketinin bir birliği, dayanışma ağı olmadığı gibi gençlik hareketlerinin de uluslararası ölçekte bir birliğinden henüz bahsedemiyoruz. Bu durum yerel anlamda da bölünmüşlük savrulma, Marksizm dışı anlayışlar olarak karşımıza çıkmakta, çıkarılmaktadır.

Birileri tarafından "Arap Baharı" olarak nitelendiren Kuzey Afrika ve Yakın Doğu'daki halk hareketlenmeleri de yine önemli ölçüde gençlik temelli karşımıza çıkmaktadır. Gerek Türkiye'de gerekse dünyada sosyalist hareketin öndersizlik krizi yaşadığı bu dönemde adı anılan bölgeler-

de dikta rejimlerine karşı başlatılan haklı başkaldırıları ne yazık ki bazı sol çevrelerin nitelendirdiği gibi halk devrimi olma niteliğinden çok uzakta durmaktadır. Bu halk hareketlerine kurmaylık edebilecek bir kurum ya da parti de henüz pratikte söz konusu değildir. Son tahlilde gerek burada yine toplumsal değişim, dönüşüm noktasında ileri atılan gençlik kurmayından yoksun olduğundan savrulma, ne istediğini bilmeme ve sonuçta tekelci sermayenin sahte demokrasibilik oyunlarına prim vermekle karşı karşıya kalmıştır. Gençliğin tarihsel süreçten günümüze taşıdığı, tarihin tekerleğini ileriye taşıma noktasındaki rol ve sorumlulukları şüphesiz hoyratça ve disiplinsizce, önderlikten yoksun bir biçimde kullanılması, tüm bu dinamizmi kavrayıp sahiplenip, yönlendirebilecek bir **Parti**'den yoksun olmamızdan kaynaklanmaktadır. Son olarak Stalin Yoldaşın da belirttiği üzere "gençlik partinin yedeğidir" **Parti** (Birleşik-donanımlı bir **Komünist Parti**) ise geleceğin kurucusu olacak güçtür, bu kurum ve araçlardan yoksun olmamız gelecek adına söylenen tüm şatafatlı sözleri anlamsız kılmaktadır. Tüm eleştirilere rağmen gerek gençliğin var olan atılımlarına ve gerekse olacak olan (zorunlu olan) atılımlarına gerekli anlam ve değeri vermekten geri durmuyoruz. Fakat bunu yaparken de asla burjuva, küçükburjuva, Marksizm dışı akımları ve de sol ya da sol etiketli nasyonal solları kastetmiyoruz ve her fırsatta teşhir ve de tecrit ediyoruz. Gençliğin bu süreçte elbette suyu kaynağından içmesi tarafındayız ve bu kaynağın da Marksizm ve Leninizm olduğunun bilincindeyiz.

Gençlik - Gelecek Ve Politika**

Şüphesiz Gençlik kavramından bahsederken, ilk olarak gençliğin ne olduğu, ne olması gerektiği ve gençliğe nasıl anlamlar yüklendiği konusuna kısaca bakmamız gerekiyor. Gençlik belli bir yaş aralığı ile kategorize edilmiş ve belirli anlamlar yüklenmiş bir sosyal tabaka olarak tanımlanabilir. Fakat bu nanif tanımın ötesinde gençliğin asla sosyal bir sınıf olma özellikleri göstermediğini ve kendi içerisinde de üretim ilişkilerinin şekillendirdiği sosyal sınıflarının özelliklerini önemli ölçüde yansıttıklarını vurgulamak gerekiyor. Bu bağlamda gençliği bir bütünsel yapı içerisinde ele alıp değerlendirmemiz tabiatıyla çok sağlıklı sonuçlar vermeyecektir bize. Gençliğe kabaca yüklenen; atılgan, dinamik savaşçı ya da sürekli olarak yeniyi ve daha iyisini arayan, gelecek kuşakların teminatı vb. gibi anlamlar eğer bahsedilen tüm atıflar ve özellikler doğru yere kanalize edilirse evet doğrudur, gençlik tüm bu özellikleri içerisinde barındırır.

Stalin; Sovyetler birliğinde gençliğin örgütü olan Komsomolu Parti'nin yedeği olarak tanımlar ve Lenin de şunları ekler; "bizde devrim partisine gençlerin egemen olmaları doğal değil midir? Biz geleceğin partisiyiz, gelecek ise gençlerindir. Biz yenilikçilerin partisiyiz, gençler ise yenilikçilerin ardından daima daha büyük bir istekle yürürler. Biz eski çü-

rüklüğe karşı fedakârca verilen savaşın partisiyiz, fedakârca savaşa ise ilk önce gençler atılır.” Burada Türkiye’de gençlik örgütlenmelerinin de sıklıkla kullanılmaktan geri durmadıkları, gençliğin gelecek olması konusu üzerinde konuşmanın devamında durmanın faydalı olacağı kanaatindeyim!.. Kapitalist-emperyalist üretim, dolaşım ve paylaşım ilişkilerinin tüm dünyayı tekeline alması, işçi sınıfı ve tüm dünyanın ezilen ve sömürülen emekçi halkları üzerinde Demokles’in kılıcı gibi durması, yaş ile ifade edebileceğimiz sosyal tabakalar içerisinde belirli anlamlarda belki de en fazla gençliği etkilemekte ve gençliği hedef almaktadır. Sosyalist Sistem’in çözülmesiyle birlikte tüm dünyayı talan eden yoz-kozmopolit kapitalist “kültür” anlayışı ve politikaları en fazla gençlik üzerinde denemekte ve yine en etkili ve istenilen sonuçlarını da gençlik üzerinde vermektedir. Türkiye topraklarında da bu durum ne yazık ki benzerlerinden fazladır, az değildir.

Eğer gençlik üzerine konuşacaksak ivedilikle üzerinde durmamız gereken ilk konu eğitim konusu olmalıdır; anılan bu kavramın da memlekette çok da dikkate alınacak bir karşılığı bulunmamaktadır. İlköğretimden başlayan -hatta aileden aldığımız temel bunun başını oluşturmaktadır- ve üniversiteye kadar aralıksız öğrencilere verilen, diyalektik ve bilimsel niteliklerden tamamen uzak, idealizme ve mistisizme dayalı bir eğitim anlayışı sistematik biçimlerde pompalanmaktadır. Bunların da ötesinde yine ilköğretimden üniversiteye kadar burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojinin kısılcında hastalıklı bir kuşak yetiştirilmektedir. Tabiatıyla bu türden çok yönlü bir kuşatma arasında gençliğinde çok yönlü sorunlarla boğuşması kaçınılmaz oluyor. Üniversite amfilerinde ders gören gençler kendilerinin topraktan yaratıldığına ve tanrının bir kızgınlığı sonucu insanın dünyaya geldiğine biat etmektedirler. Bu anlamda tanrıyı kızdırmamak için ellerinden geleni yapmaktadırlar... Topraktan yaratıldığına inanan bu gençlik bilimsel-diyalektik düşünce ve analiz yetisinden alabildiğince uzaktadır ki zaten amaçlanan ve verilme-ye çalışılan da sistematik olarak budur. Materyalist bilimlerden fizik dersinde dahi metafizik dersi verilmektedir. Materyalizmi, parayı çok sevmek olarak bilen, tanımlayan mı dersiniz, komünistlerin eşlerini paylaştıklarına inananlar mı dersiniz, evet bunların hepsi daha da fazlası üniversite sıralarında oturan gençlik içerisinde. İşin vahameti de bunların sayılarının da bir elin parmaklarını geçiyor olması. Aynı gençlik bilim, politika, sanat, estetik, felsefe gibi konulardan özenle kaçmakta ve üniversitelerdeki sözüm ona akademisyenler tarafında da büyük bir gayretle bu konuların üniversitelerde konuşulacak konular olmadığı kuran ayetleri gibi ezberletilmektedir. Üniversiteler de “öğrencilerin e peki ne yapalım?” sorusunu da dikkate alarak çeşitli olanak ve bulanaklar sunmaktadır. Bunlar 1 TL. karşılığında çalışan çeşitli oyun düzenekleri (isimlerini ben de bilmiyorum), yine üniversitede faaliyet gösteren çeşitli zararsız kulüpler, bunlar; caz kulübü, dağcılık kulübü, dans kulübü, reklâm kulü-

bü vb. sıralayabileceğimiz kulüplerdir; ha bu arada belirtelim sosyoloji-felsefe-düşünce-hukuk gibi kulüplere de üniversite yönetimleri tarafından kesinlikle izin verilmemektedir. Yine hemen her gün dışarıda kulüp denilen yerlerde sınırsız içki ve eğlence vaadi ile sayısız parti vs. yapılmaktadır. Bunların tanımları çok rahat ve kitlesel bir biçimde kampusun her yerinde yapılmakta ve büyük bir ilgi ile karşılanmaktadır. Kapitalist anarşinin bu yoz ve kozmopolit, insanları kimliksizleştiren, dilsizleştiren, çürüten “kültür” anlayışı üniversite başta olmak üzere tüm gençlik üzerinde ciddi bir yıkım etkisi yapmaktadır. Özellikle 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesinden sonra sistematik olarak hayata geçirilen bu model gençliği sosyalizmden uzaklaştırmak, bilinçsiz ve kontrolsüz eğlence, porno ve futbol temelli etkili bir biçimde kullanılmaktadır. Günümüzde burjuva yazılı ve görsel basının tamamı bu denklem ekseninde şekillenmiştir. Genel olarak hal böyleyken sol etiketli-tandanslı gençlik çevrelerimiz ne yapmaktadırlar, ne yapmamaktadırlar? Buna da kısaca bakmak gerekiyor. Aslında konuşmanın ana halkasını oluşturmasını istediğim eğitim kavramı (devrimci eğitim ve devrimci ahlak) kavramı belki de en çok bu anlamda önemli olmaktadır. Neden dersiniz üniversitede bin bir güçlükle kendi meşreplerince siyaset yürütmeye çalışan gençlik yapılarımız bu konuda belki lumpen gençlik olarak nitelendirilebilecek üniversite gençliğinin çok da önünde yer almamaktadır. Bunu üzümlük ifade etmekte yarar var. Üniversitelerdeki sol etiketli gruplar da maalesef Marksizm bilimini öğrenebilmiş, anlayabilmiş bir durumda değil.

Büyük Proleter Bolşevik devrimcisi Kalinin, Komsomola seslenirken; Marksizm'i öğrenmenin sadece Marx, Engels, Lenin ve Plehanov'un eserlerini okumak olmadığını ısrarla dile getirir ve eğer bu kadar kolay olsaydı fırından sıcak ekmek çıkarır gibi Marksist yetiştirdik ifadelerini kullanır.

Buradaki mesele eserleri okumanın da ötesinde bunu yaşamın her alanına uygulama becerisi göstermek, bu yönlü bir çaba içerisine girmektir. Bir torna işçisinin Marksizm bilimini teoride bilmesi yetmiyor bunu torna yaparken de kullanması gerekiyor, benzer şekilde bir üniversite öğrencisinin bunu okuduğu yazdığı, yaptığı işlerde kullanması gerekiyor. Ancak o zaman Marksist bilim kendini pratikte gösterebilir. Biricik sosyalist devrim deneyimimiz olan Sovyetler Birliği'nde gençliğin örgütü olan Komsomol'a ve toplamda tüm gençliğin eğitimine verilen önem de sosyalizme ulaşmada, sosyalizmi geliştirmede gençliğe ve onun eğitimine ne derece önem verildiği açık ve örnek alınacak şekilde ortadadır. Fakat bu ifadelerin sanırım bizim için sanırım pek de bir kıymet-i harbiyesi bulunmamaktadır. Çünkü zaten biz henüz Marksist eserleri dahi okumuş değiliz. Felsefe, iktisat, toplumbilim, tarih ve mitoloji gibi konulara girmeye bile lüzum yok. Çünkü bunun bir karşılığı olmadığını en azından ben somut olarak görebiliyorum. Oysa bu topraklarda sayısız devrimci değer üretilmiş ve bunların çoğu da gençlik orijinli olmuştur.

Doğrusuyla yanlışıyla kendi dönemleri içerisinde değerlendirildikleri takdirde bu topraklar Mahsun Korkmaz, İbrahim Kaypakkaya, Mahir Çayan, Deniz Gezmiş gibi devrimci değerler yetiştirmiştir. Fakat ne yazık ki bu değerleri sahiplenenler bu ideolojik, politik ve örgütsel süreci Marksist bakış açısıyla eleştirel katkılarla değerlendirememiştir; bu birikimlerin üzerlerine çok da bir şey koyamadıkları gibi var olan mirası da tüketme noktasına gelmişlerdir.

O dönemde *Bilim Kurulu, Akademi ve Enstitü* gibi **İşçi Sınıfı Partisi**'nin disipliniyle oluşturulmuş **Kurum**'ların güvencesi dışında, son derece yetersiz düzeyde olan devrimci eğitim ve devrimci ahlak konusundaki çalışmaları etkili olamamıştır (ki o dönemin koşulları içerisinde haklı nedenler bulunabilir; en başta Marksist-Leninist eserlerin ve diğer dünya devrimci gelenek ve tecrübelerinin henüz tercüme edilmemiş olması ve yerelde de yeterince devrimci Marksist-sol yazının gelişmemiş olması bu durumun önemli nedenlerinden biridir). Fakat günümüzde bu yönlü eksikliklerin önemli ölçüde giderilmiş olması ve geride hatırı sayılır bir devrimci geleneğin bulunmasına rağmen ne yazık ki Devrimci, Sosyalist, Marksist iddialı örgütlerimiz bunu yeterince iyi kullanamamaktadırlar. "Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretimi" sorunsalı bazı kadroların dışında henüz kimsenin gündeminde değildir. Marksizm'i güncelleyip kendi sentezimizi oluşturma amacı halihazırda herhangi bir sol örgütün gündemini işgal etmemektedir. Bu hayatî konudaki tartışmaların bir kısmı Marksizm'i ve Leninizm'i tahrif etme şekline cereyan ederken bir başka tarafta da fanatik, dogmatik, sektör bir yaklaşım söz konusu olmaktadır.

Bu noktaya değinmişken Türkiye'deki sol örgütler anarşisi çıkmazı çok normal olarak gençlik örgütlenmelerinde de görülmekte ve gençlik örgütlenmeleri "dar grup tapınımları" anlayışı, bayrak yarışı ve alan kapmaca gibi hastalıklarla boğuşmakta ve pratikte kendini bunlarla tatmin etmenin dışında somut bir kazanım ve atılım gerçekleştirememektedir.

Kimi örgütlerimizin dile getirmekten ısrarla kaçındıkları **BİRLİK** meselesi, gençlik örgütlerimiz içinde de pek de anılan ya da anıldığında kulak kabartılan bir konu değildir. Zaten kayda değer herhangi bir kitle tabanı bulunmayan gençlik örgütlenmeleri, kendi içlerinde dahi ilkeli bir birliktelik oluşturamamaktadırlar. Bunun başat nedeni ise ideolojik ve pratik farklılaşmaların ötesinde, örgüt ismini öne çıkarmak, bayrağını göstermek gibi ipe sapa gelmez nedenler oluşturmaktadır. **Sınıf Partisi** güvencesinin dışındaki gençlik temeline dayalı örgütler, sınıf mücadelesinin keskinleştiği dönemlerde doğallıkla sabun köpüğü misali kaybolmaktadır.

Bu konulardan bahsederken ulusalcı, faşist ve Kemalist klik ve devletin açtığı kanallardan, sistemin rızası ölçüsünde alanda çalışma yapmak isteyen klikler de bulunmaktadır. Bu türden klikler de layıkıyla üzerine düşen görevi yerine getirmektedir.

Genel olarak gençliğin örgütsüzlük durumundan kurtulması ve var olan örgütlerin de parsel kapma anlayışının dışına çıkması ısrarla vurgulamaya çalıştığım devrimci eğitim ve devrimci ahlak eğitiminden geçmektedir kanaatimce.

Yine gençliğin koruyuculuğunu üstlenecek, ona yol gösterecek, eğitim yönlendirecek birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı tek bir **Sınıf Partisi**'nin veya **Komünist Parti**'nin olmayışı öğrenci gençliğin dinamizmini ve ilerici arayışlarını çıkmaza sokmaktadır. Türkiye'deki sol tandanslı gençlik hareketlerinin hemen hemen tamamı işçi sınıfının kurmaylığını üstlenme gibi süregelen bir bilim ve akıldışı yanlılığı içerisindedir.

Ancak ve ancak **Sınıf Partisi**, **Komünist Parti** işçi sınıfının kurmaylığını üstlenebilir ve gençlik de ancak işçi sınıfının yolunu tutabilir, bu yolda ise işçi sınıfı ve **Sınıf Partisi** ona kurmaylık ve korumalık yapar. Bu türden yanlış algının toptan değişmesi lâzım.

Sovyetler Birliği deneyiminin geçici yenilgisinin ardından tüm dünyada etkisini ve sosyal meşruiyetini büyük oranlarda kaybeden komünist hareketler ve partiler, dünya komünist hareketinin de etkisini azaltmıştır. Dünya komünist hareketinin enternasyonal bir önderliği, birliği olmadığı gibi, gençlik hareketlerinin de enternasyonal anlamda bir birliği de henüz söz konusu değildir. Bölgesel ve enternasyonal anlamda gençlik örgütlerinin bir birliğinin de olmaması Türkiye ve dünya komünist hareketinin içerisinde bulunduğu durumun doğal bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır.

1915 yılında İsviçre'de kurulan ve düzenli olarak bülten yayınlayan uluslararası gençlik örgütleri birliği bu anlamda olumlu bir deneyim olarak karşımıza çıkmaktadır. Benzer bir örgütlenmenin bugün de kurulması çok da zor değildir fakat bundan önce daha mikro ölçekte ilkeli birlik-teliklerin gerçekleştirilmesi ve bir türlü ayrışıp buluşarak bütünleşemeyen "sol cenahımızın" tamamını etkisi altına almış olan bölünerek çoğalma hastalığının tez elden tedavi edilmesi gerekmektedir.

Her ne kadar belki de olumsuz bir tablo çizmiş olsam da kanaatimce içerisinde yaşadığımız toplumun ve onun gelişiminin durumunu meşrebimce anlatmaya çalıştım. Geçici olduğuna inandığımız bu durum kesinlikle üzerimizde umutsuzluk yaratmamalıdır.

Evet, ilkeli, samimi ve dürüst olmak gerekirse gerçekten içerisinde bulunduğumuz ve tasvirine ve tanımına çalıştığım gençlik çok da iç açıcı bir kompozisyon sergilemiyor. Bu nesnel durumu tespit ettikten sonra sorunlarımızın çözüm yöntemlerini birlikte araştırmalıyız diye düşünüyorum.

Fakat bu türden tüm çarpıklıklara, çelişkilere rağmen; hareketin kendisinin bir çelişki olduğu ilkesinden hareketle sorunlarımıza umutsuz-ufuksuz da bakmıyoruz. Diyalektik materyalist yöntem gibi bir silahımız varken, bu durumdan çıkışın nasıl olması gerektiğini de biliyoruz.

Devrimci ve Marksist iddialı herkesin çözüm yöntemlerinin birlikte üretilmesinden kaçamayacağını biliyoruz. Zaten bilimsel öğretiyi evrensel ölçekte doğru kılan da budur. Bugün Türkiye topraklarında başta Kürdistan olmak üzere ulusal ve sınıfsal direnişler sergilenmektedir ve bunların önemli bir bölümünde gençler en ön saflarda çok yönlü savaşım vermektedirler. Yine dünyanın birçok yerinde Kolombiya, Nepal, Filistin ve son olarak Yakın Doğu'da, Kuzey Afrika'da ardı ardına gelen ayaklanmalarda da gençlik emekçi halk direnişlerinin yine en ön saflarda yer almakta ve almaya devam edecektir.

Konuşmanın başında bahsettiğim gibi gençliğe atfedilen atılğan, gözü kara vb. sıfatları gençlik bünyesinde barındırır. Fakat bunların doğru zamanda doğru kanallarla kullanılması ancak anlamlı olacaktır, ki bu da ancak ve ancak tekrar etmekte fayda var işçi sınıfının ve onun **Komünist Partisi**'nin kurmaylığında birleşik ve donanımlı bir gençlik örgütünün oluşturulmasıyla gerçeklik kazanabilir. Aksi takdirde ne sağlı "sol"lu burjuva partileri ne de kendilerine çok heybetli isimler takan sözüm ona komünist partiler gençliğin bu dinamizmini olumlu yönde kullanabilir.

"Gençliğin Yolu İşçi Sınıfının Yoludur."

* TÜYAP'ın 16-24 Nisan 2011 tarihleri arasında 16. İzmir Kitap Fuarı'nda, *Sorun Yayınları Kolektifi*'nin 16 Nisan 2011 tarihinde düzenlediği "Gençlik - Gelecek Ve Politika" konulu Panel-Söyleşi etkinliğinde yaptığı konuşma metnidir (**S. P.**).

** TÜYAP'ın 5 - 13 Mart 2011 tarihleri arasında 6. Bursa Kitap Fuarı'nda, *Sorun Yayınları Kolektifi*'nin 6 Mart 2011 tarihinde düzenlediği "Gençlik - Gelecek Ve Politika" konulu Panel-Söyleşi etkinliğinde yaptığı konuşma metnidir (**S. P.**).

İşçiler-Emekçiler Sokağı Deniyor

Kuzey Afrika'da, Yakın Doğu'da ve ülkemizde işçiler-emekçiler haklı talepleriyle sokağı deniyor. Hâkim gerici sınıfların sömürsü, bas-kısı ve terörü altında inleyen tüm insanlık ailesi emperyalist-kapitalizmin eşitsiz, adaletsiz ve ahlaksız sisteminden kurtulmak için ayağa kalkıyor.

Ayağa kalkan, taleplerini haykıran herkesin haklı bir gerekçesi vardır. İşçi ve emekçilerin başını çektiği kültürel çıkışlar bir yandan hâkim gerici sınıflar koalisyonunu düşündürüyorken, diğer yandan bu türden kültürel çıkışların daha da yaygınlaştırılmasının önünü kesmeye çalışıyorlar.

Dünyanın günümüzdeki sahibi hegemonların sınıfsal ve ideolojik çıkarlarını bir süre daha devam ettirebilmek için binbir türlü melanet proje ve planları olduğu biliniyor.

Hegemonlar uluslarötesi tekeli sermayeleriyle iktidarda kalıp sömürülerini devam ettirebilmek için istedikleri kadar küreselleşsin, istedikleri kadar yeni kurumlaşmalara girsin sistemleri bir türlü dikiş tutmuyor. Tutmayacak.

Anmak durumundayız: Sosyalist Sistem henüz çözülmemişken dünyadaki baş çelişki; Sosyalist Sistem-Kapitalist Sistem arasındaydı. Proletarya-Burjuva uzlaşmaz çelişkisi iki sistemin gündeminde başat bir yeri işgal ediyordu.

Burjuva basın yayın faaliyetlerinin kullandığı literatür de oldukça "düzgün" idi ve ideolojik-sınıfsal aidiyetleri de oldukça doğru biçimlerde yansıtmak zorundaydılar. Örneklersek: "Çağdaş Sosyalizm" ve "Çağdaş Kapitalizm" deniliyordu. Günümüzde ise "çağdaş" kelimesi özünden soyutlanarak, olur olmaz biçim ve içeriklerle kullanılıyor.

Sovyetler Birliği deneyiminin çözülmesiyle hegemonlar hemen her alanda bir daha yeni Ekim Devrimleri olmaması için büyük bir sınıf kinyile insanlığa saldırmaya başladı. Çarpıtıp sulandırmadığı dil, terim, kavram ve literatür kalmadı. Onlara göre emperyalist-kapitalist sistemden başka bir dünyanın ütopyasını kurmak ahmaklıktı!.. Sosyalizm-Komünizm ölmüştü!.. Emperyalist-kapitalizme kölece itaat edilmeliydi!..

Sosyalist Sistemin çözülmesiyle çok rahat bir nefes alan sömürücüler takımı tarihsel-sosyal ömrü çoktan dolmuş sistemlerini bir süre daha sürdürebilmek için hızla yeni tahkimatlar yapmaya koyuldu. Bilimde,

teknikte ve teknolojiadaki yenilikleri de yanına alarak sömürücü-sömürgeci-çirkin vitrinlerini düzeltme imkân ve fırsatını kaçırmadılar.

Sovyetler Birliği, Çin ve Halk Demokrasilerinin bütün kazanımları yağmalandı. Kapitalist anarşinin bütün pislikleri sosyalist ülke halklarına aşılarmaya başlatıldı. Kapitalizmin yoz ve kozmopolit “kültürü”, psikolojik savaş, şiddet, pornografi, uyuşturucu, spor türünden bombaları bir yandan, NATO’cu, PENTAGON’cu, gizli örgütler, cinayet şebekeleri, komplo teorileri, diğer yandan hegemonların küreselleşme deneyimleri sistemlerini kurtarmaya yetmedi. Yetmeyecek.

Günümüzde ve özellikle de yaşadığımız coğrafyada sınıf mücadelesini gizlemek ve kitleleri rahatça sömürmek için sahte gündemler yaratılıyor. En başta “Laikçi-Şeriatçı” sahte gündemiyle insanlarımız din, cemaat, tarikat, milliyet, ırk gibi saflaşmalarla politikada kullanılıyor. İşçi sınıfı politika dışında tutulmak isteniyor. Kapitalizmin hâkimiyetindeki diğer ülkelerde ve “gelişmiş kapitalist” batıda da durum TC’dekinden farklı değil. O ülkelerde de sosyal sınıf gerçekliğinin üzeri örtülmeye çalışılıyor. Etnik, dinî ayrılıklar öne çıkarılıyor, ırkçılık körükleniyor. Fakat sınıf mücadelesi oralar da da hükmünü sürdürüyor ve kitleler sokağı deniyor.

Emperyalist-kapitalizm tarihsel deneyimlerinin uzantısında bu kez “demokrasi” ve “özgürlük” silahlarıyla Afganistan ve Irak gibi ülkelerin emekçi halklarını, tarih ve coğrafyasını, yeraltı ve yerüstü zenginliklerini, dilini, kültürünü, müzelerini ve tüm uygarlıklarını yağmalamaya başlamıştır; tüm emekçi halkları “Tavşana kaç tazıya tut” politikalarıyla birbirine düşman etmiştir. Emperyalist politikalarıyla her gittiği yerde yerli işbirlikçilerle, yerli ortaklar bulmakta gecikmedi; böylece çok yönlü ve “cömert” politikalarıyla ideolojik, sınıfsal kimlik ve kişiliği tartışmalı “solcu” takımından da destek almayı becerdi.

Hâkim gerici sınıflar, omurgasız, beyinsiz ve kendini kapitalizme kiralyan burjuva ve küçükburjuva “sol” özlem ve duygularını gıdıklamayı bildi. Kariyerizm hastalığından muzdarip, sansasyon ve magazinleşmeye meyilli solcuların önünü açtı. İşçi ve komünist isim ve sıfatlarını keyfe-keder kullanan örgütlere trenin makasını açtı. Bilimsel-Komünizmi esin kaynağı yapan, Marx, Engels, Lenin sürecinin ısrarlı ve inatçı takipçilerini ise yeraltı faaliyetlerine itti.

Batılı sömürücüler, Sosyalist Sistem’in hegemonyasını kırıp geriletmek için uydurduğu “Sosyal Devlet” türünden teskin edici politikalarıyla işçi sınıfına verdiği -vermek zorunda kaldığı- kırıntıları bir bir geri aldı.

“Avrupa komünizmi” (Ne demekse) zokasını yiyen İşçi ve Komünist Partilerle İlerici Sendikalar büyük oranlarda sosyal meşruiyetlerini, devrimci tarihlerini ve devrimci yasallıklarını yitirdiler.

Emperyalist-kapitalizm sömürü ve kriz demektir, savaş demektir. Ölüm tüccarları niyetlerini saklamıyor, “dürüstçe” dile getiriyor. Düşük yoğunluklu savaş stratejileri onları tatmin etmiyor. Hegemonya krizi ile hegemonlar arası kriz giderek derinleşiyor. Üçüncü Dünya Savaşı için sömürücüler birbirlerine el-ense çekiyor, tahkimatlarını derinleştiriyor.

Lenin’in tekelci sermaye ve emperyalizm tezleri doğruluğunu koruyor.

Devlet tekelci kapitalizminin hâkim olduğu NATO’cu, PENTAGON’cu TC devletinde “Barış, demokrasi, özgürlük, halkların kardeşliği” söylemleriyle ve çeşitli illüzyonlarla bizim insanlarımıza bir yalancı me-me sunuluyor. Önümüzde düşün bayram edecek günler değil, sıcak sınıf mücadeleleri var.

Sosyal muhalefet dinamikleri mevcut örgütleriyle ve haklı talepleriyle sokağı deniyor. Evet artık politika sokakta yapılacak. İşçi sınıfı ve emekçilerin zaferi sokağı kullanırken gerçekleşecek. Fakat unutulmamalı; sokağı deneyen her örgüt ve onların kullandığı her “*Kırmızı şal devrimin bayrağı değildir!..*”

Kuzey Afrika’da, Yakın Doğu’daki emekçi halklar haklı talepleriyle sokağı deniyor. TC’de de sokak oldukça hareketli. Politikada sokağın denenmesi elbette bir macera değildir. Sorumluluğu vardır.

Sokağı kurumsal merkezi disiplinli, sınıpı denenmiş, doğruluğu sosyal pratikte test edilmiş **Bağımsız Sınıf Partisi** güvencesiyle kullananların başarı şansı vardır.

Bağımsız Sınıf Partisi’nin kurmaylığından yoksun bütün kütlese çıkışlar, haklı gerekçelerine rağmen, donanımlı düşman tarafından etkisiz hale dönüştürülür.

Tunus, Libya, Mısır, Suriye, Ürdün, Kuveyt, Yemen ve benzeri ülkelerdeki halk isyanları, bağrında devrimci özneleri taşımakla birlikte, kurmayından yoksundur. Yoksun olduğu için de emekçi halkların değil de hegemonların A Planı, olmuyorsa B Planı, o da işe yaramıyorsa C Planları sayesinde bu türden çıkışlar hedefine varmadan ve zamana yayılarak kolaylıkla sönmülebilmektedir.

Kuzey Afrika’da, Yakın Doğu’daki kütlese çıkışların yarın yaşadığımız coğrafyada da olma ihtimali bir hayli yüksektir. Sağlı “sol”lu burjuva partileri emperyalist-kapitalizmin TC’ye biçtiği rollere teşnedir-fittir. Hegemonların çok yönlü çıkarlarına kölece angaje olan kimi politikacıların emperyalizmin gündeminden haberi dahi yoktur. Politikasızlık konusunda “Sol Cenah” politikacılarının da çok büyük “vukuatı” vardır.

Kolektifimiz Çalısanlarının sıkça gündeme getirdiği **Parti** ve **Partileşme Sorunu** bütün yakıcılığıyla önemini koruyor ve ciddî bir sorun olmaya devam ediyor.

SORUN Polemik

Burjuva Düzen ve Yansımaları - 2 -

Burjuvazinin düzenini sürdürme, ekonomi-politik açılarından geliştirme araçlarından, kategorilerinden biri de işbölümüdür. “*Modern toplumda işbölümünü tanımlayan şey, onun uzmanlaşmış işlemler, uzmanlar ve bunlarla birlikte meslek ahmaklığı doğurmasıdır. Eski Yunanlılar ve Romalılar arasında diyor Lemontey aynı kişinin, kendisini filozof, şair, hatip, tarihçi, din adamı, yönetici, bir ordunun generali olarak yüksek derecelere çıkardığını gördüğümüzde büyük hayranlık duyarız. Bu denli geniş bir nüfus alanı karşısında ruhumuz dehşete kapılıyor. Her birimiz ise, yalnızca kendi bahçemizde uğraşır ve kendimizi bir bahçenin çitleri arasına hapsederiz. Bu parselleme ile alanın genişleyip genişlemediğini bilmem ama, bildiğim bir şey varsa, o da, bunun, insanlığı küçülttüğüdür... Otomatik atelye, uzmanları ve meslek ahmaklığını silip süpürür.*”¹

Bu, süpürme işlemi ne kadar başarılı olursa olsun yine de izlerini, etkilerini sürdürmeye devam eder. Bu etki ve izler, üretim alanından daha fazla siyasal, kültürel alanda daha fazla gözle görülür bir hal alır. Örneğin profesyonel siyasetçi, sendikacı (panzerlerin sığıdığı mavi boyadan, mavi cadillaclara geçişin öyküsü²) olması gibi. Örneğin her bilim kolunun birbirinden bağımsız görülmesi, bir kimsenin başka bir kimsenin alanına müdahale etmemesi, ettiği takdirde bunun hoş karşılanmaması gibi. Bir tarihçinin felsefeden bihaber olması, bir iktisatçının sosyolojiden, bir sosyologun tarihten bihaber olması vs. gibi... Burjuva eğitim sistemi parçalar üzerine kurulur; bütünü görülmemesi için parçaları ayrıntılı incelemekle oyalanan ‘bilim insanı’ aslında hiçbir şey incelemektedir. Yaptıkları etkinlik sistemi, düzeni meşrulaştırma dışında bir işleve sahip değildir. Marx, Engels, Lenin, Stalin gibi tarihsel kişiliklerin farkı da buradadır! Aynı zamanda hem tarihçi, felsefeci, iktisatçı, sosyolog; hem de siyasetçi, sendikacı, emekçi; yani insan (tam insan, Komünist) olmayı başarabilmesindedir!

Bir gariptir bu burjuva düzeni; ama asıl başarısı celladına aşık kitleler yaratabilmesindedir kuşkusuz. Şüphesiz bunun için de kendince maddi (parasal) bedel ödemektedir; kendi çıkarlarını toplumun çıkarları olarak gösterebilmesi için sayısız okul, basın-yayın aracı, kuruluşu, ideolog kullanmaktadır. Kendi katiline tapan halk yaratmak için her türlü cinayeti işlemektedir; ama asıl cinayet görünenden farklıdır. “*Bir insan bir başkasına ölüme yol açan bedensel bir zarar verdiği zaman buna adam*

öldürme diyoruz; saldırgan, vereceği zararın öldürücü olduğunu önceden biliyorsa o zaman buna cinayet diyoruz. Ama toplum, yüzlerce proleter, çok erken yaşta, doğal olmayan bir ölümlerle yani kılıç ya da kurşunla ölüm gibi zorba yollardan ölümlerle karşı karşıya geleceği bir konuma koyduğu zaman, toplumun o yaptığı bir bireyin yaptığı gibi ve aynı kesinlikle cinayettir; toplum binlerce insanı yaşamın gereklerinden yoksun bıraktığı, içinde yaşayamayacakları konumlara soktuğu -kaçınılmaz sonuç olan ölüm gelinceye dek o koşullarda kalmaya yasanın güçlü eliyle zorladığı- bu binlerce mağdurun yok olacağını bildiği ve yine de bu koşulların sürmesine izin verdiği zaman, toplumun o yaptığı, bir bireyin yaptığı gibi aynı kesinlikle cinayettir; örtülü, kasıtlı cinayettir; hiç kimsenin kendisini savunmadığı bir cinayettir; kimse katili görmediği için, mağdurun ölümü doğal görüldüğü için cinayet gibi olmayan cinayettir; çünkü suç bir şeyi yapmaktan çok yapmamanın sonucudur.”³

Bu bağlamda bu düzene karşı savaşımayan herkes cinayet işleyen bir katildir! Bu düzeni anlamış, çözmüş ve nasıl aşılacağını, değiştirileceğini bilmesine rağmen ufak çıkarlar için bu suça ortak olanlar daha da fazla katildir; burjuva ideologları ve burjuva fraksiyonlarının ideologları, sol görünümlü burjuva ideologları burjuvazi ile birlikte en büyük katildir! Oysa sınıfsal çıkarların yasallaşması dışında bir anlam ifade etmeyen burjuva hukukuna bakınca, hakkını arayan herkes teröristtir. Çalışma hakkını isteyen işçi, insanca yaşam hakkını savunan sade vatandaş, eğitim hakkını savunan öğrenci, güvenceli çalışma isteyen işçi, emekçi, kimliğini yadsıyanlarla savaşan Kürt, Alevi, başka bir dünya kurmak isteyen Devrimci- Marksist, kısacası sistemle az veya çok derdi olan herkes teröristtir! Yoksa ne diye adalet sarayları inşa ettim diye övünsün koca hükümetin başı? Demek ki burjuva düzende adaletin saraydan dağıtıldığı da itiraf ediliyor. Saraylar da bitmiyor, cariyeler de bu düzende. En büyük, en örgütlü, en kanlı terör örgütü tarihin bugüne kadar gördüğü en insanlık dışı uygulamaları yapan aygıt olan kapitalist devletken; burjuva sistem, düzen, çoğunluğa, kendi sınıfsal çıkarını koruyan yasaları toplum için, toplum adına diye yutturabiliyor, helal olsun, tebrik etmek lazım, bu da büyük bir başarı! Katilin başarısı! Şu asla unutulmalıdır: her katil burjuva değildir; ama her burjuva katildir!

Burjuva düzenin gariplikleri bitmez. İşçilerin örgütlenme hakkını gasp etmek için elinden gelen her şeyi yapar. Tehdit, baskı, şiddet, işten atma ve bir dizi daha kendine yakışır hareket. Önce sendikanın gereksizliğinden dem vururlar, sonra da sendikalı olmaya çalışan her işçinin önüne türlü engeller çıkarırlar. Dini, milli vaazlarla sendikanın günah, devlet düşmanlığı olduğu benimsetilmeye çalışılır. Dünya Bankası, İkinci Emperyalist Savaştan sonra az gelişmiş ülkelerin kapitalistleşmesi ve 'demokratikleşmesi' yolunda en büyük engel olarak din ve aile gibi olgu-

ların o toplumlardaki ağırlığını görürken; bugün ise din ve ailenin kapitalleşme yolunda en önemli müttefikler olduğunu keşfetti! Dolayısıyla bir anda işler değişti. Gülen gibi cemaat önderleri fetva verirler; sendika gereksiz, patron çoban, işçi uysal koyun, çoban Allah rızasıyla kazandığından biraz paylaşırsa, işçi zaten sesini çıkarmaz; ola ki çıkardı, haşa Allah'a, Allah'ın düzenine karşı gelmiş olur, cehennemde yanmaktan kurtulamaz. Ola ki biri bu günahı işledi, işten atarlar. Çok mu zor durumda kaldı, sendika mı lazım? Ülkeye Komünizm gerekliyse onu da biz getiririz edasıyla kendi sendikalarını, yandaş sendikaları getirirler, işçileri oraya üye yaptırırlar. Daha önce içini boşalttıkları sendika, sendikacı anlayışını devlet sendikası, sermaye sendikası olanlara işçilerin üyeliğini yaparlar. Tesadüf ki beğenmedin işçi olarak, ne haddine! Adam ol, yola gel, ekmeğine bak, aileni düşün söylemleriyle kafalamaya devam ederler. Nedense hep birilerinin aileleri vardır ve onlarınki kıymetlidir de, devrimcilerin aileleri yoktur ya da onlarınki kadar kıymetli değildir. Devrimcilerin hayatı, aşkları, aileleri ertelenebilir ya da az zaman ayrılabilir ama burjuva ve küçük burjuvayı geçtim, normal vatandaşınki de öyledir de; devrimci yemez, içmez, aşık olmaz, sevişmez, dolaşmaz, tatile çıkmaz; hep birileri için savaşır. Artık normal vatandaşların da taşın altına elini koymadığı sürece burjuva saldırılarına karşı başarılı olunamayacağını anlamaları gerekir, daha doğrusu devrimcilerin sınıf adına kahramanlık yapmaktan vazgeçip anlatması gerekir. Ucuz kahramanlıktan kaçınarak, öncü rolünü kutsamadan ve öncü olacağım diye mücadeleye zarar vermeden kitleleri yönlendirici ve rol alıcı olmak gerekir; pasifizm, korkaklık, ürkme, çekinme değil; öncü rolünün gerektiği durumda ölümü göze alarak, ölüme gülerek koşmak içindir; nasıl bir üretim biçiminden diğerine geçiş için evrimsel bir süreçle birlikte devrimci özne ve pratik gerekiyorsa, burada da, kitleleri örgütleme evrimsel sürecinden sonra devrimci müdahaleyi yapmak, karşı-devrimin saldırısından korunmak ve nihai hedefe ulaşmak için elzem ve kaçınılmazdır! Biri, birileri yapıyorsa ben niye yapıp başımı belaya sokayım, nasılsa pastadan payımı alır, bundan nemalanırım anlayışını benimseten öncüyü kutsayıcı pratiksel davranışlardan öncü rolünü elbette unutmadan sakınmak gerekir. Herkes eşit öneme ve değere sahip; ancak artısı olacaksa devrim sonrası toplumu kurmakta öncü olacakların hayatı birincil derecededir; elbette ki öncüler hayatlarını feda etmekten asla çekinmeyeceklerdir, çekinmişlerdir de! Ancak, Sovyetler Birliği'nin kuruluş ve İkinci Emperyalist Bölüşüm Savaşı sürecindeki kadroların yitirilmesinden sonraki süreçlerde ciddi handikaplar yarattığı unutulmamalıdır. Halkçılık, işçilik, kahramanlık yapmanın sosyal pratikte olumlu bir karşılığı olmamakla birlikte, zararlarının çok fazla olduğu ve mücadeleyi toplumsallaştırmayı engellediği göz ardı edilmemelidir. Sınıfla, Halkla birlikte verilmeyen hiçbir

mücadelenin devrimci mücadele olması ve toplumsal devrimi gerçekleştirmesi şansı yoktur; olsa olsa küçük-burjuva devrimci denemesi, başarılı olsa bile toplumsal devrimi gerçekleştiremeyen siyasal devrim olarak kalmaya mahkumdur! Bu anlamda tarihten çıkarılan dersler ışığında öncelikli görev Devrimci kadroları oluşturmak ve işçi sınıfı ve emekçiler arasında da bunu sağlamak, kimilerini katmak, kimilerini ikna etmek, kimilerini nötralize etmek; ama tek kurtuluşun, nihai kurtuluşun bu olduğunu kabullendirip benimsetmek. Zira geçici başarılar, mevzi kazanmalar bir anlam ifade etmiyor; sosyal demokrasi, kapitalist sosyal devlet, refah devleti işçi sınıfı biraz uyumaya başladığında hemen nasıl rafa kaldırılıyorsa, vahşi kapitalizm koşullarının geri dönmeyeceğinin garantisini hiç kimse veremez. T.C. gibi küçük burjuvaların hızla mülksüzleştirildiği bir coğrafyada bunları anlatmak, kabullendirmek, benimsetmek ve mücadeleye katmak elbette ki zordur; ama zor olan güzel, anlamlı, değerli ve vazgeçilmezdir!

Burjuva düzende sendikalar da, sendika olmaktan çıkarılır, sendikacılar ona göre belirlenir, sivri uçlar varsa ehlileştirilir, kimisi satın alınır, olmazsa temizlenir (temizlik de dönemsel koşullara göre değişir, toptan temizlik sıkça tercih edilendir). 12 Eylülcüler bunu çok iyi başardılar. Günümüzde sendika da sendikacılık da iyimser birkaç çaba dışında bir anlam ifade etmiyor, siyasetlerin pazarlıklar ve rekabet yürüttükleri koltuk kapma yarışına dönüşüyor. Herkes kendi çizgisini benimsetmeye, uygulatmaya çalışırken bütün iş, koca bir hiçe dönüşüyor. Birileri de kendini sendikacılık yapmak, sınıf mücadelesi yürütmekle kandırıyor. Yaptığı şeyin sendika ile sendikacılık ile hele hele sınıf siyasetiyle, sınıf mücadelesiyle hiçbir ilgisinin olmadığını kendi dahil herkesten gizlemeye çalışıyor ve bir kördüğündür gidiyor. En iyisinden sendikal mücadeleye, ücret mücadelesine dönüşüyor. Tam da düzenin istediği bir hal alıyor. Sendikal mücadele siyasal mücadeleye dönüşüp iktidar perspektifi çerçevesinde hareket edilmiyorsa böyle olması da kaçınılmazdır. Hatta eski günleri arar duruma gelmek olağandır, eski çalışma koşulları, ücretlere sarılır duruma gelmektedir işçi sınıfı. Sınıf mücadelesini, sendikal mücadeleyi ücrete endeksleyen bir anlayışın bir adım öteye ilerlemesi imkansızdır zaten. Sendikal ve siyasal mücadele bir çemberde görülüp yürütülemediği sürece işçi sınıfı için geçici haklar elde etmek bile imkansızdır. Sınıfın siyasal bilinci yoksa mücadele bilinci de olmaz. Sistemin istediği tam da budur. İşçiler siyasetten uzak dursun, ücret vs. saçmalığıyla oyalansın, bizim kadim sendikacılarımız nasılsa halleder o işi. Zaten yasalarla da halledilir bu uzlaşma kurularlı vs. yalanlarıyla devlet ve sermaye isteklerini itirazsız kabul ettiriri, kabul etmek zorunda bırakır. O da olmazsa koca devletin koca askeri, polisi, üniformalı üniformasız sayısız güvenlik kuvveti var! Boşuna mı besliyor burjuvazi onları,

yoksa kendi yemesini bilmiyor mu çatır çatır, Parisler, Havailer, Miami-ler varken Malthuşçu burjuvazi ne diye artı nüfusa bahşetsin bu kadar nimeti. Yemeğin her öğününü farklı ülkelerde yemek varken, iki öğüne niye idare etsin 'saygıdeğer' burjuvalarımız? Kendisi çalışmadan tüketen, dolayısıyla bizzat kendisi artı nüfusken nasıl itiraf etsin bunu, elbette ki psikolojideki yansıtma yöntemini kullanacaktır, ne de olsa bilimseldir burjuva işine yaradığı, kar getirdiği sürece! Kapitalizmin bu tarihsel evresinde eğer ki sınıf bilinçli işçilerin oluşturduğu sendikalar olsaydı naçizane fikrimce şu taleplerde bulunabilirdi: günlük çalışma süresinin 4 saate indirilmesi; eğitim- sağlık- barınma gibi temel hizmet alanlarının her safhada ve herkese nitelikli, ulaşılır ve ücretsiz olması; elektrik- su- doğalgaz gibi enerji ihtiyaçlarının asgari kullanımının ücretsiz, sonrasının çok ucuz olması, ulaşımın iş saatlerinde ücretsiz diğer zamanlarda ucuz olması, tiyatro- sinema- konser gibi kültür- sanat faaliyetlerinin her yere ulaştırılıp ucuz olması, sosyal- siyasal etkinliklere sendikaların da katılması, işçi konseylerinin bu her türlü tartışma ve faaliyet yürütmesi gibi bir dizi şey olabilir ki mevcut koşullarda bunlar çok da aşırı değildir; ancak burjuvazinin çıkarına terstir, dışları arasında kalandan, ağızından süzülenden daha fazlasını talep etmektir. Bizim sosyal demokratlarımız, 'sendikacılarımız' bu kadar bir isteği retorik düzeyinde bile dillendiremiyorlar! İşçi istemiyorsa onlar rahat koltuklarını, son model arabalarını, görece yüksek (işçiye göre aşırı) maaşlarını niye riske atsınlar? Ne var ki ortalıkta, sakın sakın işlerine baksınlar. Ama boş durmuyor bizim sendikacılarımız. Sağ olsunlar lütfedip belli konularda basın açıklaması yapıyorlar (kaç tane üye katıldığını sormayın, başkan orda ya yeter), görev icabı, görevini yapıp tamamlamanın huzuru ve mutluluğu içinde de gelecek dönem de koltuğu parsellerimin öncü ayaklarını oluşturmuş oluyorlar (sınıfsal, siyasal mücadeleyi sendikal mücadele ile birleştirme çabasında olan, samimi ve özverili çalışan sendikacılara, Devrimci ve Marksist grupların militanlarına sözüm meclisten dışarı hatırlatmasında bulunayım). Zaman zaman ortak açıklamalar, eylemler de yapıp siyasal sendikal mastürbasyonlarını yapıyorlar, tıpkı sol örgüt, parti ve oluşumlar gibi. Bugün açısından 1 Mayıs'ın bile artık siyasal mastürbasyon, flammalarla, pankartlarla parti, örgüt, sendika, oda, dergi reklamı yapma dışında bir anlamı kalmadı; çünkü işçi sınıfının sistem içi bile ciddi ve somut bir talebi yok, olmazsa da bu duruma katlanmak, hayıflanmamak gerek; çözüm üretip bu durumdan kurtulmanın yollarını arayıp bulmak ve bunları pratiğe geçirmek gerek; ama hangi siyasal sendikal birlik ve mücadele ile? Retorik düzeyinde de olsa İMKB'yi kaldırmayı dillendiren sosyalist! bir grup partisi duyan var mı acaba? Ayrıca profesyonel sendikacılığı aratmayan profesyonel siyasete, kendince asalak yaşamın yöntemini bulmuşlarca rüya alemindeki yaşamın kılıfı olan profesyonel

devrimciliğe (bu da gereklidir; ama gerekli koşul ve ortam sağlandıktan sonra) laf eden birileri var mı? Yoksa bu profesyonel devrimciler o kadar profesyonel ve illegaller ki yer altında yaşamayı büyük hünerle becerip kimseye görünmüyorlar mı? Sakın bir şey yapmadıklarından kimse göremiyor olmasın? Ya da öyle birileri yok da varmış gibi mi davranıyorlar? Herkes ayrı telden çalıyor; ama herkes en iyi, en doğru benim diyor; sonra işçiler, emekçiler, halk niye bize katılmıyor diye şikayet ediyor. Önce kendine baksa, iş çözülecek; ama işine gelmiyor. Koltuğu, yeri, kariyeri, hayatını idame ettirme şartları kendince burada çünkü, yoksa saflığından değil! İşçi kaç doğrunun peşinde koşup kaç parçaya ayrılınsın? Herkes doğru söylüyor, herkese nasıl yetişsin? Doğru birdir, ulaşma yöntemleri farklı olsa da; ama bizde doğrular bin, kusura bakmayın hiçbir işçi bine bölünemez, materyalist de olsa atomları bölünür, parçalanır ancak; ama kendisi, ideolojisi, mücadelesi değil. Anlamayana bu kadar parti, örgüt az; ama anlayana gaz...

Burjuvazinin tanrısı aslında paradır, tanrı diye insanlara sunduğu da kendi düzenini sürdürmede kullandığı bir aygıt işlevi gören şeydir. Tanrısına (paraya) o derece tapar ki, hayatta kendisi de dahil her şeyin onun için olduğuna inanır ve öyle hareket eder. Diğer taraftan da yoksullara yardım etmeyi unutmaz. İkiyüzlülüğünü bu alanda da sergilemekten çekinmez. Zengin, fakiri anımsamaz olur mu hiç? Hayır kurumları ne işe yarıyor? Genelde birilerini dolandırıp kendilerini zengin etmeye; ama başka işlevleri de var. "Önce proleterlerin kanını emiyorsunuz sonra onlara kendinizi rahatlatırcasına, ikiyüzlü bir hayırseverlik göstererek sanki hizmet etmiş oluyorsunuz; yağmaladığınız mağdurlara, zaten onların olan şeyin yüzde birini geri vererek kendinizi dünyanın önünde kudretli iyilikseverler gibi gösteriyorsunuz. Sadaka, alandan çok vereni aşağılar, ayaklar altında ezileni, daha da toza toprağa bulayan sadaka; aşağılananın, paryanın, toplumun dışına atılanın, önce kendisine kalmış son şeyi insanlığını da teslim etmesini isteyen sadaka; sizin merhametiniz bir zekat şeklinde onun alınına aşağılananın damgasını vurmadan önce onun merhamet dilemesini isteyen sadaka, alandan çok vereni aşağılar."⁴ Bu yazının yazıldığı günlerden biri de burjuvazinin bayram olarak sunduğu kurban bayramı ve katliama dönüşen bu günün önemi et olarak fakire sadaka verilmesidir. Yılın 364 gününü aç geçiren ya da eklemekle makarnayla geçiren biri için yılın 1 gününde et vermenin küfürle eşdeğer, hatta ondan daha kötüsü dalga geçmek, hatta daha da ötesi halk söylemiyle John Benjamin geçmek olduğunu, ramazan ayında erzak, fitre, zekat gibi isimlerle yoksullarla dalga geçildiğinin anlaşılması için biraz saksıyı çalıştırmak yeterlidir; ancak din insan görünümünü öyle bir hale getirir ki saksı falan bırakmaz onda, saksıda hiç olmazsa bir şeyler yetişir; ama dinin her yerini sardığı saksıdan gübre bile olmaz.

Kaldı ki, bu tür dini uygulamaları yapanların da genelde burjuvazi değil; proletarya olması kimine han, hamam; kimine din iman sözünü bir kez daha kanıtlamaktadır!

Diğer taraftan birtakım solcucularımız, din ile daha doğrusu İslam dini ile Sosyalizmi bütünleştirmeye çalışmaktadırlar. Muhammed'den referanslar aktararak kendince birilerine şirin görünmeye çalışmaktadırlar. Lenin ile Mustafa Kemal'i özdeş göstermekten bırakın imtina etmeyi bunu çok büyük bir şeymiş ve gerçekmiş gibi sunmaktadırlar. Sosyalizmin ne dine ne de milliyete ihtiyacı vardır; çünkü ikisini de zaten aşmıştır. Sosyalizmi geriletmeye, geri götürmeye çalışmanın bir anlamı yoktur, bu anlayışlara kazandıracığı küçük bir kitlecik dışında da bir şey yoktur, devrimcilerin ikiyüzlülükle ise hiç işi yoktur! Bizim savunduğumuz materialist felsefe bilimseldir, yani doğrudur ve diyalektikle ilerleyen bir şeydir; önemli olan bunu kitlelere, sınıfa anlatabilmektir. Zorla benimsetmek değil; niye böyle olduğunu izah ederek; bizim birilerinin yanına çekilme, onların seviyesine (bilimsel, siyasal, kültürel) inme gibi bir derdimiz olmaz, onları yanımıza çekme, onların seviyelerini yükseltme derdimiz ve görevimiz olabilir. Bir taraftan dini atıflarda bulunup diğer taraftan aynı sayfalarda evrim teorisinden, devrimden bahsetmek abesle iştigalden daha da öte, tarifi imkansız bir durumdur; Marksizm'i liberalizmle bütünleştirmeye, uyumlulaştırmaya, örtüştürmeye, birleştirmeye çalışan anlayışla aynı şeydir. Ne bilimsel ne de akli bir yanı vardır. Kendilerince üretken 'Marksistlerimiz' son moda trendinde Marksizm'in temel sorunlarından birinin milliyetçilik ve din olduğunu keşfediverdiler. Marksizm'in böyle bir sorunu olmadığını, bunu uygulamaya çalışanların pratiğindeki birtakım yanlışlıklar, eksiklikler, hatalar, zaafardan kaynaklanan sorunların yaşandığını bir kenara itip bu durumu gelip ideolojinin (metodolojinin) kendisine yamadılar. Hadi çık bakalım işin içinden çıkabilirsen, ondan sonra da sosyalist yurtseverlik, sosyalist milliyetçilik, sosyalist dincilik gibi yeni üretimler buluverdiler. Bu kadar uğraşana kadar bilimsel Marksizm'i çarpıtmaya oyalanana kadar sınıfla uğraşıp Marksizm'i işçi sınıfına anlatmayı, açıklamayı deneseler, örgütlenme mücadelesi verseler işçiler onlardan daha anti-milliyetçi ve materyalist olabilirdi; ama hayır onların görevi proletaryada kafa bulanıklığı yaratıp burjuvaziye sonsuz hizmet olduğundan oturdukları yerden kendilerince yeni teoriler üretiyorlar ve bilime, Marksizm'e katkı yaptıklarını iddia ediyorlar. Marksizm'in güncellenmesi, teori ve pratikte yeniden üretilmesinden Marksizm'i tahrif ve yok etmeyi anlıyorlar, daha doğrusu öyle anlamak istiyorlar; çünkü işlerine öyle geliyor, çünkü bitmek, tükenmek bilmeyen ekmek ihtiyaçlarının paraları, maddi, manevi her türlü gidericileri buradan geliyor!

Egemen burjuva resmî ideolojinin, resmî tarihin bataklığına saplanmış ve debelendikçe çamura boğulan bilim adamı sıfatı yakıştırılıp sıfat-

lar bahşedilen tiplerin nasıl bir kişisel bozuklukla karşı karşıya bulunup buna rağmen 'sağlıklı' yaşadıklarına şaşırıyorum doğrusu. Yalanlara kendini inandırmak ve başkalarını da bunlara inandırmaya çalışmak ciddi bir patolojik vaka olsa gerektir? Yalanları ortaya çıkınca ne tür ayna kullandıkları ya da kullanıp kullanmadıkları da ilginç bir soru; tabii aynaya bakamayacak derecede karaktere sahip olsa böyle mi olurdu da demekten alamıyor insan kendini! Dün Kürt yok, kart kurttan böyle oldu tezlerini öne süren memurcuklar hele de içlerinde bu hazin tabloyu, muhteşem tezlerinin (tez de denemez, düpe düz yalan) yanlışlığı, yalanları ortaya çıkıp, kabullenilince, burjuva resmî ideoloji biçim değiştirince yüzleri kızarıyor mu acaba? Yaşıyorlarsa insan içine çıkabiliyorlar mı? Öldülerse kemiklerine kemik ağrısı önleyici ilaç dökmek gerekiyor mu? Eminim yaşayanlardan yeni resmîyete kendini uyarlayanlar olmuştur. Rüzgârın estiği yönde flamalarını almışlardır. Direnenler de çıkarsa şaşırılmamak gerekir, onlar da gerekir, yeniye uyanlar da. Yeniye uyanlar, kendini yenileyebilenler daha rahat koltuklarda oturmaya devam ederler. Ne de olsa önemli olan sistemin istikrarıdır! Son dönemde burjuvazinin moda söylemi de istikrardır. Trend bu yönde. Modaya uymak lazım, bizim memur sollarımız da istikrardan yana, hele ileri demokrasiye geçtiğimiz şu günlerde. Bunu hazmedemeyenler, ülkenin birlik ve bütünlüğüne, her şeyden çok ihtiyaç duyduğumuz şu günlerde hak, hukuk, insanlık, emek, özgürlük deyip yine ortalığı velveleye veriyorlar. İleri demokrasi dedik ya, daha ne istiyorsunuz? Allahtan belanızı mı? Arayan bulur! Ne de olsa egemenler yeryüzünde tanrının buyruklarını yerine getiren sadık elçi kullar, bizim ne haddimize onlara karşı çıkmak. Maazallah çarpılırız, şeytan kulağına küpe. Gözlerden, evlerden irak. Aman karışmayın etliye sütlüye, koca adamlar kurtaramıyor ülkeyi size mi kaldı kurtarmak. Ekmeğinizle ilgilenin, çalışın, çabalayın, şükredin. Her şey Allahtan, hayır da şer de. En iyi büyükler ve onların danışmanları bilirler...

Burjuva ideologları, kapitalist devlet mülkiyetini (kapitalistlerin kolektif mülkiyetini, fonunu) özelleştirme adı altında kapitalistlerin kendi aralarında paylaşmasını olumlu, en gerekli şey olarak sunuyor. Kapitalistler, kendi kapitalist sosyal devletlerinin 'sosyal' yanını tasfiye ediyor. Bir de utanmadan sıkılmadan "anayasalarında devlet'in 'sosyal bir hukuk devleti' " olduğunu kitlelerin gözlerinin içine baka baka yalan söylüyorlar. Değiştirilmesi teklif dahi edilemez kabul ettikleri hususları, bizzat kapitalistler kendileri ihlal etmektedirler. Devrimcileri ve Marksistleri de bu hükümleri ihlal ettikleri gerekçesiyle "müebbede" mahkûm etmektedir kapitalistler. Devlet kurumları hantal, zarar ediyor, bir işçinin yapacağı işi 10 kişi yapıyor, yatarak para kazanıyorlar, sizin de hakkınızı yiyorlar demagogjileriyle özelleştirmeyi kutsuyorlar. Liberalizmi tek kurtuluş

reçetesi olarak sunuyorlar. DB, IMF, DTÖ, AB, ABD gibi kurum, kuruluş, ülkelerin politikalarını benimseyip söylediklerini tekrarlayıp benimseterek uyguluyorlar. O zarar ediyor denilen kurumlar bir anda kâr rekorları kırıyor; ama burjuva bu, minareyi çalarsa kılıfı hazır, bir anda nasıl oluyorsa, işçinin, esnafın 1 kuruşuna göz diken devletin uzman denetleyici, kontrolcülerine rağmen muazzam kârlarını zarar olarak gösterebiliyorlar. Yok canım olur mu öyle şey? Devlet baba yapar mı hiç? Herkese eşittir o, ne de olsa babadır, milletin anasını da tanır, zarar etmiştir onlar! Koca devlet bilmeyecek de biz küçük kafallı, milleti ortada bir şey yokken galeyana getiren biz mi bileceğiz? Sümme haşa, ne haddimize? Zaten bu kadar müreffeh, refah, huzur içinde, laik, sosyal, hukuk devletinde ne tür bir sorun olabilir ki? Hepsi bu sosyalistlerin uydurması, siz de onlara kanıp sömürü bitsin, sınıflar kalsın, eşit, özgür, adil, sınıfsız, sömürsüz bir ülke olsun istiyorsunuz. Efendim hiç mümkün mü, 5 parmağın 5'i bir mi? Allah çalışana verir, çalışın sizin de olsun. Biz sınıfsız, imtiyazsız, kaynaşmış bir toplumuz, Kemalist'iz, gerisini bilmeyiz. Siz de adam olun boş yere coplanmayın, ezilmeyin, ölmeyin. Bu sosyalistler zaten dinsiz Allahsız, Karadeniz'de, Dersim'de, 1 Mayıs'da, Darağacında, Kızıldere'de, Sivas'ta ve birçok yerde boğduk, katlettik, yaktık, yıktık, astık; darbelerde, günlük hayatta işkence edip öldürdük, faili belli meçhuller yarattık; ama hâlâ kurutamadık bunları, soyu kuruyasıcalar nerden de türüyorlar? Öldür öldür bitmiyorlar. Onlar olmasa bu ülke çok daha güzel olacak, yaşanılır olacak, hiçbir sorun olmayacak. Bizde olmayan bir şey var onları bu kadar yenilmez ve güçlü kılan, onur, namus, başka bir dünyaya, bilime inanç olsa gerek; ama bizim tek inancımız var o da Allaha ve yüce devletimize (çek defterlerine, banka kasalarına, koltuklara, kimileri de bilmedikleri şeyler uğruna), cihat için, vatan için savaşıyoruz. O cihat ve o vatan kime hizmet eder onu bilmeyiz, aklımız ermez böyle şeylere. Muhammed'e, Mustafa'ya, özel Mülkiyet'e (3M) saygılıyız. Elhamdulillah Müslüman'ız, Türk'üz Atatürkçüyüz; allahsızları, bölücüleri yok ederiz. Komünist, Kürt, Kızılbaş'ı (3K) ezer, geçeriz; Franco'nun 3F'si (futbol, fado, fiesta; son f, yani eğlence, bugün eski Sovyet gençliğini alkol, keyif vericiler ve fuhuş ile birlikte ayakta tutan en önemli etkidir; futbol da saygıdeğer burjuvaların kara para aklamasının en güzel yöntemidir) diyorlar bu kafir Komünistler, ben erkeğim yaparım arkadaş! Bu konuşmalar T.C. toplumuna hiç de yabancı olmasa gerek, yoksa birebir aynı mı? Ufak farklarla mı? O kadar da olsun, eninde sonunda aynı efendiye hizmet etmiyorlar mı? Kaymağı burjuvazi, mali oligarşi, aristokrasi yemiyor mu? Biri ötekinin dışkısının laciverdi; ama aynı kaba yapıp aynı kaptan yemiyorlar mı nasılsa! Bizim sol etiketlilerimiz de onlara özeniyor ne hikmetse?

Tekelci burjuvazi, sömürüyü her alanda derinleştirerek, toplumu tüketime yönlendirerek kendisine yeni rant alanları ve yeni sektörler yaratmaktadır. Bunlardan en ilginç de şimdilik, futbol maçlarının yayınının de-koder aracılığıyla parayla izlenebilmesidir. Bu yöntem de aynı özelleştirme süreçleri gibi yavaş ve derinden yapılıyor. Özelleştirme demişken, kastım, iktidarların doğal yollu yolsuzluklarının yapıldığı bir KİT'leri savunmak olmadığı gibi, Halkın terinden, kanından, canından ve patates, soğan karşılığında egemenlerin nefret ettiği Sovyetler Birliği'nin yaptığı devlet teşekküllerini, işletmelerini sermayeye, battığında nasılsa kurtarılıp geri iade edilecek garantisizlikle devredilmesi, peşkeş çekilmesini de kabul etmemektir. Ancak burjuva üretim, dağıtım, tüketim, bölüşüm ilişkileri içerisinde ne devlet işletmeleri, ne hastaneler, ne okullar, ne üniversiteler; ne orada çalışan ne de toplamdaki emekçilerindir. Tamamı, kullanım ve tasarruf hakkıyla birlikte egemenlerindir! Bizim olması için bizim iktidarımız gerekir. Bizim, işçilerin devrimci işçi iktidarı olmadığına; onların, burjuvaların iktidarı olduğuna göre mülkiyeti de her şeyi de kendilerine aittir. Hatta dünyada eşi benzeri olmayan, kendi nevi şahsına münhasır, 'yüce ordumuzun', yüce OYAK'ı vardır ve TSK, bizzat tekelci sermaye sınıfının bir parçası ve bileşenidir. Görevi egemen sınıfı korumak, kollamak, geliştirmek olan bir kurumun kendisi de egemen olunca işçi sınıfına düşmanlığı ve her hak arama karşısında bazen polisten bile önce işçilerin karşısına askerin dikilmesini ve özellikle üst düzey yönetim kadrosunun darbe hassasiyetlerini anlamak çok güç değildir! Mensuplarına tahsis edilen evlerde, lojmanlarda, Emekçi Halktan çok daha uygun fiyatlarla her olanaktan yararlandırmaları, hem Emekçi Halktan kopuk ve ondan üstün, hem de Emekçi Halkın sorunlarından, dertlerinden uzak bir profil yaratmadaki inceliklerini anlamak da zor olmasa gerektir? Değişen koşullara göre, NATO konsepti çerçevesinde ve emrinde hazır ol'da durmaları da emperyalizmle, kapitalizmle bağlarını gayet iyi açıklamaktadır. Dün yeşil kuşak, bugün ılımlı İslam, belki yarın yumuşak İslam ve yumuşak faşizm, babalar ne buyurursa çocuklar öyle yapar, uysal, efendi, büyüklerinin sözünü dinleyen olmak adettir! Ortadoğu Halklarını boğazlayanlara yardım ve yataklık edip sonra da din kardeşliği ve "van münit" şovları yaparken, İsrail ile askeri anlaşmaları şakır şakır imzalamak, gemiler yollayıp Müslümanlara yardım etmek, Çeçenistan'a, Kosova'ya, hatta Afganistan'a (Kore misali) "Türk" askeri göndermek de burjuva düzenin cadılar bayramı kostümlü, bin bir suratlılarını açıkça sergilemekte ve göstermektedir. 11 Eylül'ler de Kanlı Pazarlar da bitmez bu düzende. Ama elbette görmek isteyen!

Sağlı sollu burjuva partilerinin teorisyenleri, medyada kendilerine bahşedilen köşelerde ve koltuklarda sol, Sosyalizm, Marksizm adına, halk, işçi sınıfı için onların adına, hatta temsilcisi bile olmadıkları o ide-

oloji ya da toplumsal katmanlar adına, onlar için “vekaletsiz” politika üretmekte, laf etmektedirler! Yine bir halk deyişimiyle ifade edersek cin olmadan adam çarpmaya kalkışmaktadırlar. Ne solcu, ne Devrimci, ne Sosyalist, ne Marksist, ne de İşçi olanlar onlar adına fikir beyan etmekte, kararlar vermekte, projeler üretmektedirler. Mobilet ehliyeti bile olmadan uçak, gemi, hatta uzay mekiği, Sputnik kullanmaya yeltenmektedirler. İşçi sınıfından bihaber, devrimden uzak, Marksizm’e düşman olan bu kişilerin hizmetinin de kime olduğu gayet açıktır. Burjuvazinin dümenine su taşımakta yarışan, piyasa koşullarını burada işletip rekabetin en şanlısını sergileyen bu şahıslar S.S.C.B’yi, Stalin’i karalayarak, iftiralar atarak bırakın diyalektik tarihsel materyalizmin bilimsel gözlüğüyle bakmayı aklın sınırlarını dahi zorlasanız olmayacak, olamayacak şeyleri gerçek diye yutturmaya çalışıyorlar ve bir söylem geleneği, ezber geliştirerek kendilerince resmî ideoloji oluşturarak Marksizm-Leninizm’e saldırıyorlar. Onlara en güzel cevabı faşizmin katlettiği Devrimci bir İşçi Orhan Kaplan (Sorun Yayınları Kolektifi Yayın Kurulu Üyesi), çok önceleri şu şekilde vermiştir: “Stalin tek başına bir kişi değil ki, O, SBKP’nin vazgeçilmez bir parçası Proletarya Partisi’nin önemli bir ünitesidir. Ayrıca Dünya Komünist Hareketi’nin bu en ünlü militanını genel disiplinin dışında eleştirmeye kalkmak ya da yüceltmek oportünistlerin işidir. Komünistler, kişileri kavgadaki yerlerine koymasını bilir ve bunun sorumluluğunu, inceliğini tartarlar. Stalin’in adını duyunca tüyleriniz diken diken oluyor. Üretimin artmasından, disiplinden, dirlik ve düzenden korkan tüm burjuva aydınlar gibi sizler de rüyalarınızda hep Stalin’i görüyorsunuz. Korkmayın, Türkiye’de Stalinler çıkarsa kıyametler kopmaz... Biz Stalinlerden çekinmiyor, korkmuyoruz. Faşizmden de korkmuyoruz, devrimci kılığına girmiş oportünistlerden de... Tek kaygımız devrimci kadroları kırdırmamaktır.”⁵

Üniversite okumuş çok bilen aydın geçinen bol sıfatlı burjuva koltuklarının terleticileri her lafın arasına, her olumsuz atıfta Sovyetler Birliği’ni ve Stalin’i örnek göstermeyi uşaklıklarının adeti haline getiriyorlar. Her şey bir yana, koca ülkenin günahı bir kişiye, pratikteki yanlışlar ise ideolojiye yüklenerek kendilerince her şey açıklığa kavuşturulup çözülüyor. Birileri de çıkıp bunun tarihsel diyalektik materyalizmle, hatta mantıkla bir ilgisi yok dediğinde hemen Ortodoks, dinazor, çağı geçmiş olarak damgalamakta, resmî ideolojiyi savunmakla yargılanmaktadır. Oysa asıl resmî ideolojiyi savunup burjuvaziye hizmet edenler onlardır; ama bunu gizlemenin yolu da yansıtma tekniğidir. Kendi pasifliklerine kılıf uydurma yöntemidir; Sovyetlerin yıkılışını Stalin’e, T.C.’de devrim olmamasını tamamen Kemalizm’e bağlayın, böylece en iyimser bakış açısıyla oradaki ortaklarınızı ve buradaki herkesi yokmuş sayın, sonra hiçbir şey yapmadan oturup devrimcilik oynayın; mevcut saptırmalarınızla hiç olmazsa iş-

çi örgütleyin de devrimci pratiğinizi görelim de ders alalım?! Troçkistler'den Maoistler'e, yeni sollardan liberal sosyalistlere, nasyonal sosyalistlerden millî komünistlere, ultra işçicilerden, ultra enternasyonalistlere bir dizi kendinden menkul/kendiliğinden sol grup da Marksizm tandanslı olarak saldırılarını sürdürüyor. Önemli olan nereye referans gösterdiğiniz, kime atıf yaptığınız değil; kime, kim için, nasıl hizmet ettiğinizdir. İdeolojinizi soldan alıyor olmanız sol olmanız anlamına gelmediği gibi, sol olmak da burjuva ve küçükburjuva sosyalizminin fraksiyonu olmaktan kurtulmanıza yetmiyor. CHP burjuva sol bir partidir⁶; ancak pratiği burjuva sağ partiyi bile aratabilir! Bu vatandaşların da burjuvaziyi aratmadığı kesin. Burjuva medyasına konuk edilen eski solcular ve hali hazırdaki solcucuklar söylemleriyle onları aratmıyorlar, efendilerine hizmette kusur etmeyeceklerini eskilerden örnek alarak ispatlıyorlar. Egemen burjuva resmî ideolojisini ve resmî tarihini kabullenen, savunan bir anlayıştan farklısı da beklenemez zaten, eninde sonunda burjuvazinin şefkatli ahtapot kollarına sığınır! Burjuvazinin açtığı kulvarda ve sınırdan at koşturmayı sürdürür ve bunu solculuk olarak yutturmak için elinden geleni yapar. Oysa aynı kaba yaptıkları, yemek yedikleri kaba yaptıkları gün gibi aşıkardır. Ama onlar kendilerini inandırmış olmalı ki bu denli ihtiyatsız hareket edebiliyorlar ya da burjuva parlamentosunda boy göstermek için sağın, solun milliyetçi, ulusalcı, muhafazakâr artıklarından medet umuyorlar. Her iki durumda da kendilerini kandırılmış oluyorlar; ama onlar için önemli olan günü kurtarmak, birkaç sıfat, sıcak koltuk kapmak, namını yürütmek, şanını duyurmak. Proleter devrim gibi bir derdi yok ki bu müstesnalardan, gerçeklerle bir derdi olsun!

Bir gariptir şu burjuva düzeni. Önüne kattığı eski, yeni sol görünümü solcucukları çoban gibi güderken, sol etiketliler de koyun edasıyla bu sürüde yer almaktan mutluluk duymaktadırlar. İnsan onurunun itilebileceği en alt aşama bu olsa gerek, cinayetinin de en büyüğü bu olsa gerek. Celladına aşık insan tipolojisi yaratmasından dolayı burjuvaziyi tebrik ederken buna gönülden rıza gösterenleri de kınamaktan kendimi alamıyorum. En başta da Devrimci, Komünist, Dersimli, Alevi ve Kürt kimlikli şahıslara. Bu düzenin her türlü girdabından geçip, direnmenin onurlu bir simgesi haline gelmişken bu sağa sola savruluşun izah edilir hiçbir tarafı yoktur. Özellikle tarihte ilksel komünal toplumunu kuran, ortakçıl hayatı benimseyen, rızalık şehirini yaratıp yaşatan, sosyalizmin nüvelerini yeşerten Dersimliler'e, medet umma değil ama tarihlerine, geleneklerine sahip çıkma ve yaşatma anlamında, sizi bunca katliamdan geçiren, zulme uğratan, sürgüne gönderen, yok eden, asimile eden, etmeye çalışan bir düzene boyun eğmek sağlıklı sollu burjuva partilerinde, örgütlerinde yer almaktan, mücadele etmekten çok daha tercih edilen bir durumdur. Bu düzeni teşhir ve yok etme en çok sizden beklenirken tam

tersinin yapılması, kendini olduğu gibi değil; sistemin görmek istediği gibi tarif etmesi ve yaşam pratiğini böyle kurması asla kabullenilir bir şey değildir. Hatta milliyetçiliğe, burjuva resmî ideolojisine, içe kapanıp kendi dışındakileri inkâr etmeye ve bu sayede kendini soyutlama, üstün görme biçiminde tezahür eden şeyin milliyetçilik, hatta söylemesi zor ama faşizan olarak nitelenecek bir konuma sürüklenmeleri daha da beter bir durumdur. Bir taraftan celladına aşık olma, Stockholm Sendromuna tutulma, ezilenlerin pedagojisini sergileme gibi pratikler yanında burjuva bir durum değildir! Kendi memleketlisinin başa geçince cemaat ilişkileri anlayışıyla burjuva partinin değişeceğine resmî ideolojisinden kopamama gibi bir akıl tutulması yaşanması⁷ hoş görülebilecek, geçirtilerebilecek inançları varsa okyanusa taş atarak onu kurutacaklarına da inanıp şimdiden işe koyulmalılar! Dersim ve Dersimliler üzerinde bu kadar durmanın bir anlamı var ve anlamı nedenleri çokça da ifade edildi. Bu anlamda cinayet konusunda burjuva resmî ideolojisine katkı sunan Dersimliler diğer tüm katillerden daha fazla suçludurlar, en azından kendisine Komünist, Sosyalist, Devrimci damgası vurup başka türlü davrananlar, türkülerini piyasalaştırıp alkolizme meze yaparak kavramların, türkülerin içini boşaltanlar çok daha fazla suçludurlar! Bu düzene en ufak bir katkı, atalarının katillerine ve kendilerini inkâr eden düzene hizmetin en alasıdır; ancak bu düzene karşı savaşımında en ufak bir katkı atalarının, kendilerinin, çocuklarının, yani hepimizin geleceğinin teminatıdır, devrime, sosyalizme bir katkıdır, yarının güzel günlerinin habercisidir! Katliamlardan hesap sorulmasının tek yolu da Sosyalizmi bu coğrafyadan başlayarak kurmak ve genişletmektir! Yoksa kimseden bir beklenti, medet umma, bel bağlama, vazgeçememe değil; hayatın (Marksizm'in) gerçeklerine uyma çağrısıdır. Dersimde doğmakla sosyalist olduğunu sananlara en güzel cevabı Behice Boran, "sosyalist doğulmaz, sosyalist olunur, sosyalist yaşanır" diyerek vermiştir. Aksini sanan ya da iddia edenler tribün fanatikleri gibi tezahürat da yapabilirler! Diğer taraftan sosyalist olmak doğduğu yerle ilgili ise Sovyetler Birliği, Doğu Avrupa ve hâlâ Komünist Partilerin başta bulunduğu tüm ülkelerde doğanların da sosyalist olması gibi bir Aristo mantığı çıkar ki, bu da idealizmin sınırlarını bile zorlar. Adı başka, içeriği başka şeyler aynı görülmeye başlanınca olacaklar bellidir. Sonuç da ortadadır zaten! Burjuva, küçük burjuva sosyalizmi vs. anlayışlara gölge etmeyin demek dışında pek bir şey söylemek abes kaçır (parayı buldum, rahatım, keyfim yerinde, sınıf atladım sistemle derdim yok, beni bağlamaz deyin eyvallah; ama hem burjuva, küçük burjuva yaşam tarzı hem Marksizm bir arada yürümez, ne kendinizi kandırın ne de başkalarında kafa karışıklığı yaratın, dürüst olun yeter; ama bunun da pek gerçekçi olmadığını yukarıda belirtmiştik; fakat yine bir umut, (umut fakirin ekmeği ne de olsa); çünkü bu düzen sürdük-

çe küçükburjuvazi de sosyalizm anlayışı da bir gerçekliktir; zamanı gelince ne yapacağı da görülür; ancak önemli olan bugünden, devrim sa bahını beklemeden bir şeyler yapmaktır. Nesnel koşullara rağmen öz nelliği sergilemektir asıl olan. Yoksa etiketler bir anlam ifade etmez, ner de doğduğun, eskiden ne yaptığın önemli değil; şimdi ne yaptığın ve gelecekle için ne tür bir mücadele verdiğindir temel ve belirleyici olan. Ben Dersimliyim, ben Dev-Yolcuyum, Dev-Solcuyum, Dev-Gençliyim, Denizciyim, Mahirciyim, İbocuyum (hatta ve ne yazık ki, ben daha Denizci, ben daha Mahirci, ben daha İbocuyum; onu en iyi ben temsil edip savunuyorum) retorikleri devrimi beslemiyor. Proleter Devrimi besleyip büyütmedikçe biz de aç kalmaya mecburuz. Fiziksel, psikolojik, kültürel, sosyal, siyasal, bilimsel, her anlamda aç kalmamak için proleter devrim mücadelesinde saflarda, sınıfta, sınıf partisinde birleşmek ve birlikte savaşmak tek, acil ve kaçınılmaz, ertelenemez, ötelenemez görevimizdir. Görevlerimizin çokluğu ürkmeyi, altında ezilmeyi değil; daha çok çalışmayı gerektirir ve böyle olduğu sürece üzerine daha fazla görev yüklenerek sınıfımızın tarihsel görevini yerine getirebiliriz. Yoksa laf ebeliği yapmaya devam ederiz. Burjuvanın düzenine çalışmayan; ama dönemsel olarak bak ne kadar demokratiz onlara da söz hakkı veriyoruz dedirterek kendilerini meşrulaştırmalarını sağlamak dışında bir şey yapmış olmayız ki, bu da dolaylı olarak burjuvaya ve düzenine katkı sunmaktır!

Hayatı belirleyen düzendir, aldığımız nefesten çıkardığımız gaz da dahil olmak üzere her şey düzen-sistem çerçevesinde ve yer alan sınıfsal katman ve kategorilere göre değişiklik arz etmektedir. Bu burjuva ideologlarının basitçe suçladığı gibi kaba sınıf analitikliği değil; hayatın ta kendisidir! Burjuva düzen, şu garip düzen, sağlam görünümünü altında kendi gölgesinden bile korkan, kendi devriminde bile devrim bayrağını proletaryaya kaptıran, mücadele etmeye korkan sınıfın temsilcilerinin düzeni. Rekabetten çekinmeyen ama sınıf çıkarları söz konusu olduğunda kenetlenen ve kendi sınıf düşmanına sınıfaşını katlettirmeyi becerebilen bir sistem. O heybetli görüntüsünün altında korkudan tir tir titreyen ve düzenin sürmesi için her türlü önlemi, pisliliği, adılığı, onursuzluğu çekinmeden sergileyebilecek bir sistem ve kendisine uşaklar bulmayı, yaratmayı çok iyi bilen bir düzen. Sömürdüğü kişilere yine sömürdüğü kişileri düşman olmayı her nasılsa becerebilen, askerine, polisine, özel güvenlikçisine, sivil faşistlere, paramiliter güçlere vs. kendi halkına kurşun atırma yeteneğine sahip bir düzen. Devlet tanımını pratiğin tam tersinde öğreterek, devlete sadık halk düşmanı yurtaş profili yaratmakta mahir bir düzen. Devletin prototipi olan aileyi devletle birlikte kutsayıp tüm hayatını buna göre kurmasını sağlayan bir düzen. Ama tüm bunları yalanlar ile yapabilen ve sürdüren, yalanları ortaya çıkmasını diye her şeyi yapan; yalanları ortaya çıkınca her şeyin biteceğini çok iyi bilen bir

düzen. O yüzden tüm bu yalanları, işçi sınıfına, sola saldırışları, düşmanlıkları; komünist bir dünyanın mümkün, sömürücülerin olmadığı bir toplumun imkansız olmadığını gösteren her şeye, herkese karşı elbette ki düşman kesilecek, yalan, dolan, iftira, satın alma, tahrifat, tadilat (ideolojiyi kendine yontma), tatbikat (ideoloji yontmasında, kendi düzenini benimsetmede ne kadar başarılı olduğu), manipülasyon, mistifikasyon ne varsa işine yarayacak olan her türlü yöntem ve aygıtı kullanacaktır. Bunda da bir dönem sola efsane olmuş isimlerin bulunması özellikle genç kuşakların zihnini bulandırmada önemli bir işlev görmesi için bilinçli bir şekilde burjuvazi tarafından tercih edilmektedir. “Özgür Üniversite” “Birikim” lerini⁸ “Kurtuluş Yolu” olarak sunmaları da Cumhuriyetin kazanımlarına sahip çıkıp “Yurtsever”liği dillerine pelesenk ederken; “Özgürlük ve Dayanışma” “Emeğin” “İP”lerini eline alıp olmayan “Laikliği” din haline getirenlerle birilerinin buna kendince karşı çıkması da “Taraf”larını belli etmek dışında “Kaldıraç” görevi görmüyor; baştaki “D” “Sip” olmaktan kurtulmaya yetmiyor ya da “Hareket”e dönüşmüyor ve diğer örgütlerin, partilerin “Partizan”lığı “Mücadele Birliği” için yeterli gelmiyor; etiketler bilimsel teori ve pratik üretmiyor, “Sosyalist”, “Devrimci”, “Demokrat” yapmıyor; “Ezilenlerin” kurtuluşuna çare olmuyor. Anılmayan sağlıklı sollar burjuva örgütleri, partileri ayrı bir yere, sınıf bilinçli İşçiler, Devrimciler, Komünistler İşçi Sınıfının Komünist Partisi çatısında birleşmedikçe anılan- anılmayan tek tek iyi niyetli ve özverili örgütlü çabalar bile Devrim, Sosyalizm, Marksizm için bir anlam ifade etmiyor; ancak burjuvazi ve yarıdakçıları için önemli ve hayati bir anlam ifade ediyor! ⁹

Tarih sahnesinde herkes rolünü oynuyor, ne de olsa burjuva sistem düzen bir maskeli balo; ama senarist de oyuncu da hiç seyirciye gerek kalmadan işçi sınıfı olacaktır. Olmadığı sürece bu düzen sürecektir. Burjuva düzen bir nevi futbola benzer, oynayanlar, oynatanlar ve izleyenler üçlüsünden oluşan bir trio. Bu trioda parsayı toplayan oynatanlar, sonra değişken olmakla birlikte oynayanlar, zengin malı züğürdün çenesini yorar misali hem konuşan hem para veren hem de maç öncesi ve sonrası etkinliklerle beyni uysalca, çaktırmadan, usulca zapturapt altına alınan izleyenler. Oynatanlar yok edilmedikçe ve izleyenler bu trionun tamamı oynayanlar olmadıkça bu düzen böyle sürer gider. Birileri düzensiz, birileri düzensiz olur; ama düzen ve düzülen bitmez. O nedenle hep birlikte oynayacağımız günleri yaratmak için hep birlikte mücadeleye... Burjuvanın sömüren, proletaryanın sömürülen kimliğinden sıyrılıp sömüren-sömürülen, ezen-ezilen burjuva düzenine karşı kimsenin sömürmediği ve sömürülmediği, ezilip büzülmediği; tüm bunların sonsuza dek yok edilip, tarihin çöplüğüne süpürüldüğü, kütüphanelerin tozlu raflarına itildiği, sınırsız, sınıfsız, sömürsüz, eşit, adil, özgür bir sistem olan Komünizmi, insan olarak, bir özne olarak kurmak dışında proletarya için

bunların dışında farklı bir seçenek yok, başka bir yol yok, tek yol bu, başka bir yol varsa geri dönüşsüz sadece gidişli biletle hep birlikte gidelim? Yoksa hep birlikte mücadele edelim!

Dipnotlar:

- 1 Karl Marx, *Felsefenin Sefaleti*, s.141
- 2 İnönü Alpat, “*Sendikalar Ne Yapmalı?*”, http://www.birgun.net/writer_2008_index.php?category_code=1187092047&news_code=1210635422&year=2008&month=05&day=13
- 3 Freidrich Engels, *İngiltere’de Emekçi Sınıfın Durumu*, Çeviren: Yurdakul Financı, Sol Yayınları, Ankara, 2010, s. 144-145
- 4 A.g.e., s. 340
- 5 Sırrı Öztürk, *Oportünizm Yargılanıyor*, Sorun Yayınları, İstanbul, 1980, s. 110
- 6 Babür Pınar, “*Toplumsal Durum ve Siyasî Zeminde Değişim/ Hava Döndü*”, **SORUN Polemik Dergisi**, Sayı: 42
- 7 Ahmet Çakmak Deliorman, *Resmîlik Dersimlilik Alevilik Ve Solculuk*, Sorun Yayınları
- 8 Sabri Kuşkonmaz, “*Solun Sefaleti İçin Çabalar ya da Sosyalist Hamburger*”, http://www.birgun.net/writer_index.php?category_code=1235991432&news_code=1288614936&day=01&month=11&year=2010
- 9 Sırrı Öztürk, “*Liberal Sollar Marksist Geçinenlere Ders Veriyor*”, **SORUN Polemik Dergisi**, Sayı: 42

Kolektifimizin Etkinliklerinde Karşılaştığımız Sorunlar Sorular Ve Cevaplar

Kolektifimiz’in gerçekleştirdiği etkinliklerde karşılaştığımız sorunları-olayları, okurlarımızla olan ilişki ve diyaloglarımızı, yayın organlarımız hakkında yöneltilen soruları, tez ve tahlillerimizin konumunu, ideolojik, teorik, politik ve örgütsel ilişkilerimiz hakkındaki “meraklıların” bilerek-bilmeyerek yaptığı “sevimli” sataşmalarını ve *Kolektifimiz*’in gözettiği bağımsız sınıf tavrımızı ve böylelerine verilen cevaplarımızı okurlarımızla paylaşmayı uygun buluyoruz.

Bilindiği gibi *Kolektifimiz* çeşitli ve çok yönlü bir basın-yayın faaliyeti izlemektedir. Yayımladığımız Kitap Dizilerimizde telif ağırlıklı olmak üzere değişik konulardaki görüşlerimizi 36 yıldır sistemli biçimde sürdürüyoruz.

Devrimci ve Marksist Kadroların “*Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretimi*” sorunsalına mücadelenin ateşinden gelen kadrolarımızla hayatın ve mücadelenin öğrettiği tez ve tahlillerimizi okurlarımızla paylaşmaya, *Devrimci Hareketimizin* yeni nitelikler kazanabilmesine çalışmaktayız.

Marx-Engels-Lenin süreci öğretici derslerle doludur. *Kolektifimiz Çalışanları* bu sürecin iyi bir öğrencisi ve takipçisi olmayı gündemde canlı tutmaktadır. Nihai amacı sınıfsız, sömürsüz, sınırsız, eşitlikçi, özgürlükçü bir dünya ideali için dövüşen ve Devrimci, Sosyalist, Komünist hatta Bolşevik geçinenlerin kolektif aklı, bilinci ve eylemi örgütlemek bahsinde bir türlü kırıp aşamadığı “Dar grup kültürünü”, “Dar grup tapınımini” aşmanın yol ve yöntemlerini arıyoruz.

Niçin arıyoruz? Çünkü siyasî sahnede eksikliği tüm altüst oluşlarda hissedilen birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı bir **SINIF PARTİSİ** eksikliğimizi gidermek istiyoruz. 100 yıllık sınıf mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimizin bize öğrettiği en önemli ders budur. Bu özelemlerimizi hayat ve mücadele de doğrulamaktadır.

Devrimci ve Marksist Kadrolar arasında olması gereken yaratıcı diyalog ve ilişkilerin gelişip güçlenmesi için gerekli bir altyapı ve iklimin oluşturulmasına çalışıyoruz. Yalnızca bu doğrultudaki devrimci ütopyalarımızı dillendirmiyoruz. Sosyal pratikte de anılan-anılmayan etkinlikleri de gerçekleştiriyoruz.

Kolektif çabalarımızla, 100 yıllık sınıf mücadelesi tarihimiz ve devrimci geleneklerimizin uzantısında hâkim gerici sınıflarla boy ölçüşecek,

kurumsal merkezi disiplinli bağımsız bir **SINIF PARTİSİ**'nin inşası, üretimi ve oluşturulmasına çalışmanın en önemli devrimci bir uğraş olduğuna inanıyoruz. Devrimci duruşumuzu asla yüceltmiyoruz. Sağ ve “sol” teslimiyetçi oportünizme bulaşmış olanlarla, “Örgütler Anarşisi” hastalığına yakalananlarla asla yarışmıyoruz. Kimseye program dayatmasında bulunmuyoruz.

Kimileri gibi vahiy geleneği ile kendi dar grubunu örgüt kurup parti çağrışımı yapanlardan değiliz. Onlarla asla yarışmıyoruz.

Yerel, ulusal, sosyal, sınıfsal ve evrensel diyalektik birlik ve kurtuluşumuzun gerçekleşebilmesi için anılan ve anılmayan etkinlikler düzenliyoruz.

Olmayan burjuva demokrasisine asla angaje olmadan siyasal-sosyal devrimin gerçekleşebilmesinin devrimci ütopyasını kuruyoruz. Bu ilkelerin uzantısında sosyal pratikte gösterişsiz temrinler yapıyoruz.

Bu türden amaçlarla üretiminde rol ve sorumluluk aldığımız yayın organlarımızın sayısı giderek çoğalmaktadır. Basın-yayın faaliyetleri ajitasyon-propaganda-örgütlenme bahsinde gerekli ve zorunlu araçlarımızdır. Yayın organlarımızın amaç-araç diyalektiğine özel bir özen gösteriyoruz. Bu araçlarımızı da asla yüceltmiyoruz. **SINIF PARTİSİ**'nin oluşturulması şartına bağlı olarak şu an elimizde bulunan basın-yayın faaliyetlerinin **Bilim Kurulu, Enstitü ve Akademilerin** güvencesiyle üretilerek güvenilirlik kazanacağına inanıyoruz.

Bilinen, sınanan, kadrolarca sorgulanarak denetlenen ilke ve amaçlarımızla düzenli yayımlamakta olduğumuz **SORUN Polemik Dergisi** 45. Sayısını da üretmiş bulunuyoruz. *Dergimiz* de telif çalışmalarımız gibi dışımızdaki “solcu” yayın faaliyetlerine asla benzememektedir. Bu benzemeyiş mevcut “Sol Cenah” örgütlerinin “suskunluk kumkuması”, “sansür” ve “yok sayma” gibi artık aşınmış yöntemlerini tahrik etmektedir.

Kolektifimiz'in bağımsız sınıf tavrına dayalı yayın politikası Bilimsel-Komünizm davasından haberli donanımlı kadrolarca anlaşılmakta ve özenle takip edilmektedir. Gerek yurt dışındaki, gerekse içerideki ve dışarıdaki hapisanelerdeki Marksizm-Leninizm ilkeselliğini gözeten insanlarımız *Kolektifimiz*'in nasıl bir davanın kazanılması için çalıştığını bilmektedir.

Hâkim gerici sınıflar koalisyonu da kendi tarihsel-sosyal “haklılıklarıyla” kapitalist anarşiyi aşacak alternatifinin (Birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı bağımsız bir **SINIF PARTİSİ**'nin) işbaşı yapmaması için cansiperane çalışmaktadır.

Kapitalistler, bir türlü hesaplaşarak ayrışıp bütünleşemeyen “Sol Cenah” örgütlerinden daha tutarlı bir tarih ve sınıf bilinciyle kapitalist özel mülkiyet, üretim, paylaşım-dağıtım ilişkilerinin devrimci yol ve yöntemlerle nasıl ve hangi kadrolarca aşılacağına bilincinde olarak hakiki düşmanını çok iyi tanımaktadır.

Bilimsel-Komünizm davasına kıskançlıkla bağlı Proleter Devrimci Kadrolar, uzun erimli, soluklu, sabırlı, zor, çetin ve sonuç alıcı nihai amaçları yolunda dövüşürken; bilim ve akıldışı, aşınmış küçükburjuva, "solcu", "radikalci" vb. cenahın dil, terim, kavram ve literatürlerini kullanmamaktadır.

SORUN Polemik Dergi'mizin bu yoldaki mücadelesi ve biricik bir organ oluşu hem anlaşılır hem de doğaldır.

Kolektif çabalarla ürettiğimiz **Sanat Cephesi -Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergisi-** yayın organımız da; henüz aşılamayan ve asla ırağında olmadığımız kimi sorunlarıyla ve izlediği yayın çizgisiyle; bilim-politika-sanat-estetik-etik bütünselliği kavgasında bir ve tek organ olduğunu kanıtlamıştır.

Sanat Cephesi Dergimiz, kapitalizmin yoz ve kozmopolit "kültür" politikalarına karşı ve **Sosyalist Gerçekçi Sanat** akımı ilkeselliği ile bir "Karşı Kültür" oluşturma davasında önemli bir hattı tuttuğu gibi, sınıf mücadelesindeki; sınıfsız parti, sınıfsız sendika, sınıfsız kültür-sanat anlayışları karşısında da önemli bir mevzi olduğunu kanıtlamıştır.

Bu türden kolektif çabalarımızın yeni nitelikler kazanmasıyla hem burjuvazinin hem de onun işini kolaylaştıran küçükburjuva "sol" akımların kültür alanındaki atakları artık büyük oranda yıkılmaktadır. Yıkılacaktır.

Sınıf mücadelesinde, ajitasyon-propaganda-örgütlenme mücadelesinde önemli bir rol almaya aday **İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetemiz** ise kolektif çabalarımızla işçi-kitle çalışmalarında eksikliği hissedilen bir görevi üstlenmiştir. Tutarlı-somut-amaçlı bir iktidar projesiyle işçi-kitle çalışmalarında özenle okunmaktadır.

İŞÇİ BİRLİĞİ Gazetemiz dışında hiçbir "işçi gazetesi" işçi sınıfının siyasal ve sendikal birliği davasını savunmamaktadır. "**Tek Parti, Tek Sendika, Tek Gençlik Örgütü**" şiarımızı hiçbir sol akım dillendirmemektedir.

"Sol Cenah" örgütleri Proleter Devrimci bağımsız sınıf tavrı çizgisinin dışında ve "gel bana biat et" mantığıyla direniş ve grevlere koşmaktadır. **Gazetemiz** bu türden pankart solculuğuna karşı sınıfsal tevazuunu koruyarak yeniden üretimin yolunu döşemektedir. Yeterli sınıf ve tarih bilinçli kadrolar "Sol Cenah" örgütlerinin organlarına asla benzemeyen **Gazetemize** sahiplenmektedir.

Kırmancıya BELEKÊ - Kültür-Tarih-Halkbilim - Bilimsel İnceleme Araştırma Dergisi - Dersim halkının tarihi, coğrafyası, dili, kültürü, ilerici gelenekleri, Kızılbaş-Alevi inanç ve kültür sistemi üzerine yapılan bilim ve akıldışı tez ve tahlilleri karşıya alan, onların verdiği çok yönlü tahrifatı gidermeye çalışmaktadır. Diyalektik tarihsel materyalizm yöntemiyle tarihsel olay, olgu, süreç ve verileri inceleyen, yaratıcı, iyimser, dinamik bir yorumla burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideoloji taraftarlarınınca

gizlenmek istenen konuları tartışmaya getirmektedir. Dersim tarihi ve halkı hakkında inkâr-imha-asimilasyon politikaları bir yandan hâkim gerici sınıflar, diğer yandan Türk ve Kürt küçükburjuva “sol” akımlar tarafından tahrif edilmek istenmektedir.

Kırmancıya BELEKÉ Dergimiz: Yeni bir Yayın Kurulu disiplini ve yazar kadrosuyla kendi kozasını kendi gücüyle örmektedir; sözlü tarih anlayışlarının yazılı tarih anlayışına dönüştüğü anlamlı ve çok sancılı bir geçiş sürecinde önemli bir organ olmayı hak etmiştir.

* * *

Kolektifimizin düzenlediği çeşitli panel, söyleşi, fuar, forum vb. etkinliklerimizde, içerik ve niteliklerini özetle andığımız bu organlarımız hakkında çeşitli ve çok yönlü soru ve sataşmalara muhatap olmaktadır. Etkinliklerimizde bilimsel ve nitelikli bir tartışma ortamı yaratmayı amaçlıyoruz. Bu düşüncelerle nihai amacı bir ve aynı olan dışımızdaki insanlarımızımıza da konuşmacı olarak yer vermeyi doğru buluyoruz. Bu kolektif çabamızı anlayan da, anlamayan da çıkıyor, sömürde. Bu türden devrimci çabalarımızı sömürmeye yeltenenler yalnızca kendilerini açığa vuruyor. Fakat düşman bu çabalarımızın hangi manaya geldiğini daha doğru anlıyor ve kuşatmaya yelteniyor. Çok büyük bedeller ödüyoruz. Bunlar biliniyor.

Şimdi gelelim etkinliklerimizde yöneltilen sorulara:

Soru: *Gençlik-Gelecek Ve Politika* bahsinde neden hep Sovyetler Birliği deneyiminden, Marx-Engels-Lenin'den söz ediyorsunuz? Oysa bizim Atatürkümüz var. Neden onun sözlerinden hiç bahsetmiyorsunuz? Gençlik için en doğru politikaları CHP gerçekleştirecektir. Gençlik enerjisini CHP saflarında değerlendirmelidir.

Cevap: Paris Komünü deneyiminden sonra Sovyetler Birliği deneyimi sosyalist devrimin en anlamlı bir uzantısıdır. Marx-Engels-Lenin bu sürecin ideolojik, politik, örgütsel temelini oluşturmuşlardır. Sosyalizm insan eğitiminin temel şartlarını hazırlar. Devrimci eğitim, sınıfsız ve sömürsüz bir toplumda ancak gerçekleşir. Burjuva toplumundaki eğitim ise düzene uygun kafaları yetiştirmektedir.

Atatürk ve onun eğitim anlayışı, Marx-Engels-Lenin süreciyle asla kıyaslanamaz. O, bir burjuva inkılapçısı olarak Komünizme karşıdır. Devrim, kültür ve eğitim konularında Komünistlerin ondan öğreneceği hiçbir şey yoktur. CHP ne sosyal, ne de demokrat olan bir burjuva partidir. İlerici-devrimci gençliğin bu partiden öğreneceği hiçbir şey yoktur. Olmamıştır. Günümüzdeki gençliğin karşılaştığı bütün sorunlardan da en başta gerici, nasyonal solcu CHP sorumludur.

Soru: İsmet İnönü de sosyalisttir. SSCB'den aldığı yardımlarla basma fabrikaları vb. sanayi tesisleri kurmuştur. Ona ne diyorsunuz?

Cevap: Sovyetler Birliđi, gúneyindeki TC'nin emperyalizme kúlece angaje olmaması, ulusal sanayisini kurması için proletaryanın ekmeğini kısıp sınırlayarak Kemalist rejime búyúk katkılarda bulundu. Őimdiki faŐist ve faŐızan uygulamalara bakınca, "keŐke bulunmasaydı" demekten kendimizi alamıyoruz. İsmet İnónú sosyalist olmadığı gibi, burjuva diktatúrlúđunu perçinleyen gerici, ırkçı, Őoven biridir. "Millî Őef" , "Ebedî Őef" geleneğinin temsilcisidir. İŐçi sınıfı ve emekçi halklarımızın taleplerine karŐıdır. YaŐamı ve iktidarları boyunca da Komúnizme karŐı olduğunu gizlememiŐtir. İsmet İnónú'nün, "Ben kırk yıldır ortanın solundayım" sózú 12 Őubat 1962 yılında kurulan I. TİP'in sosyalist etkinliği karŐısında sýylenmiŐ demagogik bir sózdür.

Soru: Komúnizm öldú. Sovyetler çóktú. Siz hâlá Marx-Engels-Lenin diye sýze baŐlıyorsunuz. Komúnizm insan tabiatına dúŐman bir ideolojidir. AKP'den kurtulmak için demokrasiyi savunan CHP'ye niye naslonal solcu diyorsunuz?

Cevap: Marx-Engels-Lenin'in yaktığı ışık hâlá yolumuzu aydınlatıyor. "Komúnizm öldú" iddiası emperyalist-kapitalizmin tatlı bir rúyasıdır. Neden beynini ve kalemini burjuvaziye satan gericilerin bu saçmalıklarına inanıyorsunuz? Yoksa sizin de Komúnistlerin el koyacağından korktuğunuz fabrikalarınız, tarlalarınız mı var? Siz ne iş yapıyorsunuz, ne yiyor, ne içiyorsunuz?

Hayatınıza hiç komúnist girmemiŐ anlaŐılan... Sahte komúnistlerle, komúnizm túccarlarının etkisinde kaldığınız anlaşılıyor. Bizimle bir haftalık arkadaŐlık kurabilirseniz kafanıza bilimin ıŐıđını sokar, bu türden bilim ve akıldışı saçmalıklardan kurtulmanıza yardımcı oluruz.

Búyúk Ekim Sosyalist Devrimi 73 yıl sonra geçici olarak çózülmüŐtür. Bu duruma bakarak "komúnizm öldú" demek bilim ve akıldışı bir yaklaŐımdır. SSCB deneyimi içinden ve dışından yapılan kuŐatmalarla çózülmüŐtür. KruŐçevler, Brejnevler, Gorbaçovlar içeriden, Sovyet deneyiminin dúnya halklarına yol olmaması için ABD, CIA dıŐarıdan milyarlarca (89 milyar) dolar harcayarak Sosyalist Sistem'in çózülmesini sađlamıŐtır. Bu geçici bir durumdur. AŞılacaktır.

Biz bu sýreçten çok yönlú ders ve sonuçlar çıkardık. Demek ki, sosyalist devrimin gereğini yapamazsan, Ekim Devrimi de çózülebilirmiŐ. Çok ağırmıza gitse de bunu da öğrendik. Bu sýrecin nedenlerini tartıŐmak bu panele sığmaz. Evet, SSCB'deki sosyalist kuruculukta bazı ónemli yanlıŐlıklar da yapılmıŐtır.

Túm kapitalist úlkelerde insanın ve insanlığın sosyal-sınıfsal-evrensel kurtuluşu yolunda kitleler ayağa kalkıyor. Bu sefer Ekim Devriminden daha donanımlısı, daha görkemlisi geliyor. Gelecek... Yalnızca tek bir úlkede değil, tüm dúnyada hem de... İnsanın tabiatına aykırı ve dúŐman olan düzen Komúnizm değil, emperyalist-kapitalizmin eşitsiz, ada-

letsiz, hukuksuz, özgürlüksüz, sömürücü-sömürgeci ve ahlaksız sistemdir.

Siz ayrıca, *Kolektifimiz?*in düzenlediği bütün panel-söyleşilerimize geliyor ve bu türden provokatif sorularla etkinliğimizi saptırmak istiyorsunuz. Ne hakla? Hangi bilimsel ve ilerletici görüşlerinize tartışmayı deniyorsunuz? Bakın bu etkinliğimizi izleyenler arasında sizden başka destursuz sataşan biri var mı? Kimsiniz? Niyetiniz nedir?

CHP ne sosyal ne de demokrat bir partidir. Nasyonal solcu CHP'ye göbek bağıyla bağlı olduğunuz anlaşılıyor. Genç bir hanımsınız, sağlıklısınız. Eğer işe yarayacaksa size bir okuma cezası verelim; kitap ve dergilerimizi, gazetelerimizi okuyun ve kurtulabilirseniz bu türden burjuva düşüncelerinizden, hücrelerinizi tahrip eden virüslerinizden kurtulun.

Soru: Dünyada sosyalist kuruculuğa örnek bir deneyim var mı?

Cevap: Var. Bunların ilki SSCB deneyimidir.

Soru: İşçi sınıfının birliğini savunuyorsunuz. Oysa işçi sınıfı birlik istemiyor. Üç kuruşluk zam için çabalıyor. İşçi sınıfı öncü falan da değil. Kendisine düşman gerici partileri ve sendikaları destekliyor.

Cevap: Evet işçi sınıfının siyasal ve sendikal birliğini savunuyoruz. Savunmaya da devam edeceğiz. Çünkü iktidara böyle gelinir. İşçi sınıfının ekonomik mücadelesini “üç kuruşluk zam” nitelemesiyle asla küçümseyemezsiniz. Ekonomik mücadele, demokratik ve siyasal mücadelenin önünü açar. Kaldı ki, ekonomik mücadele araçları sendikalar da birer devlet sendikasına dönüşmüştür.

İşçi sınıfı siyasal ve sosyal devrimin hem öncüsü hem de koruyucusudur. Onun öncülüğü fiilî öncülüktür. “İdeolojik öncülük, öncü parti, önder parti, kitesini arayan parti” söylemlerinin Bilimsel-Komünizm ile hiçbir ilişkisi yoktur. Olmamıştır.

Sorunuzla umutsuz ve ufuksuz küçükburjuva “sol” söylemlerin büyük etkisi altında olduğunuz anlaşılıyor. Kimileri de işçi sınıfının henüz sınıf bilinci kazanamayışına bakarak “koyun” nitelemesinde bulunuyor.

İşçi sınıfının bireyleri sendika bürokrasisine, AKP'ye, CHP'ye, sağlı, “sol”lu burjuva partilerine, hatta faşist partiye oy vermiş olabilir. Burjuvazinin baskısı ve terörü altında zaman zaman sesini çıkarmamış, sinmiş ve korkmuşta olabilir. Bu sonuç ve bu durum, onların kusuru değildir. Bu durum, bizim, Devrimcilerin, Komünistlerin suçudur. Demek ki, onlara güvence verememiştir. İşçi sınıfını tanımayanlar, işçi ve emekçilerin semtlerine, düğünlerine, cenazelerine, kahvelerine gitmeyenler, fabrika gördüklerinde hangar sananlar işçi sınıfı adına politika yapamaz. Siyasal-sosyal devrim diyorsan işçi sınıfına yöneleceksin. Küçükburjuva avantürye takımına değil. İşçi sınıfını örgütleyebilirsen örgütlenir. Çünkü o, örgütlenmeye en yatkın sınıftır. Öğretebilirsen de öğrenebilir. Ama önce senin bu türden ucuz ve kolay suçlamalardan kurtulup bazı meseleleri öğrenmen gerekiyor.

Bakin Ekim Devrimi'nin öncesinde ve sonrasında, Lenin'in en iyi, en militan ve en sadık arkadaşları proletaryadan çıkmıştır.

Bizim sınıf mücadelesi tarihimizden de bazı hatırlatmalarda bulunalım: 1946 Sendikalar Birliği deneyimi, 31 Aralık 1961 Saraçhane Mitingi, 1970 - 15-16 Haziran Direnişi, son yıllarda giderek artan işçi-kitle çıkışları, TEKEL Direnişi proletaryanın öyle "uç kuruşluk zam için" mücadele etmediğinin en belirgin kanıtı ve örnekleridir.

Eğer katkısı olacaksa sana da bir okuma cezası vermeliyiz...

Soru: Dersim halkı Kızılbaş-Alevi olduğu için değil, Kürt olduğu için sistem tarafından katledildi. **Kırmancıya BELEKÊ Derginiz** ise bunun aksini savunuyor. Dersimliler Kürttür. Zazaca Kürtçenin bir lehçesidir. Bu *Dergi* faaliyetinizle, ve bu iddialarınızla, Kürt ulusal hareketini bölüyorsunuz. Arkanızda kimler var?

Cevap: Dersimde kendini Kürt, Zaza, Türkmen, Ermeni, Türk olduğunu tanımlayanlar ve bu dilleri konuşanlar olduğu gibi, kendilerini **Kırmancı** olarak gören-tanımlayanlar da vardır. Ancak bir genelleme yaparak tüm Dersim halkını Kürt olarak değerlendirmenin hiçbir inandırıcılığı yoktur. Bu türden bir yaklaşım tıpkı inkâr-imha-asimilasyon politikası güden burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojisine (kemalizme) denk düşüyor. Kürt ulusal hareketi Dersim hakkındaki bu türden bilimsel olmayan görüş eksikliğini gidermelidir.

Devlet, Dersimin Kızılbaş-Alevi kültürüne sınıfsal kinyile saldırmasının nedeni: Alevi toplumlarında klasik anlamdaki devlete, askere, mahkemeye, mülkiyete ve paraya ihtiyaç duyulmamış olması ve bunları dayatanlara karşıda mücadele etmesidir. Dersim halkı tam 400 yıl kendi gelenekleriyle kendini yönetmeyi başarmıştır. Rızalığa dayalı ortaklaşmacı, eşitlikçi bir toplumu baz alan Aleviliğin felsefî yapısı sınıflı toplumun mülkiyet-devlet ilişkilerine ters olduğu için "batıl", "sapkın" olarak lanse edilmiştir. Dersim soykırımının asıl nedeni budur. Daha öncekileri saymazsak, kemalist rejim, Kürt oldukları için Dersim'e saldırmamıştır. Tarihsel-bilimsel gerçeklik budur.

İlkeli ve dürüst bir değerlendirme yapabilmek için *Dergimizde* "Zaza" ve "Zazacılık" iddialarına verilen cevaplarımızı okuyabilirsiniz. Biz bu ifadeleri kullanmıyoruz. İnanç-kültür-gelenek-görenek ile milliyet konularını birbirine karıştırmayalım. Herkes kendisini nasıl tanımlıyorsa tanımlasın. Buna kimse karışamaz. Mesele bu değildir. Bu konular hakkındaki yazılarımız, Dersim halkının tarihine, coğrafyasına, diline, ilerici geleneklerine, inanç ve kültürüne, bu sorunların diyalektik tarihsel materyalist yöntemle irdelenmesine bir katkıdır, **Kırmancıya BELEKÊ Dergimiz**in faaliyeti. Bu faaliyetimizin "bölücü" olarak nitelenmesi, bilgi eksikliği ise, bu giderilir bir şeydir. Bunu anlarız. Fakat kasıtlı olarak söyleniyorsa karşı çıkarız.

Kızılbaş-Alevi geleneği binlerce yıllık ilksel komünal ve ortakçıl değerleri bağrında taşıdığı için, daha öncesini saymazsak, Arap İslâm, Selçuklu, Osmanlı ve kemalist rejim tarafından çok yönlü kuşatılmış, direnişi, hak arayışı, boyun eğmemesi ve özgürlüğü için tavrı alması kırılmak istenmiş, katliam ve soykırımlardan geçirilmiştir. Marksistler böylesine anlamlı ve bu hazır malzemenin üzerine harç koymakla mükelleftir. Kendi sentezimizin üretilmesinde Kızılbaş-Alevi ve Dersim geleneğinden öğrenecek çok şey vardır diye düşünüyoruz.

Kolektifimiz'in arkasında kimlerin olduğunu çok merak ediyorsanız öğrenmeniz için belgelidir: Marx-Engels-Lenin sürecinin yüce ideolojisi, Bilimsel-Komünizm idealleri ve de yaşadığımız coğrafyadaki sınıf mücadelesinin ateşinden, 10 Eylül 1920'lerin, Tarihî TKP'nin, Komünist Enternasyonalin, 15-16 Haziran Direnişinin Kadroları var. "Bölücü" suçlamasına cevabımız: Evet bu bağlamda bizler bölücüyüz. "Sol Cenah"ın ayrışıp, yeniden buluşup bütünleşmesi için önce hesaplaşarak bölmeliyiz. Çünkü Proletarya ile ezilen, sömürülen emekçi halkların sosyal-sınıfsal-evrensel kurtuluşu buradan geçiyor.

Soru: "Seçimlerde Solun 'İki Taktiği'" bahsinde işçi partisi ile tkp'nin cumhuriyetçi ulusal cephe kurulması önerisine hiç değinmediniz. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Cevap: Size Dersim halkının bir özdeyişi ile cevap verelim: "Yılan yapuzdan* hoşlanmaz, o da yılanın deliğinin ağzında bitirmiş..."

Sorunuzun bu panelin konusu ve amacıyla ne alakası var? Maşallah siz de bütün panel-söyleşilerimize sektirmeden geliyor ve bu türden sorularınızla yarattığımız olumlu havayı değiştirmeye yelteniyorsunuz. Yanlış bir mekânı seçmişsiniz.

12 Haziran 2011 milletvekili seçimlerini dillendirirken Lenin'in "İki Taktik" konusundaki devrimci strateji ve taktiklerini hatırlatmak istedik. Bu memlekette henüz Lenin de yok, Bolşevik Partisi de, O'nun taktikleri de...

"İşçi partisi" adını kullananların işçi sınıfıyla, kendisini "TKP" olarak lanse edenlerin Bilimsel-Komünizmle, devrimci tarih ve geleneklerimizle hiçbir ilgisi yoktur. Yani proleter devrimci Komünist Enternasyonal'in desteğinde oluşturulan 10 Eylül 1920 Tarihî TKP geleneğimiz ile uzak yakın hiçbir ilişkisi yoktur. İsmi "alan kapatma" ve vahiy geleneği ile almıştır. Böylelikle sosyal meşruiyeti ve devrimci yasallığı yoktur. İsmi burjuva yasallığına ve meşruiyetine göre alanları nasıl komünist olarak kabul ederiz? Bu türden örgütler kendi dar gruplarını, kendiliğinden kurmuş ve ilan etmişlerdir. Nasyonal solcu, ulusalcı, yarı-ulusalcı, liberal, merkezci, tasfiyeci, postmodern, özgürlükçü, reformist ve revizyonist vb. türden örgütleri ve onların seçim taktiklerini panelin başında belirttiğimiz gibi ciddiye almıyoruz. Burada onları tartışmıyoruz. Böylelerini telif eserlerimizde ve yayın organlarımızda politik açığa vuruyoruz.

Soru: Gazetecilerimiz AKP'nin hukukuyla "Ergenekoncu" olarak tutuklanıyor. Ne diyorsunuz?

Cevap: Mevcut burjuva hukuk anlayışları siyasî, vicdanî ve cüzdânî açılardan felç olmuştur. Öte yandan, evet ne yazık, bu memleketteki hakikî gündem olan proletarya-burjuvazi temel çelişkisi ve eksenini "şeriatçı-laikçi" sahte gündemiyle karartılmak isteniyor. "Ergenekon" davası; TSK, kemalizm, din, artı-değer sömürüsü, tekelci sermaye, emperyalizme kölece angaje vb. sorunlar yumağında, NATO'cu Gladio'yu yargılama davası değildir. AKP, ABD-AB'nin kucağındaki politikalarıyla insanlarımızı, din, ırk, tarikat, cemaat, milliyet ekseninde saflaştırıyor. Şeriatçılar laikçilerin, laikçiler de şeriatçıların yorganını aralayarak "vukuatlarını" açığa vurmaya deniyor. Böylece sınıf mücadelesi gizlenmek isteniyor. Politika bu mudur? Politik mücadeleyi bu eksenden çıkarmak zorundayız.

Anılan gazetecilerin tutuklanmasını her siyasî eğilim kendi maksadına göre değerlendiriyor ve protestolarda bulunuyor. Fakat Devrimci ve Marksist Sol Kadrolar düşünce ve örgütlenme özgürlüklerini her süreçte özgürce kullanırken, bu yolda büyük bedeller öderken, sistemin faşist baskı ve terörüne karşı herhangi bir protestoda bulunmamışlardı. Bu çifte standardı şiddetle eleştirmek zorundayız. Hatırlamakta yarar var: 12'li askerî faşist darbe dönemlerinden günümüze kadar Devrimciler, Komünistler tutuklanırken, insanlarımız darağaçlarını süslerken, devrimci genç kız ve erkeklerimiz işkence tezgahlarından geçirilirken gıkyı çıkmayanlar, şimdi AKP'nin uluslarötesi tekelci sermayenin gündemiyle kendi sınıfsal çıkarlarını, kendi hukukunu, kendi anayasasını uygulamaya başlamasıyla gündeme böyle konuları getiriyorlar. Karşı çıkılması gereken sistemin sınıfsal-ideolojik konumudur. Sahte gündemlere batıp çıkmak değildir.

Soru: Profesör Yalçın Küçük'ün tutuklanmasına sahiplenmemiz gerekiyor mu?

Cevap: Sistem tarafından tutuklananlar cezaevlerindeyken haklarında söz söylenmesini doğru bulmuyoruz. Devrimciler, Komünistler işçi sınıfı ve emekçilerin safında taraftır. Tekelci, militarist polis devletinin sömürücü kadrolarının, işçi ve halk düşmanı politikalarıyla, iç hesaplaşmasında nasıl taraf olabilirler? Yalçın Küçük ilerici-devrimci cenahın değil sistemin, rejimin, düzenin ve devletin bir elemanıdır. Yaşamı boyunca kırk boyaya girip çıkmış birinin, ideolojik ve ruh sağlığını kaybetmiş birinin hapishaneye değil, hastaneye ihtiyacı vardır.

Soru: Sol ne zaman ve nasıl birleşecek?

Cevap: Bu soruya mizahla karışık bir cevap verelim: Bu gidişle ve herhalde "Balık kavağa çıktığı zaman!.."

Sol geniş bir kavram. "**Komünistlerin Birliği ya da Komünist Birlik**" derken mevcut solun aritmetik birliğini ya da masa başı küçükburjuva pazarlıklarıyla kotarılabilecek ilkesiz birliktelikleri asla kastetmiyoruz.

İdeolojik, politik yönelişlerimizle; "Öndersizlik Krizi"ni aşamayan Devrimci ve Marksist Sol Kadroları bu yolda düşündürmek istiyoruz. Bu mücadelede anlamlı ve ileri bir adımın atılmasıyla gündemin işçi sınıfı ve emekçilerden yana yarım saatte değiştirileceğini, onların taleplerinin dikkate alınacağını ve *Devrimci Hareketin* bir basamak ileri sıçratılacağını bilince çıkarmak istiyoruz.

Soru: *Sorun Yayınları Kolektifi* ne demektir? Sizden başka böyle bir isim kullanan yok. Kapitalist pazar-piyasa dururken neden kendinizi soyutlayıp bu ilişkilerin dışında duruyorsunuz? Bakın dünyada da burada da şirketler birleşiyor ve büyük kârlar elde ediyorlar. Kitap Fuarı stantlarındaki kitap, afiş, pankart, gazete, broşür ve dergilerinize baktığımızda ne yapmak istediğinizi anlamaya çalışıyorum. Çabalarınıza saygı da duyuyorum, fakat...

Cevap: Evet gördüğünüz gibi ticari ve tecimsel bir kuruluş ve ilişki içinde değiliz. Devrimciyiz, Marksist'iz. Sözlük anlamıyla kolektiflik ne demekse onun gereklerini yerine getiriyoruz. Burada gördüğünüz kitap, gazete, dergi vb.lerini üretmenin adı neyse işte biz O'yuz. Sınıfsal, ideolojik, politik çıkarlarımızı bunu gerektirdiği için kolektif kurumsallaşmayı doğru buluyoruz. Kapitalist pazar-piyasa ilişkilerini yıkmak için bu yönemi seçtik. Bilerek bu yolu seçtik. Asla yakınmıyoruz. Ahmak da değiliz. Fakat kapitalist ilişkiler içinde ürünlerimizin tozlu raflarda kalmaması için, uygulanana gelen binbir kuşatmayı kırmak için, insanlarımızın sosyal-sınıfsal-evrensel kurtuluşu yolundaki ilerici yayın kolektiflerini yalnız bırakmamaları için bu fuarlara katılıyoruz. Bu fuar kapitalist bir panayırdır. Burada kültür emperyalizminin kurumları, banka sermayesi, tekelci basın, dinci, ırkçı, cemaatçi, milliyetçi yayınlar, kirli ve sarı sollar varsa bizler de var olacağız. Bu alanları onların sömürüsüne bırakmayacağız. Bu yolda bedel ödeyen bizleriz.

Bilmem anlatabildik mi?..

SORUN Polemik

* Yarpuz: Nane türünden güzel kokulu bir bitkinin adıdır.

Sırrı Öztürk

-Kitap Eleştirisi-

Oya Baydar Ve Oğuzhan Müftüoğlu'nun Kitapları Politikada-Edebiyatta Sansasyon Ve Magazinleşme

Sanat Cephesi Dergi'miz ısrarlı, inatçı tavrıyla, ayrıca sürekliliğini korumaya çalışarak 'Sosyalist Gerçekçi Sanat' akımının tutarlı bir mihrakı olma iddiasını sürdürüyor. Bu türden anlamlı bir iddianın arkasında durabilmek, bu bir yana, işlevsel olabilmek oldukça zor.

Bilim-Politika-Sanat-Estetik-Etik bütünselliğini gündemden düşürmemeye özel bir özen gösteren **Sanat Cephesi Dergi**'miz çalışanları bilinç ve kararlılıkla iddialarının arkasında ilkeli, dürüst ve içtenlikle durmaya çalışırken karşılaştığı sorunlara da değinmeden edemiyoruz.

Sanat Cephesi Dergi'miz, bilindiği gibi bir "Cephe Hareketi" olarak kimilerince yok sayılmak istenen 'Sosyalist Gerçekçi Sanat' akımı sorunu kolektif çabalarla gündeme getirmiştir. Tekrarında yarar var; **Sanat Cephesi Dergi**'miz, ilk sayısında eleştirel katkıya açık ve muhtaç haliyle sunduğu ilke ve amaçlarının hayatta yeşermesinin kavgasını vermektedir.

Bu kavganın en önemli yankısı, bu türden bir *Dergi*'nin özlemine duyan, okumak, araştırmak, sorgulamak konusunda son derece duyarlı olan siyasî tutsaklardan gelmektedir. Siyasî tutsaklarımızı asla ayırım gözetmeden sahiplenişimiz konusu da sosyalizmin nihai zaferine inanmış, bu yolda emek vermiş, donanımlı ve mücadelenin ateşinden gelenler tarafından ikircimsiz kabul edilmektedir. Sınıf mücadelesi cezaevlerinde de sürdürülmektedir. Cezaevleri sınıflar mücadelesinin bir parçasıdır.

Sosyalizmin 150 yıllık tarihinde, insanın-insanlığın sosyal ve evrensel kurtuluş mücadelesinde Bilim-Politika-Sanat-Estetik-Etik bütünselliğinin ne derece önemli olduğunu çeşitli ve çok yönlü ayrıntılarıyla görüyoruz. Bu türden bir tarihi taraflı olduğumuz sınıf mücadelesi perspektifi açısından incelediğimizde günümüzdeki olay, olgu, süreç ve verileri hem daha net görebiliyoruz, hem de bu tarihten çıkardığımız ders ve sonuçları yorumlayabiliyoruz.

Yaşadığımız coğrafyada sınıfsız parti, sınıfsız sendika, sınıfsız kültür-sanat-edebiyat-estetik anlayışlarının, yani burjuva ve küçükburjuva "sol" anlayışların sistemin-düzenin-rejimin yanında yer alarak insanın-insanlığın sosyal-evrensel kurtuluş mücadelesinde tutucu-tepkici-gerici roller oynadıklarını görüyoruz.

'Sosyalist Gerçekçi Sanat' akımının daha da gelişip güçlenmesi, burjuvazinin gerici sanat-kültür anlayışlarının geriletilip aşılmasını amaçlamaktadır.

'Sosyalist Gerçekçi Sanat' diye söze başladığımızda ilk tepki burjuvaziye kalemini satan ya da kiralayanlardan geliyor. Ardından Bilimsel Öğretiden nasibini alamamış kesimlerin koroya dâhil olduğunu görüyoruz. En çok da Dünya Sosyalist Sistemi'nin geçici olduğuna inandığımız çözümlüşünü bahane ederek; "Efendim 'Sosyalist Gerçekçi Sanat' akımı SSCB'de denendi, yanlışlığı görüldü ve aşıldı..." diyebilmektedirler. Bu türden; bilim ve akıldışı bir mantıkla konuyu ve sorunları geçiştirdikten sonra "Nehrin karşı yakasına düşerek" Sovyetler Birliği deneyimine ve Stalin düşmanlığına endeksli burjuva görüşlerini sıralamayı yeğlemektedirler!..

Bu türden anlayışlar bir yana, kimilerinin 'Sosyalist Gerçekçi Sanat' akımının sınıf mücadelesinin bir gereği olduğunu atlayarak başına bir "yeni" takısını eklediklerini de görüyoruz. "Yeni" sıfatı -bir fantezi misali gibi- hangi teorik çalışmaların başına eklenmedi ki?

Diyalektik, tarihsel materyalist yöntemi bir yana bırakarak yapılan sözüm ona "Sosyalizm tartışmalarında" dahi "19. yy. sosyalizmi", "20. yy. sosyalizmi" ve günümüzde de "21. yy. sosyalizmi" telaffuz edilmeye başlandı! Sınıfsız, sömürsüz, sınırsız, eşitlikçi, özgürlükçü bir dünya özlemine duymayan, bu devrimci ütopyayı yaşamının vazgeçilmez bir parçası yerine koyamayan işkilli "aydın takımı" Bilimsel Sosyalizmi ne hazmedebilmiş ne de yorumlayabilmiştir. Fakat ideolojik ve sınıfsal kimlikleriyle sosyalizmi yüzyıllara göre kategorize etmeye cüret etmişlerdir!.. Böyleleri bu yüzden de hâkim gerici sınıfların kapitalist üretim, özel mülkiyet ve paylaşım ilişkilerine asla dokunmadan, onların kendilerine açtığı-sunduğu kanallara girerek, inceltilmiş tarz oklarıyla sosyalizme vurmakla işe başlamıştır!..

Marksizmi hegemonların çıkarları uzantısında çarpıtıp sulandırmayı iş edinen Frankfurt Okulu gibi kuruluşların Türkiye baş temsilcileri de türemiş ve giderek sayıları da çoğalmıştır. Frankfurt Okulu öğrencilerinin teorik-ideolojik çabaları insanlığın siyasal-sosyal devrim deneyimlerini yorumlamaya ve "Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretimi" yöntemini kavramaya yetmemektedir. Çapları buna yetmeyince çeşitli demagojilere başvurmayı denemektedirler. Böylelerinin bir bölümünün de "şanslarını" edebiyat-sanat-kültür-estetik alanlarında denemek istedikleri anlaşılmaktadır. Politik ve sanatsal seçimlerini doğru biçimde yapamayanların en çok sığındığı alanlar ise; roman, şiir, anı, resim, müzik, sine-ma vb. alanlar olmuştur.

Hâkim gerici sınıflar da böylelerine karşı son derece cömert davranmaktadır. 'Sosyalist Gerçekçi Sanat' akımının kurumsal merkezi bir disipline kavuşarak, işlevsel bir harekete dönüşmesinin önünde sağlıklı "sol"lu burjuva engellerin bulunuşunu doğal karşılıyoruz. Henüz yazılı bir eleştiriye dönüşmemiş olsa da, sözlü anlatımlarla bilinç ve inancından işkilli kimi "aydın"ların *Dergi*imiz hakkındaki "kayıt itirazlarını" bolca işitiyoruz. Sistematize edilememiş bu türden görüşler henüz "ince saz fasıl heyeti" misali bir gelişme gösterememiştir. Gösteremeyecektir.

'Sosyalist Gerçekçi Sanat' akımının tutarlı savunucuları kolektif üretimleri ve *Dergi* faaliyetindeki rolleriyle nihai amacı bir ve aynı olan birimleri bünyesine katmayı başarmıştır.

Bilim-Politika-Sanat-Estetik-Etik bütünselliğinin ilkesel açıdan daha da kökleşmesi davasının yolunda daha kat edilecek uzun mesafeler olduğunun bilincindeyiz.

Dergi faaliyeti olarak henüz daha ırağında olmadığımız, üzerinde çalıştığımız, fakat henüz hesaplaşamadığımız sorunlarımız da vardır. Haklı gerekçelerimizle şiddetle karşıya alınacak, eleştirilip aşılacak onlarca konu ve sorununun olduğunun da bilincindeyiz.

* * *

Can Yayınlarından Oya Baydar ile Melek Ulugay'ın imzalarıyla yayımlanan '*Bir Dönem İki Kadın*' isimli kitap ile Ayrıntı Yayınlarından Adnan Bostancıoğlu imzası ile çıkan '*Bitmeyen Yolculuk*' *Oğuzhan Müftüoğlu Kitabı* -anıları- son günlerin en çok ilgi gören, haklarında yazı yazılan, röportaj yapılan, tv programlarına konu olan kitaplar arasındadır. Böylelikle bay ve bayan yazarlar kendilerine gösterilen "büyük ilgi" karşısında "beşuş" çehreleriyle sansasyon ve magazinleşmeden duydukları zevkin tadını çıkarmaktadırlar!...

Kitlelere sunulan bu türden kitapları Marksist bakış açısıyla eleştirmek gerekiyor.

Serbest pazar-piyasa ilişkilerinin egemen olduğu bir toplumda, gerek basın-yayın organları gerekse tv'ler insanımızı alabildiğince kuşatmış ve şartlandırmıştır. Çünkü onların asli görevi budur!.. Artık kitlelerin hangi kitapları okuyacağına da birileri onlar adına karar vermektedir!.. Bu durumda tecimsel ilişkili yayınevlerince yayımlanan kitapların okura iletilmesi işi de elbette tecimsel olacaktır.

Sayıları az olsa da donanımlı ve nitelikli insanlarımız ise neyi okuyacağını bilincinde olarak sağlıklı "sol"lu burjuva propagandasına rağmen akıntıya karşı kürek çekmektedir.

Sistemin bir radyasyon bulutu etkisine benzer propagandası altındaki insanlarımız ise genellikle bu çok yönlü kuşatmanın ve yönlendir-

menin doğrultusunda kendi bağımsız ve özgür iradeleriyle yapacakları tercihlerle değil, kendisine sunulan, pazarlaması yapılan eserleri satın almaktadır.

Toplumun politika dışında tutulup politikasızlaştırılması yoğunluklu olarak 12 Mart 1971 ile 12 Eylül 1980 askerî faşist yönetimler döneminden başladı. Magazinleştirme ve sansasyon yöntemleri bu süreçten itibaren etkin biçimlerde sürdürülmektedir. Av. Müşür Kaya Canpolat meslekî kuruluşu Baro seçimleriyle ilgili bir yazısında konuyu şöyle işlemektedir:

*“Magazinleşmenin bir **depolitizasyon** ürünü olduğunu özellikle ün peşinde koşan aydınlara bir kez daha sorumlulukları ile birlikte anımsatmak gerekiyor. Ne ülkemizin ne mesleğimizin hiçbir sorunu ortak çabalarımız ve kararlılığımız harekete geçirilmeden çözülemez. Her noktada insanımızın yaratıcı gücüne inanıyorum. Bu noktada ana belirleyici unsur düşünsel kimliğimizin ve kendi tarihimizin ayrıntıları yerine, yerini akla terk etmektedir. Ya aklımızla değişen dünya koşullarında ucuza, kolayla, düşünce ithalatçılığına kaçmadan kendi sorunlarımızı çözeceğiz ya da bir sonbahar yaprağı gibi uluslararası rüzgârların önünde savrulup gideceğiz.”*

Ne hazindir ki, sansasyon ve magazinleştirilmiş konular daha fazla ilgi çekmektedir. Beri yanda bilimsel bilgi edinmek, bilinçlenmek, yakın tarihimizi doğru incelemek ve bu süreçten geleceği kazanmaya rehberlik edecek tez ve tahlilleri öğrenmek, tavır almak, umutsuz-ufuksuz görüşlerin etkisini kırıp kendi yerli sentezimizi üretmek, böylelikle insanın ve insanlığın sosyal-evrensel kurtuluşu mücadelesine yaşadığımız coğrafyadan anlamlı bir katkı getirmek gibi ciddi kaygılar taşıyan kitaplar tozlu raflarda duruyorken, diğer yandan yarı edebiyat tarihimizde bir nokta dahi olmayı hak etmeyecek romanlar, anılar peynir ekmek misali satılmaktadır!..

Kitap Kritiği, Kitap Tanıtma, Kitap Eleştirisi konusunda çok geri ve çorak bir dönemi yaşamaktayız. Bu konudaki görüşlerimizi çeşitli vesilelerle sektirmeden okurlarımıza iletiyoruz. İsteyen inceleyip araştırabilir, çünkü belgelidir.

Kitapları hakkında Oya Baydar’a, Oğuzhan Müftüoğlu’na söylenecek çok sözümüz vardır. Her iki yazarın kitaplarının Devrimci ve Marksist Kadrolara öğreteceği hiçbir şey yoktur. Neden ileri yaşlarına geldikçe bu türden kitapları kaleme alıyor veya yayınlanmasını istiyorlar? Oya Baydar, İ. TİP, TSİP, “TKP” serüveninden sonra Marksizm’e karşı kapitalist Batının desteğindeki Frankfurt Okulu’nun Türkiye temsilciliğine soyunanlardan biri olmuştur. 12 yıl gibi anlamlı bir siyasî mülteci hayatını yaşadktan sonra neden “hidayete” ermiş olduğunun ne hesabını vermiş ne de sosyalist geçinmesine rağmen bir özeleştirici yapmıştır.

Gençliğinde *Hürriyet* gazetesi onun yazarlığını keşfetmiştir. Oya hanımın pek çok eserinde işlediği belden aşağı konulardan bir türlü yukarı çıkamadığı anlaşılıyor. O, ne 12 Mart 1971 askeri faşist darbe dönemindeki kısacık hapisliğinde kendisi gibi düşünen yol arkadaşlarıyla neden DEVOS (Devrimci Oropular Örgütü) kurduğunu, ne de I. TİP, TSİP, “TKP” serüveninin inandırıcı bir açıklamasını yapabilmiştir (Ayrıntılı bilgi için bakınız: Sevgi Soysal, *Yıldırım Bölge Kadınlar Koşuşu*, İletişim Yn.).

Oya hanımın edebiyat-siyaset konusundaki tarzına *Taraf* gazetesi dahi katlanmamış, başyazar amiyane bir üslup ile uyarda bulunarak; ne yapıp ne yapamayacağını ve konumunu tarif etmiş, açıkçası kendisini kapının önüne koyuvermiştir...

Oya Baydar’ın Aydın Engin yoldaşıyla Laz İsmailgillerin DİSK’in maddî imkânlarını çarçur ederek İsmail Cem ekibinden satın aldıkları *Politika* gazetesindeki köşesinde te-ka-pe-cilik oynadıkları bir dönemdeki tavırlarından birini seneler sonra dahi olsa zikretmeyi uygun buluyoruz: Oya hanım I. TİP üyesiydi. TİP sıkıyönetim tarafından kapatılınca, yeni bir parti serüvenine girişmiştir. 12 Mart askeri faşist darbesinin perdesi aralanmadan, Devrimciler, Komünistler cezaevindeyken, **Parti** ve **Partileşme Sorunu** konusunda “**Komünistlerin Birliği**” gibi anlamlı bir arayış ve yöneliş içindeyken, “Anayasa sosyalizme açıktır” diye yola çıkmışlardır. 16 Haziran 1974 gününe denk getirilen bir tarihte Burhan Şahin (DİSK’e bağlı Basın-İş Sendikası Başkanı) ile birlikte TSİP adının devlet katında tescil edilmesi için başvuruda bulunmuştur. TSİP serüveninden sonra ise, hidayete erip Harici Büro “TKP”sinin saflarına duhul eylemiştir.

Kendileri gibi çeşitli siyasî atraksiyon ve krozman yapmayan, sınıflar mücadelesi tarihi ve devrimci geleneklerimize sıkıca bağlı, mücadelenin ateşinden gelmiş, sınıp denenmiş Marksist-Leninist Kadroların bağımsız sınıf tavrı sergileyerek Laz İsmailgiller familyasının parti kurma ataklarını onaylamamalarına karşı *Politika* gazetesindeki köşesinde kaleme aldığı yazılarında, *Sorun Yayınları Kolektifi*’ni ve (özellikle de Sırrı Öztürk’ü) boy hedefine alan yazılar yazıyordu. Oya hanım ve dönme yoldaşları gibi bu türden parti kurma yöntemlerine girişmeyerek karşı tavır alanlara sataşan bir yazısında bizleri kısaltılmış haliyle ÇBS (Çavuşoğlu Boya Sanayi) olarak aklınca tiye almıştı!.. ÇBS yaftası onların ve küçükburjuva “sol”ların ağzında sulu ve civık bir espri konusuydu. ÇBS’den muratları ise, **Çizgisiz Belirsiz Sosyalistler** demekmiş!..¹

Kolektifimiz Çalışanları’nın isimleri ve **Parti, Partileşme Sorunu** gibi hayatî konularda hayat ve mücadelenin doğruladığı tez ve tahlilleri vardı. Yazılarında adımızı, devrimci geleneklerimizi bir türlü zikredemiyorlardı. İdeolojik-sınıfsal küçükburjuva kaypaklıklarıyla ÇBS yarenlikle-

riyle döneklüklerini olağan göstermenin yolunu seçiyorlar, bununla da yetinmiyor, bu türden saçmalıklarını sözlü olarak yakınlarımıza iletmekten muazzam bir haz duyuyor ve âdetâ orgazma eriyorlardı!...

Oysa Devrimcilerin, Komünistlerin kalubelâdan bu yana çizgileri son derece belirgindi. Bunu dost-düşman herkes biliyordu. Sıkıyönetim mahkemelerinin savcı ve hâkimleri dâhi Oya hanım ve şürekalarından daha dürüst bir tavırla Komünist'e "Komünist" diye hitap ediyordu...

* * *

Yaşamım boyunca Oya Baydar türünden kişilerle hiçbir zaman ideolojik, politik, örgütsel bir ilişkimiz olmadı. Kendisiyle müşerref olamadım. Tanışmak, konuşmak gibi bir ihtiyaç da duymadım. Elini dahi sıkmadım.

* * *

Oğuzhan Müftüoğlu Devrimci tarih ve geleneklerimizden, sınıf mücadelesinden ve Marksist deneyimlerden esinlenerek beslenmediği için öğrenci gençlik temeline dayalı Dev-Genç dönemini, THKP-C örgütlenmesini ve bu örgütsel deneyimin kadrolarının katledilmesiyle THKP-C'nin "uzantısı biziz" iddialarıyla Dev-Yol örgütünü kurduklarını anlatmış, Dev-Yol serüveninin de sosyal pratikteki işlevsizliğinin anlaşılmasının peşi sıra "Kuruçeşme Toplantıları" sonucunda, "sosyalist solun birliği" konusunu nasıl kurutmuş olduklarını ise bir türlü doğru aktarmamıştır.² Onun da bu türden bir "vukuatını" olağan karşılıyoruz. Kitabında da bahsettiği üzere; kendi kuşağından devrimciler gibi o da hapislik hayatı boyunca pek çok işkence görmüş, acı çekmiş fakat ne hazin henüz Bilimsel Sosyalizm-Komünizm ile yeterince tanışmadığı anlaşılmaktadır.

Dev-Yol örgütünü kuranlar devrimci-demokrat kimlikleri ve çoğunlukla üniversite öğrenci gençlik temeline dayalı kadrolar idi ve Dev-Yol nicelikçe en kalabalık bir kitleye sahip örgütlerden biriydi. Harici Büro'yu "TKP" olarak ilan edenler de Dev-Yol gibi nicelikçe kalabalık kitle olan diğer bir siyasî kümelenmeydi; ve DİSK, TÖB-DER, İGD, İKD, Barış Derneği, çeşitli kitle örgütlerinde etkinliği vardı. Günümüzde ise hâlâ varlıklarını "TKP" olarak lanse etmeye aday etkisiz, kitesiz hizipçi gruplara sahiptirler. 10 Eylül 1920 Tarihi TKP ile hiçbir ideolojik, politik ve örgütsel organik bağı olmayan Laz İsmail, namı diğer Bilengillerin sosyal pratikte hiçbir etkinliği söz konusu değildir.

Dev-Yol ile "TKP" türünden örgütler 12 Eylül faşist askerî darbeye karşı bildiri dağıtmak, afiş asmak, pullama yapmak dışında **Faşizme Karşı Savaş Birliği** türünden bir örgütlenmeye gidememiştir. Gidilebilir miydi? Hayır gidilemezdi. Çünkü bu türden örgütler yaptığı çağırışma rağmen Marksizm-Leninizm ilkeselliğine dayalı **Proletarya Partisi** değildi.

Çeşitli idealizasyon ve mistifikasyonlarla Tarihî TKP çağrışımı yapan örgütlenme asla TKP değildi. Komünist Enternasyonal'in, Lenin'in Bolşevik Parti geleneğinin organik ilişkili bileşeni olan Mustafa Suphi ve Yoldaşlarının oluşturduğu Tarihî TKP, burjuva resmî tarihine ve resmî ideolojisine karşı Marksist-Leninist bir örgütlenmenin adıydı. 12 Eylül 1980 askerî faşist darbesinin işbaşı yapmasıyla yurtdışına kaçan siyasî mülteci (Nabi Yağcı, Veysi Sarısözen vs.) avantürye takımının SSCB'ye sığınmış ve yaşadığımız coğrafyadaki sınıf mücadelesi tarih ve devrimci gelenekleriyle hiçbir bağı-bağlantısı olmayan Harici Büro (Zeki Baştımaz ve İsmail Bilen vs.) kadrolarıyla buluşup halvet olmasıyla kendilerini 1973'de "TKP" ilan etmişlerdi. Onların "TKP" örgütü DİSK'i ve bazı kitle örgütlerini cunta misali tepeden ele geçirmiş, işçi sınıfının siyasal ve sendikal birliği davasına en büyük darbeyi vurmuşlardı.

Benzeri meşreplerden gelen kadrolarıyla "THKP-C'nin yegane mirasçısı biziz" diyen, katledilenlerin geleneklerini "sahiplenmeyi" deneyen Dev-Yol örgütünün önde gelen kadroları da emekçi halk hareketlerinin, Fatsa deneyimleri gibi yerel devrimci halk inisiyatiflerin ıskatına oturmuştu.

O tarihlerde yakalanan, anlamlı kitlesele tabanı olan bu iki örgütlenmenin konumu Marksist açıdan gerektiği gibi tartışılmamıştır. "TKP" ve DY siyasetleri tüm iddialarına rağmen, faşizme karşı mücadelede söz yerindeyse sınıfta kalmışlardır. Hayat ve mücadelenin asla doğrulanmadığı projeleri ve bu türden kulağa hoş gelen, aslında boş iddialarla memleketteki sosyal muhalefet dinamiklerini nasıl çarçur ettiklerini bir türlü göremediler, kabullenemediler. Günümüzde ise "sosyal kaderleri" gereği tasfiyecı, liberal, reformist, revizyonist bir kulvara -legalizmin bataklarına- düşüp önemli bir evrim geçirmişlerdir. 12 Eylül 2010 Anayasa değişikliği reform tasarısının oylanmasında da "Hayır" diyerek aynı kalıba girmişlerdir.

12 Eylül 1980 askerî faşist darbe sonunda "TKP" iddiaları sönmüş, TBKP atakları ise trajik sonuçlarla tükenmiştir. Dev-Yol ise, siyasî serüveninde nispeten kitesini korumuş ve önemli bir bölümü gele gele ÖDP gibi Marksizm-Leninizm ile hiçbir bağı-bağlantısı olmayan bir örgütü kurmayı başarmıştı. ÖDP örgütünü hangi haklı gerekçelerle niçin ve nasıl kurduklarını, bu türden örgütlerde cemedenden onlarca yeni örgütlerin nasıl ve neden doğduğunu ve bu süreçten "örgütler anarşisi"ni andıran bugünkü legal solculuk hastalığının nasıl boy verdiğine hiç değinmemiştir anlatısında Müftüoğlu.

"TKP"nin başındaki sağ teslimiyetçi oportünist akım yöneticilere rağmen, tabanında pek çok iyi niyetli devrimci kadronun bulunduğu bir gerçeklikti. Dev-Yol hareketi içinde ise, sınıf mücadelesine kazanmaya,

eğitilmeye, yeni nitelikler kazanmaya yatkın devrimci bir damarın bulunduğunu tüm süreçlerde gözetmiştik. Bu çerçevede ve bu sürecin kritiğinin yapılmasını öne çıkaran pek çok uyarı, öneri ve eleştirilerimizin hangi manaya geldiği dünya-âlemin malumudur. Demek ki diğer ve benzeri örgütler gibi “TKP”de ve Dev-Yol hareketinde rol ve sorumluluk alanları etkilemeye bu türden çabalarımız yetmemişti!.. Onlar da Marksizm ile yeterince tanışmak, hazmetmek, yorumlamak ve yeniden üretmek gibi *Kolektifimiz*’in tez ve tahlillerini öğrenmek için bir çaba içine girmemiştili..

“*What is this parti? ÖDP vb. Üzerine*” (Ayrıntılı bilgi için bakınız: S. Ö., Sorun Yayınları, 1996.) isimli kitabımız da hiçbir işe yaramamıştı!.. Oysa bu kitabımız tüm kuşatmalara rağmen, ÖDP kurulduğu dönemlerde en çok satan kitaplardan biriydi. Okuması gerekenler tarafından da okunmuştu.

Elbette Müftüoğlu’ndan böylesine kapsamlı Devrimci ve Marksist bir değerlendirme yapmasını bekleyenlerden de değiliz. Fakat o’da kibirli, benmerkezci tavrı ve kitabıyla sansasyon ve magazinleşme yöntemlerinden oldukça yararlanarak yakın tarihimizi paşa gönlüne göre aktarmayı becermiştir!

Müftüoğlu; Marksizm-Leninizm’in temel ilkeleriyle yöntemlerinden uzak ve salt slogana yüklenmek istenen “Tek Yol Devrim!..” iddiasından tasfiyeci, reformist, revizyonist, liberal, özgürlükçü, postmodern “sol” bir çizgiye gelmiş olmanın “rehaveti” içindedir...

Bilengiller; “Utkan geleneğimiz!..” ve “Bilen yoldaş çok yaşa!...” diyerek, Müftügiller; “Mahir, Hüseyin, Ulaş!..” diyerek tutarlı-amaçlı-somut bir iktidar mücadelesini verebilecek partileşmenin önünü kesmeyi denemişlerdir.

“TKP” ile DY siyasetleri günümüzdeki “Örgütler Anarşisi”ne dönüşmüş “Sol Parselasyon” hastalıklarımızın baş müsebbipleridir. *Devrimci Hareketimizin* yeni nitelikler kazanabilmesine, birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı bir ***Devrimci Proletarya Partisi***’nin yeniden oluşturulması davasına darbe vurmuşlardır. Birileri istediği kadar yakın tarihimizi tahrif işine soyunsun, anı yazsın, ahkâm kessin, Hakikî Devrimcilere, Komünistlere sataşmayı denesin, tarihe düşülen kayıt budur.

Kimler bu anlamlı tarihimizi tahrif işinde rol almadı ki! Günümüzdeki Devrimci ve Komünist Kadroları vareden 10 Eylül 1920 Tarihî TKP’mizin oluşturulduğu tarihten bu yana genç kuşaklara doğru dürüst bir tarih yerine burjuva resmî tarih ve resmî ideolojisine dayalı tartışmalı bir süreç armağan edilmiştili..

Geçmişte yapılan tahrifatlar bir yana, 1951 TKP Komünist Tevkifatı sürecinde hapishanede biçimlenen Zeki Baştımar-Mihri Belli saflaşması ne hazin bir biçimde hâlâ sürdürülmek istenmektedir!..³ Hiçbir öğreticiliği olmayan bu türden hizipleşmeler bir yana TKP'nin tarihini devletin kadroları -memurları- olan Tuncaygiller, İlerigiller yazmaya yeltenmişti!..

Günümüze gelindiğinde ise, yakın tarihimizin tahrifine soyunan başta Bilengiller olmak üzere; her soydan ve boydan olmak üzere; Kürkçügiller, Belgegiller, Sungurgiller, Zileligiller, Çalışlrgiller, Karacagiller, Başkayagiller, Yağcıgiller, Yurtsevergiller, Sarsözengiller, Küçükgiller, Çulhaoğlugiller, Berktagiller, Perinçekgiller... maaile bu uğursuz işe soyunmuşlardır!..⁴

Sansasyon ve magazinleşme hastalığı saymakla bitmiyor ki... Aşk olsun!..

* * *

“Kolektifimizin de izinde olduğu mücadele nasıl, ne zaman gerçekleşecektir?” türünden soruların doğru cevapları bilinmektedir:

1. İşçi sınıfının en ileri, en militan temsilcileri Bilimsel Sosyalizm-Komünizm düşüncesini benimsediğinde,

2. İşçi sınıfının tarihsel-sosyal rolünü özümsemiğinde ve bu düşünceler işçi sınıfı içinde yaygınlaştığında ve dağınık ekonomik mücadelelerin işçi sınıfının siyasal ve sendikal birliğine yönelik bir mücadeleye çevrildiğinde,

3. İşçi sınıfı hareketi ile sosyalist hareketin buluşup bütünleşerek, adına, devrimci tarihine, geleneğine layık birleşik, güçlü, güvenilir ve dayanımlı bir **Devrimci Proletarya Partisi**'nin inşası, oluşumu gerçekleştiğinde,

4. Anılan nitelikleriyle **Devrimci Proletarya Partisi**'nin kurmaylığında hem sağ ve “sol” teslimiyetçi oportünist akımlar hem de bu avantajlar ve yağmalar düzeni alaşağı edilecek, yerel, ulusal, sosyal-sınıfsal ve evrensel kurtuluşun yolu döşenecektir.

Devrimcilerin, Komünistlerin özetlenen konu ve sorunlar dışında ikili bir görevi vardır: Bir yandan işçi sınıfı yerine ve sosyalizm adına kır ve kent küçükburjuvazisini, ara katmanları, bilim ve akıldışı akımların uğursuz rollerini yere çalmak, diğer yandan işçi sınıfının siyasal birliğini gerçekleştirecek modern proletaryayı örgütlemek ve adına layık bir partileşmeyi yaratmaktır.

* * *

Oğuzhan Müftüoğlu ile 41 yıl önce bir kez karşılaştığımı hatırlıyorum. O da, Mahir'in “kuryesi olarak” bana bir randevu talebini iletmişti.

Konu, örgütsel ilişki, yer, zaman ve mekân hakkında herhangi bir bilgisi olmayan Oğuzhan THKP-C'nin "uzantısı" DY'nin birinci elemanı olmayı becermişti!..

Dipnot Açıklamaları:

- 1 "ÇBS"ler sosyal pratikte gerçekten vardılar. Ancak burjuva ve küçükburjuva "sol" anlayışlar yerine Proleter Devrimci anlayışlara sahiptiler. Onlar bireysel özelliklerinin yanı sıra Kadrosal nitelikleriyle de anılırlardı. Bizlerin de içinde bulunduğumuz Devrimci ve Marksist Kadrolar; yüzde yüz bağımsız ve yüzde yüz işçi sınıfı ve emekçilerin sosyal-evrensel kurtuluşundan yana kalmayı tercih ederlerdi. Küçükburjuvazinin "öncü parti ve ideolojik öncülük" literatürünün yerine / karşısına **Devrimci Proletarya Partisi** ve ideolojik ve fiilî önderlik literatürünü kullanmayı tercih ediyorlardı. Öğrenci gençliğin ateş hattına sürülmesi yerine, gençliğin dinamizmini proletaryanın koruyuculuğuna çekmeye çalışıyorlardı. "**Gençliğin Yolu İşçi Sınıfının Yoludur**" bilincini yükseltiyorlardı. Bu türden konularıyla onlar; asla "aritmetik birlik" manasına gelmeyen '**Komünistlerin Birliği**' diye söze başlar, işçi sınıfının siyasal ve sendikal birliğinin önemini vurgularlardı. Marksizm-Leninizm ilkeselliğine sıkıca bağlıydılar. Bu anlamda hem **Dünya Sosyalist Sistemine** ve **SSCB**'ye bağlılıklarıyla saygılarını belirtir, hem de eleştirel görüş ve katkılarını açıkça ifade ederlerdi. Moda görüşleri reddederlerdi. Devrim ithalattı işleri yerine "Kendi Sentezimizi Üretelim" diyorlardı. THKO, THKP-C, TKP/ML, DDKO türünden örgütler kurmak yerine devrimci tarihimize, sınıf mücadelesine dayalı Tarihî TKP'nin organik uzantısında Devrimci Hareketi Kongre yöntemiyle partileştirmekten yanaydılar. Tarihî TKP adına kendiliğinden, vahiy geleneği, alan kapatma yoluyla kurulan örgütlere asla parti muamelesi yapmıyorlardı. Mensubu oldukları sendika, dernek, oda vb. kitle örgütlerinde sınıfsal aidiyet duygularının ve örgütlü mücadelenin gereğini yerine getirirlerdi. Dergi platformlarında 'dar grup tapınımları' çıkarlarıyla hareket edenlerin tavrını göğüslemek, ilkesel olması gereken tartışmaları uzlaştırmak konusunda da daima onların gözünün içine bakılırdı. Onların yönetime seçilmek, bir yapıyı ele geçirmek, yönetimde ya da profesyonel kadro istihdamı gibi kaygıları ise hiçbir zaman olmamıştır...

Komünistliklerini yalnızca göğüslerinde iğreti bir rozet gibi taşıyan, gerçek ÇBS'lerin ise, her sol iddialı çizgiye söyleyecekleri bir laf ya da takacakları kulp mutlaka bulunurdu. Bu "yöntem" onların sosyal pratikte var olabilmelerinin "gereği" idi. Özellikle kitle örgütlerinde partililik, siyasî örgütlerinde demekçilik yapanların kitle örgütü, sendika, oda, baro vb. örgütlerin yönetimlerinin belirlenmesi pazarlıklarında çözümsüz kalındığında akla ilk onlar

gelirdi!.. Anılan örgütler başka “sol” yapıların eline geçmesin denilerek daima onlara “emanet” edilirdi... Onlar vazgeçilmez “mutemetler” idiler ve örneklerine günümüzde de rastlanmaktadır.

- 2 Oğuzhan Müftüoğlu'nun Marksizm-Leninizm, Parti, Partileşme Sorunu, Devlet, İktidar, Burjuva resmî tarihi ve resmî ideolojisi, Devrim gibi hayati konularda tutarlı-amaçlı-somut bir konumu olmadığı anılarından da anlaşıl-maktadır. Kitabın sunuş yazısında yazar şöyle bir açıklama yapıyor: “1990 sonrası anlatımı kısa tutuldu, çünkü O. Müftüoğlu henüz yaşayan bir süreç olduğunu söylüyordu.” Anlayamadık; bir süreç yaşanırken eleştiri-özeleştiri yapılmasından mı kaçınılmıştır? Böyle bir yaklaşım olur mu? Yoksa başlatılacak bir polemikten mi kaçınılmıştır? Bizce her ikisi de...

Kimi anı yazarlarında THKP-C'nin ve benzerlerinin kurulmasından önceki dönemlerde yaşanan; mücadelenin tüm biçimlerine aday **Parti** arayış ve yönelişlerinden de bahsetmek gibi dürüst ve ilkeli bir yaklaşıma rastlanılmamaktadır. Bu süreci hiç kimse kariyerizm ve benmerkezci saplantılarından arınarak anlatmamaktadır. Oysa tarihe, özellikle de yakın tarihimize anlam-lı bir kayıt düşülmesi dürüst ve ilkeli olmanın asgari gereğidir. THKP-C türünden örgütlenme öncesi yaşananlar ve daha sonraki süreç hakkında söz söylemesi gereken kadrolar halen yaşamaktadır. Orhan Savaşçı, Ziya Yılmaz, Yusuf Küpeli, Münir Ramazan Aktolga, İrfan Uçar, Bingöl Erdumlu, Ertuğrul Kürkçü gibi isimler de Oğuzhan Müftüoğlu'nun anlatımları hakkında konuşmamışlardır. Onlar aslında bugüne kadar hiç konuşmamışlardır!...

THKP-C örgütlenmesinden önceki süreçte işlevsiz bir konuma evrilen TİP dışındaki **Parti** arayış ve yönelişlerinde oluşturulan 10 Kişilik Komite'den, üretim faaliyetinden, işçi-kitle, köylü-kitle, gençlik-kitle çalışmalarından gelen yalnızca İsmet Öztürk ile Sırrı Öztürk yayımlanan eserlerinde bazı konular belli bir ilkesellik gözeterek gündeme getirmiştir.

- 3 “TKP'nin Sesi” radyosu bir gece yayınında bu saflaşmada Mihri Belli tarafında saf tutanların gerçek isimlerini bir bir sayarak “partiden ihraç edildiklerini” duyurdu. Bu aslında bir duyuru değil aynı zamanda ihbardı da, çünkü ismi sayılanlar arasında kamu görevlileri dahi bulunuyordu!..
- 4 **Kendi Sentezimizin Üretilmesi** bağlamında; Sınıf Mücadelesi, Devrimci Tarih ve Geleneklerimiz konusu başta olmak üzere, Bilimsel Sosyalizm-Komünizm, Marksizm-Leninizm, Parti, Partileşme Sorunu, Sosyal Sınıf, Sosyolojik Emekçi Halk Gerçekliği, Devlet, İktidar, Siyasal-Sosyal Devrim gibi temel konularda ve dost-düşman herkesin bildiği üzere, böyleleriyle aynı lisanı kullanmıyoruz / konuşmuyoruz. Sınıf mücadelesinde doğrulanan, gündeme getirdiğimiz hayati ve can alıcı konu ve sorunlarımızın, tez ve tahlillerimizin hangi manaya geldiği Devrimci ve Marksist Kadroların, cümle âlemin malumudur. Somuttur. Belgelidir. Ayrıca eleştirel katkıya açık ve muhtaçtır.

Zeki Öztürk¹

-Tarihsel Anı-

Yakın Tarihimiz Nasıl Sömürülüyor 12 Mart 1972 Kartal Maltepe Askerî Cezaevinden Kaçma Olayı

*“Nesini söyleyim canım efendim
Gayri düzen tutmaz telimiz bizim
Arzuhal eylesem deftere sığmaz
Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim*

.....
Başımıza belâ dölümüz bizim...”

Aşık Serdari

Örnek bilge ozanlarımızın yaptığı çağrışimler âdeta bir manifesto niteliğindedir. Emekçi halklarımızın kimi sözleri ya da dizeleri Dengbejlerimizin ağızından tarihe önemli kayıtlar düşürüyor.

İstanbul-Kartal Maltepe 2. Zırhlı Tugay Askerî Ceza Ve Tutukevi'ne Anamla birlikte ağabeyim Sırrı'yı ziyarete gitmiştik. Ağabeyim bu cezaevinde 15/16 Haziran 1970'lerde de tutukluymuştu. Yani cezaevinin yolunu, yordamını, teknik haritasını ve erkânını ayrıntılı biliyorduk; üstelik ben de 12 Mart'ı takip eden kısa bir süre burada tutuklu kalmıştım. Ağabeyim Kocaeli Devrimci İşçi-Köylü Birliği (KDİKB) davasından yargılanıyordu. Aynı cezaevinde THKO- 2, THKP-C, Denizci Subaylar, Cuntacılar, İşçiler, Aydınlar, Yazarlar ile o dönemin daha pek çok davalarının sanıkları tutuklu bulunuyordu. Devrimci tutsakların polis, işkence, mahkemedeki tutum ve tavırları ile cezaevindeki davranışları yeniden sorgulanıyordu bu süreçte. Söz yerindeyse 12 Mart faşizminin sırat köprüsünden geçen her örgütün bireyleri büyük bir sınavdan geçiyordu. Aynı zamanda tutukluların özel yaşamları, işleri, devrimci iddiaları, alışkanlıkları yeni bir deneyimden geçiyordu. Kimileri dışarıdakine asla benzemeyen içerideki hapis hayatına uyum sağlıyor, kimileri ise supap ayarı bozuk dizel motoru misali tekliyordu. Devrimcilik sanatında kalburun deliklerinin çok büyük olduğu zamanlarda bu deliklerden çok kolaylıkla geçenlerin işi bu kez zordu. Çünkü eleğin delikleri 12 Mart faşizminin baskı ve terörü altındayken iyice daralmıştı. Dışarıda mangalda kül bırakmayan, devrim simyagerleri, ucuz yöntemlerle idare-i maslahatçılık yapan, ün düşkün, kariyerist, avantürye takımının sınavı öğretici derslerle doluydu. Bu türden bir sınavdan başarıyla geçemeyenlerin başında da KDİKB davası ve daha sonra THKP-C sanığı olan Mustafa Baykara ile THKP-C davasına monte edilen Necati Sağır türünden sanıklar geliyordu (Ayrıntılı bilgi için

bakınız: Sırrı Öztürk, *12 Mart 1971'den Portreler, Cilt I, II, III*. Sorun Yayınları).

Kartal Maltepe Cezaevine ziyaretimizde ağabeyime “*Bundan böyle Mustafa Baykara'nın bana gelmesini istemediğimi*” iletmıştim. O da THKP-C sorumlularına gereken bilgiyi vermişti. Çünkü bay M. Baykara tutarsız, disiplinsiz, laçka tavırlarıyla rol kesip acayip havalara girmişti; âdeta acemi aktörler misali rol kesip duruyordu. Elindeki silahını tıpkı kovboy filmlerindeki gibi sallayarak her gelene göstermekten zevk alıyordu. Dava uğruna ‘çarpışarak ölebileceğim’ diyordu. Bunun gibi binbir kılığa girip çapını aşan daha bir sürü herzeyi yediğini görüyordum. Maddî delilleriyle onun durumunu ayrıntılarıyla cezaevindeki sorumlu kadrolara iletmış benimle olan ilişkisinde ayağının kesilmesini istemiştim.

Bir gün Ziya Yılmaz'ın yakını Nihat Yılmaz (Kızıldere'de katledildi) telefonla beni aradı. Aksaray'daki randevusuna gittim. Mustafa Baykara'yı artık devreden çıkarttıklarını, ihtiyaçları olduğunda direkt kendisinin beni arayacaklarını söyledi.

Faşizmin uygulaya geldiği baskı ve terör ortamında günler gelip geçiyordu. Bir gün sabah 7. 30'da Cağaloğlu'daki işyerim Öncü Kitabevine gelmiştim. Daha önce de tanıdığım üniversite öğrencilerinden biri telaşlı bir halde, benzi solmuş eli ayağı titreye titreye bir küçük kağıt parçasını çıkararak bana uzattı. Hemen anlamıştım, THKP-C sanıkları artık Mustafa Baykara yerine bu genci “kurye”² olarak kullanıyordu. “*Öncü abi (Cağaloğlunda beni Kitabevi-Yayınevi ismiyle Öncü diye anarlardı.) Ziya Yılmaz yolladı*” dedi. Pusulayı okudum. Şunlar yazıyordu: “*Öncü abi güvendiğin biri ile bir araba bul bizi almaya gel, seni bulduğumuz yere gelen arkadaş getirecek, sana güveniyorum. Biz; Mahir, Ulaş, Ömer, Cihan birlikteyiz. Akşamüzeri gel. İmza; Ziya Yılmaz*” İstanbul-Kartal Maltepe Askerî Ceza Ve Tutukevinden tünel kazarak kaçan TCK'nın 146/1. Maddesinden idam talebiyle yargılanan beş idamlık devrimcinin cezaevini delip dışarı çıkacağını içeride bilenlerden biri abim Sırrı, dışarıda da ben idim. THKO ve THKP-C sanıklarının bu kaçma olayının planlanmasında bazı aksamalar olmuştu. Orhan Savaşçı ile Nahit Töre 2. Zirhli Tugay çıkışında kaçma olayını başarıyla gerçekleştiren beş idamlığı karşılayamamış, randevularında terslikler olmuştu. Daha sonra idamlıkları evlerinde saklayacaklarını-konuk edeceklerini bildiren bazı avukatlar ise sözlerini tutamamışlardı. Böylelikle Cihan, Ömer, Mahir, Ziya, Ulaş çok çaresiz bir durumda kalmıştı. Kartal Maltepe'den kendi imkânlarıyla İstanbul yakasına geçmiş, kendilerine verilen telefon adresleri fos çıkmış, Sıkıyönetimin terör estirdiği İstanbul kentinde gece kalacak bir yer -barınak- dahi bulamamış, rastlantı sonucu karşılaştıkları bir öğrenci aracılığıyla çoğu faşist eğilimli olan öğrencilerin kaldığı bir yurttan kalmış, öğrencilerin gidip geldiği Tophane civarındaki bir açık hava

kahvesinde tanıdık birileriyle karşılaşmak amacıyla oturmuş ve beklemişlerdi...

Bana bu notu getiren delikanlıya; *“Saat 17.00’de beni ara, şu şekilde telefon et, dikkatli konuş, nerede olduğunu söyle”* dedim. Bu delikanlıyı daha önceden de tanıyordum. Deniz Gezmiş ve arkadaşları üniversiteyi işgal ettikleri zaman bana yine Deniz’in bir pusulasını getirmişti. O zaman da heyecanlı ve aceleliydi. Pusulada Deniz; *“Öncü abi gelen arkadaşla bana acele 500.00 TL. gönder. İmza; Deniz Gezmiş.”* Gelen delikanlıya *“hayrola ne iş bu?”* dediğimde o soluklanarak *“Öncü abi duymadın mı? Üniversiteyi işgal ettik, çocuklara öte beri, yani kayıntı alacağız.”* O gün ödeyeceğim bir senedin parasını çıkartıp delikanlıya verdim. Bir de not yazdım. Al bunu Deniz’e götür dedim; *“Bak oğlum bu senin yaptığın iş mi? Bu para ile arkadaşlarına kayıntı alacakmışsın, peki ya yarın, ya yarın? Öncü”* Deniz idamdan önce Can Yayınları sahibi Erdal Öz’e *“Şu notumu Öncü abiye iletir misin”* demiş. Erdal aradan yıllar geçtikten sonra bana bu notu ilettiler. Bu notta şunlar yazılıydı: *“Öncü abi evet ya yarın? Seni çok iyi anlıyorum. Benim adımla doğan çocuğun kız olsun oğlan olsun fark etmez adımla koy, beni an. Deniz Gezmiş.”* Onun bu vasiyetini tuttum. İlk doğan kızıma Deniz adını koydum.

“Evet Ziya arkadaş şimdi ben bu yükün altından nasıl kalkacağım?” diye içimden söyleniyordum. THKO, THKP-C isimli örgütler kurulacak, çeşitli eylemlerden sonra bazı ilişkilere girilecek, güvendikleri kadrolar çürük çıkacak, sonra da bu türden ilişkilere aday ve taraftar olmayan, Babialı’nın göbeğinde, hapisten yeni çıkmış, polisin boy hedefi ve gazetisindeki bir yayınevi sahibinden böylesine sorumluluğu ve riski olan bir görev talep edilecek!? Çok “garip” bir durumla karşı karşıya kalmıştım. Kendi kendime *“Bu insanların dışarıda benden başka hiç mi güven duydukları örgüt elemanları yok? Nerede bunların örgütsel ilişkili yakınları? Demek ki yine iş, kimilerinin “Eski Tüfek” diyerek dalga geçtikleri bize kaldı?”* diye düşünerek öğleye kadar deli divane misali gezindim durdum. Çözüm yolları aradım. Babialı’da güvendiğim kimseler de yoktu. Kimseye de danışamazdım. İlk aklıma gelen şu bizim tavukçu, işçi, şoför Osman ile TKP’den yoldaşımız Bulgar Hasan oldu. Kalkıp onları bulmak için Sütlüce’ye gittim. Osman’ı buldum olayı anlattım. Osman Hilmi Erdem³ 1962 yılında TİP Fatih İlçe Başkanlığı sırasında Beyoğlu İlçesinde daha yakinen tanıma fırsatı bulmuştum. Küçükburjuvalar ona “polis” gözüyle de bakıyordu bir zamanlar. Kendisi alkol bağımlısıydı. Bu yüzden kendisine güven duymadığımız zamanlar da olurdu. Bu zaaflarına rağmen, ne de olsa işçi sınıfı ve emekçi halklarımızın içinden gelen biriydi. Herhalde bizi satmaz diye düşündüm. Kendisi Sütlüce’de bir gecekonuda yaşıyordu, evli, biri erkek, biri de kız iki çocuklu, eşi Gültaze⁴ bacı da işçiydi.

Şoför Osman'la her ihtimali değerlendirdik. Daha sonra Bulgar Hasan'ı⁵ aradık. Hasan Bursa Cezaevinde Nazım'larla Orhan Kemal'le yatmış TKP kadrolarından "Eski Tüfeklerden" biriydi. Planın bir kısmı idamlıkları kazasız belâsız bir yere ulaştırmak, diğer yandan onları koruma kollama görevini yapacak yedek güç oluşturma işiydi. Bunu da Hasan kendi iş arkadaşı bir işçiyle birlikte yapacaktı.

Anamı da arabaya alarak işe bir aile süsü vermeyi planlamıştık. Fakat Anam yerinden kalkamayacak kadar, çok ağır hastaydı, ateşler içinde kıvranıyor ve yatıyordu. O sıralar ona benden başka da bakacak kimsemiz yoktu. İlk evliliğim boşanmayla sonuçlanmış, yuvam dağılmış, talan edilmiş, eşyasız bir evde yatacak yatağımız bile yoktu. Bitpazarından aldığım ikinci el eskilerle yaşamaya çalışıyorduk. Cezaevinden de yeni çıkmıştım. Öncü Kitabevi bir yandan devletin, diğer yandan "solcu" geçinenlerin yağmasından ötürü kuşatılmıştı. Ekonomik durumumuz da son derece kötüydü.

Şoför Osman karısı Gültaze'yi alarak Aksaray Horhor'daki evimize geldi. Bu evimiz de polis denetimindeydi. İki de bir aranıp taranan bir evdi. Osman; "*Öncü bana bir büyük rakı al gel, kendimi ancak böyle toparlayabilirim*" dedi. Anam bu durumdan bir şeyler sezmiş olacak ki bana; "*Ola sende bir hal var, ne oluyor beni merakta koyma, söyle nedir bu telaşınız?*" diyordu ve evden çıkışımızın saati yaklaşıyordu; "*Ana biz gelene kadar Gültaze bacı sana yoldaşlık edecek.*" "*Bak Ana sana nail olanı senden saklayamam. Ana hani o Kartal Maltepe Cezaevinde yatan Sırrı'nın idamlık arkadaşları vardı ya onlardan beşi cezaevinden kaçmışlar, bizden de yardım istiyorlar, çocuklar çok zor durumdadır, onlara yardıma gideceğiz, söz verdim.*" Anamın gözleri dolu dolu; "*Sırrı'ya bir şey mi oldu yine?*" diyerek telaşlanıp durdu. Ona; "*Üzülme Ana bir şey yok, olsa niye senden saklayayım*" dedim. Anam; "*Bak oğul emdiğin sütümü helâl etmem, geleneğimizde emaneti; kuzuyu kurda kaptırmak yoktur, hadi git, beni daha fazla merakta bırakma, tezden git gel...*" dedi ve evden ayrıldık. Anam her cezaevine gidişinde idamlık arkadaşlarımızı da tek tek arar, "*Demek bu uşaklarımızı asacaklar?*" diye onlarla söyleşirdi. Ulaş ile Cihan'ı da abim Sırrı İzmit'te konuk ederken tanıyor-du zaten.

Osman iyice kafayı bulmuştu; "*Bak Öncü şimdi ölüm benden korksun, benim baba yadigarı bir filinta var yanımda, ya senin?*" Başımı sallayarak "*Var, elbette, ben de tedarikliyim. Hem de yedek şarjörleriyle.*" dedim. Osman; "*Yürü o zaman Öncü*" dedi. Önce Hasan'la buluşacağımız yere gittik, bizi bekliyordu, bizim arabayı takip etmelerini söyledim. Sonra şu bizim "kurye" işini üstlenen delikanlının bulunduğu Üsküdar tarafına geçtik. Onu da tedirgin ve çok kaygılı bir şekilde bulduk. Osman, ben ve delikanlıyla bir büfenin önünde park ettik. Osman sigara almak

için büfeye gitti. Osman hem alkol hem de sigara bağımlısıydı. Onun bu bağımlılığı başımıza iş açacak diye çok kaygılanıyorduk. O sıra önde Ziya Yılmaz ve idamlık arkadaşlar peş peşe çıka geldiler. Onları alalecele Osman'ın çok eski model Citroen marka arabasına yerleştirdik, Osman'ın yanına "kurye" delikanlıyı ve Cihan'ı oturttuk, arkasına da diğerlerini.... Ben, Bulgar Hasan ve işçi arkadaşı eski tip hurda mavi döküntü bir araçla Osman'ın arabasının arkasına takılarak yola koyulduk. Delikanlı gidilecek yeri "örgüt evini" bildiği için Osman'ın yanında idi. Avrupa yakasına geçtik. Aksaray tarafına varmıştık. Gece sokağa çıkma yasağı konulduğunu öğrendik. Osman'ın arabası Yenikapı sahil sapağına yakın bir yerde tretuvar çukuruna saplandı. Bu külüstür arabalarla başımıza yeni bir belâ almıştık. Bizler hemen arkadan yetişip çukura saplanmış arabanın yola çıkmasını destekleyerek, çukurdan çıkartıp sahil yoluyla ilerledik. Kazlıçeşme yakınlarında bir yerde Osman durdu elinde bir hortum ve küçük bir benzin bidonuyla bana doğru geldi. Bir elindeki tornavidayı bana uzatarak; *"Öncü şu sokağın içindeki araçtan benzin koy (yani benzin çal!), yolda kaldık"* dedi. İşe bak, sarhoş şoförümüz benzin ikmali dahi yapmamış!?. Bidonu kaptığım gibi sokaktaki arabaya yöneldim, bizim işçi arkadaş hemen tornavida ile aracın benzin kapağını bir hamlede açtı, hortumu soktum emmeye başladım ve bidonu doldurdum. Alkol ve sigara bağımlısı Osman ise arabasının arkasında sigarasını yakmış bekliyordu!?. Benzini doldurur doldurmaz yola koyulduk. İki ayrı yerde çevirme vardı. Onları atlatmasını bildik. Ara sokaklara saparak belâyı atlatmıştık. Havaalanına yakın bir yerde, yine bir ara sokakta durduk. "Kurye" delikanlı bize "tamam burası" işaretini verdi.

Bize emanet edilen beş idamlık arkadaşları salimen yerlerine ulaştırmıştık. Onlarla vedalaşıp ayrıldık. Hasan ve işçi arkadaşı hemen uzaklaşıp gitti. Sonra da Osman ile ben evin yolunu tuttuk.

Dönerken bir yerde aracımızı Sıkıyönetim yetkilileri durdurdu. *"Hastamız var"* dedik, *"İnanmazsanız gelip bakın hastaneye kaldıracağım Anamızı"* dedik. Bize inandılar ve yakayı böylece kurtardık. Eve geldiğimizde saat sabahın 3.30'ydu. Anam⁶ ve Gültaze uyanıktılar. Osman beklemek istemedi; *"Biz evimize gidelim çocuklar yalnız."* deyince onları yolcu ettim. Çilekeş Anam bu sefer; *"Ömrümü tükettin oğul ne diyim, nedir bu başımıza gelenler, Avni, Hilmi, Sırrı, Kadri, Hatice sen?.. Nedir bu başımızdaki nusubet? Bu ne biçim hayat?.. Rahmetli deden de biz üç kardeşi bok sepeti içine doldurup zalimin zulmünden kurtarmıştı, arka şelek gecenin bi vaktinde yuvamız başımıza geçirilmişti, arkadan da deden yedi kurşunu yemişti, nenenin de benim gibi gülmedi ömrü, geldiğine şükür oğul. Bu uşakların heç mi yakınları yoktu, nerede bunları ortalığa salıp ta korumayanlar? Tek güveneceği siz mi kaldınız? Vala aklım almir?"*

Osman çocuklarını alıp hemen Kilis'e köyüne gitti ve bir süre İstanbul'dan uzaklaştı. Bulgar Hasan bir süre bizden uzak kaldı. Uzun süre diyalogumuzu kesmişti. Fakat yine de bir biçimde haberleşiyorduk. Çağaloğlu'nun polis ve meraklı trafiği iyice artmıştı. Her kafadan sesler çıkıyor, çeşitli yorumlar yapıyordu. Kulağı delikler, meraklı(!) insanlar ortalıkta çeşitli tevatürlerle cirit atıyordu.

Mehmet İncili'nin⁶ uç tekerlekli üstü kapalı bir triportörü vardı. May Yayınevi kendi kitaplarının dağıtımı için almıştı. İncili benim de kitaplarımı yer yer dağıtıyordu. Bir sabah kitap almaya geldiğinde Mahir'i aracın içinde görüp şaşırıp kalmıştım. Mahir "*Osman'a teşekkürlerimi söyle*" dedi. "*Öncü seni asla unutamam...*" Böylece son kez görmüş olduk Mahir'i.

Olaylar gün be gün yeni haberlerle geliyordu. 19 Şubat 1972 tarihinde Ulaş Bardakçı'nın kaldığı evdeki çatışmada bir komiseri öldürdükten sonra katledilişi... Ziya'nın⁷ 18 Şubat 1972 tarihinde barındığı evde kuşatılıp yaralı olarak ele geçirilişi... Mahir'lerin Ankara'ya geçişleri... Denizlerin 6 Mayıs 1972'de idam edilmeleri... derken 31 Mart 1972 tarihinde de Kızıldere katliamı... Ertuğrul Kürkcü'nün⁸ Kızıldere'deki katliamdan sağ kurtuluşu... vb. türünden olaylar...

Ben de barındığı evden yaralı çıkarılan Ziya'nın sedye üzerinde verdiği ifadesi sonucu tutuklandım.

Evet ne demişti bizim bilge halk ozanımız: "*Nesini söyleyim canım efendim ... Başımıza belâ dölümüz bizim...*"

Dipnotlar:

1 Zeki Öztürk, Öncü Kitabevi Yayınları sahibi ve yönetmeni. Öncü Kitabevi 33 yıl (1962-1994) ilerici-devrimci kitaplar yayımladı. Üretiminde rol aldığı kitapları yayımlamaktan TCK'nın 141. ve 142. Maddelerine göre çeşitli nedenlerle tüm altüst oluşlarda tutuklandı, ağır hatıralar bırakan işkencelerden geçirildi, yargılandı ve hapis yattı. Kitabevi pek çok kez kundaklandı, yağmalandı. Yayımlanan kitapları Selimiye Kışlasında yakıldı. 26 Şubat 1976 tarihinde dinci, ırkçı, milliyetçi faşistlerce yakıldı. Bu işe soyunanlar (Belgelidir) politikada başat görevler üstlendi. Şu an kendisinin hiçbir sosyal güvencesi yoktur. Haftada üç kez diyalize girmektedir. Sağlık sorunlarıyla boğuşmaktadır (**S. P.**).

2- Bizim "kurye" delikanlımız ise Hukuk Fakültesini bitirdi ve avukat oldu. O da moda uyup sahte komünistlerin safına katıldı ve ilerlemeci oldu. Onunla da bir kez karşılaşmıştık, beni gördüğünde görmemezlikten gelip, arkasını dönüp, yürüyüp gitmişti.

3- Osman Hilmi Erdem; kızı benim üçüncü eşim oldu, Osman akciğer kanseri sonucu gece-kondusunda öldü, yanı başlarındaki Sütlüce mezarlığının kimsesizler, garipeler bölümüne bir gece vakti gömüldü. Bazı devrimcileri bu arada Taylan Özgür'ü gece-kondusunda uzun zaman sakladı.

4- Osman'ın karısı Gültaze kimsesizler evinde bitkisel bir halde ölümcül yatıyor.

5- Hasan Asmaoğlu, Komsomol Küçük Hasan, namı diğer Bulgar Hasan; 1913 Bulgaristan Şumlu doğumlu, göçmen çocuğu, işçi, tornacı, 1951 TKP Komünist Tevkifatında Sansaryan Hanının I. Şube tabutluğunda işkencede hadım edildi. TKP'ye kur-yelik yaptı. Kendisi TKP'li Hasan Basri Alp'in işken-ceden sonra I. Şubenin beşinci katından atılarak nasıl öldürüldüğünün tanığıydı. Daha bunun gibi pek çok umuru adiyeden olayları, Orhan Kemal, Nazım Hikmet ile Bursa Cezaevindeki yılları, ağa-

beyim Avni Memedoğlu ile örgütsel ilişkileri, giderek bizlere kadar ulaşan yoldaşlığı ve bunun gibi nice şey ondan yadigar kaldı. Hasan Usta da Üm-raniye Kocatepe mezarlığında, vasiyetine uygun olarak, imamsız, dini tören-siz ve Enternasyonal Marşı eşliğinde, 17 Ekim 1997'de toprağa verildi.

6- Mehmet İncili; THKP-C davası tutuklularından, cezaevi şartlarında "yektir Allah yektir" haykırışı ile çırılçıplak soyunup koşuş ortasında oyna-yanlardan biriydi. Ruh sağlığını yitirip tedavi gördü. Eşi onu terk edip TUSİ-AD'ın himayesinde devrimcilik yapan başka birine gitti.

7- Ağabeyim Sırrı, Ziya Yılmaz'ı ve tüm devrimci arkadaşlarını I. TİP ve THKP-C'nin kuruluşundan önceki tarihlerden itibaren tanıyordu. Örgütsel arayışlar içinde birliktediler. Cezaevinde oldukları süre içinde sağ olsun Sırrı ağabeyimin devrimci dayanışması, diğerkâmlığı ile onların anılan-anıl-mayan bütün ihtiyaçlarını sağlamıştı. Kaçma olayı hakkında da söylenecek sözü vardı. Bir bölümünün üç ciltlik *12 Mart 1971'den Portreler* isimli kitapla-rında kaleme alıp dile getirdi. Bir bölümü de 'S. Ö.'nün *Kısa Biyografisi*' isim-li kitapta yayımlandı. Ziya hapisten çıktıktan sonra yanımıza dahi uğramadı. Elbette "teşekkür" bekleyenlerden değiliz. O, bu konuyu hiçbir zaman sorum-lu kadrolarla oturup konuşmadı. Bu bir yana; götürdü cezaevi kaçma olay-larını ve anılarını meşrebi bilinmeyenlere para karşılığında sattı. Laz İsmail-gillerin özel ulaşı Aydın Engin'in hayırlı eliyle evlere şenlik ilerlemeci oldu!? Çağaloğlundu "On Eylül" isimli yayınevi bile kurdu. Aynı isimli bir dergi fa-liyetinde bulundu. Kuruçeşme toplantılarına sosyalist solun birliği yaftalarıyla "Birlik" özelemlerinin kurutulma çalışmalarına katıldı. Ticaretle uğraştı, ek-meğini kazanmayı denedi, beceremedi. Sonra Ankara'ya geçti. Çankaya

belediyesinde bir kadro ile istihdam edildi. CHP'den belediye meclis üyesi de oldu. Kendisiyle 1995'te Ankara'da 68'liler vakfında karşılaştım, boynuma sarıldı, nostalji havasına girdi, bu güne dek beni ne aradı, ne sordu, ne de başıma gelen felaketlerden dolayı bir "Geçmiş olsun" dedi. Kendisi de kötü huylu bir tümörle, sağlık sorunuyla boğuşuyordu. Ziya ile bir kez de Sadun Aren'in cenazesinde karşılaştım. Malum basın onu "Dev-Genç muhasibi" olarak tanıtmıştı. THKP-C'nin 10 kişilik kurucu komitesinden Ziya idamdan kurtulmuş iyi kötü hapis yatmış, ayakta kalmıştı. Yaşadığı siyasî serüveni hakkında tutarlı ve ikna edici bir özeleştiriyi yaptığına da rastlanmadı...

6- Anam Anşa-Ana (D:1908) 23 Ekim 1991'de aramızdan ayrıldı. Onu ağabeyim Avni Memedoğlu (D: 1924) 9 Ekim 1998'de, ablam Hatice Saygın (D: 1923) 22 Temmuz 2001'de, kardeşim Kadri Öztürk (D: 1936) 6 Ekim 2004'de takip ederek aramızdan ayrıldılar. Anamın anası Hawa-Ana (D: 1840) 1930'da, babası Apo Memed (D: 1840) 1938'de, babamız Memed Hulusi (D: 1866) 1936'da aramızdan ayrılmışlardı. Onları doğuya teslim ettik ve hakka yürüdüler...

8- Ertuğrul Kürkçü, Diyarbakır Cezaevinden çıkarken anlamlı bir mesaj verdi. Bu mesaja sevinmiş ve sahiplenmiştik. Fakat Ertuğrul hapisten çıkar çıkmaz Bilderberg örgütünün TC'deki birinci elemanı Selahattin Beyazıt'ın başında bulunduğu Enciklopedia Britannica'da işbaşı yaptı. Kendisine değer verenleri asla aramadı. Devrimcilerden, Komünistlerden uzak durmayı tercih etti. Daha sonra "Sivil Toplumcu" Murat Belge'nin İletişim yayınlarında "Anlatılan Senin Hikayendir" diye söze başlayan acayip bir "Sosyalizm Ve Toplumsal Mücadeleler Ansiklopedisi" yayımlanması içinde rol aldı. Bu uyduruk ansiklopedide her örgütün kadrosuna çarpık ve yakın tarihimizi tahrif eden, kendi göreneklerinin tarihini yazdırdı. Daha sonra "Sosyalist Solun Birliği" ataklarıyla başından büyük işlere soyundu; 1989 yılındaki Kuruçeşme Toplantıları'nda tabanda aranan birlik özelemlerinin sömürülerek kurutulması işine girişti. ÖDP türünden tasfiyeci, liberal, reformist, revizyonist örgütlerin kurulmasına çalıştı. Daha sonraları "Sol'dan Haber Satma" işini üstlenen BİANET internet gazeteciliğine başladı.

Şimdilerde politikaya soyundu; Sınıf mücadelesi tarih ve devrimci geleceğimizin dışındaki "sol" eğilimlerle ittifaklar aradı; İçinde rol ve sorumluluk aldığı ne Dev-Genç, ne THKP-C, ne de ÖDP gibi örgütler hakkında bir özeleştiriyi yaptı. Genel bir hesaplaşmadan kaçındı. 12 Haziran 2011 milletvekili seçimlerinde bağımsız milletvekili adayı, seçilirse TBMM'ye girecek...

Ertuğrul Kürkçü, hiçbir zaman kendisine en büyük destek ve dayanışmayı yapan *Sorun Yayınları Kolektifine* uğramadı. Kendisine Sırrı Öztürk tarafından yapılan sözlü uyarı ve eleştirilere küstahça cevap vermeye yeltendi. Onu hapisnede üretim faaliyetine sokan S. Ö.'yü hiçbir zaman arayıp sormadı. Tercüme ettiği *Karl Marx Biyografisini* ilk olarak yayımlayan *Öncü Kitabevine* de hiç uğramadı. Dahası olmayan siyasî terbiyesini bozarak *Sorun Yayınları Kolektifine* ve yönetmeni S. Ö.'ye karşı "düşmanca" bir tavır içine girdi!..

Sırrı Öztürk

-Anı-

Orhan İyiler'in Anısına...

Orhan İyiler (O. İ.) Arkadaşı 13 Şubat 1962 yılında kurulan Türkiye İşçi Partisi (I. TİP) döneminden bu yana tanımaktaydık. I. TİP içindeyken de O, 100 yıllık sınıf mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimizin yanındaki yerini almıştı. Parti içindeki Aybar-Aren-Borran-Sargın hizipleşmelerinin yanında yer almadı. Marksist bakış açısını ve devrimci tavrını sürekli gözetti. I. TİP'in açık faaliyet alanlarındaki çalışmalarının yetkinleşmesine ve özellikle de sokak tiyatrosu çalışmalarına katıldı.

O. İ. I. TİP'in ilerici-devrimci gençlik konusundaki sekte ve tutarsız politikasına karşıydı. Gençliğin atılımlarına "Öldükleriyle Kaldılar!..." diyerek onların devrimci dinamizmine sahiplendi. *Kolektifimiz Çalışanlarının* bu konudaki tavrı işe başından beri açık ve netti. Bizler "*Gençliğin Yolu İşçi Sınıfının Yoludur!...*" şiarımızın uzantısında hareket ediyorduk. İlerici-devrimci gençliğin dinamizmini proletaryanın disiplin ve koruyuculuğuna çekmeye çalıştığımızı söylemek durumundayız.

O. İ. Devrimci tarih ve geleneklerimize, 10 Eylül 1920 Tarihî TKP geleneğimize, içinde yer almasa da, saygılıydı.

"1973 Atılımı" ile kurulan Harici Büro "TKP" hareketinin içinde de yer almadı. İ. Bilen "TKP"sinin 12 Eylül 1980 sürecinde yeterince sınanıp denenmesinden sonra, bu süreci kimi yönleriyle eleştiren "10 Eylül Hareketi" ya da uzun sürmeyen "Devrimci Kanat" TKP/DK içinde hareket etti.

Daha sonraları Devrimci, Sosyalist, Komünist iddialı her örgütle eşit mesafeli, fakat onlara angaje olmayan bir tarz-ı siyaseti uygun buldu.

İdeolojik, teorik, politik ve örgütsel mücadelede O. İ. de, kendi çağında, günümüzde **Sanat Cephesi - Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergisi**'nin bilince çıkardığı "Bilim-Politika-Sanat-Kültür-Estetik-Etik" bütünselliğinin kavgasını veriyordu.

Devrimci, Sosyalist, Komünist iddialı özsüz, köksüz, düşünce-davranış çizgilerine karşıydı. Yaşadığımız topraklardaki Bilimsel-Komünizmin yandaşıydı. Kimi "aydınlar" gibi SSCB düşmanlığına düşmedi.

Yurtiçi ve yurtdışı Devrimci ve Marksist basın-yayın faaliyetlerini ya-

kından izliyordu. *Kolektifimiz'in "Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretimi"* diye sıkça tekrarlamayı uygun bulduğumuz çabalarımızın hangi manaya geldiğinin farkındaydı.

Marksizm-Leninizm'in yüce idealleri dışındaki, özellikle de sivil toplumcu, "Frankfurt Okulu" taraftarlarının -Türkiye baş temsilcilerinin- inceltmiş yöntemlerle sürdürdüğü çalışmalarına şiddetle karşıydı.

Liberal, ulusalçı, tasfiyeci, merkezci, yeni-sol, postmodern sol, öz-gürlükçü sol, reformist ve revizyonist "sol" akım ve örgütlere karşıydı. Yürüttüğü telif çalışmalarıyla bu tavrını derinleştiriyordu. Devrimci olan her birime sahipleniyor, eleştirel katkısını esirgemiyordu.

Emperyalist-kapitalizmin tarihsel-sosyal ömrünü doldurduğunu, siyasal-sosyal devrimlerle kökten yıkılıp aşılacağına içtenlikle inanıyordu. Çalışkan, iyimser ve yetenekliydi.

Bir eksiği vardı: Modern Proletarya ile kayda değer bir arkadaşlığı yoktu. I. TİP'de yaşanan hizipleşmelerle 12'li darbeler döneminde yaşadıkları onu bu yolda çok ürkütmüştü. "Sol Cenah" örgütlerindeki bazı sosyalizm dışı çürük insan malzemesi, özellikle de kapitalist yabancılaş-tırmanın esiri olmuş olanlarının düşünce-davranışlarına asla güvenmi-yordu. Onların grupsal ve faydacı niyetlerle yaklaşımlarından rahatsızlık duyuyor, fakat yine de "Onları nasıl eğitiriz, nasıl kazanırız?" türünden bir "diplomasi" anlayışıyla efendiliğinden ve nezaketinden geri durmu-yor, kırıncı davranmıyordu.

O. İ. tarihsel iyimserliğini her şart altında koruyor, fakat ulusal ve enternasyonal ölçülerde birleşik, ciddi, güvenilir, donanımlı ve mücadelelenin bütün biçimlerine aday işçi ve komünist partilerinin ideolojik, politik ve örgütsel zaafalarını aşamayışına içerliyor, hatta öfkeleniyordu.

Onunla ilgili ilginç ve çok "sevimli" bir anıyı da bu vesileyle aktarmak istiyoruz. "Siyasî Birlik" sorununun yakıcılığını koruduğu, tüm Devrimci ve Komünist kadrolarca hararetle tartışıldığı ve çözüm yöntemleri arandığı 1980-1986 sonrası bir süreçte Kolektifimiz'in de ev sahipliği yaptığı bazı girişimlerimiz olmuştu. Oluşturulduğu günden beri bu hayatî konuyu gündemde canlı tutmaya özel bir özen göstermeye çalışıyor ve anılan-anılmayan çağrılarımızla kapalı toplantılar düzenliyorduk O. İ. Bu yoldaki çabalarımızı, telif kitap üretimlerimizi, dergi, gazete ve benzeri yayın organlarımızı özenle okuyan biriydi. O, bir gün bu konudaki kaygılarını şöyle dile getirmişti:

"Yoldaş, legal ve illegaldeki örgütler sık sık kapımı çalıyor. Benim kendi gruplarının yanındaki yerimi almamı istiyor ya da dolaylı olarak duyuruyorlar. Ben grup adamı olamam. Devrimci Hareketi kucaklamaya aday bir örgütlenmenin de henüz çok uzağındayız. Kendimi de bu konuda hazır hissetmiyorum. Ben, hele denenip sınanmış, program ve projesini hayat ve mücadelenin doğrulamadığı örgütler içinde nasıl yer alırım? 'Siyasî Birlik' yakıcı bir sorun. Devrimci ve Marksist kimliğimizle bu sorunun dışında uzun boylu bağımsız ve örgütsüz durulamayacağımızı bi-

lıyor ve görüyorum. Politik bekaretimizin izolesini ne zamana kadar koruyacağız?” Onun bu türden “sevimli” ve kaygılı düşüncelerine bizler de şu karşılığı vermiştik:

“Siyasî sahnede eksikliği hissedilen Proletarya Partisi er geç mutlaka işbaşı yapacaktır. Biz, yiğinağı buraya yapıyoruz. Mevcut “Sol Cenah” örgütleri istedikleri kadar örgüt kurup parti çağrışımı yapsınlar, onlar sınıf partisi değil örgüttür. Bu örgütlerin üzerinde ideolojik, teorik, politik bir basınç uygulamak durumundayız. Bu tavrımızı-yöntemimizi önemli ve doğru buluyoruz. Devrimci duruşumuzla da yalnız değiliz. Kolektifimiz’in odaklandığı yöntem; pratik örgütçü çabalarımızla bu alana yüklenmektir. Proleter Devrimci Kadrolar ‘politik bekaretin izolesi’ türünden bir kaygıyla hareket edemezler. Bu türden kaygılar, şaka bir yana, bize göre geçersizdir. Komünistler örgütsüz kalamazlar. Örgütlenme bilinci iradî ve gönüllü bir seçimi gerektirir. Devrimci Hareketin günümüzdeki açmazları geçicidir. Mutlaka da aşılacaktır.”

O. İ. sınıfsız, sömürsüz, sınırsız, özgürlükçü ve eşitlikçi devrimci ütopyasını asla karartmadan ve her şeye rağmen, ideolojik süzgeçinden geçirdiği devrimci bir duruşun gereğini, meşrebince yerine getiriyordu. Bu yolda ısrarlı, inatçı, çalışkan ve tutarlı olmaya özen gösteren birikimli aydınlarımızdan biriydi.

Bu memlekette -sayısına ve sürüsüne bereket- burjuva ve küçük-burjuva “sol” aydınların, aydın geçinenlerin veya *Kolektifimizin* deyimiyile “Üniversite okumuş yarım-aydınların” fikir hayatında çizdiği zikzaklı grafiklerin karşısındaki yerini alırken, siyasî mücadeledeki tavrılarını da onaylamıyordu. Böylelerinin çok yönlü çapsizliği, işçi sınıfı hareketiyle sosyalist hareketin buluşup bütünleşmesine verdikleri köstekler yüzünden mevcut “Sol Cenah” örgütlerinin dışında durmayı yeğliyordu. Onlara ve kendiliğinden kurdukları örgütlerine güvenmiyordu. Son derece kibar üslubuyla onları etkilemeye çalışıyordu.

O. İ. türünden pek çok Marksist aydın insanımız da benzeri bir tavrı uygun bulmaktaydı. Oysa *Devrimci Hareketimizin* onların aklına, yeteneklerine, bilincine ve uzmanlık alanlarındaki birikimlerine büyük bir ihtiyacı vardı. O da, mevcut “Sol Cenah” örgütlerinin ayrışıp, hesaplaşıp bütünleşemeyişine, Marksist-Leninist bir *Devrimci Proletarya Partisi* oluşturamayışına son derece üzülmüyordu. Hastalıkla boğuşurken dahi; “*Komünistlerin Birliği*”nin gerçekleşmesi için yapılacak çağrının tam da zamanıdır. Bunu nasıl özlediğimi kelimelerle izah edemiyorum.” diyordu.

1989 Kuruçeşme Toplantıları’nda *Kolektifimiz Çalışanlarının* kavgasını verdiği **SINIF PARTİSİ** ile toplantıyı düzenleyenlerin muratları çok farklıydı. Bu toplantıya katılanlara yaptığımız devrimci uyarı; “*Sosyal pratikleriyle, bireyci, benmerkezci tutumlarıyla, işçi sınıfı ve sosyalist hareket dışı kimi aydınların başını çektiği bu türden kotarılmış toplantılardan ‘Sosyalist Solun Birliği’ çıkmaz, tasfiyecilik çıkar.*” şeklindeki tavrımızı O. İ. de onaylamaktaydı. O da Kuruçeşme Toplantılarında yaptığı konuş-

masıyla benzeri bir tavır alarak sosyalist solun birliği özlemini kurutanlara tarihsel bir uyarı görevini yerine getirmişti.

Yalnız aramızda üslup ve yöntem farkı vardı. Üslup -biçim- duruma göre değişebilirdi, öz önemliydi. O. İ. edebî, sanatsal ve hoşgörülü, yumuşak bir yöntemle, “Dostlar, Yoldaşlar..” diye hitap ederek uyarısını yapmıştı. Bizler ise, *Devrimci Hareketimizi* bölen, burjuvazinin işini kolaylaştıran ve işlevsiz örgüt kurup parti çağrışımında bulunanlara asla “yoldaş” muamelesi yapmıyorduk. Sosyal olay ve olgular karşısında herkese anladığı dilde hitap etmeyi yeğliyorduk. Kazanıcı, eğitici ve devrimci esnekliği gözetken bir üslubu yalnızca işçi ve emekçiler için uygun buluyorduk. Burjuva ve küçükburjuva “sol” cenahın iflah olmaz sağ ve “sol” teslimiyetçi oportünist şefleri ise bu üslup ve devrimci yöntemimizden hiç hoşlanmıyordu. Bu da doğaldı. Çünkü onlarla aynı lisanı kullanmıyorduk. İdeolojik, teorik, politik ve örgütsel tercihlerimiz çok farklıydı. *Kolektifimiz Çalışanları* sınıf mücadelesi tarihimizden, 15/16 Haziran Direniş’inden, sokaktan, sıcak işçi-kitle, köylü-kitle ve gençlik-kitle çalışmalarından geliyordu.

Anılan “Sol Cenah” örgütlerinin TİP içindeki ve dışındaki “vukuatlarını” yakından biliyorduk. Onlara asla güvenmiyorduk. Nitekim 12’li askerî faşist darbeler sürecinde böylelerinin polis, işkence, mahkeme ve hapishane deneyimlerini yakından görüp izlemiştik. O. İ. ise entelektüel birikimini Devrimci Proletaryanın kavgasıyla henüz buluşturup bütünleş-tiremeyen aydın kesiminden geliyordu. Yalnız kaldığı anlar da olmuştu.

Burjuva ve küçükburjuva “sol” aydınların *Devrimci Hareketimizi* verdiği zararı O. İ. de kendi meşrebince ele alıyor, yumuşak bir üslupla inceleyip aşılmasına çalışıyordu. Onun, mevcut örgütsel arayışlar karşısında mesafeli durmaya iten ve içlerinde doğrudan yer almamasının, bağımsız Marksist tavrını korumasının kendince haklı nedenleri oldukça fazlaydı.

Birbirimizin konumunu gözetererek, ilişkilerimizi asla koparmadan, birbirimizi anlamaya çalışarak, iyi ve kötü günlerimizde arayıp sorarak, dayanışmamızı eksik etmeyerek, önemli gelişmeler ve adımlar atılırken haberleşerek, bilgi alışverişinde bulunularak, O. İ. arkadaşla bu ve benzeri konularda oldukça fazla kavgaya ettiğimiz zamanlar da olurdu. Olmuştur.

Devrimci gruplar O’nunla ve bizlerle son derece rahat ve formalitesiz bir ilişki içindeydi. Sorunlarını örgütlerinden önce bizlerle konuşup tartışmaktan çekinmezlerdi. Devrimci sırlarını bilirdik. Onlara bu güveni vermiştik. Devlet terörü altında sıkışanlar evlerimize gelebilir, barınır ve Komünist dayanışmanın ne demek olduğunu hissederek ayrılırlardı.

O. İ. “Sol cenahın”, Devrimci ve Marksist geçinenlerin emperyalizmin gündemini yeterince okuyamadığını söylüyor, hızla toparlanarak, gerekli hazırlık çalışmalarını yaparak emperyalist-kapitalizmi kalbinden vuracak bir örgütlenmenin gerçekleşmesinin özlemini duyuyordu.

SORUN Polemik Dergi'mizin 44. Sayısı, sayfa: 10-33'deki "En Hayatî Sorun Komünistlerin Birliği" başlıklı yazımızda dile getirilen ve Kolektifimiz'in cevaplarını da içeren yazıdaki bazı öneriler O'na aittir. Bu önerileri kendisini son kez evinde hastayken ziyaret ettiğimizde yapmıştı. Biz de anılan yazıyla belgelenmesini uygun bulup yayımlamıştık.

SORUN Polemik Dergi'mizin, **İŞÇİ BİRLİĞİ** Gazete'mizin, **Sanat Cephesi Dergi**'mizin sorumlu Yayın Kurulu üyeleriyle birlikte yaptığımız bu ziyaretteki görüşmelerin sıcaklığını asla unutmuyoruz. "Benim fazla zamanım yok" diye söze başlıyor, hasta haliyle de Devrimci ve Marksist Kadroların yaşadığı "Öndersizlik Krizi"nin nasıl aşılabacağına ilişkin tavrını öne çıkarıyor ve pratik bazı önerilerin altını çiziyordu.

O. İ. bu türden konuşmalarıyla âdeta bizlerle vedalaşıyordu; bir ömür boyu henüz gerçekleşmediğini gördüğü **Siyasî Birlik** konusunu buruklukla anlatıyordu. Sözüünü ettiğimiz bu yazıda ifadesini bulan özlümler, "**Komünistlerin Birliği-Komünist Birlik**" O'nun devrimci bir vasiyeti niteliğindedir.

O. İ. benzeri bir öneriyi ve özlemini tüm Devrimci ve Marksist kökenli birey, grup, çevre ve örgütlere de, aralarında bir ayırım gözetmeden, yapıyor ve vasiyet ediyordu.

"Kuruçeşme Toplantıları'nda Kolektifimizin ve benim yaptığım konuşmalarımızla (belgelidir) yalnızca tarihe devrimci bir kayıt düşürülmedi. Bu devrimci uyarımızı bugün bazı kadrolar ciddiye alıyor ve yararlanıyorlar. Yani boşuna değildir, işe de yararıdır. Orada siyasal-sosyal devrimimizin yol ve yöntemlerini arayanlara anlamlı bir ışık gösterilmiştir. Tarihsel-sınıfsal görevimizi yerine getirdik." demiştir.

Hayatı ve mücadeleyi kucaklamaya aday bir **SINIF PARTİSİ**'ni henüz daha üretemeyişimizin sancılarını yaşamaktayız. Böylesine anlamlı ideolojik, teorik, politik ve örgütsel donanımlı, merkezî kurumsal disiplinli bir örgütlenmeyi başardığımızda Orhan İyiler gibi arkadaşlarımız ve onlarca Marksist birikimli insanımız asla "yalnız" bırakılmayacak, bağımsız sınıf tavrını tercih ederek bu türden bir kurumlaşmaya omuz verip içinde yer alacaklardır.

Orhan İyiler "kapitalist anarşi çağıının" bir hastalığına kurban gitti. Onu daha fazla yaşatamadık. Ondandır öğrenilecek daha çok şey vardı. Artısı ve eksisi ile iddiasının arkasında ilkeli, düzgün ve onurlu durdu; tartışmaya, yararlanmaya ve eleştirel katkı yapmaya değer eserler verdi; söylenecek olan şeyleri meşrebince söyledi ve bu bilinçli tavrın uzantısında hareket etti.

Anısı unutturulmayacak ve yaşatılacaktır.

Orhan İyiler'in Kısa Biyografisi

“ ‘Bu dünyada öğrenmek, bildiklerimizi başkasına öğretmek, bilim-
de ve sanatta hep daha ileriye gitmek için bulunuyoruz.’ Amadeus Mo-
zart (1784). Ve savaşı izliyorum. 12 Şubat 1991” (Günceler)

1935 yılında Edremit'te doğan Orhan İyiler ilkokul döneminde yazar olmaya karar vermiş ve tüm yaşantısını bu amacı doğrultusunda yönlendirmiştir. Lise döneminde aldığı Fransızca eğitimini kendi çabalarıyla geliştirmiş ve ölünceye kadar Fransızca kaynaklardan düşünsel faaliyetlerinde kapsamlı olarak yararlanmış. Marksist-Leninist hareketin kadroları tarafından mutlaka bir yabancı dil bilmenin ve dünya komünist hareketi ile entegrasyonun önemini hayatının her döneminde dile getirmiştir.

Ortaokul ve lisede yazdığı hikayeler çeşitli dereceler almış, okulda yapılan törenlerde hitabet yeteneğiyle öne çıkmıştır. İstanbul Hukuk Fakültesi'ni ikinci sınıfta, yazarlığına ve diline olumsuz etkisi olduğuna inanarak radikal bir kararla terk etmiş, ardından tiyatro yazarlığında yoğunlaşmıştır. 1965'te büyük başarı kazanan Şarkıcı Kız oyununu bir yıl boyunca kaldığı Elazığ'ın bir köyünde yazmıştır. Bir dönem Şehir Tiyatroları'nda Muhsin Ertuğrul'un asistanlığını yapan Orhan İyiler, tiyatro ortamında yaşadıklarından “asil tiyatronun tiyatrodaki yapılmadığı” sonucunu çıkararak bu ortamı bilinçli olarak terk etmiştir.

Türkiye İşçi Partisi üyesi olan ve partinin kültür kolunda önde gelen çalışmalar yaparak Kartal İşçi Tiyatrosu'nu kuran Orhan İyiler'in yazarlık macerasında dönüm noktası yakın aile dostu olan Adnan-Nazife Cemgil'in sevgili oğulları Sinan Cemgil'i Haziran 1971'de Adıyaman'ın Gölbaşı İlçesi İnekli köyünden alma yolculuğudur. “*Seni Nurhak dağlarında bütün güzelliğinle görünce ben şimdiye kadar yaşadığım her şeyin nasıl az değerli olduğunu kavradım. Benim hayatımı değiştirdin. Artık hep senin, yoldaşlarının savaşımındaki gerçekliğe kendi yazım yeteneğimi açtım.*” Bu yolculuğu anlatan **Öldükleriyle Kalmadılar** ilk baskısını 1978'de yapmıştır. 6. baskısı ise Ekim 1999 da yapılmıştır.

Yaşamını sürdürebilmek ve kızıyla birlikte manevi kızına bakabilmek için 1970-1983 yılları arasında küçük bir iplik atelyesi işletmiştir. Bu yıllar boyunca otobüste, vapurda okuyarak, geceleri sadece 3-4 saat uyuyarak kararlı ve dirençli bir aydın olarak yaratıcı çalışmalarına devam etmiştir. 4 Nisan 1989'da güncesine yazdığı gibi; “*Yaşamın akışına yanlış yaşayıp ölmek gerek! ‘Yanlış YAŞAM’ Hiç düzeltilemeyecek bir*

hesaptır 'yanlış yaşamak'". Türkiye sol hareketinin ideolojik ve güncel sorunlarına, cezaevlerinde yatan, şehit düşen tüm devrimcilere duyduğu büyük saygı ve bağlılıkla devam eder.

17 - 23 Ekim 1990 arasında katıldığı Doğu Anadolu gezisinde, bölgedeki Kürt halkının sorunlarını birinci ağızdan dinleme, bölgede devletin uyguladığı faşist yöntemleri gözlemlene ve Kürt solu ile görüşme imkânı bulur. "Diyarbakır-Mardin-Midyad-Nusaybin-İdil-Cizre-Silopi-Şirnak-Uludere-Gercüş-Hasankeyf-Batman-Diyarbakır bölgesinde iki gün süreyle bulunduk. Ekibimizde Cumhuriyet gazetesinden Şükran Ketenci, ozan Refik Durbaş, sinema sanatçısı İlyas Salman, Hale ve Mustafa Lütfi Kıyıcı'lar, Bilgesu Erenus, Zihni Anadol, Gürkan Rişvanoğlu ve ben vardım." 25 Ekim 1990'da bir basın toplantısı ile izlenimlerini basınla paylaşırlar. "Doğu Anadolu'da yaşayan Kürtler üzerinde gözlemlediğimiz baskılar TC'nin İsrailleşmesini, Kürt halkının da Filistinleşmesini kaçınılmaz bir sonuç olarak çok kısa bir sürede önümüze getirecektir. 'Savaşta Hayır - Irkçılığa Son' belgesini kitleleştirme olanağı bulabilirsek utanç verici tabloları görmekten kendimizi kurtarabiliriz diye düşünüyorum." (Günceler, 26 Ekim 1990). Bu geziden "yeryüzü yaşamı"nın son anlarına kadar özlemler bahseder.

Tiyatro, politik roman, açık mektuplar, radyo sohbetleri yazarın denediği anlatım biçimleridir. Ayrıca çeşitli politik dergi ve gazetelerde makaleleri yayınlanmıştır.

Orhan İyiler 25 Şubat 2011'de bir süredir yakalandığı kanser hastalığı nedeniyle aramızdan ayrıldı. Bir devrimcinin deyişi ile "Öldükleriyle Kalmayanlar"ın arasına katılan Orhan İyiler'in bağımsız Marksist tutumu ve eserlerinde sergilediği yaşama asla teslim olmayan dik duruş onu tanıyan herkesin kabul ettiği bir özelliktir. Başta kendisi olmak üzere, onurlu insan kişiliğini ve sol hareketi didik didik eleştirmesi ve son nefesini verinceye kadar Lenin'e ve tüm Leninistlere duyduğu büyük inanç ve mütevaziliği onun kişiliğini ve sanatçılığını tanımlayan en önemli özellikler olarak daima aklımızda kalacaktır.

Basılmış olan eserleri şunlardır:

Generaller Kışında Yaşam Kaynakçaları (1989): 12 Eylül dönemindeki Danışma Meclisleri, Sıkıyönetim Mahkemeleri, Anayasaları ve öteki apoletli korporasyonlarıyla generaller yönetiminin insanlarımız üzerinde yarattığı dehşeti ve insanlarımızın hayata tutunma noktalarını Generaller Kışında Yaşam Kaynakçaları adını verdiği öykülerinde Mimar Ali'nin, Cezmi Bey'in, Sakallı Hurşit'in, Odasını Boyayan Adamın yaşamlarıyla tarihin belleğine kazımıştır.

Körfezin Kutsal Adakları (1991): Basra Körfezi Arap İşbirliği Konseyi'ni oluşturan 6 Arap Devleti tam bir "burjuva toplulukları" biçiminde yaşarken, öteki Arap halk tam bir "proleter uluslar" olarak yaşamaktadır.

Orhan İyiler bu kez odağına Saddam rejimini, Kuveyt'e nasıl saldırdığını, sonrasında Birinci Körfez savaşı şeklinde gelişen savaşı, bunun İsrail ve batının entegre olmuş dünya burjuvazisi ile ilişkilerini açık biçimde sergiler.

Birgün Bile Yaşamak (1992): Orhan İyiler'in bir başka kült eseri olan Birgün Bile Yaşamak 80'li yılların başında basıma hazır olmasına rağmen ancak 1992'de basılabilmiş ve bir çok insanın başucu kitaplarından biri olmuştur. *"Torunlarımız kapitalist çağın kalıntılarıyla belgelerini büyük bir merakla izleyecekler. Nasıl olur da özel kişilerin ellerinde bulunabilir yiyecek-içecek maddelerinin alım satımı; fabrikalar ve işletmeler nasıl olur da özel kişilerin ellerinde bulunabilir... Bir insan başka bir insanı nasıl sömürebilir; çalışmadan nasıl sırtüstü yaşayabiliyordu birtakım insanlar? İşte tüm bunları kafalarında canlandırmakta zorluk çekecek torunlarımız."* Lenin'in 1919'un 1 Mayıs'ındaki bu sözleri bir düş müydü? Birgün Bile Yaşamak 1917 Bolşevik devriminin; devrim öncesi dönemdeki politik hareketleri, Rus halkının tüm katmanlarının sosyo-ekonomik ve psikolojik özelliklerini, devrim öncesi ve sonrasının altyapı ve üstyapı kurumlarının oluşturulmasında Bolşevik kadroların tartışmalarını ve Lenin'in Bolşevik Parti'de kurmaya çalıştığı demokratik-merkezizetçilik ilkesinin politik, lirik bir destanıdır.

Yeni Dünya Gerçeği (1996); Dünya burjuvazisinin suçüstü dosyalarını anlatır. Kolektivist sistemlerin 10 Kasım 1989'da Berlin Duvarı'nın yıkılması sonrası kapitalist restorasyonlarını, bu sürecin Doğu Avrupa'da, Yugoslavya'da oynadığı oyunları, özelleştirmenin dünyadaki genel felsefesi ve uygulamalarını, Afrika'da Cezayir içsavaşı ve 20. yüzyılın en büyük kitlesel katliamlarından olan Ruanda olaylarını, Ortadoğu'daki petro-dolar şeyhliklerinin fakir halkları üzerindeki sömürlerini ve acımasızlıklarını kanıtlarıyla birlikte anlatır.

Devrimci Ado'nun Ölümsüzler Katında Yargılanması (1998): BİO ülkesinde generallerin hükümet darbesiyle gerçekleştirdikleri faşist yönetime karşı devrimci direnişte vurulup şehit olan ADO, ölümsüzler katına ulaşır. Ölümsüz Yargıçları Ado'nun şehitliğini onamada ikirciliğe düşüren, ölümsüzler katında derin bir kargaşaya neden olan yaşam dillerindeki ADO GERÇEĞİ nedir?

Sana 21. Yüzyıl Raporumu Sunuyorum (2005): 11 Eylül saldırıları Dünya Burjuvazisi Konfederasyonu'nca, bilerek sinsice hazırlanmıştır ve de 21. yüzyıl gerçeğinin asıl bu olduğunu ortaya koymuştur. Orhan İyiler 11 Eylül'den itibaren Batı basınını, siyasî ve askerî yöneticilerini ve askerî-siyasî haber alma örgütlerinin belgelerini dikkatlice izleyerek, bu saldırıların tüm dünya halklarına karşı başlatılan bir dünya savaşının bizzat Batı tarafından kendi insanlarını öldürerek hazırlanmış bir komplo olduğunu anlatır. Eseri 2003'te biter ama 2005'te basılabilir. Aradan geçen süre bu tespitlerinin doğruluğunu Wikileaks denilen belgelerle, ayrıca ABD

ve İngiltere’de burjuva demokrasisinin izin verdiği ölçüde kurulan “sözde” soruşturma, araştırma komisyonlarında o dönemin sorumlularınca, nasılsa yargılanmayacaklarını bildikleri için rahatça açıklanmıştır.

Danilov Manastırı’nın Çanları (2007): ÇANLAR’ın kapsadığı dönem 20. yüzyılın bitimine doğru gezegenimizdeki o müthiş politik depremin sosyalist sistemleri yerle bir ettiği dönemi kapsıyor. 1991’de tüm Varşova Paktı ve Sovyetlerde özgürlüklerin simgesi çanlar uğultusuna insan hakları, özgür pazar ekonomisi ilahileri de katılınca 70 yıllık uygulamanın sonucunda sosyalist sistemler depremin sarsıntılarına dayanamayarak çöküp gitti. Ne ki, işin bu kadar kolay olmadığını Danilov Manastırı’nın Çanları okuru tüm boyutlarıyla kavrayacaktır. “Sosyalistlerin Birliği” konusunda 1989’da yapılan Kuruçeşme Toplantıları için hazırladığı bildiriler günümüz için de son derece önemli Leninist Parti ilkelerini detaylandırır.

Generallerin Zabıt Varakaları (2008): Günce tutmak onun yazılığının bir başka yanı olmuştur. 12 Eylül faşizminin yarattığı ortamda o her şeyi kaydetmiştir defterine. Bu kayıtlarının bir bölümü Generallerin Zabıt Varakaları olarak Aralık 2008’de Devrimci 78’liler Federasyonu tarafından kitaplaştırılmıştır. Basılmamış güncelerinin hazırlanmasına devam edilmektedir. Kendi anlatımıyla *“Günceler’i okuyanlar günümüzde felsefe, politika sapmalarına karşı nasıl doğru ve Marksist bir çizgi izlendiğini görmekte zorluk çekmeyeceklerdir diye düşünüyorum.”* (08.12.2010)

Akılın Lirizmi (2011): *“Akılın tanımı yaşamı analiz etmek, bilinçlendirmektir belki de. Çok kez gözden kaçırılan, akıl bu çabasının duygusallıktan arınmış bir lirizmi olduğunu kavrayamamamızdır. Aslında bu lirizm duygularımız kadar etkilidir. Belki de ondan da yoğun. Aklimizle kavradığımız her şeyde bu lirizmin varlığını çok kez unuturuz.”* Akılın Lirizmi Orhan İyiler’in yayınlanmış kitaplarından ve hiç gün yüzüne çıkmamış güncelerinden oluşuyor.

Basılmamış Eserleri:

Günceler

Yitik Köpek (Tiyatro oyunu)

Şarkıcı Kız (Tiyatro oyunu)

Kral Oidipus Yazarını Yargılıyor (Tiyatro oyunu. Tarih: 1988)

Lenin’in Ülkesinde Neler Oluyor? (2005)

33 Gün Savaşı (Haziran 2008)

22 Gün Savaşı (Mayıs 2010)

Halit Çelenk'in Anısına...

Halit Çelenk Arkadaşımızı (H. Ç.) Ağabeyimizi 13 Şubat 1962'de kurulan Türkiye İşçi Partisi'nin kuruluş dönemlerinden önceleri de tanımaktaydım. O daha çok Ağabeyim, 'Emeğin Ressamı' Avni Memedoğlu'nun kuşağından bir devrimciydi. I. TİP'deki mücadele arkadaşlığımıza vurgu yapmak için yazının başındaki "Halit Çelenk Arkadaş" hitabını uygun buldum.

H. Ç. aynı zamanda sınıf mücadelesi temelindeki bir örgütlenmenin özlemini çekiyordu. O, devrimci tarih ve geleneklerimize, Tarihî TKP'mize son derece saygılıydı.

I. TİP deneyimindeki mücadele arkadaşlığı Devrimciler, Sosyalistler ve Komünist Kadrolar açısından önemlidir. 1946'da kurulan iki sosyalist parti (Esat Adil Müstecaplıoğlu'nun kurduğu TSP ile Dr. Şefik Hüsnü Değmer'in kurduğu TSEKP) ve Dr. Kıvılcımlı'nın kurduğu Vatan Partisi deneyimlerinden sonra legaliteyi oldukça "uzun" bir süre için kullanan TİP olmuştur.

H.Ç.'nin TİP'in örgütlenmesindeki mücadele arkadaşlığını da asla unutmamalıyız. Bu süreç "Sol Cenah"daki ideolojik, teorik, politik ve örgütsel ayrışmalarının yaşandığı bir partileşme dönemini yansıtmaktadır.

Yüz yıllık sınıf mücadelesi tarih ve geleneklerimiz arasında 10 Eylül 1920 Tarihî TKP deneyimi "Sol Cenah"daki partileşmenin ilki sayılır. İşçi sınıfı hareketiyle sosyalist hareketimiz böylece buluşup bütünleşerek partileşmiştir. TKP'nin oluşumu sosyal meşruiyeti ve devrimci yasallığı asla tartışılmayan bir ilk deneyimimizdir. "**Komünistlerin Birliği**" ya da "**Komünist Birlik**" deneyimleri denildiğinde TKP ve onun partileşme konusundaki Marksist-Leninist yönelimleri akla gelir. Günümüze kadar da başka da bir örneği yoktur. Olmamıştır. Gerek TKP isim ve sıfatlarını keyfe-keder, kendiliğinden, gerekse "alan kapatma" veya vahiy yöntemiyle kullanmaya yeltenenlerin serüvenleri öğretici derslerle doludur. Bu türden örgütleri kurup parti çağrışımı yapanlar tüm sosyal muhalefet dinamiklerinin yeni nitelikler kazanmasına köstek olmuştur. Bu günkü "Örgütler Anarşisi" hastalıklarının temeli bu süreçlerde atıldı.

Burjuvaziyi anladığı dilde karşıya alarak onunla hesaplaşacak, çok geciken siyasal ve sosyal devrimimizi gerçekleştirecek olan birleşik, ciddi, güvenilir ve donanımlı bir **Sınıf Partisi** yerine örgüt kuranlar sistemin hukuk öksesine her takılışında akla ilk gelen isimlerden birisi de Avukat Halit Çelenk idi. H. Ç. üstlendiği davaları yalnızca takip etmekle kalmıyor, daha fazlasını yapıyordu.

“Devrimci işini iyi yapanın adıdır” özdeyişimize uygun ve bunu kanıtlayan isimlerden biriydi H. Ç. O, avukatlık mesleğinin nasıl yapılması gerektiğini, bizzat eylemiyle yaparak göstermiş, bu yolda bedel ödemiş ve anlayana öğretmenlik yapmıştır.

Dönemin ilerici ceza avukatlarından Av. Orhan Arsal, Av. Faik Muzafer Amaç, Av. Muvaffak Şeref türünden avukatların katıldığı davalar da savcılarla hâkimlerin enselerinden yeller esedi.

Mevcut hukuk hazretlerini, siyasî, vicdanî ve de cüzdanî gerekçelerle kuşa çevirenler anılan ilerici avukatlardan korkardı. Sistemin mahkemelerinde yargılanan devrimciler, sosyalistler ve komünistler avukatlara asla “Gel bizleri savun” diye bir çağrıda bulunmazlar, onlara “Gel davamızı takip et” derlerdi. Çünkü siyasî davalardaki sanıklar kendilerini savunurlardı. Savunmak zorundaydılar.

Aslında tüm siyasî davaları kurumsal merkezî disiplinli bir **Sınıf Partisi**’nin güvencesindeki örgütlü avukatlar takip etmeli-savunmalıydı. Bu türden bir güvencenin olmadığı süreçlerde, ün düşkünlüğünü, para-pul meselesini, sansasyon ve magazinleşme gibi rahatsızlıkları öne çıkaran avukatlar da oluyordu. Sınıflı toplumlarda bu düşüncelerinden arınmış ve bunları asla mesele yapmayan, mesleğinin niteliklerini kavramış, aldığı davaları gereği gibi takip ederek savunan avukatlarımızın sayısı da çok azdır.

H. Ç. türünden avukat arkadaşlarımız sınıflı toplumların ölçütlerini kırıp aşmış ve öncelikle bu türden ilerici nitelikleriyle anılmakta ve çok sevilmektedirler. Aldıkları davaları ideolojik süzgeçlerinden geçirmiş kimselerdi. Davalara bilinç ve kararlılıkla girmişlerdi. Sanıklar da bu türden avukatlarını göz bebeği gibi korur, dayanışmasını eksik etmez, onların maddî, manevî, moral vb. sıkıntılar içine girmesini asla istemezdi.

H. Ç.’nin kısa biyografisinde değinildiği gibi O, tüm önemli davalarda rol ve sorumluluk almış biridir. Mevcut burjuva hukukunun yorumunda sistemin gerici, ırkçı, milliyetçi ve faşist kimliğini -“vukuatını”- anladıkları dilde açığa vurmuştur. Kendi hukukunu “hini hacette” çiğneyen devletlerin başında TC gelmektedir. Bu memlekette “Hukuk yoluyla mücadele” asla küçümsenecek bir konu değildir. Osmanlıdan bu yana “Kayıdat ve kuyudata” çok önem veren bir toplumda yaşamaktayız. Tarih ve insanlık önünde emperyalist-kapitalizme kölece angaje bir toplumdaki

hukuk skandallarının kaydını tutarak belgelemek, hesap sormak, boyun eğmemek sorumluluğumuz hiç gündemimizden düşmedi.

Daha gerilerdekini saymazsak TC devletinin Mustafa Suphi ve yol-
daşlarının hunharca katledilmesinden bu yana, sistemin hukuk anlayış-
ları olan faşist ya da faşizan anlayışlarla daima boğuşup duruyoruz. He-
sap defterlerimizdeki kayıtlar çoğaldı. Özetlersek: Sistemden alacaklı
durumdayız. Fakat tutarlı-somut-amaçlı bir iktidar projesine sahip bir **Sı-
nıf Partisi** eksikliğimizi bir türlü gecikmeden işbaşı yaptıramadık. Siya-
sal-sosyal devrim mücadelesinde bir daha yeri asla doldurulamayacak
insanlarımızı proletaryanın koruyuculuğuna çekerek kazanamadık. On-
larda kendi geleneklerini yaratma yoluna girdiler.

İnsanlarımızın çeşitli ve çok yönlü kıyım ve kırımlarından ötürü ön-
celikle burjuvaziye sorumlu tutarız. Sistemin ideolojik-sınıfsal kinyile in-
sanlarımıza uygulayageldiği baskı ve terörünü asla unutamayız. İşçi sı-
nıfı ve emekçi halklarımıza uygulanan inkâr, imha ve asimilasyon politi-
kalarının üstünü örten tüm burjuva ve küçükburjuva “sol” anlayışlara şid-
detle karşı geliriz.

Sistemden alacak hanemizin, hesap sorma işimizin oldukça kabarmasın-
ın kusuru biraz da “Sol Cenah” örgütlerimizin üzerindedir. Henüz tü-
müyle ayrışmamış ve yan yana duran “Sol Cenah” örgütleri’nin “vukuatı”
yeterince sorgulanmamıştır. Genel bir hesaplamaıyla bu ayrışmayı gerçek-
leştirerek, yeniden buluşup bütünleşmenin yolunu döşeyecek devrimci
inisiyatiflere, iradî müdahalelere ihtiyaç duyulmaktadır. Geleceğin devrimci
nesilleri, bu süreci incelerken, haklı gerekçeleriyle; Devrimci, Sosyalist,
Komünist hatta Bolşeviklik iddialarının arkasında bir türlü düzgün durama-
yanları -hepimizi- politika sahnesinde eksikliği hissedilen **Sınıf Partisi**’ni
gerçekleştiremeyişimiz yüzünden suçlayacaklardır.

* * *

H. Ç. sınıf mücadelesinde yaşanan alt-üst oluşlarda devrimci ve
sosyalist olmanın sorumluluğunu daima yerine getirdi. Görevini yaptı.

TİP içinde yaşanan “aydın” kavgasında, Aybar-Aren-Boran-Sargin
hizipleşmelerindeki sağ teslimiyetçi oportünizmin yanında yer almadı. O
da bizim gibi ilerici-devrimci gençliğin dinamizminin partiye kanalize
edilmesinden yanaydı. Onun özlemine duyuyordu. TİP’in ülke çapında
örgütlenmesinde değerli eşi Şekibe Çelenk ile birlikte büyük roller üst-
lendi. Evi ve Bürosu da tüm devrimcilere açıktı. Ekmeğini yedik, evinde
konuk olduk. Hukukî bilgisinden büyük ölçüde yararlandık. Fakat TİP
merkez kliği O’nun bu tavrını “hizipçilik” olarak niteleyecek kadar ileri git-
mişti. Öncelikle İstanbul ilinden başlayarak “17’lerin”, ardından Kocaeli
İl Sekreteri olan benim partiden ihraçlarımız istenmişti. TİP merkez kli-

ğinden Aybar ve arkadaşları H. Ç.'nin de partiden ihracı için yanıp tutuşuyor, küçükburjuvaca uydurma kulis ve gerekçelerle O'nu da saf dışı tutmanın yöntemlerini uyguluyorlardı.

Özellikle TİP'in 1965'teki Malatya Büyük Kongresinde H. Ç.'nin merkez kliğinin oportünist tavrına karşı parti içinde oluşan devrimci muhalefet ile "kulis" ve "işbirliği" yaptığını iddia ediyorlardı. TİP'in tabanındaki devrimci muhalefet merkez kliğinin iddia ettiği gibi ne kulis yapmıştı, ne de hizipçiydi. Özveri ve militanlıklarıyla TİP'in gerçekten TİP olmasının kavgasını veriyorlardı. TİP'deki devrimci muhalefet eğer organize olabilseydi Aybar-Aren-Boran-Sargın kliği ilk kongrede alaşağı edilirdi. Fakat legal parti deneyimlerimiz son derece sınırlıydı. Sendikacılar kendi örgütlerindeki son derece zararlı ve tartışmalı olan "seçim" ve "tur" yöntemlerini TİP'e de getirmiş-bulaştırmışlardı. Parti genel yönetim kurulu için yapılan ilk tur seçimlerinde partiden ihracı istenen ben de 183 delegenin katıldığı oylamada 126 oy almıştım, Aybar da 126 oy almıştı. TİP içindeki devrimci muhalefet eğer organize olmuş olsaydı böyle olmazdı.

Halit Çelenk ile Eşi Şekibe Çelenk haksız yere itham edildiler. Onları asla yalnız bırakmadık. "Haysiyet Divanı"na konu edildiğinde de parti merkez kliği benim ifademe başvurmaya bile deneyemedi. H. Ç. benim ifademe neden başvurulmadığının hesabını soruyordu, Aybar ve arkadaşlarına. Aybar, paşazade kimliği ile partide son derece pimpirikli bir yönetim uygulamaktaydı. "Aman faşizm gelir!.." diye durmadan burjuvaziye hulus çakıyordu. Nihat Sargın da Alman Nazi partisinedekine benzer bir yöntemle, partide Göbbels'in rolünü oynamaktaydı. TİP'deki "aydın" kavgası TKP'deki ve özellikle de (Geçmiştekilerini saymazsak) 1951 TKP Komünist Tevkifatındaki Zeki Baştımara ile Mihri Belli'nin başını çektiği hizipleşmelerin TİP'e de "veraset kanunları" yoluyla taşınmasının bir sonucuuydu. Partide etkin rol ve sorumluluk alan Aybar-Aren-Boran-Sargın hizibi TKP'deki Zeki Baştımara'nın kadrosuydu. Mihri Belli hizibi ise TİP dışındaydı, MDD formülasyonu ile partiyi eleştiriyordu. Mihri Belli ile uzak-yakın diyalogu bulunan "17"ler bu "suçları" yüzünden ihraç istemiyelerle parti dışına itilmek isteniyordu. TİP'deki bu ihraç mekanizmasıyla ilgili yeterli kadar bilgi kitaplaştırıldığı için burada ayrıntıya girmiyoruz. Dileyen bizim de bu konularda kaleme aldığımız telif eserlerimizi inceleyebilir. Belgelidir.

İçinden ve dışından gerçekleştirilen bu türden hizipleşmeler, TİP'in legalde parti olup işlevsel olmasının en büyük engeliydi. TİP'in arkasındaki illegal TKP, önceleri "TİP'in bir muvazaa partisi" olduğunu "Bizim Radyo" aracılığıyla duyurmuştu. Aybar'ın daha sonraları nasıl bir miras üzerinde oturduğunun farkına vararak Zeki Baştımara'a; "Bu partide sizin ağzınız konuşacaktır" teminatını vermesiyle Harici Büro TKP TİP'e "olu-

runu” vermişti. Partiden ihraçları istenen H. Ç. ve TİP’in tabanındaki devrimci kadrolar bu nedenlerle dışlanıyordu. Bu süreci eleştiren pek çok telif eserimizde ayrıntılı sözünü ettiğimiz gibi ve sırasıyla TİP’in işlevsiz bir duruma getirilmesiyle birlikte, önceleri TİP içinde bulunan ve de gençlik temeline dayalı nüveler sırasıyla; TİİKP, THKO, THKP-C, TKP/ML, DDKO’yu kurmuşlardır. Bu süreçten ayrışarak kopan örgütler günümüzdeki “Örgütler Anarşisi” hastalığımızın ilk ürünüydüler.

* * *

THKO, THKP-C, TKP/ML, DDKO türünden örgütlenme arayış ve yönelişlerinin suçlusu aranacaksa, bu, TİP merkez kliğinin “vukuatında” aranacaktır. Devrimci genç kadroları (Denizleri, Mahirleri başta olmak üzere) partiden ihraç edip burjuvaziye işaret eden TİP merkez kliği en az burjuvazi kadar suçluydu.

Anılan bu türden örgütlerin tarihsel devrimci geleneklerimizin dışındaki arayış ve yönelişlere girmesinin suçu da TİP merkez kliğinin sağ teslimiyetçi oportünist politikalarının bir sonucuydu. TİP; Devrimcileri, Komünistleri vareden Tarihî TKP’nin Marksist-Leninist Devrimci Kanadının uzantısı bir örgütlenme değildi. TİP’in işlevsiz bir konuma girişiyse THKO, THKP-C, TKP/ML, DDKO türünden örgütlenme arayış ve yönelişleri başlamıştır. Bu arayış ve yönelişler tarihimizdeki sağ teslimiyetçi oportünist akımlardan birer kopuş deneyimiydi. Tarihsel sürekliliği içinde kopuş süreci kendi sentezini üretmedi. Bu kopuş süreci günümüzde de devam etmektedir. Bu türden örgütlerin önder kadrolarının katledilmesi, onların ideolojik, teorik, politik ve örgütsel yanılıklarını düzeltmelerine fırsat ve imkân vermedi. Anılan örgütlerin uzantısı olma iddialarıyla hareket edenler ise, tamamlanamayan bu kopuş sürecine katkı getirmek bir yana, *Devrimci Hareketimizin* yeni nitelikler kazanabilmesine de zarar veriyordu. Onlar, hayat ve mücadelenin asla doğrulamadığı teori pratikleriyle işçi sınıfı hareketiyle sosyalist hareketin buluşup bütünleşmesine ve **Sınıf Partisi**’nin oluşturulmasına darbe vurma yarışındaydılar.

O gün bu gündür **Parti ve Partileşme Sorunu** mücadelesine özel bir önem veren *Kolektifimiz Çalışanları* siyasal birlik yolundaki Proleter Devrimci bağımsız sınıf tavrını sürdürmenin kavgasını vermektedir. Kendi yerli sentezimizin üretilmesi mücadelesinde son derece zengin bir sosyal mirasın üzerinde oturuyoruz. İşçi sınıfı hareketi, sosyalist hareket, emekçi halk hareketleri, direniş, ayaklanma, başkaldırı, isyan, hak arama, grev ve direnişlerle dolu tarihimiz kendi yerli sentezimizin oluşturulmasına ışık tutuyor. Tarihsel olarak daha gerilere gitmeden sıralanacaksa; M. Suphiler, H. Kıvılcımlılar, Denizler, Mahirler, İbrahimler,

Mahzunlar, Mazlumlar, Hakilerin devrimci geleneklerini 15/16 Haziran Direnişinin devrimci ruhu ve coşkusuyla kucaklayacak bir hareketi oluşturmalıyız. Yerel, ulusal, sosyal, sınıfsal ve enternasyonal kurtuluşumuzun yolu buradan geçiyor. Bu konuda ürettiğimiz tezlerimizle, tahlillerimizin sosyal pratikte sınanması gündeme gelmiştir.

H. Ç.'nin aramızdan ayrılışı nedeniyle daha önceleri onlarca kez işlediğimiz bu ve benzeri konuları bir kez daha gündeme getirmenin doğru olacağını düşündük ve bu türden hatırlatmaların bir kez daha bu yazı vesilesiyle kullanılmasını uygun bulduk.

* * *

Günümüzde de yakın tarihimiz birilerinin paşa gönlüne göre tahrip edilmek isteniyor. Binbir hamaset, idealizasyon ve mistifikasyonlarla yakın tarihimiz çarpıtılıyor. Bu süreçte rol ve sorumluluk alan bizim insanlarımız ise sürece müdahale edemedi, tarihsel, sosyal, sınıfsal görevlerini gerçekleştiremedi, önemli ve örnek insan kimlikleriyle anılarını geride bırakarak aramızdan ayrılıyorlar.

Kimileri sınıflar mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimizi anmayarak, "Amele Taifesi" diye küçümseyerek anmasa da; Halit Çelenk Arkadaşımız TİP içindeyken de, 15/16 Haziran Direnişindeyken de, KDİKB örgütlenmesindeyken de bizim -benim- hukukçumuzdu.

O'nun tam da Denizlerin katledilişinin yıl dönümüne denk bir zamanda aramızdan ayrılışı önemli ve düşündürücüdür. Halit Çelenk'in rikkatli yüreği çektiği ve tanıdığı olduğu acılara ancak 89 yıl dayanabildi.

Devrimci Hareketimiz bu süreci dürüst, ilkeli biçimlerde incelemek, sosyal olay ve olgulardan çok yönlü ders ve sonuçlar çıkarmak durumundadır.

Mayıs ayı yaşadığımız tüm bu coğrafyada ve Dersim'de katliam, infaz ve soykırımların yaşandığı, pek çok devrimci yoldaşımızın katledildiği bir aydır. Mayıs ayı, aynı zamanda tarihsel iyimserliğimizin, umudun yeşerdiği, *Devrimci Hareketimizin* yeniden harmanlanıp bütünleşeceği ve de 1 Mayıs gibi siyasal-sosyal devrimimizin yakıcı talepleriyle doludur.

Halit Çelenk Arkadaşımızı doğaya teslim ediyoruz.

Anısını yaşatacağız.

Devrimci insanlarımızı katledenlere binlerce lanet, Devrimcilere, Komünistlere ebedî saygı...

SORUN *Polemik*

-Kısa Biyografi-

Halit Çelenk'in Kısa Biyografisi

(1922 - 5 Mayıs 2011)

Halit Çelenk, 1922 yılında Antakya'da doğdu. 1944'te İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitiren Çelenk, Türkiye İşçi Partisi Ankara il yönetiminde sekreter ve genel yönetim kurulunda üye olarak görev yaptı.

Çelenk, 1960'lı yıllarda İlerici Avukatlar Derneği ve yine Devrimci Avukatlar Derneği'nin kurucu ve yöneticileri arasında yer aldı. 1965 yılında Fakir Baykurt'un başkanlığında kurulan Türkiye Öğretmenler Sendikası'nın (TÖS) daha sonra kurulan Tüm Eğitim ve Öğretim Emekçileri Birleşme ve Dayanışma Derneği'nin (Töb-Der) hukuk danışmanlığını yapan Çelenk, 1968 yılında Türk Hukuk Kurumu'nun ikinci başkanlığı, 1975 yılında Çağdaş Hukukçular Derneği başkanlığı görevini yaptı.

İnsan Hakları Derneği ve İnsan Hakları Vakfı'nın kurucuları arasında yer alan Çelenk, 12 Mart ve 12 Eylül dönemlerinde, Dev-Genç, THKO, TİP, TKP, TSİP, Dev-Yol, DİSK, Barış Derneği, TBKP, Türkiye Yazarlar Sendikası, Halkevleri ve Köy-Koop gibi davalarda avukatlık yaptı.

Ayrıca, 1970 - 15/16 Haziran Direnişi ile Kocaeli Devrimci İşçi-Köylü Birliği (KDİKB) Davası sanıklarının da avukatlığını üstlendi.

Barış davasında ve Aziz Nesin'in öncülüğünü yaptığı Aydınlar Dilekçesi davasında sanık olarak yargılan ve beraat eden Çelenk, Nazım Hikmet'in kız kardeşi Samiye Yalıtım tarafından kurulan Nazım Hikmet Kültür ve Sanat Vakfı'nın yönetim kurulunda görev aldı, Nazım Hikmet'e yapılan hakaret davalarında müdahil olarak Samiye Yalıtım'ın avukatlığını üstlendi.

Çelenk, başta Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan olmak üzere Taylan Özgür, Mahir Çayan, Sırrı Öztürk, Gün Zileli, Melih Pekdemir, Kemal Türker, Aziz Nesin, Mahmut Dikerdem, İlhan Selçuk, Oktay Akbal, Dr. Erdal Atabek, Vedat Türkali, Mihri Belli, Uğur Mumcu, Remzi İmame, Mümtaz Soysal, Bahri Savcı, Adalet Ağaoğlu, Işık Kansu, Muzaffer İlhan Erdost, Süleyman Ege, Melike Demirağ, Sadun Aren, Abdullah Baştürk, Vahat Erdoğan, Seyhan Erdoğan, Fakir Baykurt, Talip Apaydın, Asım Bezirci, Arif Damar, Öner Yağcı, M. Emin Değer'in de aralarında bulunduğu önemli isimlerin avukatlığını yaptı.

Halit Çelenk'in "İdam Gecesi Anıları", "THKO Davası, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan ve Arkadaşlarının Sorgu ve Savunmaları", "Devlet Güvenlik Mahkemeleri Niçin Kaldırılmalı?", "Hukuksuz Demokrasi", "Umut Hangi Dağın Ardında?", "Barış Savaşçıları", "Beş Kapı-Beş Kilit" adlı pek çok basılmış eseri bulunuyordu.

Çelenk, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idamlarının yıldönümü olan 6 Mayıs 2011 günü toprağa verildi.

Bu Nasıl Bir Gazetecilik Anlayışıdır!?

-Belge-

*Birgün Gazetesi Yayın Kuruluna,
Birgün Kitap Eki Yayın Yönetmenliğine ve
Röportajı yapan Volkan Alici'ya,*

Gazetenizin *Volkan Alici* isimli elemanınız *Sorun Yayınları Kolektifi* adına yönetmen arkadaşımız *Sırrı Öztürk* ile gazetenizin kitap eki için bir röportaj yaptı.

Yapılan sözlü röportajın tapesini önceden bize iletceğini, bazı redaksiyon katkısı mutabakatımızdan sonra yayımlayacağını söyledi.

Fakat elemanınızın bu sözüne uymadığını ve kendi anlayışına göre bir metnin yayımlanması cihetine girdiğini; 19.02.2011 tarihli *Birgün Kitap Eki*nde yayımlanan röportajımıza eklektik bir yöntemle âdetâ “san-sür” uygulayarak redakte edilen metni yayımlamadığını gördük.

Ekte sunduğumuz kırmızı ve altı çizili yerlerin yayımlanmayışı gazetenizin *Kolektifimize* karşı özel veya öznel bir yaklaşımı olup olmadığını öğrenmek istiyoruz.

Volkan Alici'ya yararlanması için kucak dolusu arşiv, kitap, dergi ve broşür vermiştik. Daha önce röportaj yapılan *Belge* ve *İnsancıl* yayınevlerine gerek ayrılan yer, gerekse yayımladıkları kitaplardan söz edildiği halde, *Kolektifimizin* ürettiği, özellikle de *Sırrı Öztürk'ün* telif eserlerinden söz edilmediğini gördük.

Oysa bu kitapları kendisine armağan etmiştik. Üç ciltlik *12 Mart 1971'den Portreler* ve *15/16 Haziran Direnişi* ile ilgili kitabımızın kapak filmlerini bizden özellikle almış olmasına rağmen bu kitabımız yerine başka yayınevlerinin kitaplarını ilgili sayfaya koymuştur.

Gazeteniz *Kolektifimizle* ilgili haber, ilan ve benzeri konularda daha önceleri de bu türden “çifte standartlı” bir yayın çizgisi izlediğini çeşitli vesilelerle eleştirmiş, konuyu ilgili elemanlarınıza bildirerek belgeleyerek yayımlamıştık.

Volkan Alici'nin Kolektifimiz hakkında özel-öznel bir yorumu ya da eleştirisi varsa bunu başka bir alanda yapması gerekirken, yaptığı röportajında yansıtmış olması ilerici okurlarımıza objektif bilgi verilmesini gözlemiştir.

Gazetenizin sorumlu kadroları olarak bu durumu nasıl açıklayacağınızı merak ediyoruz.

Birgün Gazetesinde yayımlanması gereken röportajın redakte edilmiş şekli aşağıdadır. Kırmızı ve altı çizili yerler *Volkan Alıcı* tarafından öznel niyetlerle çıkarılmış ve eklektik bir yöntemle âdeta “sansür” edilecek yayımlanmıştır.

Gazetenizin *Kolektifimiz* ile olan bu türden ilişki ve diyaloglarda gözettği “amatörlük”ten kaynaklanmadığını düşündüğümüz, “çifte standartlı” yayın politikasını yeniden kendi organlarımızda yayımlayarak açığa vurma durumunda kaldığımızı bilgilerinize sunuyoruz.

Sorun Yayınları Kolektifi

Bir Yayınevi: SORUN YAYINLARI KOLEKTİFİ ‘Kendi sentezimizi üretmek zorundayız’

Bu ülkede yalnızca okurundan ve örgütlediği kolektif akıldan beslenerek yayıncılık yapan kurumlardan biri de, işçi sınıfının malı olan Sorun Yayınları Kolektifi’dir. Tekelci piyasa koşullarının kuşatmasına boyun eğmeden, kendi çizdiği yolda yürüyen 36 yıllık bir deneyimden söz ediyoruz... Bu 36 yıllık üretim, çoğumuzun kitaplığına Sorun’un en az birkaç kitabını da düşürmüştür kuşkusuz: Marx, Engels ve Lenin biyografileri, Serol Teber’in Davranışlarımızın Kökeni, Henri Lefebvre’nin Marx’ın Sosyolojisi, Mecklenburg’un Gladio’su ve Sırrı Öztürk’ün üç ciltlik 12 Mart 1971’den Portreler, İşçi Sınıfı Sendikalar ve 15/16 Haziran isimli kitapları anabiliriz...

Öğrenme sürecimize katkı sunan kitapların ‘mutfağına’ bakalım şimdi de...

Kolektif işbölümünde Yayınevinin kurucusu ve genel yayın yönetmeni Sırrı Öztürk... 15/16 Haziran Direnişi sonrası Kocaeli bölgesinde açılan davaların 1 numaralı sanığı Sırrı Hoca. Uzun yıllar hapisshanede kalıyor; bir yayınevinin gerekliliği, çizgisi, programı daha hapisshanede kafada şekilleniyor. Mahpusluk bitince de, 7 Kasım 1975’de arkadaşlarıyla Sorun Yayınları’nı oluşturuyor.

Sırrı Hoca, konuşmamız boyunca yayınevinin özgünlüğünü ve çizgisini birkaç kez ısrarla vurguluyor. Sınırların çizilmesi konusunda belli ki hassas: “Sorun Yayınları Kolektifi, tecimsel ilişkili bir kuruluş değildir. Kolektif akli, bilinci ve eylemi örgütlemekten yana; Devrimci, Marksist

çizgide telif ağırlıklı kitaplar yayımlayan bir yayın kolektifidir. Evet, kâğıt parayla, mürekkep parayla ama her şey de para değildir. Bu nedenle, Sorun Kolektifi diğer yayınevlerinden temelde ayrılır.”

Yayıncılığın en önemli ayaklarından sayılan ve küçük bütçeli yayınevlerinin en büyük sıkıntısı olan dağıtım sorununa ise şöyle yaklaşıyor Sırrı Hoca. Diyor ki; “Kapitalist piyasa, Devrimci ve Marksist çizgisini sürdüren kitap, gazete ve dergi gibi yayınları bilinçli olarak kuşatır. Burjuvazinin ideolojik çıkarı bunu gerektirir. Sol cenahımızın da kendi kanalıını kendi gücüyle açması gerekir; bu, ayrıca, politik bir seçimi de gerektirir. Bunun gereğini yeterince yerine getirmemek bizim eksikliğimizdir. İlerici, Devrimci, Marksist yayın kolektifleri sağlı “sol”lu burjuva kuşatmanın altında işlevsel olamamaktadır.”

Henüz Bilim Kurulu, Enstitü ve Akademi gibi eksikliklerimiz aşılabilmemiş değil. Dolayısıyla yayıncılık, bu koşullarda daha çetin kurumsal merkezi disiplinli Kurum ve Araçlarımızla donanımlı bir mücadeleyi gerektiriyor. Bu, bardağın boş tarafı... Bu tatsız durum, üretimin niteliğine yansıyor mu diye merak edip Sorun Yayınları'nın 'yayın listesi'ne baktığınızda bardağın dolu tarafını görüyorsunuz; bu da işin iyi tarafı.

Sırrı Hoca, yayın listesini eline alıyor ve kitap dizileri hakkında bilgi veriyor. Listede çeşitlilik hemen göze çarpıyor; Halkların Tarih-Kültür Dizisi de var, Edebiyat-Sanat-Estetik Dizisi de... Sosyal bilimler, eğitim, tarih, politik-ekonomi, psikoloji, tıp/sağlık, edebiyat, sanat, estetik, felsefe, politika gibi temel alanlarda telif ve tercüme kitaplar yayımlıyor Sorun Yayınları. Şunu da söyleyelim: Şimdi herkesin birer Gladio uzmanı olduğuna bakmayın; bu konuda ilk kitaplar Sorun Yayınları'ndan çıktı. Yayınevının “Emperyalizmin Gizli Örgütleri” başlıklı bir kitap dizisi bile var.

Sırrı Öztürk'ün kitap seçimi konusunda özellikle altını çizdiği bir tercih var, bunu atlamayalım. “Yayınevimiz, daha çok Marksist klasikleri çeviri işine değil bu coğrafyanın yetiştirdiği Devrimci ve Marksist Kadroların ?Marksizmin yorumunu ve pratikte yeniden üretimini? amaçlayan ve 'kendi yerli sentezimizi nasıl üretiriz' kaygısıyla hazırladığı telif çalışmalara ağırlık verdi” diyor ve ekliyor: “Ayağımızı bastığımız toprakları, bizi var eden sınıf mücadelelerini, emekçi halk hareketlerini ve onların kültürlerini incelemek, araştırmak ve kendi sentezimizi *bu temelde* üretmek zorundayız.”

Sorun Kolektifi ayrıca, SORUN Polemik / Marksist İnceleme-Araştırma-Eleştiri Dergisi, SANAT CEPHESİ / Sosyalist Gerçekçi Sanat Dergisi, İŞÇİ BİRLİĞİ / İşçi-Kitle Gazetesi ve KIRMANCIYA BELEKÊ / Kültür-Tarih-Halkbilim Dergilerini de yayımlamaktadır.

Son sözü şu Sırrı Hoca'nın: "Tarihsel iyimserliğimizi koruyarak mücadelemize devam ediyoruz. Gelecek bizimdir...Kazanacağız!"

Bu konu ile ilgili *Dergi*'mize ulaştırılan bir değerlendirme:

"Solcu"lar, ilerici, demokrat, devrimci ve sosyalist geçinen gazete ve dergiler ellerine geçirdiği kimi olanak-bulanaklarla Devrimcilerle Komünistlerin haberlerine, eylemlerine ve röportajlarına yer vermeyerek ya da sansürleyerek ideolojik-sınıfsal kinleriyle kuşatmakta ve objektif haber vermek bir yana sansür ve oto sansüre başvurmaktadır. Aynı yöntemi "Soldan haber satmak" (Ne demekse...) yöntemiyle işgal eden BİANET internet sitesi de aynı mantıkla hareket etmekte *Kolektifimizin* haberlerine ve etkinliklerine yeminli düşmanlıklarıyla yer vermemektedir.

Sendika Org. internet sitesi de işçi sınıfının siyasal ve sendikal birliği yolundaki haber, etkinlik ve kitaplarımıza yer vermemektedir.

Burjuva ve küçükburjuva "sol" akımlarla Kürt Yurtseverlerin kuşatmasındaki gazete ve dergilerin bürolarında âdeta her masada birileri padişah gibi oturmaktadır. Kendilerine bu amaçla yapılan uyarı, eleştiri ve önerilere kimlik ve kişiliklerine uygun biçimlerde ve olmayan terbiyelerini bozarak cevap vermektedirler.

Birgün, *Evensel* ve *Gündem* gazeteleri bu yüzden 3-5 binlik tirajlarının ötesine geçememekte, her siyasî eğilim kendine müslüman bir tarz-ı siyaset izlemekte ve de kendi amentüsünü okumakta ya da hayatın asla doğrulamadığı gazetecilik çizgisine biat mantığı ile yaklaşanların yazılarına yer vermektedir. Böylelerinin örneklediğimiz gazetecilik anlayışı; parayı bulmuş, burjuvalaşmanın tadını çıkaran küçükburjuvanın sonradan görmeliği, ukalalığı ve kendini beğenmişliği sınıır tanımıyor.

SORUN Polemik

Bizden Haberler

• **Yazarımız Turgay Ulu Hakkında**

Hukuk hazretlerinin keyfi-fiilî uygulamalarıyla F Tipi Cezaevlerinde 15 yıl “tutuklu”(!) tutulan yazarımız Turgay Ulu'nun öteki devrimci tutsaklarla birlikte tahliye edildiğini *Dergi*'mizin 44. Sayısında duyurmuştuk. Sistemin hukuk anlayışı binlerce kez delinince Yargıtay 9. Ceza Dairesi de Turgay Ulu'nun müebbet hapis cezasını hemen onayladı. Bu durumda devrimci tutsaklar 15 yıl daha F Tipi Hücrelerde kalamazlardı. Onlar da kendi özgürlüklerine kendileri karar vererek yurtdışına çıkma tercihlerini kullandılar.

• **9. Bursa Kitap Fuarı Etkinliklerimiz**

1. ETKİNLİĞİMİZ:

GENÇLİK-GELECEK VE POLİTİKA

Katılımcılar : 1. *Serhat Halis* (İstanbul Üniv. Öğr.)
2. *Tuncay Şur* (Anadolu Üniv. Öğr.)
3. *Ahmet Çakmak* (Araştırmacı-Yazar- İşsiz)

Yöneten : *Serhat Halis*

Tarih ve Saat : 6 Mart 2011 Pazar Saat: 15 . 45 - 16 . 45

Düzenleyen : *Sorun Yayınları Kolektifi*

Yer : 9. Bursa Kitap Fuarı - Yalova Buttim Yolu 4. km.

Cumalıkızık Salonu

2. ETKİNLİĞİMİZ:

Sanat Cephesi Dergisi Şairleriyle Şiir Dinletisi

GENÇLİK GELECEK SANAT

Katılımcılar: 1. *Asım Gönen* (Yazar-Şair)
2. *Ragıp Özcan* (Yazar-Şair)
3. *İrfan Ünal* (Yazar-Şair)
4. *İsmail Hardal* (Yazar Şair)
5. *Kemâl Kök* (Yazar Şair)
6. *Nevzat Oğuz* (Yazar-Şair)
7. *Şevki Özdemir* (Yazar-Şair)

Müzik : *İrfan Ünal*

Yöneten : *İsmail Hardal*

Tarih ve Saat : 12 Mart 2011 Cumartesi Saat: 14 . 30 - 15 . 30

Düzenleyen : *Sorun Yayınları Kolektifi- Sanat Cephesi Dergisi*

Yer : 9. Bursa Kitap Fuarı - Yalova Buttim Yolu 4. km.

Uludağ Salonu

• **16. İzmir Kitap Fuarı Etkinliklerimiz**

1. ETKİNLİĞİMİZ:

Konu : GENÇLİK-GELECEK VE POLİTİKA

Katılımcılar : 1. Kıvılcım Uzun (Anadolu Üniv. Öğrenci)
2. Tuncay Şur (Anadolu Üniv. Öğrenci)
3. Güneş Akdeniz (Anadolu Üniv. Öğrenci)

Yöneten : Kıvılcım Uzun

Düzenleyen : Sorun Yayınları Kolektifi

Tarih : 16 Nisan 2011 (Cumartesi)

Saat : 18. 30 - 19. 30

Yer : 16. İzmir Tüypap Kitap Fuarı -Fuar Alanı-
Konferans Salonu I

2. ETKİNLİĞİMİZ:

Konu : ŞAİRLER ŞİİRLERİYLE AYAĞA KALKIYOR
Sanat Cephesi Dergisi Şairleriyle
Söyleşi Ve Türküler Eşliğinde Şiir Dinletisi

Katılımcılar : 1. Asım Gönen (Yazar-Şair)
2. İrfan Ünal (Yazar-Şair)
3. Şevki Özdemir (Şair)
4. Hüseyin Gül (Yazar-Şair)
5. Ragıp Özcan (Şair)
6. Hülya Dedeoğlu (Yazar-Şair)
7. Sevil Gül (Şair-Yazar)
8. İsmail Hardal (Yazar-Şair)
9. Kemâl Kök (Yazar-Şair)
10. Nevzat Oğuz (Şair)

Müzik : İrfan Ünal

Yöneten : Asım Gönen

Düzenleyen : Sorun Yayınları Kolektifi - Sanat Cephesi Dergisi

Tarih : 17 Nisan 2011 (Pazar)

Saat : 16. 45 - 17. 45

Yer: 16. İzmir Tüypap Kitap Fuarı -Fuar Alanı-
Konferans Salonu I

3. ETKİNLİĞİMİZ:

Konu : *KÜRESELLEŞME VE SANAT*
Katılımcılar : 1. *Asım Gönen (Yazar-Şair)*
2. *İsmail Hardal (Yazar-Şair)*
3. *İrfan Ünal (Yazar-Şair)*
Yöneten : *Asım Gönen*
Düzenleyen : *Sorun Yayınları Kolektifi - Sanat Cephesi Dergisi*
Tarih : 17 Nisan 2011 (Pazar)
Saat : 13. 15 - 14. 15
Yer : 16. İzmir Tüyap Kitap Fuarı -Fuar Alanı-
Konferans Salonu II

4. ETKİNLİĞİMİZ:

Konu : *SEÇİMLERDE SOLUN "İKİ TAKTİĞİ"*
Konuşmacı : 1. *Sırrı Öztürk (Sorun Yayınları Kolektifi)*
Yöneten : *Serhat Halis*
Düzenleyen : *Sorun Yayınları Kolektifi*
Tarih : 23 Nisan 2011 (Cumartesi)
Saat : 15. 45 - 16. 45
Yer : 16. İzmir Tüyap Kitap Fuarı -Fuar Alanı-
Konferans Salonu II